

Budapesti Katolikus Tankerület.

A MAGYAR KEGYESTANÍTÓREND  
BUDAPESTI GIMNÁZIUMÁNAK  
ÉVKÖNYVE

AZ 1940—41. ISKOLAI ÉVRŐL

AZ ISKOLA FENNÁLLÁSÁNAK 224. ÉVÉBEN.

KÖZZÉTETTE :

BALANYI GYÖRGY DR

IGAZGATÓ



BUDAPEST, 1941

KIADTA AZ ISKOLA IGAZGATÓSÁGA

Budapest, IV., Piarista-u. 1.



Budapesti Katolikus Tankerület.

A MAGYAR KEGYESTANITÓREND  
BUDAPESTI GIMNÁZIUMÁNAK  
ÉVKÖNYVE  
AZ 1940—41. ISKOLAI ÉVRŐL  
AZ ISKOLA FENNÁLLÁSÁNAK 224. ÉVÉBEN.

KÖZZÉTETTE:  
BALANYI GYÖRGY DR<sup>R</sup>  
IGAZGATÓ



BUDAPEST, 1941  
KIADTA AZ ISKOLA IGAZGATÓSÁGA  
Budapest, IV., Piarista-u. 1.

**A kiadásért felelős: Dr. Balanyi György.  
Stephaneum nyomda Budapest. Felelős: ifj. Kohl Ferenc.**



## SZENT LÁSZLÓ-JUBILEUM.

A november hó 21., 22. és 23. napjain rendezett Szent László-ajtatosság alkalmával elmondott beszédek.

### I.

#### Szent László, a szent király.

Kedves Fiúk! Még élénken él lelkünkben a Szent István-év minden szép emléke. Nemrég, november 11-én volt pontosan két éve annak, hogy a kassai Szent Erzsébet-egyház égbeszökő csúcsvei alatt énekeltük a zengő-zúgó Te Deumot, diadalmas hálaadást az Úristennek, hogy ránk derengett az igazság hajnala. És most Szent László születésének 900. évfordulóján Szent László városában is felhangzott az örömkönnyes Te Deum, Szent László földjén, Erdélyben is megkondultak a harangok és csengve-bongva hirdették a feltámadást.

Mi ez, kedves Fiúk? Véletlen talán? Ó, ne mondjuk ezt; hiszen a keresztény ember nem ismer véletlent. Mi tudjuk, hogy az Úristen keze működik a történelemben.

Mikor a régi magyarok harcoltak, Szent László diadalmas nevét harsogták. Ez öntött oroslánbátorságot szívükbe, ez acélozta karjuk erejét. Most tehát, amikor a magyarság ismét szent harcát vívja, a mi figyelmünk is Szent Lászlóra irányul. Nézzük hát, ki *volt* Szent László a magyarnak és ki nekünk *ő most?*

1. Szent István megtérítette népét. Szent ifjút állított eléje példaképül. De mindez nem tudott a nép szívére hatni. Talán csodálta a kereszténységet, de a keresztvíz nem mosta le róla a pogányságot. Hiányzott ősi eleme, a harc. Pogány isteneit hatalmasabbnak gondolta az új Istennél, mert amíg nekik áldozott az erdők és ligetek kútfejeinél, félvilág rettegte erejét. A kereszténységgel azonban letűnt az ősi vitézség csillaga — úgy érezte. Szíve tehát még sokszor a pogánysághoz húzott. Az emberek meg voltak ugyan keresztelve, de a nép lelke még nem. Mert a nemzet akkor válik igazán kereszténnyé, mikor eszményeit keresztelik meg. És ezt a munkát Szent László végezte el. «Ő nem tanít, ő nem apostol, de küzd, harcol és győz a kereszténységért.» A vitézséget, harci kedvet, bátorságot átvitte a kereszténységbe, azt élő valósággá tette és megkedveltette népével. A kereszténységet magyarrá, a magyarságot kereszténnyé tette egész lelkében. Nemzete úgy tekintett rá, mint a magyarság eszményképére. Csakugyan «eszményi alak volt, amelyet ritkán hoznak napfényre századok, de fényét aztán be nem árnyékolják ezredek sem». — A magyarság legszebb erényei fűződnek nevéhez. Föllelheti

benne eszményét mindenki : hitbuzgalmat a hívő, hősiességet a hős, lovagiaságot a lovag, igazságot az igazságszerető, szeretet a gyöngédelekküvetű.

Nem csoda tehát, ha Szent László neve sohasem halt ki a magyar ajkakon. A legszebb mondák órála szólnak, valami különös szeretettel, megható melegséggel odafűzi nevét a nép a hegyszakadékokhoz, kavicsokhoz, forrásokhoz, növényekhez. Nem csoda, ha azt olvassuk legendájában: «Halála után az egész kereszténységben nagy siralom és bánat támadt, és három esztendeig ez országban szép öltözet, táncjárás, semmi vigasságtétel sem nem láttaték, sem nem hallaték».

Miért e különös szeretet? Mert a népnek *harcos kereszténység* kellett és ezt adta neki Szent László. Szent István koronája az ő fején csodás fényárban úszik ; nem idegen többé a magyar szemnek. «Ő magasztos példakép gyanánt állott nemzete előtt, világosan mutatva, milyennek kell lennie a keresztény magyarnak ! Ezért lett olyan népszerű, minő előtte Árpád óta senki, s minő utána Mátyáson kívül senki sem volt királyaink közül» — mondja egy későbbi történetíró.

«A nemzeti érzés nálunk nem pogány többé, sőt a vallás glóriája övezi . . . Nekünk van szentelt magyarságunk és magyar kereszténységünk.» (Prohászka.) A magyarnak nincs egyebe. A germánnak vannak ködös ősmondái, mítoszai ; a magyarnak — amije van, az szent és keresztény. És ez a magyar eszmény Lászlóban lett igazán kereszténnyé és szentté ! A bajnok Béla fia, a pomeránverő, majd németverő hős Béla herceg fia, a «bátor László» szívén ragadta meg a nemzetet. Mert a népnek a hős tetszik. Ember kell neki, akit teljesen magáénak érez, akit követni tud. Ha Lászlóra nézett a magyar — «hite megerősült igaz Istenében, nem sóvárga többé pogány áldozatra». Megértjük tehát a régi magyarok epedését : «Nem elégszik senki tereád nézni !»

Ne gondoljuk, kedves Fiúk, hogy ez a munka, amit Szent László végzett, csekélység. Nem ! Mert azáltal, hogy a magyarság izig-vérig kereszténnyé tette, jogot adott nekünk az életre, hivatást adott a nemzetnek. És ez a hivatás : hogy mi itt a *kereszténység védőbástyája legyünk*. Előbb még a német birodalom védte a keresztény Európát a kalandozó, pogány magyar ellen. Templomaiban gyakran felhangzott a remegő imádság : «A magyarok nyilaitól ments meg Uram minket !» Szent László harcai már a magyar kereszténységet védik a keletről jövő pogány ellen. Azóta a magyar a mai napig hűségesen kitartott e védőbástya szerepében. És hogy ma ismét az ezeréves keleti határoknál állunk, ez a mi Európavédő hivatásunk felismerését és megbecsülését jelenti.

Mit adott a kereszténység? Adott még keresztény életet, tiszta erkölcsöt, mely minden ország támasza, talpköve. «Erőtlen, dicsőséges nemzetek a vallásosság s a tiszta, szigorú erkölcs életét élik, erejüket onnan merítik» (Prohászka).

Mit adott még a kereszténység? Adott hősokeket és szenteket. Kúnverő, tatárverő, törökverő, szabadságért harcoló neves és névtelen hősokeket, és adott Szent István után 33 magyar szentet és megszámlálhatatlan sokaságban szent magyarokat.

Kis dolgok ezek, kedves Fiúk? Úgy-e nem?

De Szent László még mást is művelt. Zilált állapotban találta az országot. Szent István halála után pogánylázadások, testvérvizsalyok, trónkövetelők versengése elvadították a keresztény erkölcsöket. Ő rendet teremtett. Törvényei szigorúak, de igazságosak és a közszabadságot jobban biztosították, mint az akkori hűbéres jogszolgáltatás, mely a gyöngét az erős martalékául engedte. Mai szemmel nézve kegyetlennek találjuk az ő törvényeit, de erre szükség volt. És éppen az jellemzi ezeket a középkori hősöket, hogy tudtak kemények és gyöngédek lenni egyszerre. Akik embereket szeltek ketté egy csapással a harcban, tudtak sírni Krisztus keresztjének láttára. Szent László sem akart mást, csak a keresztény erkölcs uralmát helyreállítani. És hogy kortársai nem tartották kegyetlennek törvényeit, mutatja a törvénykönyv írója, aki őt «piissimus rex»-nek, igen kegyes királynak nevezi.

Ez a kegyes király szentté avatztatja az első magyar szenteket : Szent Istvánt, Imrét, Gellértet, megiratja legendájukat, hogy a magyar kereszténység saját véréből való eszményekre nézhessen.

Folytassuk még Szent László érdemeinek felsorolását? Kérdezzük még : ki volt ő a magyarnak? — «Bátor László», kegyes király, legendák hőse, csatabárdos lovag, szent király, magyar szent. Vagy talán ez nem is elég! . . . Talán több az, ha azt mondjuk : nemcsak magyar szent, hanem *a magyarok szentje*. Nem ezt bizonyítja-e az a sok szép fallfestmény, mely még az egyszerűbb falusi templomokban is Szent László hőstetteit hirdette? Vagy miért zárandokolt el az Anjou-családból való Nagy Lajos királyunk uralma elején Szent László sírjához? Ezzel akarta bizonyítani népe előtt, hogy ugyanaz az érzés hevíti az ő szívét is, mint amely népe szívében lakozik. — Szent László sírján esküdtek a peres felek. Testi-lelki nyavalyákban szenvedő magyarok az ő sírjához zárandokoltak, tatár és török ellen az ő nevét harsogták a vitézek. Erdély — a magyarságnak ez a végvára — pártfogójának választotta és tiszteli őt a mai napig. Az elszakadt magyarok támogatására alakult társulat az ő nevét vette fel címébe.

Ki volt Szent László a magyarnak? Ez volt ! A nép bálványja. A magyarok szentje.

2. Ki nekünk ő most? Ugyanez. Eszményképünk, *a magyar férfiúi ideál*.

Kedves Fiúk ! Ha bejöttök a kápolnába, első pillantástok az ő szobrát simogatja körül. Márványba faragott alakja messze néz — az életbe, keze hatalmasan markolja a csatabárdot, mellyel végigharcolta az életet. — Ha kimentek a folyosóra, Szent Imre hótiszta márványalakját látjátok. Kezében kard és lilium, szeme az égre néz. Mindennap, minden tízpercben látjátok, másolhatjátok, milyenek legyetek, míg ez iskola falai között töltitek ifjúságtokat. De ha beléptek ide a kápolnába, Szent László alakján megláthatjátok azt is, mivé kell lennetek, ha innen — az iskolából — kikerültök az életbe. — Nagydiák koromban sokszor elgondoltam, milyen jó, hogy itt van az ő szobra az oltáron. Piarista iskolában, piarista templomban — ahol férfiak nevelődnek az élet küzdelmeire, jólesik látnunk a csatabárdos hőst.

Mit mond nekünk ma ez a nagybárdú szent? Ezt mondja : Magyar ifjúság, nézz fel rám ! Ha be akarod tölteni hivatásodat — az örök magyar hivatást —, ezzé kell lenned : egész emberré, egész magyar férfiúvá !

Ma félembereket nem tűrhet a nemzet. Ismét hősiessé küzdelmek elé állít bennünket a történelem forgószele. Nem kúnok vagy besenyők ellen kell forgatnunk a csatabárdot, de a lényeg ugyanaz: tisztavérű, erőslelkű harcosok kellene.

Végeznünk kell ugyanazt a munkát, amit Szent László: A kereszténység és magyarság bennünk is teljes egységbe olvadjon össze. Ne higgyük azt, hogy ez a kettő nem fér meg egymás mellett. Sőt! Ami magyar, az csak keresztény lehet. Nagy Lajos király idejében katolikusnak és magyarnak lenni egyet jelentett. Jelentse most is azt. Ez a szentkirályok és törökverő elődeink szent öröksége. Ne legyünk méltatlan unokák, akik ezt az örökséget elherdálni engedik.

Ma megint biztosítanunk kell a közéletben a keresztény erkölcs uralmát. Azt a szellemet kell belevinnünk törvényeinkbe, mely Szent László törvényeit áthatotta, ha azt akarjuk, hogy magyar földön magyar élet virulhasson.

Ki nekünk hát Szent László ma? Eszményképünk, vezérünk, akit követni kötelességünk!

Kedves Fiúk! Szent László szenttéavatása napján, 1192 június 27-én, szombat déli 12 órakor a váradi székesegyház felett fényes csillag jelent meg és úgy ragyogott, hogy a téren álló sokaság két óra hosszat szemlélhette. Ennek láttára az ottlévő pápai követek — mint a történetíró feljegyzí — maguk is felkiáltottak: «Valóban nagy érdemei vannak Szent Lászlónak, hogy az Isten ilyen nagy bizonyoságot tesz mellette!»

Gondoljunk most mi is arra, hogy Szent László jubileumi évében ismét megjelent a magyar égbolton az igazság csillaga. A legméltóbb hálaadás ezért az lesz, ha a mi századunkban növekedni fog Szent László tisztelete, amint századokon át eleinket is erre hívta fel a szép régi ének:

Dicsérjük magyarok Szent László királyt!

Bizony érdemli mi dícséretünket . . .

Üdvözlégy, kegyelmes Szent László király! Amen.

## II.

### Szent László a legendák hőse.

Emlékezés és emlékeztetés, ez a két egyszerű szó, amely az egyén, a közösség és nemzet jelenét széppé és erőssé teszi, ma a nagy történelmi megpróbáltatások idején, mikor a holnap bizonytalanságát akarjuk hittel és fokozottabb hazaszeretettel eloszlatni, különös erejűvé és színezetűvé vált mindnyájunk számára. Ennek a piarista intézetnek pedig, amely a múltban oly dicsőségesen építette és erősítette a keresztény-magyar szellemet ifjúságában, legkézzelfoghatóbb eszköz a múlt nagy kincseihez való nyúlás a reábizottak nevelésénél. A mi emlékezésünk, amely a múltba azért néz, hogy erősítsük a jelent, ezért nem lehet egyszerű visszatekintés vagy gyümölcstelen elmélázás, hanem forrásnyitás és új erővel való töltekezés. Ezért nehezebb a mi munkánk a nagy történelmi idők idézésénél, mert mi nem engedhetjük

meg magunknak, hogy csak elábrándozunk vagy a jelen sok-sok munkája helyett hiú dicsekvési anyagot keressünk kicsiségünk, készületlenségünk és gyengeségünk feledtetésére.

Nekünk mélyebb hitet és tudatosabb hazaszeretetet kell merítenünk az ünneplésből, mikor magyar szent ünnepét üljük, hogy ősi, honfoglaló szépségében ragyogjon fel bennünk újra mindaz, ami szent és magyar. Érzések mozdulnak bennünk. Kérdések keresnek feleletet, mikor újra éljük erőtadó multunkat. Érezzük, hogy vérrel, nyelvezettel, ösztönnel és akarattal tartozunk valahová ezen a földön és akinek a lelke nincs beleágyazva anyás szeretettel népének multjába, a mondák, legendák, őszízü hagyományok melegébe, az elpusztul vagy holtig didereg gyökértelenségének kínzó árvaságában. Ezért kell összeszedetnünk magunkban azt a millió érzést, titkos szálát, gyermekmeséink rejtett kincseitől kezdve a magyar monda- és legendavilág büszkévé tevő csodás eseményein keresztül tünődéseinket, örömeinket, ezért kell összekötnünk jelenünket, fiatalságunkat, mindennapos elhatározásainkat évszázados történetünkkel, hogy egymásbafonodó együttese új erőt sugározzon bele kibomló magyarságunkba. Mert ne feledjük, hogy az idők rohanásában megfakulhatnak ugyan az események, élmények, vágyak és gondolatok színei, de ösztönösen örökéletű marad bennünk a magyarul megélt mult . . .

Ha így gondolkodunk és érezzük Szent László királyunk 900 éves születési évfordulóján, akkor át tudunk hatolni a történelmi adatok külsőségein, akkor végig tudunk tapogatódzni a legendák kedves szálain, hogy magunk elé idézhessük az Ő igazi arcát. Lélek száll akkor a kápolnánkban levő márványszobrába, hogy lelépve az oltárról közénk, késői magyar unokái közé jöjjön, mert neki külön küldetése és külön mondanivalója van a mi számunkra. Csak értsük meg . . .

Súlyos, szomorú idők nehezédtek a magyarságra 900 évvel ezelőtt, mikor — «Szent királyoknak fényes tüköre, csillagok között fényességes csillag» — megszületett. A pogány Vazul unokája, a pomeránverő és németverő hős Béla fia. Az élet, amely körülötte zajlik, közelebb áll a csatatérhez, mint a gondtalan ifjúságot biztosító meleg családi tűzhelyhez. Alig tanult meg imádkozni, nyíllal, fegyverrel bánni a Szent Adalbert vérevel megszentelt földön, Lengyelhonban, mikor már indulnia kell édesapja oldalán segédc csapatok élén Magyarországra. Tizenegy éves fejjel látta apja országgondját magánviselő tekintetét, tőle hallotta a pogánylázadás szörnyű pusztítását és az ország függetlenségét veszélyeztető német támadás lesújtó hírét. Ekkor még lengyel Lászlónak nevezi a legenda írója, de a bihari rengeteg magyar levegője szentté és bátorrá neveli Koppány véreit, és a legenda írója ezéntül kegyesnek és bátornak szólítgatja a minden ízében magyarrá lett Lászlót. Itt a bihari várban imádkozik Jézus Úrhoz, hogy elégséges kegyelme révén térítse népét Szent István hitére, itt erősíti és gyakorolja magát veszedelmes vadászatokon, minden vitézt próbára tevő lovagi párharcokon, hogy méltó vezére tudjon lenni népének. Itt hozzák hírül számára Henrik kudarcát és Zotmund pozsonyi tettét, de itt értesül a várkonyi jelenet esküszegő híreről is. Fiatal életén érzi a magyarság minden baját. A királyi szék körüli torzsalkodás, és testvérharcok. népének pogány-keresztény hite mind-mind mély nyomokat



hagytak nemzete jövőjéért aggódó lelkén. A véres mosoni csata, amely apját királlyá emelte, még élénken él emlékezetében, mikor segédcsapataival siet bátyja megmentésére a mogyoródi halmok alá. Mennyi harcnak kellett eldőlnie, mennyi magyar vérnek kellett elfolynia, mígnem az isteni Gondviselés őt állította a magyarság élére. Mintha ennek a nemzetnek nagy szenvedése érdemelte volna kia jó Istennél ezt a nagy áldást, hogy királya lehetett népének.

Érezte is ezt a nép, mert akkor már minden magyar ismerte csodás vitézségét, rettenthetetlen bátorságát és harci bárdjának ellenállhatatlan erejét. Csodálkozó tekintettel nézi népe a győztes harcok után elfáradt imádkozó királyt és íme értelmessé válik a magyar előtt Szent István tanítása és szent fiának áldozatos élete. Bár mindenestül magáénak érzi, mégis eszményévé teszi az egész magyarság Szent Lászlót, akinek egyéniségéből egyforma erővel sugárzik a kereszténység fényessége, az államférfiúi bölcsesség és a legszebb katonai erények őseje. Csodás legendák kelnek szárnyra már életében vitézi tetteiről és imáságos lelkű életéről. Minden bajunk orvoslását, vitézi életünk nagy tetteit, a keresztény magyar élet igaz formáját vele hozzuk kapcsolatba. Király-legendáink egyhangú sorai színessé, gazdaggá, valósággal hőskölte-ményekké válnak, mikor rátérnek életére. Minden lépése, szava, tette beleivódik a magyarság szívébe, vérebe és isteni gondviselést lehelő legendákká és mondákká szépülnek lelkében a hatalmas királyról való beszélgetéseik, mert magyar vérből valónak, magyar izlés szerinti hősnek, magyar eszménynek érzi Őt minden magyar.

Már a székesfehérvári örömnünpen, mikor vezér édesapját üdvözli Endre király élén az egész ország, csoda történik. A vigadó nép közé karámból szabadult szilaj mén ront. Mindenki menekül, féltve életét a megvadult állattól, amely egyenesen Szent László felé vágat. Nincs aki lefogná, nincs aki béklyót vetné rá. A gyermek Szent László azonban megfékezi, hátára pattan és elvágat vele a nép általános szörnyülködése közepette. Mikor visszatér a gyermekiljú a lóval, már betört, kezes állat. A táltos paripa, amelyet színéről Szögnek neveznek, megjósolja az ifjú herceg nagy jövőjét. A legenda írója többről nem tud. Kitől tanult a gyermek lovagolni? — arra nem ad felvilágosítást. Mátravidéki egyszerű magyarok ősi hagyománya őrzi a feleletet a kérdésre. Szent László magától Mihály arkangyaltól tanult lovagolni. Holta után pedig az ég lovászmestere lett. Ő hajtja a göncölszekér csillagsörényes lovait a holdvilág sugaraiból font ostorával.

A székesfehérvári táltos paripájával harcol Cserhalomnál az országra-törő pogány ellen. Egymaga 5 kúnt vágott már le, megsebesül, karjaiban érzi a nagy ütközetben kiállt rettentő fáradtságot, de újra lóra kap, hogy egy magyar leányt a rabló kún kezéből kiszabadítson. Veszedelmes vállalkozás. Ezt csak az teheti meg, aki az Úr Jézus szavát igazán megértette: «Aki életét veszti én értem, megtalálja azt!» Ez az emberi lelkek megmentésén lángoló buzgalma szólaltatja meg őt a temesmenti csatában: «Atyámfiai, ne öljük meg ezeket az embereket! Hadd éljenek és térjenek meg!» Ime a csaták zajában oktatja népét Krisztus tanítására, aki nem azért jött a földre, hogy a lelkeket elveszítse, hanem, hogy megmentse.

A jó Isten örködik minden lépésén. A legenda írója jól tudja ezt. Szeren-

csés küzdelmeit, nagy bátorságát csak csodával tudja megmagyarázni. Mikor álrühában Pozsony vára felé tart, a harcias, nyughatatlan Salamon, aki nem ismerte fel, meg akar vele vívni. De alig közelíti meg a szentet, kétségbeesve menekül föl a várba. Övéi körülfogják. Kérdezzetik a remegő Salamont, hogy miért futamodott meg a harc elől. És Salamon felel: «Tudjátok meg, hogy ember elől nem futok; de ez nem ember, mert tüzeskardú angyalok oltalmazzák őt.» Erdélyi magyarok szent áhitattal néznek fel a Tordai-hasadékra. A Gondviselés különös ujját látják abban, hogy imádkozó királyukat meglepő ellenségtől a hegy kettéválásával mentette meg az Isten. Mikor Horvátországba indul Ilona királyné megsegítésére, gyöngékedése miatt kocsin utazott. Már Kanizsa közelében jártak, mikor egy lejtőn szaladt le a kocsi és az egyik kerékszög kiesett. Hú jobbágya, Deák Balázs izmos ujját dugja a kerékszög helyébe, hogy alvó királyát megmentse a szerencsétlenségtől. Ime itt is a jó Isten vigyázó keze.

A legendák írója azonban azt is megérteti velünk, hogy a jó Isten Szent Lászlón keresztül vigyáz az egész magyar népre. Mint herceg és mint király, mikor a keletről betörő pogány ellenségtől védi a keresztény nyugatot, hogy népe az egész Európa előtt kiérdemelje létjogosultságát a Kárpátok medencéjében, sokszor kerül olyan bajba harcos népével, amelyen csak az ő buzgó imádsága segíthet. Különösen Erdély hangos az ő csodás tetteitől. Hegyek, sziklák, pusztaságok, források mind az ő nevéről beszélnek. Mezőségi magyarok mutogatják azt a helyet, ahol éhező harcosait imádságára előjövő őzek, gímek és bivalyok húsával lakatta jól. A legendás hagyományon túl okleveleink tanúsága szerint fönt Abaujban vízforrást fakasztott a kemény kősziklából szomjúságtól elalélt katonái számára. Erdőirtó székelyek sziklás források közelében megilletődött lélekkel nézegetik mind a mai napig a szent királynak lábanyomait. Lapos kavicsot vesznek fel a földről és azt mondják rá, hogy Szent László pénze. A menekülő ellenség szórta el pénzét, aranyát, hogy az üldözött magyaroktól megszabaduljon. De Szent László imádsága kővé változtatta az elszórt kincset. Mikor pedig dőghalál pusztította a népet, imádságra szólítja fel az egész országot. Ő maga napestig könyörög a templomban. Álmában angyal jelenik meg, aki hírül hozza neki, hogy mit kell tennie. Másnap reggel kilövi nyilát s íme a nyíl egy fűvet talál. Ez lett a ragály elleni orvosság. A csodafűvet mindmáig Szent László fűvének nevezik.

Állandó Istenközelsége láttatja vele a jövőt. A mogyoródi csata előtt megjósolja bátyjának, hogy király lesz, mert álmában úgy látta, hogy az Úr angyala Géza fejére koronát illesztett. Közvetlen a harc előtt pedig László dárdáján egy menyét futott fel egészen a hős melléig, amit a jelenet tanui a küzdelem szerencsés előjelének tekintettek. Az Istentől küldött Charitas apácától tudja meg még herceg korában a nagyváradi templom csendjében, hogy király lesz. Charitas apáca figyelmezteti Lászlót, mikor István király szenttéavatása alkalmával sehogy sem tudják a korposót felnyitni, hogy a bezárt Salamont kell szabadon eresztenie. Salamon kiszabadul, mire a koporsó magától könnyedén kinyílik. Mindig vele az Úr Isten. Úgy él itt a földön, az Isten választott magyarja, a legendák hőse, hogy joggal írhatta róla a középkori himnusz-költő:

«Hogy dicsekednél Te két országban,  
Magyarországban és Mennyországban.»

Még temetését is csodával díszítve mondja el a legenda. Nyitrán halt meg a szent király. Tudták, hogy Váradon szeretne pihenni, de a nagy meleg miatt féltették földi maradványait a hosszú úttól. Fehérvárra akarták vinni. Útközben a kíséret azonban álomba merült. Mikorra felébredtek, sem a holttestet, sem a szekeret nem találták. És a legenda írója így folytatja: «De mikoron Várad felé tértenek volna, láták hát minden emberi segedelem nélkül Várad felé megyen az szent test mind szekereüstül. Látván az nagy isteni csodát dicsérek Úr Istent.» Halálhírére, amint a legenda följegyzi: «. . . mind az egész kereszténységben nagy siralom és bánat támada ilyen kegyes királynak halálán és három esztendőre az egész országban szép öltözet, táncjárás, semmi vigasságtétel sem nem láttaték, sem nem hallaték.»

Tévednénk azonban nagyon, ha azt hinnők, hogy ő nincs többé közünk. Akkor hiába fáradozott volna a Szentlélek Úr Isten Szent Lászlóban, aki nemcsak testével, de lelkével is jóval kinőtt övéi közül? Nem. Vele volt a magyarsággal mindig a történelem folyamán. Őt hívta segítségül harcbamenés-kor, őt festette csodatetteivel kis falusi templomok oltárképeire, őt választotta Erdély patrónusának, mert megsegítette a tatárok elleni harcban ügyüket. Az ő emléke él legrégibb gyermekjátékunk kedves jeleneteiben. Róla szólnak gyönyörű himnuszaink. Illő, hogy a legendák hőseit, aki harcos keresztény magyarrá tette népét, Szűz Mária vitézét, Magyarország oltalmát, a Szentlélektől megbátorított hőst régi szép magyar énekkel dicsőítsük:

Dicsérjük magyarok Szent László királyt,  
Bizony érdemli mi dicséretünket;  
Dicsérjük Őtet, angyalok! mondván:  
Idvez légy, kegyelmes Szent László király! Amen.

### III.

Szent László a lovagkirály.

«Te arcul tellyes szép piros valál,  
Tekéntettedben embereknél kedvesb;  
Beszédedben ékes, karodban erős.  
Lám mentent te ejtesz ki tevéled küzdik.

Tagodban ékes, termetedben díszes,  
Válladtul fogva mendeneknél magasb;  
Csak szépséged császárságra méltó,  
Hogy szent korona téged méltán illet.

Testedben tiszta, lelkedben fénes,  
Szívedben bátor miként vad oroszlán,  
Azért neveztek bátor Lászlónak,  
Mikoron méglen iffjudad volnál.»

Igy ünnepli a régi egyházi ének a legelső magyar lovagot és a legszen-  
tebb magyar daliát. És bizonyos, hogy a magyarság Szent Lászlóban elsősor-  
ban mindig is a rettenhetetlen bátorságú hőst tisztelte és csodálta. Vitézei  
már életében legendákat beszéltek karjának ellenállhatatlan erejéről és harci  
bárdjának mindent elsópró hatalmáról. És később krónikáiróink is a messze-  
tekintő egyházpolitikus, a bölcs törvényhozó és a nemzete sorskérdésein őrlődő  
szent király helyett inkább a hadverő hőst emelték ki és ünnepelték benne ;  
szívesebben időztek cserhalmi, nándorfehérvári, mogyoródi, kisvárdai és  
pogándi harcainak kiszínezésénél, mint politikai alkotásainak ismertetésénél ;  
jobban imponált nekik a félelmetes hírű hadvezér, kinek színe elől úgy futott  
az ellenség, mint a karvaly körmétől megtépett ruca és semmibe olvadt, mint  
a kövér faggyú a tűz melegétől, mint a korszakzáró nagy uralkodó, aki vég-  
leg megszilárdította Szent Istvánnak századokra szánt életművét.

Ugyanezt látjuk régi egyházművészetünkben is. Mint ősrégi dunántúli  
(Bántornya), szepességi (Zsegra, Vitfalu, Svábóc) és székelyföldi (Sepsibesenyő,  
Maksa, Sepsikilye, Gelence, Bibarcfalva, Füle, Derzs, Homoródszentmárton)  
templomaink elfakult, töredékesen reánk maradt fali képeiből megállapítható,  
XIV. és XV. századi templomi festészetünknek is Szent László harcai voltak  
legkedvesebb tárgyai. Egyik-másikban egész színekbe öltöztetett eposzt  
találunk a szent király vitézi tetteiről. Különösen a kun vitéztől elrabolt  
magyar leány megszabadítása volt sűrűn visszatérő motívuma a gazdag tör-  
történeti festészetnek. Látszik, hogy a jámbor festők és Mecénásaik képzelete  
nem tudott betelni ennek az eminenter lovagi tettekre falravetítésével.

És nem szabad azt hinnünk, hogy a lovagi elemnek ez a hangsúlyozott  
kiemelése Szent László életéből csak véletlenül vagy ösztönszerűen történt.  
Koránt sem. Ellenkezőleg a kiemelés újabb döntő bizonyítéka nemzetünk  
teljes és tudatos belesimulásának a nyugateurópai állami és társadalmi rendbe.  
Hiszen ismeretes, hogy a lovagság századokon át vezető szerepet játszott a  
középkori keresztény társadalom életében s kifinomult szokásaival napjainkig  
érezhető hatást gyakorolt a társadalmi együttélés formáinak alakulására.

Ez azonban nem mindig volt így. Nagy időbe, századokba telt, míg  
a hadi kalandok és zsákmány után járó vad, kegyetlen és bárdolatlan harco-  
sokból eszményi célokat ismerő és mértéket tartó lovagok lettek. Addig bizony  
sokat kellett alakulniok és csiszolódniok. A pallérozó munka oroszlánrészét az  
Egyház végezte. Mert az Egyház eleitől fogva szívügyének tekintette a ki-  
alakulni kezdő lovagi rend életformáinak megnevesítését. Majdnem akkora  
szeretettel feküdt neki a feladatnak, mint valamivel később a szerzetesi esz-  
ményben rejlő gazdag tartalom kifejtésének. Pedig a munka nem volt könnyű  
és nem kecsegtetett gyors sikerrel. De a népek nagy nevelője győzte türelem-  
mel és kitartással. Mint tapasztalt pedagógushoz illett, nem felülről, nem a  
felnöttekkel, hanem alulról, a gyermekekkel kezdte : emberöltőről-emberöltőre  
mindig több és több erkölcsi tartalmat elegyített a lovagi nevelésbe s így sike-  
rült elérnie, hogy a lovagság bizonyos idő múltán szinte észrevétlenül eszményi  
célokat szolgáló intézménnyé minősült át. Az ezredfordulón innét a lovagok  
már nem céltalanul kóborló s eszüket örökösen harcon és zsákmányszerzésen  
járató durva katonák voltak, hanem testi, szellemi és erkölcsi tekintetben

egyaránt jól kipallérozott vitézek, akik hitükért és embertársaik jogos érdekeiért minden pillanatban készek voltak harcba szállani s ha kellett, életüket is feláldozni. A lovaggáavatás megkapó szertartásaival és mélyértelmű szimbolikájával már csak betetőzése volt ennek a fejlődési folyamatnak.

Ettől az időtől kezdve a lovagi rend valóban az volt, aminek az Egyház szánta: a keresztény társadalom vezető rétege s magasabb erkölcsi érdekeinek letéteményese és védelmezője. Ezóta a felavatott lovaggal szemben a lehető legmagasabb igényeket támasztották. «Az újonnan felavatott loagnak — olvassuk a párizsi királyi könyvtár egyik kéziratában — vidámnak kell lennie és ügyelnie kell arra, hogy semmi olyant ne tegyen, ami árnyékot vethetne becsületére; legyen óvatos minden lépésében, derék, becsületes, előzékeny, szelíd, alázatos, szerény s külsőleg és bensőleg egyaránt tiszta . . . Nem szabad a tobzódás és rablás ösvényén haladnia vagy éppen henyélnie, hanem az erősség és szilárdság útján kell járnia s a szilárdságtól a merészséghez, a merészségtől a becsületességhez, a becsületességtől az udvariassághoz kell emelkednie. Aki azonban az egészen tökéletes lovag dicsősége után vágyik, annak azt tanácsolom, hogy a tornajáték elvégeztével tűzze fel a keresztet és utazzék a tengeren túl fekvő országokba, hogy ott vitézségének utolsó bizonyítékait adja Isten szolgálatában; mert nem volna helyes, ha Istenért nem akarna kétszer annyit tenni, mint amennyit a világért tett. Azért a csatában éles kardjával üldöznie kell Jézus Krisztus ellenségeit; csak ilyen áron szerezheti meg a derék ember címet.»

Még magasabb felfogás bontakozik elének a lovagság tíz parancsolatjából, melyet szintén francia földön foglaltak írásba. E szerint a jó loagnak első kötelessége a hit és az Egyház feltétlen védelme mindenkivel, főleg a hitetlenekkel szemben. A második a fejedelem, illetve a hűbérúr iránt való törhetlen hűség minden körülmények közt. A harmadik a gyengébbek oltalmazása, legyenek bár fegyvertelen férfiak, védtelen nők, árvák vagy gyermekek. A negyedik az adott szó szentsége, hűség és becsületesség a kötelesség teljesítésében, távol minden önzéstől, csalfaságtól, hazugságtól és nemtelenségtől. De nem akarjuk felsorolni valamennyit; csak az utolsót akarjuk még említeni, mely mintegy rövid foglalatját adja az összes többinek: «*Tu seras partout et toujours le champion du Droit et du Bien contre l'Injustice et le Mal*». Ezek az erények együttesen teszik a lovagi becsületet, melynek tisztának és szennytelennek kell lennie, mint a kristálynak és szilárdnak, mint a kösziklának.

Természetes, hogy a lovagságnak ez a magas eszményi felfogása nem egyszerre, hanem csak lassú fokozatokban vált a nyugati kultúrközösség közkincsévé. Legkorábban a lovagi erények és szokások klasszikus földjén, Franciaországban jelentkezett s onnét terjedt egyre jobban táguló gyűrűkben Kelet felé, hogy a germán centrum után a szláv peremállamokat és Magyarországot is bővíkörébe vonja. Meghonosodásának két lényeges feltétele volt: a kereszténység befogadása s a nyugateurópai műveltségbe és a pallérozottabb életformákba való bizonyosfokú belegyökézés. Az utóbbi feltétel nem kevésbé elengedhetetlen volt, mint az első. Ezért látjuk, hogy szláv szomszédainknál és nálunk is csak jó kétszáz esztendővel a kereszténység elterjedése után kezdett gyökeret verni a lovagi erények és szokások kultusza.



Szent Lászlónak ebben a vonatkozásban az adja meg páratlan történeti jelentőségét, hogy legalább három emberöltővel megelőzte korát: igazi lovag, a lovagi erények tökéletes kivirágzása volt már akkor, mikor kortársai közül még legfeljebb a beszármazott idegen jövevények egyik-másikának volt némi sejtelme a nyugateurópai lovagi életről. Sőt szent királyunk még francia és német lovagkortársainak is magasán fölötte állott, mert az ő lovagsága a nevelés útján elsajátítható testi ügyességeken és kifinomult érintkezési formákon messze túlmenőleg a lovagság legbensőbb lényegét, a szív és lélek nemességét jelentette. A legtökéletesebb lovagi eszményképnek, Szent Lajos francia királynak példáját valósította meg magyar kiadásban másfél századdal Szent Lajos előtt. Nem csoda tehát, hogy alakja és emléke kitörölhetetlenül belevésődött hálás nemzete emlékezetébe. Hiszen élete állandóan azokat a vonásokat tükrözte az utókor elé, melyeket a harcias magyarság önmagában és másokban is legtöbbször becsült: a rettenhetetlen bátorságot és a nagylelkű erőt.

De más oka is volt annak, hogy Szent László alakja első sorban mint a félelem- és gáncsnélküli lovag példaképe vésődött be az utókor emlékezetébe. Nevezetesen nem szabad felejtenünk, hogy a szent király életét és viselt dolgaiat akkor kezdték részletesebben papírra rögzíteni, mikor a magyarság vezető rétege már maga is a lovagi eszmények ígében élt s mikor már egész nemzetünk, nem utolsósorban Szent László dicsőséges harcainak eredményeként, egy eminenter lovagi feladat, a keresztény hitért és a nyugati műveltségért való férfias kiállás hordozójának tudta és érezte magát. Micsém természetesebb tehát, mint hogy krónikáink magyar szívű és lelkű íróinak, mint a nemzeti köztudat irodalmi tolmácsainak, Szent Lászlóról írtukban minduntalan ezel a gondolatkörrel kapcsolatos epizódok és motívumok túllúttak tollára. Ezen annál kevésbé csodálkozhatunk, mivel a megszakítatlan szóhagyomány is éppen ezeket a vonásokat őrizte meg legnagyobb számban és legélelenebb életteljességben. Legjobb példa erre a Kálty Márktól írt, helyesebben szerkesztett nagy Képes Krónika, mely valóságos gyűjtőmedencéje a királyság első századára s következőképpen a Szent László életére vonatkozó színes hagyományoknak. Belőle ismerjük meg nemcsak a csaták félelmetes hőseit, az «erőskarú» és «gyönyörű ábrázatú» vezért, kinek «mint az oroszlánnak, izmos tagjai voltak» és aki «magas termetével más emberek fölött egy fejvel kitűnt», hanem az eszményi lovagot is, aki «Isten és Egyháza, a szegények és ügyefogyottak, az özvegyek és árvák, az igazság önzetlen védelmében» látja lovagi hivatását.

Mert Szent László lovagi kötelességei során valóban a hitet tette első helyre. A katolicizmust nem cirádának, nem a földi életre vetett külső sujtásnak nézte, hanem a lélek legmélyéig lehető eleven valóságnak érezte. Ezért Isten parancsolatainak teljesítését és az Egyház érdekeinek felkarolását minden másnál előbbre való kötelességének tekintette. Ő nem szóval hirdette, hanem életével valósította és sugározta az evangélium szellemét. És éppen eleven, napról-napra tettekben kivirágzó hitével lett nemzetének második apostola. Mikor ugyanis még mindig kételkedő népe látta, hogy forró szeretettel körülrajongott királya, a csaták rettenhetetlen hőse, milyen bensőséggel csügg

a szent kereszténységen, sietett ebben a vonatkozásban is nyomába szegődni.

Nem kevésbé plasztikus vonásokkal rajzolódik elénk az emberséges, népe javáért élő-haló lovagkirály képe. Szent királyunk ebben a tekintetben is csak a korszaknyitó nagy szentekkel mérhető. Igazi atyja volt ő népének s jóban és rosszban egyformán osztozott vele. Mint a jó pásztor, bárhonnét közeledett a veszedelem, azonnal megérezte és rögtön kész volt szembeszállani vele. Az 1091. évi kun betörés alkalmával sírva fakadt a nagy pusztítás látára. «Itt halok meg — kiáltotta felindulásában —, ha kell, veletek. De nem nézem tovább, hogyan hurcolják a nőket és gyermekeket rabságba». Haragja azonban olyan volt, mint a hirtelen támadt nyári zivatar: csak addig tombolt, míg a légkör meg nem tisztult. A Pogándi folyónál vívott csata végén már így csillapította vitézeinek dühös haragját: «Ne vágjuk le ezeket az embereket, hanem fogjuk el, hadd éljenek és térjenek meg». Mint népéhez, barátaihoz is meleg szeretettel ragaszkodott és még haló porukban is megbecsülte őket. A mogyoródi csata után a békeszerető Ernye ispán holttestének láttára leugrott lováról, ráborult a tetemre és sírva mondotta: «Ernye ispán, békesség barátja úgy sajnállak, mint tulajdon testvéremet, mert szíved és tanácsod tele volt békével». Azután maga felemelte, megcsókolta, és megparancsolta vitézeinek, hogy vigyék el Vádra és ott tisztességgel temessék el.

Szereteténel csak nagylelkűsége és megbocsátó készsége volt nagyobb. A mogyoródi ütközet után legnagyobb ellenségének, az álnok Vid ispánnak is kész volt megbocsátani. «Téged is sajnállak — mondotta holtteste fölött —, bár mindig ellenségünk voltál. Vajha élte volna, megtértél, s a békét megerősítetted volna közöttünk». Hasonlóan Salamon királynak is ismételten felajánlotta bocsánatát. Még jellemzőbb nagylelkű ellenszerezetére, hogy amikor Salamon vitézeit Pozsony várában ostromzár alatt tartotta, az éhségtől kiülőzött harcosokat hercegi bőséggel és keresztény kegyességgel ellátta élelemmel s azután újból visszabocsátotta őket a várba urukhoz.

Mindez azonban csak gyér szemelvény a szent király lovagi tetteinek gazdag füzéréből. De talán ennyi is elegendő Pauler Gyula állításának igazolására: Szent László tisztábban látta és következetesebben fogta fel a francia *chevalerie* célját, mint maguk a franciák. Hiszen egész élete nem más, mint a lovagi tettek végeláthatatlan láncolata. De ezt bizonyítják törvényei is. Jellemző pl., hogy míg Szent István a férjes nők és hajadonok megsértéséért csak kártérítést követelt, addig Szent László lovagias nőtiszteletének megfelelően már gyilkossággal egyenlő rangúnak tekintette a vétket és mint ilyent büntette.

És ne higgyük, hogy Szent László lovagias lényével és fellépésével csak holmi múlt romantikát szőtt bele ezeréves történetünkbe. Ellenkezőleg, nagyon is mélyreható és maradandó nemzetnevelést végzett vele. Mert a magyar jellemből éppen azt a vonást emelte ki és állította örök eszményi célok szolgálatába, melyet a magyarság mindig legnagyobb értéknek érzett magában: a férfias bátorságot. Ezzel sok jó magyar szívéből kivette azt a fájó tövist, melyet az idegen intézménynek érzett keresztény vallás erőltetése szűrt beléje. A legvitézebb és egyben legszentebb magyar dalia példája után senki sem mond-

hatta többé, hogy a keresztény szellem és a magyar jellem nem egyeztethetők össze egymással. Mert íme ő a legszentebb szent és a legmagyarabb magyar volt egy személyben. Nem csoda tehát, hogy nemzete már életében szívébe zárta és a századok folyásában forró szeretettel zengte róla : «Üdvözlégy kegyelmes Szent László király, Magyarországnak édes oltalma, szent királyok közt drágalátos gyöngy». Most, születésének kilencszázadik évfordulóján illik nekünk, késő unokáknak is ezzel a kegyeletes emlékezéssel gondolni rája.

*Dr. Hunkár Béla* székesfővárosi vegyvizsgálati intézeti igazgató  
beszéde, az érettségiző tanulókhoz.

Méltóságos Rendfőnök Úr! Főtisztelendő Tanár Urak!  
Kedves fiatal Barátaim!

Néhány nap múlva ismét befejeződik egy iskolai év, kitérülnek a piarista Alma Mater kapui és útnak indul egy csoport fiatalember, akiket az iskola alkalmasnak tart arra, hogy az általános műveltség megszerzése után, hajlamainak megfelelő speciális tanulmányokat folytasson és majd belekapcsolódják a magyar közösség munkájába.

A Budapesti Piarista Diákszövetség nevében én, egy öregdiák búcsúszómon töletek mint gimnazistáktól és egyben szeretettel hívlak közénk, öregdiákok közé.

Nyolc évvel ezelőtt mi szülők kicsiny, talán el is kényeztetett fiúkat hoztunk ide az iskolába és most, nyolc év után tanult, testileg, szellemileg fejlett fiatalembereket veszünk át azzal a kötelezettséggel, hogy kitűnő piarista nevelésüket meg kell őriznünk.

Kedves fiúk! Mögöttetek van nyolc év sok hétköznapja. Mialatt dolgoztatok, küzdöttetek, sőt talán sokszor zúgolódtatok is a fegyelem, a munka keménysége ellen, észre sem vettétek, hogy mi minden történt veletek! Önfeláldozó, lelkes, kiváló tanáraitok sok-sok tudományra tanítottak meg benneteket — közben pedig, részben az órák alatt, részben az ünnepeken belétek plántálták lelkük értékeit, kincseit. Piarista szellemben neveltek benneteket, magasabb értékű emberekké. Nem is gondoljátok, hogy milyen nagy kincseket visztek magatokkal az életbe! Az egyik a mély vallásosság. Ezen a szilárd alapon állva, mindenkor a biztonság érzése fog áthatni benneteket. Az élet zűrzavarában talán sokszor találkoztok igazságtalansággal, sokszor fogtok csalódní; ilyenkor csak a hitetek fogja világitótoronyként megmutatni a helyes utat. Vallásos hitetek mindig meg fog nyugtatni és megadja nektek azt az ajándékot, hogy felülről tudjátok nézni az emberi gyarlóságokat. Egy másik nagy kincs, amit ettől az iskolától kaptatok, a finomra, érzékenyre csiszolt lelkiismeretetek. Higyjétek el nekem, hogy hosszú közszolgálati időm alatt alig találkoztam olyan volt piarista diákkal, akinek a lelkiismerete tág lett volna. Érzékeny lelkiismeretetek mindig úgy fog benneteket működni, mint egy titkos gépezet, és ha valamikor is jobb meggyőződésetek ellenére próbálnátok cselekedni, ezt a lelkiismeretet sohasem lehet egészen elhallgattatni.

Jó tanáraitok megtanítottak titeket dolgozni, nehézségeket leküzdeni, türelemmel és kitartással haladni a kitűzött cél felé. Kis téglákból fáradságosan hordtátok össze azt a nagy épületet, melyre egyszerűen azt mondjuk: érettségi. Érettségizett fiatal emberek lesztek és ezzel elérkeztetek a műveltségnek egy magasabb fokára, mely további szaktanulmányaitok alapjául szolgálhat. Elismerjük, hogy nem volt könnyű dolgokat különösen az utóbbi években, az egész világot megmozgató események zajlása közben. Most rendeződik át a társadalom, az országok, sőt egész világrészek is. Érthető, hogy fogékony, fiatal lelkek nagy érdeklődéssel fordult a világesemények felé. Ez természetes is, mert ami most alakul ki, az a ti jövőtök, abban fogtok élni. Tanáraitok, a jó pedagógus higgadtságával, türelmesen átsegítették titeket a nehézségeken és ezért sikerült megállni a helyeteket a tanulásban is.

Mily sok érték, mennyi erkölcsi vagyon és sok tudás birtokosai lettetek ez alatt a nyolc év alatt! Mi szülők őszinte hálával köszönjük a főtisztelendő Tanár uraknak, az egész piarista iskolának azt, hogy annyi vesződséggel, türelemmel, megértéssel tanították fiainkat és egészítették ki az otthon nevelését. Tudjuk, hálánk nem ér fel az ő érdemeikkel és csak a jó Isten tud áldásával jutalmat nyújtani a sok önfeláldozó munkáért.

Most elindultok, telve reménységgel és ambícióval pályátokon. Harminckét évvel ezelőtt én és társaim szintén így indultunk el... Sőt, nemcsak reménységgel, hanem gondtalanul indultunk az életnek, mert akkor még, Nagymagyarországon, becsületes munka árán mindenki megkaphatta az életből azt, amit megérdemelt. Csakhamar azonban jött a világegés és a mi sorainkból is kerültek ki hősi halottak, rokkantak, hadifoglyok, testben, lélekben összetört fiatalok. Akik túléltek a világegést, nekünk romokat kellett eltakarítaniuk és el kellett kezdenünk az újjáépítést, ezer akadályba ütközve. Voltak, akik elszakadtak az anyaországtól, üldözésben volt részük, csak mert magyarok voltak. Közülünk és még néhány utánunk következő évfolyam tagjai közül sokan hiába akartak dolgozni. A szívtelen győzők békeparancsa láthatatlan bilincsekkel lefogta a dolgozni akaró kezeket és azok a kezek legfeljebb imára kulcsolódhattak. Imára kulcsolódva kérték a jó Istent, szánja meg a sokat szenvedett magyar népet és hozza el számára a feltámadást. A háború előtti mulatozó, sokszor bizony könnyelmű «aranyifjúság» nem volt többé, helyébe küzdő, dolgozó ifjúság lépett. Kitartó szorgalommal, sokat nélkülözve, napközben talán napszámosmunkát végezve, éjjel tanultak. Sokan vagyonukat elveszítve, semmi munkát nem találva, koldussá téve tengődtek ebben a gonoszul tönkresujtott országban. Hányan kényszerültek elhagyni ezt a kis, magyarnak meghagyott földet is, hányan kellett idegenbe elmennie, idegen érdekeket szolgálnia. Megismétlődött a nagy költő által elsírt tragédia: ... nem lelé honját a hazában... a magyar.

A ti kisgyermekkorotok még ebbe az időbe esett. Szüleiteknek is nagy gondokkal volt terhes az életük. Nehéz volt nemcsak a mindennapi kenyérnek, az otthon melegének a biztosítása, a nevelésetekhez szükségeseknek az előteremtése, de még inkább nagy volt az az aggodalom, hogy mi lesz veletek? Milyen küzdelmes életnek néztek elébe? Ne értsetek félre! Nem csüggedtség, nem reményvesztettség volt ez, mert a magyar apa mindig bízott a magyar



igazság győzelmében, a magyar jövőben. Csak azt nem tudtuk, hogy mennyit kell majd harcolni érte és mikor érünk célt. Azonban ma már — hála Istennek — azt merem mondani, virrad nekünk magyaroknak és a kelő nap sugarai itt-ott már bearanyozzák a sokáig oly borús magyar ég foszladozó felhőit. Alapos okunk van rá, hogy jobb jövőt reméljünk. A jobb jövőért azonban áldozatkészen, tétovázás és válogatás nélkül meg kell tennünk mindent, amit csak testi és szellemi erőnk elbír. Fiúk ! Ti megnagyobbodott hazát, nagyobb, erősebb gazdasági egységet kaptatok. Ezt a szép hazát kell nektek tovább kiépítenetek. Boldogok lehettek, mert rátok nem a nyomasztó munkanélküliség vár. Ti hatalmas, de hálás munkát végezhetek. Készüljétek hát fel az országépítésre nagyon alaposan. Tanuljatok komolyan, használjátok fel fiatalos fogékonyságotokat az ismeretek megszerzésére, hogy később mint jól képzett, öntudatos polgárok és szakemberek állhassatok az ország szolgálatába és dolgozzatok majd becsületesen, nagy lelkesedéssel. Higyjétek el, csak a jó, alapos munkának van értelme. A félmunka többet árt mint használ ; a jó, eredményes munka azonban sok örömet, sőt tekintélyt szerez az embernek. Így fogtok egyénileg is leginkább boldogulni és így használhattok leginkább a köznek. Éppen most éljük a jó munka, a bátorság és becsületesség próbáit. Tartsátok szem előtt, hogy egy ország nagysága nemcsak területi nagyságától függ, hanem függ polgárainak kvalitásától, erkölcsi erejétől, megbízhatóságától, tudásától, bátorságától, munkabírástól.

Érdemes lesz igyekeznetek minél kiválóbbá lenni, mert sokban tőletek is függ, hogy milyen lesz a ti és a következő generációk élete a megnagyobbodott hazában.

Mi, öregdiákok, jó tanáraitokkal együtt, aggódó szeretettel kísérjük majd minden lépéseteket, ha kell, szívesen leszünk segítségetekre, őszintén fogunk örülni boldogulásotoknak és nagyon büszkék leszünk sikereitekre.

Induljatok fiúk bátran, emelt fővel, bízzatok magatokban, mert nem üres kézzel indultok. Sokat tanultatok, tudtok komolyan dolgozni, tudjátok, hogy mi az igazi becsület és tudtok hinni és bízni a mindenható Istenben.

Szebb jövőt ! Isten veletek !

## HŐSÖK VASÁRNAPJÁN.

1941 május 27-én.

Kedves Fiúk! Jó néhány évvel ezelőtt történt, hogy Közép-Európa legnagyobb emberét, Apponyi Albert grófort életének egyik fordulóján itt a budapesti Szent István bazilikában Prohászka Ottokár üdvözölte. Szokatlan és nehéz dolog volt ez: embert magasztalni a templomban. És Prohászka a lángész nagyszerűségével oldotta meg a dolgot. Beszédét a Szentírás eme szavaival kezdte: Hic Deum adora! Itt az Istent imádd! Mindenért, amit az ember tesz, Istené a dicsőség! — Hát, Fiúk, ma mi is emberekről akarunk beszélni itt az Isten templomában, olyan emberekről, akik a hazáért haltak. És ezt nyugodtan megtehetjük, mert a haza fogalma olyan szent, hogy az szépen megfér a templomban. Az Úr Jézusról is tudjuk, hogy könnyeket hullajtott hazája sorsa miatt. Dicsérjük tehát őket, de a dicsőség Istené!

Kedves Fiúk! Amikor ma reggel végigjöttetek a lobogódíszbe öltözött utcákon, bizonyára megéreztétek, hogy ünnepel a főváros, ünnepel a nemzet. Mert ma a hősök vasárnapja van. Nagy ünnep ez. Hogy jobban föl bírjátok fogni értelmét, gondolatok csak a ti játék ólomkatonáitokra. Milyen szeretettel rakosgatjátok, gondozátok őket, ha valamelyik eltörik, talán még meg is siratjátok.

A multkoriban egyik harmadikos (pedig az már nagyfiú!) születés-napjára két ólomkatonát kért ajándékba öccsétől. Éppen akkor csíptük el őket, amint a boltból kihozták a nagy ajándékot. Hát aztán mennyibe került? — kérdem. Egyhúsz! — No, és megér az annyit? — Meg — felelte a bátyja —, mert ez géppuskás! Boldogan vitte haza. — Egy másik diák pedig ezt írta a magyar dolgozatában: «Minden játékomat megosztom unokatestvéreimmel, csak a puskámhoz, meg a katonáimhoz nem nyúlhatnak, mert ezek az én legföltettebb kincseim . . .»

Hát látjátok, fiúk, így gondolkozik a magyar nemzet is az ő katonáiról: azok az ő legföltettebb kincsei, szemefénye. És ha ezek meghalnak a csatában, megsiratja őket, minden évben megüli emlékezetüket, hogy példájukból tanuljunk. És milyen szép, hogy éppen most, májusban ünnepeljük hőseinket. Mert érzitek, úgy-e, hogy a hősök vasárnapja *nem halottak napja*. Az ősszel van, amikor az élet enyészetnek indul a természetben is. A hősök ünnepét ellenben a tavasz legszebb hónapján üljük, midőn az élet diadalmasan tör elő; új fű zsendül a földből, virág fakad a fákon . . . Vajjon mit akar ez jelképezni? Azt, hogy a mi hőseink kiontott véréből új tavaszi hajtás fakad a nemzet életében . . .

Hallottátok már azt úgy-e, hogy mikor a kereszténység elindult világ-

hódító útjára, a római birodalom véres üldözéseket indított ellene. Sorra születtek a vértanuk, de csodálatosképpen nemhogy kevesbedett volna, sőt egyre nőtt a keresztények száma. Tertullianus, az éleseszű római ügyvéd ezt úgy magyarázza meg: «Semen est sanguis Christianorum. Egyre többen leszünk, hiába kaszáljátok sorainkat, mert a vértanuk kiöntött vére vetőmag, melyből új hajtás fakad...» Hát a nemzet életében ilyen vetőmag a hősök kiöntött vére.

Ezeknek a hősöknek mi fiai, unokái vagyunk. Ha tehát hozzájuk méltók akarunk lenni, követnünk kell őket. Most, hősök vasárnapján kérdezzük csak meg, *mire tanítanak minket e hősök?*

Ők meghaltak a hazáért. Odaadták azt, ami a legdrágább, legnagyobb ajándék lehetett, életüket. — Nekünk *élnünk kell a hazáért* mindaddig, míg a nemzet érdeke életünk feláldozását nem kívánja. Ha kívánja, ne sajnáljuk az áldozatot, de addig élnünk kell, és az ilyen élet sokszor nem kisebb áldozat, mint a hősi halál. Az önzetlen, áldozatos, csendes munka is hősökké avathat, hiszen a tudománynak, a polgári életnek is megvannak a maga hősei.

A másik figyelmeztetés, mely a hősök szájából szól felénk: *becsüljük meg hitünket*. A mult vasárnap búcsúztattuk a nyolcadikosokat. Hallottátok a prédikációban, hogy útravalóul a hitet kötöttük lelkükre, mert aki Istenhez hű, nem lehet hűtlen a hazájához sem. Ugyanezt mondják nekünk hőseink is. Kimentek a harctérre sokan olyanok is, akik Istennel, vallással, lélekkel nem nem sokat törődtek. Ott aztán a golyózáporban, többnapos pergőtűzben megtanultak imádkozni. Egy anya levelet kapott a harctérről fiaitól: «... sokakat látunk imádkozni. Mama, erre maga nem tanított s mi nem értünk hozzá.» A két fiú elesett, s az anya is csak most tanult meg imádkozni. — Minap beszéltem egy tábori pappal. Szenttamástól nem messze egy faluban az egész vonuló oszlopot lőni kezdték a csetnikek. Gyorsan behasaltak az útszéli árokba és onnan tájékozódtak, merűnően jön a lövöldözés. Közben kiáltást hallanak: orvost, papot! Mindketten szaladtak segíteni. Hála Istennek nem halt meg senki. A veszélyben megtalálja az ember az Istent! Ne feledkezzünk meg róla a jó sorsban sem. Ez a hősök második figyelmeztetése.

A harmadik dolog, amire ma a hősök tanítanak: *félre a kislelkűséggel*. «Nincs veszve bármi sors alatt, ki el nem csüggedett.» Elbukhat az egyén a csataterén, — hisz ez igen szomorú, hogy éppen azok nem látják meg a győzelmet, kik vérük hullásával elősegítették azt; sőt elbukhat a nemzet is, de ha ügye igaz és megbűnhődte már a multat, lemosta hibáit, akkor elkövetkezik a feltámadás. Ma, amikor «nemzetek vesznek, nemzetek lesznek» és a mi hazánk is négy év alatt négyszer gyarapodott, erről nem kell sokat beszélni. Ha ez nem így lenne, akkor nagyon szomorúak volnának azok a hősi temetők, amelyek a Kárpátok gerincén köröskörül fogják ezt a hazát és védően összeölelik annak népét. Uzsoknál, Vereckénél és az erdélyi hágóknál néma csendben állnak a haditemetők, hosszú sorban letűzött fakeresztek felkiáltójelként hirdetik, hogy ez az a föld, melyen annyiszor apáink vére folyt...!

1939 nyarán húszévi távollét után bejártam szülőfalum környékét. Egy nap felmentünk a lengyel-magyar határra is, a Tatárhágóra. Gyönyörű fenyőerdők közt vitt utunk. De a legmegkapóbb nem ez volt, hanem az az út,

melyet fenyőfatorzsekből csináltak katonáink még a világháborúban, hogy ágyúikat könnyebben szállíthassák a Kárpátok gerincén, és még ennél is fölségesebb . . . , az úton egymástól nem messze sötét fenyőktől körülvéve két csendes katonatemető . . . ! Katonás rendben feküdtek egymás mellett a gondozott sírok, mindegyiken fehér tábla és név. Nagyon megható volt. De ha e halottak véréből nem élet, nem feltámadás született volna, akkor egyenesen szívfacsaró, szomorú látvány lett volna !

Kedves Fiúk ! Drága kincs az nekünk, hogy vannak hőseink. Ők is a nemzet tagjai, erősítenek minket. És ma, amikor a hősökőről emlékezünk, ne csak a világháború mintegy 670.000 hősi halottjára gondoljunk, hanem IV. Béla tatárverő hőseire, a Mohi pusztá vértanúira (700 éves fordulóján), Hunyadi katonáira, a mohácsi csatatér mártírjaira is, ezeréves multunk sok neves és névtelen hőisére.

Most, májusi életfakadásban büszkén kérjük a gyászmise szavaival: Ubi est mors, victoria tua? Ubi est mors, stimulus tuus? Halál, hol van a te győzelmed? Halál, hol van a te fulánkod? Hisz nem haltak meg e hősök ! Élnek a nemzet szívében. Fiúk, Most nézzetek lelketekbe itt az Isten színe előtt ! Nézzétek meg, szoktatok-e gondolni hőseinkre? Szeretitek-e őket? Úgy, mint ólomkatonáitokat? Nem ! Sokkal jobban ! Ilyen gondolattal vonuljatok el iskolánk hősi emléke előtt.

«Nyugosznak ők, a hős fiak, dúló csaták után.» Hogy pihenésük nyugodt legyen, fogadjátok meg most, hogy méltó unokáik lesztek ! Úgy legyen !

## VIZSGÁZTAK A DIÁKSZIVEK A PIARISTÁKNÁL.

Három erdélyi diák elhelyezésének egyszerű története.

A budapesti piarista gimnázium tanulói újra fényes bizonyítékát adták annak, hogy nemcsak az elméleti studiumok terén akarnak vezérkedni, hanem abból a nehéz tantárgyból is «kitűnőrendűek», amelyet hol cinikusan, hol nagyképűen, de néha húsba-vérbe vágó egyszerűséggel is *élet*-nek nevezünk. «Földönjárás», «Közösségérzet» és «Cselekvés» voltak ennek a tantárgynak a vizsgatételei s a belvárosi öreg templom szomszédságában mindegyik tételt «jelesen» oldották meg.

\* \* \*

Az egyik tízpercben nem kerültek szóba a sporteredmények, elfelejtették latolgatni a fiúk a stukák és gyorsnaszádok lényegét és sem az utolsó pillanatban készülők, sem a «magoncok» nem vonultak félre átolvasni a következő óra leckéjét. Az osztály egy csoportban állott, számok hangzottak el, ceruzák és töltőtollak mozogtak s mire becsengették a szünetet, megszületett valami, ami mesének is szép volna, valóságnak pedig . . .

Arról volt szó az osztály rögtönzött értekezletében, hogy egy sereg erdélyi menekült diák sürgős támogatás nélkül nem tudja folytatni tanulmányait. Az Actio Catholica és gróf Teleki Pálné elnökelete alatt működő Erdélyi Menekültek Segítő Bizottsága együttes felkérésére az ország majdnem mindegyik internátusa otthont adott két-három menekült diáknak. De sajnos, menekült diák több van, mint segíteni tudó intézet. A pesti piaristáknál pedig konviktus sincs . . .

\* \* \*

Tíz perc elég volt annak kiszámítására, hogy mibe kerül egy diák havi szállása, kosztja, mennyi zsebpénz kell neki és mennyi esik ebből az osztály egy-egy tanulójára. A következő órán már jelentették a fiúk, hogy egy erdélyi diák minden költségének fedezését biztosította az osztály.

És két nap múlva megérkezett az I. b. osztályba Berencz Ferike, aki azzal bizonyította be a piarista diák címre való érdemességét, hogy a harmadik latin órán jelesre felelt a negyedik *declinatio* rendhagyóiból . . .

Ámde az a hölgy, aki Berencz Ferikét elvitte bemutatni Balanyi György igazgató úrhoz, elmondotta, hogy éppen aznap érkezett a bécsi döntés húzta vonalon túlról egy nyolcadikos gimnázista, aki szeretne magánúton elkészülni az utolsó év anyagából szeptemberre és az Erdélyi Menekültek Segítő Bizottságában ugyancsak gondot okoz ennek a «létszámfeletti» diáknak elhelyezése.



Nos, a piarista gimnáziumban nemcsak egy osztály van. Másik tanterem másik ablakszögletében is összedugta a fejét egy csapatnyi diák és már üzentek is a Városház-utcába, hogy jöhet az a nyolcadikos is. Leküldik Veszprémbe, gondoskodnak minden szükségletéről és előre is sok szerencsét kívánnak a szeptemberi vizsgához. Az már csak olyan ráadásöröm volt, hogy a piarista rendház egyik kispap-lakója volt iskolatársát ismerte fel a pártfogolt honfitársban.

\* \* \*

A diákösszebeszélések ezzel még nem fejeződtek be. Egy másik tanácskozás eredményeképpen levél ment a nagyváradai állami Szent László gimnáziumhoz, hogy a Pápay Sándor V. b. osztályú tanulóról való gondoskodást a pesti piarista diákok magukra vállalták. Ezt a gondoskodást nem úgy kell érteni, hogy a pártfogolt diák megkapja a legszükségesebbeket, hanem a jó középosztálybeli diák minden igényével kielégítését lehetővé tették a «nevelő-apák». Nem akarják, hogy bármi keserűség vagy hiányérzet csökkentse a «védenc» buzgalmát.

A gyorsan cselekvő diákok most szülői figyelemmel érdeklődnek, hogy hányasra felelt a kis Berencz, milyen az előmenetele Váradon Pápay Sanyinak és mint megy sorsa Veszprémbe a harmadik diáknak.

\* \* \*

Kinek a vizsgálója volt ez? A tanároké, akik ilyenné formálták az ifjú magyar lelkeket, vagy a diákoké, akik a cselekvő magyarság, cselekvő kereszténység és cselekvő emberiség iránt ilyen fogékonyaknak bizonyultak? Mindegy. A magyar jövő elitgárdájában mindenképpen bízhatunk. (mk.)

«Esti Ujság» 1941. ápr. 1.

## ÖRSÉGVÁLTÁS.



Az 1940. év nyara nevezetes változást idézett elő a magyar kegyestanítórend életében.: Sebes Ferenc rendfőnök örökébe Zimányi Gyula kalazantinumi igazgató lépett.

Sebes Ferenc 1928-ban került a magyar piarista provincia élére s attól fogva minden gondolatával, szíve minden dobbanásával, lelke minden rezdülésével a rendnek és arendért élt. Tizenkét észtenő alatt a nagy alkotások hosszú sorával örökítette meg nevét s kormányzása idejét a magyar piaristaság történetének egyik legtermékenyebb korszakává avatta. Így mindjárt az ő nevéhez fűződik a rend benső életének az új egyházi jogi törvénykönyv kibocsátása következtében szükségessé vált átformálása ; olyan feladat, mely nemcsak nagy körültekintést és óvatosságot, hanem egyben sok tapintatot és finom lelkiismeretet is kívánt. Hiszen olyan változtatásokról, olyan árnyalatok közbeiktatásáról volt szó, melyek mélyen belevágtak egyesek és a közösség megszokott életrendjébe s így szükségképpen sokak léleknyugalmának felzaklatásával fenyegettek. Sebes Ferenc bölcs mértéktartásának, következetes és mégis kíméletes elvszerűségének azonban sikerült diadalmaskodnia az akadályokon és sikerült olyan megoldást találnia, mely minden jogos igényt kielégített. Szentírási képpel szólva új bort töltött a régi tömlőbe, azaz a magyar piaristaság minden nemes hagyományát és értékét hiánytalanul átmentette a fegyelmezettebb jelenbe és jövőbe.

Hasonló nagyvonalúságot tanusított Sebes Ferenc az iskolapolitika terén. Nem szabad ugyanis felejtenuk, hogy az ő rendfőnöksége idejére esik a két utolsó középiskolai törvénynek, az 1924 : XI. és 1934 : XI. t.-c.-nek végrehajtása, a katolikus tanügyi autonómia kiépítése és az iskolai közigazgatás gyökeres átszervezése ; csupa olyan dolgok, melyek egészen közlelről érintették a szerzetes iskolák életét is. Sebes Ferenc ezen a téren is bölcsnek és megértőnek bizonyult és híven tartotta magát a piarista iskola több százados elvéhez : semmit el nem vetni csak azért, mert régi s viszont semmit el nem fogadni csak azért, mert új. A mult és jövő érdekeit ezen a téren is iparkodott harmonikusan összehangolni egymással. Ezért míg egyfelől változatlanul megőrizte, sőt erősítette a piarista iskola nemes humanista hagyományait, addig másfelől a modern nyelvi tanítás érdekeinek messzemenő felkarolásával példa-

szerűen kielégítette a korszerűség követeléseit. Annyira ment a modern idők igényeinek megértésében, hogy alkalomadtán még a hagyományos, szinte megcsontosodott iskolai keretek megbontásától sem riadt vissza s a gimnázium mellett kész volt más, időszerűbb iskolatípussal is kísérletezni. Legjobb példa erre a debreceni kereskedelmi iskola, mely immár harmadik éve hirdeti *urbi et orbi* a magyar piarista pedagógia rugalmasságát és alkalmazkodó képességét. Hogy az első fecskét még nem követte több, annak oka nem a jóakarát és vállalkozási kedv hiányában, hanem inkább az idők szokatlanul megnehezült járásában keresendő.

A benső szellem mellett az anyagi alapok erősítésére is kiváló gondot fordított Sebes Ferenc. Különösen a fenntartói jogviszonyok rendezésével tett megbecsülhetetlen szolgálatot rendi iskoláinknak. Ismeretes, hogy ezen a téren előtte valóságos anarchia uralkodott. Volt iskola, amelyiknek három-négy fenntartója is volt s mivel ezek mindegyike lehetőleg kivonta magát a teher alól, az intézetek anyagi szükségleteinek kielégítésére édes-kevés, korszerű fejlesztésre pedig jóformán semmi sem történt. Az összeomlást követő évek nehéz gazdasági viszonyai természetesen még érezhetőbbé tették a helyzet tarthatatlanságát. Egyik-másik iskolánkra egyenesen életkérdés lett a kérdés sürgős rendezése. Sebes Ferenc itt is a legbölcsebb s amellet a leg-egyszerűbb megoldást választotta: a régi stílusú meddő és kilátástalan tárgyalások továbbfolytatása helyett egyszerűen rendi kezelésbe vette a rendezetlen jogviszonyú intézeteket. Ezzel a roppant egyszerű, szinte Kolumbusz tojására emlékeztető eljárással mind a két érdekelt felet tökéletesen kielégítette; örültek neki a régi fenntartók, mert általa megszabadultak egy csomó, nekik idegen gondtól és felelősségtől s örült a rend, mert végre-valahára úr lehetett a maga portáján. De ezen túlmenőleg is nagy haladást jelentett a fenntartói jogviszonyok egyöntetű rendezése, mert egyrészt a tandíjszedés jogának megszerzésével kiadósabban csörgedező forrást nyitott a személyi és anyagi szükségletek fedezésére, másrészt az eddiginél nagyobb mértékben biztosította a rendi iskolák életének kívánatos harmoniáját. Mert ezentúl a két városi jellegű gimnázium, a nagykanizsai és szegedi kivételével valamennyi piarista kollégiumban teljesen azonos elvek szerint folyik a munka.

Ez a rendezés egyúttal rámutat Sebes Ferenc egyéniségének egyik leg-szembevetőbb oldalára: erős gazdasági érzékére. Aki tanár, növendékelljáró és asszisztens korában soha mással, mint tisztán szellemi munkával, tanítással és belterjes lélegzónázással nem foglalkozott, az mint rendfőnök egyszerre a gazdasági kérdések kiváló ismerőjének és szakértőjének bizonyította magát. Úgyszólván rendfőnöksége első napjától kezdve tevékenyen bekapcsolódott a rendi birtokok kezelésébe s a hozzáértő ellenőrzésen túl az irányításból is cselekvőleg kivette részét. Hogy a kusztódiátus rendfőnöksége alatt az ország egyik legjobban felszerelt és megmunkált egyházi nagybirtoka lett, nem kis mértékben az ő érdeme.

De a rendi birtokok hozadékának fokozásán kívül más módon is tudta növelni Sebes Ferenc a rend jövedelmeit. Így pl. az öszödi birtoktest balatoni dűlőjének s a budapesti renház agrárcélokra többé nem használható kőbányai és zuglói birtokának parcellázásával kitűnően jövedelmező bevételi

forrást nyitott. Az ily módon befolyó jövedelemtöbbletet azután a huszas évek birtokreformja során leadott területek pótlására használta fel s ügyes vásárlásaival hamarosan sikerült is elérnie, hogy a kusztódiátus megközelítőleg visszanyerte eredeti kiterjedését. Pedig ugyanerre az időre esik a budapesti rendház kitűnő mádi szőlőjének és immár ezer holdat megközelítő mádi gazdaságának megszerzése és felszerelése is. És ha ehhez még hozzávesszük, hogy e nagyszabású birtokszerzésekkel párhuzamosan az egyes rendházak birtokállományában is számottevő gyarapodás történt (Debrecen, Kecskemét, Magyaróvár, Nagykanizsa, Szeged, Vác), nagy vonásokban előttünk áll a kitűnő gazdának és a tudatos birtokszerzőnek képe.

A jó gazda mellett külön ki kell emelnünk Sebes Ferencben a nagy tervezőt és alkotót. Így pl. a kecskeméti gimnázium monumentális építkezésének befejezését egyedül az ő fáradhatatlan utánjárása tette lehetővé. Ugyancsak az ő érdene, hogy jelentékeny áldozatok vállalásával tulajdonjogilag is biztosította a gyönyörű iskolapalotát a rend számára. Hasonlóan az ő leleményességét és szervezőképességét hirdeti a kecskeméti internátus létesítése s a régi gimnáziumból alakított új rendház lakályos és izléses berendezése, a tatai új internátusi szárnyépület megépítése s a régi pálos kolostorból alakított sátoraljúj helyi rendház költséges restaurálása. De talán legnagyobb szeretettel mégis szeretett szülővárosa, Vác ősi kollégiumának megújításán csüggett. Éveken át gyűjtögette rá a pénzt, nagy utánjárással számottevő állami segínyt eszközölt ki s mihelyt tehetette, a nehéz háborús viszonyok ellenére is megindította az építkezést. A nagy mű immár készen várja, hogy a váci kis és nagy diákok végleg használatba vegyék ékes termeit és nemzedékeken áldják a nagy alkotót, akinek fáradhatatlan ügybuzgalma és törhetetlen szülőföldszeretete roskatag katakombák után ilyen fényes termeket biztosított számukra.

Természetes, hogy ilyen gazdag és sokirányú tevékenység nem maradhatott sokáig rejtve a világ előtt. Tisztelőinek folyvást népesedő tábora szinte napról-napra nagyobb megbecsüléssel tekintett fel Sebes Ferencre. Kiváló emberi tulajdonságai: megbízhatósága, nyájas és meggyerő modora, kitűnő emberkezelése csak fokozták az iránta érzett általános tiszteletet. Idővel a legfelsőbb körök is megértéssel és jóakarattal figyeltek fel működésére. Erre mutat, hogy Hóman Bálint vallás- és közoktatásügyi miniszter ismételtén őt kérte fel középiskolai törvényjavaslatának felsőházi előadójaul; a Kormányzó úr Őfelméltósága pedig rendfőnöksége tízéves évfordulója alkalmából a Magyar Érdemrend középkeresztjével tüntette ki.

De hiába, Sebes Ferencen is betelt a sokat dolgozó emberek szomorú végzete: a kifáradt test nem győzte követni a lélek állandó szárnyalását. Az utolsó esztendőben már egyre feltűnőbbben mutatkoztak nála a kimerültség tünetei. A fáradt kormányos megértette az intő jelt s 1940 nyarán pihenőbb kezekbe adta a kormányrudat, melyet tizenkét éven át olyan mesterien forgatott. Azzal a nyugodt öntudattal vonulhatott vissza, hogy kormányzásával minden téren számottevő módon gyarapította a gondjára bízott rend erkölcsi és anyagi tőkéjét. *Saxa loquuntur*. Maradandó alkotásai némaságukban is hangosan hirdetik létrehozójuk egyéniségének nagyvonalúságát és lázas

tennivégyását. Sebes Ferencnek valóban nincsen szüksége dicsőítő beszédekre és magasztaló ódákra : tettei önmagukért beszélnek. De éppen ez a körülmény teszi még nehezebbé a tőle való megválást. Fáj a tudat, hogy a nagy alkotó fölött eljárt az idő s mi nem gyönyörködhetünk többé termékeny szellemének sziporkázásában, gazdag és változatos terveinek bimbózásában, virágbaborulásában és tettekkel, monumentális alkotásokkáérésében. Veszteségünk nagyságát csak azzal tudjuk némiképpen enyhíteni, hogy az Ég áldását kérjük további életére. Adja meg neki a jó Isten, hogy még sokáig gyönyörködhessék alkotásainak és kezdeményezéseinek továbbfejlődésében,

Az új rendfőnök, Zimányi Gyula sok tekintetben más lelkiséget képvisel, mint elődje. Általában színesebb és temperamentumosabb egyéniség. Látszik rajta, hogy elevebb és mozgalmasabb környezetből jött : a dunaparti kisváros csendes és lehiggadt légköre helyett a kamaszkorát élő tiszamenti metropolis forrongó világából. Akkor született, mikor a megvadult Tisza hideg hullámsírba temette szülővárosát s akkor nőtt fel és serdült ifjúvá, mikor az elpusztult Szeged a siralmas víztenger fölött elhangzott királyi szó varázsára megszépülve és megnagyobbodva kelt új életre. Gyermekek és ifjúkora tehát pontosan összeesett szülővárosa megújulásának korával. Szinte egyik napról a másikra palotasorokkal szegélyezett körutak és sugárutak állottak elő nem a délibáb és a fata morgana csalóka tükrözéséből, hanem munkás emberi kezek fáradozásából. Ugyanakkor a szellemi élet is nekipezdült. Mikszáth Kálmán, Gárdonyi Géza, Pósa Lajos, Kemechey Jenő és a köréjük csoportosult népes írói gárda a nyolcvanas évek végén és a kilencvenes évek elején számottevő irodalmi központtá avatták a gyorsan fejlődő várost.



A megújuló Szegeden tehát mindenütt élet és elevenség lüktetett ; minden az emberi akarat diadalát hirdette a természet nyers erői fölött. A nyílt szemű gyermek is ifjú ámulattal szemlélte a körötte végbemenő változást. Minél nagyobb erővel zuhogtak lelkére a benyomások, annál jobban eltelt fiatalos tennivégyással és az akarat mindent lenyűgöző erejének hitével. Az iskolában szerzett tapasztalatok még mélyebbre ágyazták lelkében ezt a benyomást. Különösen a középiskolai évek gyakoroltak rája felejthetetlen hatást. A Gondviselés ebben a tekintetben is kegyes volt hozzája : mindjárt kezdetben kítűnő mesterek kezére juttatta. Tudnunk kell ugyanis, hogy a szegedi piarista gimnázium Magyar Gábor bölcs és körültekintő vezetése alatt éppen akkoriban, a nyolcvanas és kilencvenes években állott virágzásának és vonzásának tetőfokán. Szeged polgársága büszke örömmel, a szomszéd vármegyékek népe pedig hálás tisztelettel tekintett fel rája. Bánát és Bácska százával küldötte falai közé idegen, német, oláh és szerb nyelvű fiait, hogy néhány év múlva mint lelkes magyarokat és a magyar életközösség elszánt bajnokait

kapja őket vissza. Mivel pedig a sok jövevény diák közt sok tehetséges is akadt, odaözlésük szükségképpen emelőleg hatott az iskola szellemi színvonalára. A gondos válogatással összeállított tanári kar egyébként is magas célokat tűzött a népes tanuló sereg elé és szigorúan ügyelt a mérték egyenletes megtartására. A rendes órákon kívül az Önképzőkörben és a Gyorsírókörben is serény munka folyt. A gyermek és ifjú Zimányi Gyula hamar beletalálta magát ebbe az elevenen lüktető életbe s könnyűszerrel az elsők közé küzdötte fel magát, hogy a végén, mint az Önképzőkör elnöke, az egész ifjúság *princeps iuventutis* legyen. Idealizmusa és az akarat magasabbrendűségébe vetett hite töretlenül, sőt megizmosodva került ki a középiskola falai közül.

A szülőföldi élmények mellett nem kevésbé döntő módon befolyásolta a leendő rendfőnök egyéniségének alakulását szerzetesi hivatásának korai felismerése. Mert Zimányi Gyula e tekintetben valóban a gyorsan érő és gyorsan határozó ifjak közé tartozott. Az egyházi pálya választásának első indításait még családi környezetének mélyen vallásos légköréből hozta magával. Így szeretett tanárainak, főleg Sáfrán Józsefnek, Kovács Jánosnak és Zvér Endrének hatása már biztos alapon építhetett tovább. Ezek a nagyszívű s amellett izig-vérig pedagógus szerzetestanárok nem annyira szerzetesi aszkézisükkel, mint inkább emberi jóságukkal és finom tapintatukkal fogták meg az eszményi hevületű ifjút s példájukkal észrevétlenül beleplántálták lelkébe a piarista élethivatás páratlan szépségének tudatát. Fokonkint sikerült olyan tüzet gyújtaniok szívében, hogy annak tüze-lángja még ma, közel félszázad múltán is töretlen erővel világít és melegít.

A szegedi hatások közül még egy döntő tényezőt kell kiemelnünk: Zimányi Gyula ottani éveiben kötött egész életre szóló barátságot azzal a két pályatársával, akik ettől fogva hűségükkel, ragaszkodásukkal és segítségre mindig kész bölcseségükkel szüntelenül ott állottak és ma is ott állnak oldalán. Az egyik tulajdon bátyja, a jóságos «fehér» Zimányi Mihály, akivel ma is a testvéri szeretetnél több és mélyebb barátság szálai fűzik össze, a másik pedig mai szellemi életünk egyik megbecsülhetetlen értéke és büszkesége, Schütz Antal, akivel immár közel félszázada a célok és törekvések legtökéletesebb harmoniájában él.

Ilyen környezeti és erkölcsi adottságok mellett természetes, hogy a fiatal Zimányi Gyula a legteljesebb hivatásérzettel és kötelességtudással lépett Kalazanci Szent József fiai közé és a jó szerzetessé érésnek egyetlen eszközét sem hagyta felhasználatlanul. Akadályt nem ismerő lendülettel indult neki pályájának. A királyi zsoldáros szavával élve: *Exullavit ut gigas ad currendam viam*. Ugyanez a lendület jellemezte tanári pályájának indulását. Kecskeméti diákjai önkéntelenül megéreztek, hogy tisztaarcú és csengőszavú fiatal tanáruk más és sok tekintetben külön ember, mint többi tanáruk; megbűvölte őket egész lényén elömlő eszményi hevülete és mindenkin építeni, emelni akaró igyekvése. Úgy érezték, hogy a huszonhároméves kezdő tanár megjelenése új szint vegyített diákéletükbe; az észpallérozó tanár után jelentette a szív és lélek formálására törekvő lelki atya munkábaállását.

A rend vezetőségének szintén ez volt a meggyőződése és sietett magas tartóra helyezni az égő gyertyát, hogy minél több embernek világoskodjék:

Zimányi Gyulát háromévi tanárkodás után a kecskeméti studium, újabb két év után pedig a budapesti Kalazantinum élére állította. És harmincöt év szakadatlan munkája és tömérdek sikere kézzelfogható bizonyúság rá, hogy a választás minden tekintetben szerencsés volt. Zimányi Gyula egész lelkét belevitte növendéknevelő munkájába ; állásában nem előjárónak, hanem elsősorban atyának érezte magát, aki személyes felelősséggel tartozik valamennyi növendékéért. Ezért sohasem jutott eszébe, hogy az előjáróság elefántcsont-tornyába zárkózzék, hanem szüntelenül ott időzött növendékei közt, osztozott minden örömben és bánatukban s egy pillanatra sem szűnt meg biztató vagy korholó szavával ösztönözni őket. Valami egészen sajátos változatát alakította ki az elüljáró-alattvaló-viszonynak, melyben jóval több volt a megértő baráti közvetlenség, mint a rideg paragrafuson való lovagolás. Ezért van, hogy növendékei, immár a rendnek jóval nagyobb fele, egész életre szóló emlényként őrzik a vele töltött évek emlékét.

A növendéknevelés mellett az iskolától sem szakadt el teljesen Zimányi Gyula. A budapesti gimnáziumban hosszú éveken át tanította a gyorsírást és féltékeny gonddal őrizte a dicsőséges Maywald-kornak nemesveretű hagyományait. A proletárdiktatúra idején pedig újból visszakapcsolódott az iskolai hittanításba s a huszas évek elején elévülhetetlen érdemeket szerzett kápolnánk most is szokásos istentiszteleti rendjének kialakításában és megszilárdításában.

Iskolai elfoglaltsága mellett azonban nem hallgathatjuk el Zimányi Gyulának egyre terebélyesedő lelkipásztori tevékenységét sem. Mert nem kétséges, hogy ma ő Budapest egyik legkeresettebb lelkipásztora. Volt diákjainak százai és azok hozzátartozói minden ügyes-bajos dolgukban hozzáfordulnak eligazításért s rendszerint az ő kezéből nyerik bűneik feloldozását és veszik az Élet kenyerét.

Ilyen körülmények közt nem csoda, hogy a rend többségének és Rómának bizalma a legutolsó rendfőnökválasztáskor Zimányi Gyula felé fordult és őbenne kereste az alkalmas vezért elődje nagyvonalú tevékenységének folytatására. És ő meghajolt a bizalom előtt, s vállalta a roppant felelősséggel járó terhet. Ezek után nekünk, alattvalóinak, tanároknak és diákoknak nem lehet más feladatunk, mint a jó Isten áldásáért esdeni új Atyánk életére és működésére.

## I. ISKOLÁINK MULTJA.

Pest városa a másfélszázados török szolgaság és a Rákóczi-szabadságharc szenvedései után új életre ébredve, 1717-ben iskolájának vezetését a kegyestanítórendre bízta és 10.000 forintnyi alapítvánnyal megvetette iskolánk alapját. A két első piarista tanító 1717. november 7-én kezdte meg a tanítást 155 tanulóval, a syntaxisták és principisták osztályával. A következő évben a poétikai és retorikai osztály is megnyílt. 1743-ban az intézet egyik nagyműveltségű tanárának, br. Cörver Eleknek, kezdeményezésére magánjellegű bölcsészeti tanfolyamot is nyitottak, amely 1752-ben nyilvános jelleget nyert és magánosok adományain kívül Pest városa 5000 forintos alapítványából (1759) tartatott fenn. E bölcsészeti tanfolyam 1784-ben szűnt meg, amikor az egyetemnek Pestre való áthelyezése következtében fölöslegessé vált. 1752—1784 között 2287 tanuló látogatta. A bölcsészeti iskola úttörő munkát végzett a modernebb irányú, Leibnitz, Wolf és Newton szellemében művelt filozófia meghonosításával, a matematika, fizika és földrajz tanításával. 1777-ben Benyák Bernát magyar nyelven kezdte előadni a filozófiát, Szablik István pedig a fizika tanításában jeleskedett; ő bocsátotta föl hazánkban az első léggömböt a pesti piaristaház udvaráról 1783 augusztus 15-én.

A gimnáziumi tanítás kezdetben a jezsuita-rendszer keretében folyt, de csakhamar kialakult a piarista iskola sajátos nevelői és tanulmányi rendje, amelyben különös gondot fordítottak a reális tárgyak és a magyar nyelv tanítására. Ez utóbbit hathatósan támogatták a magyarnyelvű iskolai színelőadások, melyek 1718-ban kezdődtek meg.

A gimnázium az első Ratio educationis (1777) után ötosztályúvá (három grammatikai és két humanióraosztály), a második Ratio (1806) után pedig hatosztályú (négy grammatikai és két humanióraosztály) változott. Az intézet tanárai állhatatosan küzdöttek II. József németesítő törekvései ellen és a magyar nyelv s szellem az 1848 előtti latin iskolában a nemzeti felbuzdulás korszakában egyre erősebben érvényesült. Ezt bizonyítják a följelentések, melyek 1800—1830 között arról panaszkodnak, hogy a latin helyett magyarul tanítanak; erről tanuskodnak az 1830 után időnkint megjelent kiadványok, melyekben a kiválóbb tanulók szépirodalmi zsenjei láttak napvilágot.

A szabadságharc után a gimnázium főgimnáziummá alakult át. 1850-ben nyílt meg a 7. osztály, 1851-ben tartották meg az első érettségi vizsgálatot 143 tanulóval. Az iskola az önkényuralom alatt is megőrizte magyar szellemét, mert a tanügyi kormányzat germanizáló rendelkezései a tanárok



tervszerű ellenállása miatt kudarcot vallottak és a tanítás egy-két tárgy kivételével a tilalom ellenére is magyarul folyt.

Az 1883. évi XXX. t.-c. értelmében iskolánk mint az állam közvetlen vezetése alatt álló főgimnázium folytatta nevelő-oktató munkáját. Az 1924. évi XI. t.-c. a középiskola három típusát állapította meg. Ezek: a gimnázium, reálgimnázium és reáliskola. Intézetünk gimnázium maradt, amelyben az 1932/33. iskolai évtől kezdve a görög mellett kezdetét vette a francia nyelv fakultatív tanítása.

A városi tanács az 1717-ben megnyílt iskolát ideiglenesen egy, a mostani Eskü-út és a Galamb-utca sarkán álló házban helyezte el, majd 1718 őszén áttelepítette az egykori jezsuita rezidenciába (mai Görög-udvar, Galamb-utca 4). melyet a piaristák részére vásárolt meg. Innét 1762-ben költöztek át a piaristarend által megszerzett gróf Esterházy-féle telekre, mely a Petőfi-tér, Piarista-utca (a régi Kötő-utca) és a Galamb-utca között fekszik. Iskolánk 1917 február 14-én költözött át új, palotaszerű helyiségébe. Ez a kegyestanítórend és a kormány áldozatkészségéből épült föl; az építkezés céljaira az intézet egykori érdemes igazgatója, Trautwein János, 200.000 koronát meghaladó összeget, az iskola egykori hálás tanítványa, Hidaskúrti Nagy Sándor református vallású földbirtokos 100.000 koronát adományozott.

**Iskolánk eddigi tanker. kir. főigazgatói:** farádi Vörös Antal (1776—1785), báró Prónay Gábor főispán (1785—1790), gróf Szapáry József főispán (1793—1822), Orgler József kanonok (1824—1829), Adamkovics Mihály kanonok (1831—1845), Fogarassy Mihály kanonok (1848—1849). Az önkényuralom idején főfelügyelők voltak: Kovács Pál helytartótanácsi tisztviselő (1851—1853), Haas Mihály prépost (1853—1858), Halder Konrád kir. tanácsos (1858—1867). A főigazgatóságok visszaállítása után iskolánk főigazgatói voltak: Fesztl Károly kanonok (1862—1866), Róder Alajos kanonok (1866—1867), Lutter Nándor kegyestanítórendi áldozópap (1867—1891), Erődi-Harrach Béla (1892—1919), Pintér Jenő (1919—1939), vitéz Fraknóy József (1939—).

**Iskolánk katolikus főigazgatói:** dr. Jászay Rezső (1935—1940), Virágh Teofil (1940—).

**Iskolánk eddigi igazgatói:** 1717. Demka Sándor, 1720. Szokolóczy Vencel (egyházjogász), 1722. Bieliczky Ágoston, 1724. Holesinszky Ferenc, 1725. Haul Venantius, 1728. Gaiger Márton, 1730. Demka Gáspár, 1733. Mosl Miksa, 1736. Pogadl Flórián, 1737. Krenn Péter, 1743. Demka Sándor, 1746. Bajtay Antal (később II. József tanítója, majd erdélyi püspök és báró), 1749. Schultz Ernő, 1752. Conradi Norbert (jeles latin költő és szónok), 1754. Vankovics Tivadar (filozófus), 1756. Valero Jakab, 1757. Petrasko Sándor, 1760. br. Cörver János (filozófus), 1762. Kónya Kristóf, 1763. br. Cörver János, 1764. Vavrik Ödön, 1766. Rátay Egyed, 1769. br. Schaffrath Lipót (latin szónok és költő), 1770. Volako Marcel, 1772. br. Schaffrath

Lipót, 1807. Aigl Glicér, 1830. Grosser János (tankönyvíró), 1831. Róth Mihály (egyházi szónok), 1841. Tamássy József (latin költő), 1844. Nagy Péter (latin költő), 1847. Jallosts András (latin költő), 1849. Horváth Cirill (később a budapesti egyetemen a bölcsészet tanára, a Magyar Tudományos Akadémia tiszteleti tagja). 1858. Lutter Nándor (matematikus, később tankerületi kir. főigazgató, a Magyar Tudományos Akadémia levelező tagja), 1861. Szepesi Imre (kiváló filozófus, később egyetemi tanár, a Magyar Tudományos Akadémia levelező tagja), Somhegyi Ferenc (történetíró, később egyetemi tanár, majd rendfőnök, a Magyar Tudományos Akadémia levelező tagja), 1866. Baranyai Zsigmond (tankönyvíró), 1867. Trautwein János (tankönyvíró, az Oltáregyesület alapítója), 1887. Lévy Imre (bölcseleti író, a Budapesti Katolikus Kör alapítója, később rendfőnök), 1891. Janky Károly, 1902. Kováts Antal (irodalomtörténetíró), 1908. Bartos József, 1919. Vörös Cirill, 1920. Lóky Béla, 1925. Kispartai János, 1935. Balanyi György.

**Az iskola elhúnyt tanárai közül a tudomány és irodalom terén különösen kitűntek:** Dezsericzky Ince (történetíró), br. Cörver Elek és János (filozófusok), Bajtay Antal, gr. Königsacker József (matematikus, az első Magyarországon megjelent könyvvel tankönyv szerzője), Benyák Bernát (filozófus), Horányi Elek (irodalomtörténetíró), Simai Kristóf (színműíró), Koppi Károly (történetíró, később egyetemi tanár), Endrődy János (filozófus), Szablik István (fizikus), Klohammer Ferenc (latin költő), Horváth Ignác és Villiger József (Vörösmarty Mihály tanárai), Eschner Konstantin, Szigly Gábor, Schirckhuber Móric (természettudományi író, a Magyar Tudományos Akadémia levelező tagja), Sümegi Pál (tankönyvíró), Hanák János (természettudományi író, a Magyar Tudományos Akadémia levelező tagja), Ujváry János, Hindy Mihály (filológus, tankönyvíró), Purgstaller József (filozófus, később egyetemi tanár, rendfőnök, a Magyar Tudományos Akadémia rendes tagja), Barts Ferenc (tankönyvíró, később a gyulafehérvári káptalan nagyprepostja), Sárvári Béla (tankönyvíró), Kalmár Endre (költő), Petlanovics Alajos, Polák Ede (fizikus), Cseh Ferenc (filozófus), Nagy Márton (Petőfi Sándor tanára, pedagógus, a Magyar Tudományos Akadémia levelező tagja), Horváth Pius (tankönyvíró), Schmidt Ágost (fizikus), Pachinger Alajos (természettudományi író), Vajda Gyula (történetíró), Pintér Kálmán (irodalomtörténetíró, a Vörösmarty-kultusz lelkes munkása), Vámos Károly (irodalomtörténetíró), Nagy Alajos (pedagógus), Pap János (természettudományi író), Kiss Sándor (irodalomtörténetíró, költő, Terentius fordítója), Drajkó Béla (filológus), Maywald József (filológus), Ormándy Miklós (természettudományi író), Prónai Antal (irodalomtörténetíró), Acsay Antal (pedagógus), Tóth György (tankönyvíró), Titz Antal (theológus, tankönyvíró), Szölgyémy János (tankönyvíró), Bartha György (tankönyvíró), Miskolczy István (történetíró), Perényi József (irodalomtörténetíró).

Immár 224 éves iskolánk elhúnyt tanítványai közül az egyházi pályán kitűntek : br. Bajtay Antal erdélyi püspök, Christovich Imre csanádi püspök, gr. Batthyány Ignác erdélyi püspök. Kőszeghy László csanádi püspök, Haynald

Lajos bíboros, kalocsai érsek, Lonovich József csanádi püspök, Pauer János székesfehérvári püspök, Schopper György rozsnyói püspök, Bogisich Mihály c. püspök, zenetörténeti író, Rott Nándor veszprémi püspök, Breyer István győri püspök.

**Írók:** br. Orczy Lőrinc és fiai, József és László, Bacszányi János, Versegly Ferenc, Sándor István, Katona József, Vörösmarty Mihály (és fia, Vörösmarty Béla), Bajza József, Petőfi Sándor (és fia, Petőfi Zoltán), Vajda János, Lenau Miklós, Toldy Ferenc, gr. Majláth János, gr. Haller László (Fénelon Telemache-jának fordítója), gr. Desewffy József, Kovasóczy Mihály, Szentmiklóssy Alajos, Tasner Antal, Szabó Richárd, Szigeti József, Sujánszky Antal, Remellay Gusztáv, Török János, Gorove István, Kuliffay Ede, Madách Imre (és fia Madách Aladár), Dalmady Győző, Győry Vilmos, Kertbeny Károly, Bérczy Károly, Berczik Árpád, Tóth Béla, Maszlaghy Ferenc, Ábrányi Emil és Kornél, Rákosi Viktor, Ambrus Zoltán, Beóthy László.

**Művészek:** Molnár József, Lotz Károly, Jankó János, Telepy Károly, Zichy Mihály, Marastoni József (festők); Bignio Lajos, Mátray Gábor, Bertha Sándor, Erkel Gyula, Síross Antal, Sztojanovics Jenő, Toldy László, Buttykay Ákos (zeneszerzők).

**Tudományos írók:** Haliczky Antal (régész), Rupp János (orvostanár), Stáhly György (az ország szemorvosa), ennek fia Ignác (országos főorvos) és unokája, György (orvostanár), Dégen Gusztáv (jogász), Schmidt György (orvostanár), Toldy Ferenc (irodalomtörténetíró), Fejér György, Mátrai Gábor, Jerney János és Jankovich Miklós (történetírók), Vezler Ignác (teológus), Hajnik Károly és Imre (jogászok), Lechner Lajos (mérnök), az Andrassy-út tervezője, Gruby Dávid (orvos), Margó Tivadar (zoológus), Ponori Thewrewk Aurél (anthropológus), P. Thewrewk Emil (filológus), P. Thewrewk Árpád (filológus), Schwartz Gyula (történetíró), Finály Henrik (filológus), Entz Géza (zoológus), Konek Sándor (jogász), Kalchbrenner Károly (botanikus) Pauler Gyula (történetíró), Navratil Imre (orvostanár), Landau Gusztáv (mérnök), Salzbauer János (egyházjogász), Kilényi Hugó (jogász), Madarassy László (jogász), Schulek Vilmos (műépítész), Hampel József (régész), Felletár Emil (országos fővegyszer), Mayr Aurél (nyelvész), Baumgarten Izidor (jogász), br. Eötvös Loránd (a legnagyobb magyar fizikus), Pasteiner Gyula (műtörténetíró), Mutschenbacher Béla (orvos), Mutschenbacher Viktor (jogász), (Fehérpataky László (történetíró), Réczey Imre (orvostanár), br. Láng Lajos jogász), Kerékgyártó Béla (történetíró) és Lóránd (orvos), Nendvich Gusztáv (műépítész), Szivák Imre (jogász), Jósza András (orvos, archeológus, a nyíregyházi múzeum alapítója), Jendrassik Jenő (orvostanár), Bodnár Zsigmond (irodalomtörténetíró), Gerlőczy Gyula (jogász), Fésüs György (jogász), Lechner Károly (orvostanár), Pertik Ottó (orvostanár), Petzwall Ottó (matematikus), Klamarik János (pedagógus), Péterfy Jenő (esztétikus), Lörenthey Imre (paleontológus), Holzwarth Jenő (orvostanár), Zubriczky Aladár (teológus), Székely Ágoston (orvos), Aujeszky Aladár (bakteriológus). Borszékly Károly

(orvos), Reibner Márton (klasszikus filológus), Dollinger Gyula, br. Müller Kálmán, Hüttl Hümér, Verebély Tibor (orvosok).

**Közéleti szereplésük miatt nevezeteseik:** hg. Grassalkovich Antal, Martinovics Ignác, Laczkovics János, Ürményi József, gr. Cziráky János, gr. Széchenyi István, gr. Károlyi István, Lajos és György, Majláth György (ország-bíró), Deák Antal, Szentkirályi Móric, Almásy Pál, Földváry Gábor, gr. Ráday Gedeon, gr. Keglevich István és Gábor, gr. Forgách Antal, Mérey Sándor, Marczibányi Lőrinc, Somssich Pongrác, Csányi László (a szabadságharc vértanuja), Klauzál Gábor, Bittó István, br. Wenckheim Béla, Ordódy Pál, br. Orczy Béla, gr. Khuen-Héderváry Károly, Justh Gyula, Csávolszky Lajos, Matlekovics Sándor, Návay Lajos és Nikolényi Dezső (a proletárdiktatúra áldozatai), Bartha Richárd, Bárczy Dezső, Samassa Adolf, Tóth Lajos, Zoltán Béla, br. Korányi Frigyes, Plósz Sándor, gr. Pejacevich Tivadar, gr. Szogyémy-Marich László, ifj. gr. Andrássy Gyula és Tivadar, gr. Zichy Aladár, Berzeviczy Albert, gr. Vigyázó Ferenc, br. Wlassich Gyula, Teleszky János, Popovics Sándor.

**Katonák:** br. Simonyi József (a híres huszáróbestér), Mészáros Lázár (hadügyminiszter), Perczel Mór, Török Ignác és Nagy Sándor József (az aradi vértanúk), Földváry Károly (a vörössipkások parancsnoka), Forinyák Gyula (altábornagy), Kápolnai Paur István katonai író.

Tanítványaink közül a **világháborúban** 105-en haltak **hősi halált**.

**A Felvidék felszabadításáért** vívott harcokban hősi halált halt : Meskó Tibor főhadnagy.

**A főváros főpolgármesterei:** Szentkirályi Móric, Márkus József, Fülep Kálmán, Sipőcz Jenő. **Polgármesterei:** Boráros János, Rottenbiller Fülöp, Halmos János. **Alpolgármesterei:** Gerlóczy Károly, Liber Endre.

Iskolánk a most lefolyt tanévben fennállásának 224. évét töltötte be.

## II. ISKOLÁNK AZ 1940—41. ISKOLAI ÉVBEN.

**1. Az iskolai munka menete.** Alakuló értekezletünket 1940 szeptember 2-án tartottuk meg. Szeptember 4-én voltak a javító vizsgálatok s a magán- és különbözeti vizsgálatok írásbeli része, szeptember 5-én pedig a magán- és különbözeti vizsgálatok szóbeli része. A tanulókat június 26-án és 27-én, továbbá szeptember 6-án vettük fel. Az iskolai évet szeptember 8-án tartott ünnepélyes Veni Sancte-val kezdtük meg; ugyanezen a napon végeztük az osztályrendezést és a törvényt magyarázást. A rendes tanítást szeptember 9-én kezdtük meg és a hivatalos szünetnapok kivételével június 14-ig folytattuk. Az összefoglalásokat a VIII. osztályban május 10—14-ig, a többi osztályban pedig június 16—20-ig tartottuk meg. Magánvizsgálatok három ízben voltak: szeptember, december és május—június hónapokban. Az iskolai évet június 25-én fejeztük be ünnepélyes Te Deum-mal.

**2. Személyi változások az iskola életében.** Az iskolánkat érintő személyi változások közül első helyen dr. Stuhlmann Patrik katolikus elnök-főigazgató és dr. Jászay Rezső budapesti katolikus főigazgató nyugalmabvonulását kell említenünk.

Dr. Stuhlmann Patrik visszavonulásával az idősebb szerzetestanár nemzedék egyik legismertebb és legértékesebb képviselője kapcsolódott ki a katolikus iskolák életéből. Volt elnök-főigazgatónk még a múlt század végén, 1897-ben kezdett tanítani a szívéhez annyira hozzánőtt kassai premontrei gimnáziumban. És attól fogva egészen az összeomlásig szakadatlanul ott működött, először mint egyszerű tanár, később mint igazgató s egyben mint az ottani jogakadémia magántanára. 1924-ben a kassai gimnázium utódjának szánt gödöllői kollégium és internátus vezetését vette át. Ebben a minőségben nem egy vonatkozásban az úttörés nehéz munkáját kellett végeznie. 1934-ben hatvanhároméves kora ellenére a budapesti Norbertinum élére állította rendfőnökének bizalma. Innét azonban már egy év múlva az újonnan szervezett katolikus középiskolai főigazgatóság élére került. Mint elnök-főigazgatónak elsősorban neki kellett vállalnia az új intézmény életrekeltesének és munkábaállításának roppant felelősséggel járó feladatát. Sok tekintetben neki kellett a célokat is kitűznie s ugyanakkor neki kellett gondoskodnia a járható utak kitaposásáról. Hogy a katolikus középiskolai főigazgatóság olyan meglepően rövid idő alatt életrevaló intézménynékk bizonyult, az nem kis részben az ő személyes érdeme.

Mindez azonban csak pusztá adatfelsorolás és magában legfeljebb annyit árul el, hogy volt elnök-főigazgatónk mozgalmas életpályát futott meg és

maradandó alkotásokkal írta bele nevét a magyar katolikus középiskola történetébe, de édes-keveset sejtet abból a gazdag élettartalomtól, mely a rideg adathalmaz mögött szerényen megbúvik. Pedig kétségtelen, hogy Stuhlmann Patrik egyéniségének igazi értékét nem külső sikerei, hanem lelkének rejtett kincsei adták meg. Így mindenekelőtt rajongó szeretete az iskola és a gyermek iránt. Túlzás nélkül mondhatjuk, hogy élt-halt az iskoláért. Az elméleti és gyakorlati pedagógiában, a *scientia amabilis*-ban a tudományok tudományát látta, melyhez csak levetett saruval és minden földi salaktól megtisztított lélekkel illik közelíteni. Gazdag és sokoldalú műveltsége, melyből az evangéliumi ember módjára mindig újabb és újabb kincseket tudott felszínre hozni s nyájas és szeretetreméltó egyénisége, mely eleve lecsiszolt minden érdekességet iskolai munkájáról, méltó keretével szolgált rajongó gyermekszeretetének. Ugyanezen tulajdonságai társadalmi sikra vetítve nem kevésbé megbecsülhetetlen értéket jelentettek, mert már kassai tartózkodása idején az előadói asztal és a szószék keresett és nagyrabecsült mesterévé avatták a fiatal tanárt, aki egyformán nagy gondot fordított előadásának választékosságára és tartalmának változatosságára. Későbbi éveiben lehiggadt és kiérett bölcsesége és minden emberi gyarlóságot megértő nagy szeretete csak fokozták szóbeli és írásbeli előadásának varázsát. Innét van, hogy az utolsó időben beszédei és hozzászólásai valósággal eseményei voltak a különböző tanári összejöveteleknek. Ebben a tekintetben az elnök-főigazgatóság nem méltóságot jelentett számára, hanem csupán alkalmat, hogy egyéniségének varázsát még több ember felé ragyogtassa. Nem csoda tehát, hogy most nehezünkre esik a tőle való megválás. Keserűségünket csak az a tudat enyhíti, hogy szeretett elnök-főigazgatónk megbecsülhetetlen emberi tulajdonságaival továbbra is köztünk és a miénk marad. Ezért szeretettel kívánjuk neki, hogy még soká legyen alkalma áldásos vetésének aratásában gyönyörködni.

Dr. Jászay Rezsőben a magyar iskolaügynek szintén érdemes és hosszú pályát megfutott munkása állott félre. A millennium esztendeje már Magyar Gábor híres iskolájában, a szegedi városi gimnáziumban találta. Talán éppen ennek a szerencsés indulásnak köszönhető, hogy alig kilencéves tanárkodás után már a debreceni gimnázium és rendház vezetésének kényes és nagy körültekintést igénylő feladatával bízták meg. Innét hat év múlva, 1910-ben Budapestre helyezték át s ettől kezdve egészen katolikus főigazgatói kinevezetéséig (1935) állandóan a rend központi vezetésében szerepelt. Huszonöt év alatt volt rendfőnöki titkár, házfőnök és rendfőnöki tanácsos, rendi levéltáros, a rendi iskolaügyek referense és rendi főigazgató. De akármilyen szerepkört töltött be, munkáját mindig egész lélekkel és teljes odaadással végezte. Mert Jászai Rezső lélekrajzának egyik legszembevetőbb vonása, hogy sem magában, sem másokban nem tűr félmunkát. Amit egyszer elvállalt, abba igyekszik minél hamarabb beledolgozni magát, hogy minél előbb mestere lehessen munkakörének.

Ez a teljes munkakészség jellemezte főigazgatóságát is. Mikor négy évvel ezelőtt átvette a budapesti katolikus főiskolák életének irányítását, korát meghazudtoló sokoldalú érdeklődéssel és munkabírással bámulatosan rövid idő alatt beleélte magát az iskolai igazgatásba és olyan odaadással végezte

főigazgatói teendőit, mely egy fiatal embernek is becsületére vált volna. Főigazgatói tiszteben a legmesszebbmenő megértést és jóakaratot tanúsította. A tanár és diák munkáját egyformán méltányolta. Ezért látogatásainál nem elégedett meg a felületen való mozgással, hanem iparkodott minél teljesebb és sokoldalúbb képet nyerni az óra lefolyásáról. Ugyanígy beszámolóiban sem elégedett meg egy vagy két szempont kiemelésével, hanem minden oldalról beható megbeszélés és bírálat tárgyává tette az órán látottakat és hallottakat. Bírálataiban nem volt akadékoskodó és kicsinyes; ellenkezőleg boldog volt, ha az esetleges hibák mellett minél több jó oldalt tudott kiemelni. Mint érettségi és vizsgálati elnök, mindig türelemmel és jóindulattal hallgatta a fiúk feleleteit és bölcsen óvakodott fölösleges idegeskedéssel zavarni őket tudásuk bemutatásában. Ezt annál nagyobb érdeméül kell említenünk, mivel főigazgatósága előtt legalább egy negyedszázadon át alig érintkezett az iskolával. És ennek ellenére mégis annyira bele tudta magát élni az iskola életébe, mintha soha egy pillanatra sem szakadt volna ki belőle. Nem csoda tehát, hogy megértő és emberséges magatartásáért mindenütt szeretettel és tisztelettel találkozott. Az a bizonytalan érzés, mellyel bizonyos körök közvetlenül kineveztetése után mint *homo novus* fogadták, már az első hónapokban nagyrabecsülésre, később pedig őszinte szeretetre fordult. Most, távozása alkalmából csak azzal tudjuk kifejezni hálánkat és szeretetünket, hogy jól végzett munkája jutalmaként hosszú és nyugalmas pihenést kívánunk neki.

A Katolikus Középiskolai Főhatóság az elnök-főigazgatói tiszteket dr. Kürti Menyhérttel, az eddigi dunáninnyi kerület katolikus főigazgatójával, a budapesti főigazgatóságot pedig Virág Teofillal, az eddigi iroda-igazgatóval töltötte be. Mindkét kiváló pedagógust szeretettel köszöntjük magas méltóságukban és tisztelettel kívánjuk nekik, hogy ugyanolyan megértés és siker kísérje működésüket, mint kitűnő elődeikét.

Az elmúlt iskolai év tanári testületünk összetételében is meglehetősen mélyreható változásokat idézett elő. Így mindenekelőtt elvesztettük szeretett szeniorunkat, dr. Friedreich Endrét, akit a Rendfőnök úr saját kérésére ideiglenes nyugalomba helyezett. Friedreich Endrében nemcsak legöregebb, hanem egyben legrégebb idő óta itt működő tanártársunkat is veszítettük el. Még a jelen század kezdő évtizedében, 1908-ban került Budapestre és azóta megszakítás nélkül itt tanított. Tehát egy egész emberöltőt, 32 évet töltött a budapesti gimnáziumban. Pedig akkor, midőn idekerült, már nem volt egészen kezdő tanár. Hiszen akkor már négy évi temesvári (1899—1903), négy évi veszprémi (1903—1907) és egy évi váci mult állott mögötte (1907—1908). Igazi tanítói és tudós egyénisége azonban mégis itt, budapesti őrhelyén fejlődött ki. Tanári egyéniségének legszembevetőbb vonásait sokoldalú képzettsége, hatalmas olvasottsága, páratlan emberismerete és csodálatos emlékező tehetsége adták meg. Mint filológus szaktárgyának minden területén otthonos volt: de nem kevésbé otthonosan forgolódott a történelmi és irodalmi ismeretek terén. Legsajátabb területének mégis a rendtörténetet és a bibliografiát érezte. És nála ez a sok és sokféle ismeret nem holt kincs volt, hanem valóságos kincstár, melyből mindig újabb és újabb értékeket hozott elő. Innét van, hogy tanítás közben mindig a bővéből merített. Nála még a leg-

szárazabb grammatikai óra is szint és elevenséget nyert, mert állandóan fűszerezni tudta a rendelkezésre álló rengeteg élménnyel és élettapasztalattal. Egész egyéniségét belevitte a tanításba és humorral átítatott megjegyzéseivel akárhányszor olyan mélyen beleszántott tanítványainak lelkébe, hogy azok egész életükre magukkal vitték emlékét. Mint egyik kiváló tanítványa mondta róla: «Mosolyogva tanított; a humort anélkül érvényesítette a tanításban, hogy a tekintélynek a legcsekélyebb mértékben rovására ment volna. Egyesítette magában a barátnak, a mosolygó filozófusnak vonzó erejét a tanár tekintélyével.» Az ő órái valóban változatosak és lélektágítók voltak. Aki akart, rengeteg ismeretet gyűjthetett óráin anélkül, hogy odahaza könyvekkel kellett volna bajlódnia. De nemcsak szorosán vett szaktárgyaiból tudott sokat és sokfélét nyújtani, hanem a többiből is. Pl. történelmi előadásai épp úgy tele voltak étellel és elevenséggel, mint latin vagy görög irodalmi órái. Ugyanez áll természetrajzi tanítására: ő nem elvont ismeretre, hanem az élő természet megértésére és megszeretésére akarta rávezetni tanítványait.

Talán ez az életteljességre és sokoldalúságra való törekvés okozta, hogy ő egészen különleges kapcsolatban állott diákjaival: a tanáron túl léptenyomon kiütközött belőle az atya, aki évtizedek multán is szívesen bajlódott volt diákjainak ügyes-bajos dolgaival. Képes volt napokon-heteken át járnikelni, csakhogy egy-egy rászoruló diákjának állást taposson ki. Ma már légió azoknak a diákjainak száma, akiket ő segített állásba vagy legalább kisebb-nagyobbat lendített pályájukon. De meg is van látszatja: az iskola volt diákjai közül ő ismer legtöbbet és ő áll legtöbbel személyes kapcsolatban.

Pedig a tanítás csak egyik oldala volt Friedreich Endre sokoldalú tevékenységének. Kedvéért sohasem áldozta fel tudományos ambícióit. Mióta Temesvárott megjelentette Halápy Konstantin emlékezete c. dolgozatát, állandó munkása lett a magyar piarista multnak. Attól kezdve fáradhatatlan buzgalommal bújt a régi krónikáinkat és emlékeinket s néhány év alatt annyira beledolgozta magát a rend történetébe, hogy ma már senki sem versenyezhet vele ezen a téren. Páratlan emlékező tehetsége nagy mértékben kezére járt a különböző forrásokból kiasótt anyag szellemi tulajdonává tételében és rendszerezésében. *Hanácius Ferenc élete, A veszprémi Szent Anna kápolna története, Franco János élete, Kálsor Keresztély, A budapesti piarista telek története* és a különböző szakfolyóiratokban közölt értekezései mind megannyi értékes adalékok a megírásra váró rendtörténethez. Nem kevésbé értékesek azok a kutatásai, melyekkel sikerült világosságot derítenie a vértanu gr. Batthyány Lajos életének utolsó napjaira. Mindehhez hozzá kell még számítanunk páratlan egyéni szeretetreméltóságát és szolgálatkészségét. Akinek csak tehette, mindig kész volt szolgálatot tenni. Nem csoda tehát, hogy sajnálattal vettük kitűnő rendtársunk kiválását tanári karunkból, de másrészt vigasztal bennünket az a tudat, hogy mint ember továbbra is egészen a miénk maradt.

Nem kevésbé érzékeny veszteséget jelent iskolánkra Agárdy Gyula távozása. Kiváló rendtársunkat ugyanis a rend vezetőségének bizalma közvetlenül az iskolai év megkezdése előtt a magyaróvári rendház és gimnázium vezetésével bízta meg. Mivel kitüntetésről volt szó, tulajdonképpen örülnünk



kellett volna áthelyezésének, mi azonban inkább a jó tanár elvesztését éreztük ki kinevezéséből. Mert kétségtelen, hogy Agárdy Gyula a jó tanárok közé tartozott. Mikor hat évi váci (1918—1924), két évi tatai (1924—1926) három évi szegedi (1926—1929) és két évi veszprémi működés után (1929—1931), kilenc évvel ezelőtt Budapestre került, már mint a rend egyik legjobb fizikus és matematikus tanára volt ismeretes. Itteni működésével csak öregbítette jó hírét. Mint tanárt jó módszerén kívül elsősorban feltétlen nyugodtsága jellemezte. Türelmét soha és semmi körülmények közt nem veszítette el. Nem kevésbé imponált szigorú tárgyilagosságával. Diákjai mindig nyugodtak lehettek felőle, hogy azt a jegyet kapják, amit tudásukkal kiérdemeltek. Nem kellett félniök, hogy tanáruk pillanatnyi hangulata vagy éppen szeszélye kedvezőtlenül befolyásolja feleletük elbírálását. Külön érdemül kell kiemelnünk Agárdy Gyulának azt a készségét, mellyel a közért való dolgozás terhét önként vállalta. Ebben a vonatkozásban legmaradandóbb műve iskolánk fizikai szertárának évekig tartó példás elrendezése. Túlzás nélkül mondhatjuk, hogy ma nincs egyetlen piarista gimnázium, melynek szertára akár szakszerűség, akár izlés és csín tekintetében a budapestivel versenyezhetne. Akármennyire örülünk tehát Agárdy Gyula előmozdításának, végelemzésben mégis csak sajnáljuk távozását.

Agárdy Gyula mellett elveszítettük iskolánk másik jellegzetes matematikus tanárát, Jochs Józsefet is. Jochs József fiatalabb volt és később is került Budapestre (1933), mint Agárdy Gyula, de szintén hamar meghódította a diákszíveket. Míg azonban Agárdy szigorúan az iskolai kereteken belül maradt, addig Jochs legszebb sikereit nem az iskolai tanítás terén, hanem a modern pedagógia egyik legtermékenyebb hajtása, a cserkészlet tágas területén aratta. Még kezdő kecskeméti tanár korában kapcsolatba jutott a cserkészlettel s azóta kapcsolatai egyre jobban sokasodtak. Budapesti működése kezdetén Bátor József oldalán már egyik irányítója volt iskolánk cserkészirányú megmozdulásainak. Attól az időtől fogva pedig, hogy Bátori Debrecenbe került igazgatónak, maga állott cserkészcsapatunk élére és három éven át általános meglepedésre vezette azt. Cserkészműködését mindenirányú érdeklődés és fegyelmetartásra irányuló igyekvés jellemezte. Ezeremter-természete és sokirányú kézi ügyessége egyenesen predesztinálták a cserkészmunka irányítására. Hogy valóban rátermett vezér volt, mutatja, hogy minden rázkódtatás nélkül át tudta vezetni a cserkészcsapat működését az új korszakba, melynek jellegzetességét már az ő, talán kevésbé színes és csillogó, de mélyebb és mindenekfölött egyszerűbb egyénisége adta meg. Cserkészműködésével kitorúlhatetlenül beleírta nevét iskolánk történetébe. De ugyanígy felejthetetlen emléket hagyott maga után szeretetreméltó egyéniségével és sokszor a burleszk határán járó humorával is. Szeretetünk új állomáshelyére, a nagyhírű szegedi Dugonics András-gimnáziumba is elkísérte.

Ugyancsak a szegedi Dugonics András-gimnáziumba helyezte át a rend vezetősége Megyer József rendtársunkat is, aki összesen tíz esztendőt töltött iskolánkban s ezen idő alatt mélyen beírta nevét nemcsak alma materünk évkönyveibe, hanem a kezén megfordult nemzedékek lelkébe is. Különösen magyar irodalmi tanításaival hatott mélyen és maradandóan. Magyar órái

mindig eszméltetők és lélektágítók voltak, mert gazdag olvasottságával, finom irodalmi ízlésével és szempontjainak változatos sokféleségével mindig elevenné és szemléletesé tudta őket tenni. Ő valóban az irodalmat tanította s műveiken keresztül magukat az írókat igyekezett megkedveltetni. Minden igyekezetével azon volt, hogy irodalmunk klasszikus alkotásai ne mint holt sablonok, hanem mint nemzeti műveltségünk integráns részei simuljanak bele tanítványainak lelkébe. Ezért a leckeszerűségen messze túlmenően iparkodott minden értéküket és szépségüket megéreztetni. Ezt a célt szolgálta értékelő és összefoglaló szempontjainak gazdag változatosságával és a világirodalmi párhuzamok állandó szemeltartásával. Külön elismerést érdemlő törekvése volt, hogy a legújabb kor, szinte napjaink irodalmi áramlatait is megértesse tanítványaival. Hogy ezen a téren milyen szép sikereket ért el, mutatja érettségi vizsgáztatásának magas színvonala. De szoros értelemben vett szaktárgyain kívül szívesen vállalkozott más tárgyak, így főleg az alsós természetrajz és az elbeszélő magyar történelem tanítására is és ötletességével, újszerűsége való törekvéssel ezekbe is életet és eredeti szint tudott vinni. Mint önképzőkori vezető tanár szintén azon igyekezett, hogy minél több elevenséget vigyen a megfakult keretekbe. És mivel az ötletekhez mindig megtalálta a megfelelő kivitelezőket is, önképzőkori üléseinek programja rendszerint változatos és a sok tanulságnyujtás mellett szórakoztató is volt. Így távozása nemcsak osztályára és nemcsak tanítványaira, hanem az iskolára és a tanári karra nézve is érzékeny veszteséget jelent.

Végül a nyári áthelyezések során elveszítettük tanári testületünk egyik Benjaminját, Meskó Lajost is. Meskó mindössze két évet töltött intézetünkben s így érthető, hogy működésével nem tudott olyan mély nyomokat szántani, mint említett idősebb kartársaink. Tanári egyénisége még csak kialakulóban van, ezért még sok nála az elindulással együttjáró tapogatódzás. Egy tekintetben azonban már teljesen kiforrott egyéniség: szép és gazdag nyelvészeti tudása már eddig is tekintélyt és megbecsülést szerzett számára az illetékes körökben. Eleven és fordulatós stílusban megírt nyelvészeti cikkei mindig szívesen látott vendégek a szakfolyóiratok hasábjain. Egyik, ilyen irányú közleménye éppen Évkönyvünk hasábjain jelent meg. Ezen a téren még sokat várhatunk tőle. Ezért szeretettel kívánjuk neki, hogy új állomáshelyén is megtalálja a kedves tudománya művelésére készítő ösztönzéseket.

A rend vezetősége az eltávozottak helyébe a következő rendtársakat rendelte Budapestre: dr. Karl Jánost Szegedről, illetve kolozsvári igazgatóvá történt kineveztetése után Szemenyei Lászlót Vácról, dr. Ferenczi Zoltánt Vácról, dr. Kovács Alajost Debrecenből, Kovács Lászlót Sátoraljaújhelyről és Öveges Józsefet Tatáról.

**3. Rendi gyakorlati tanárképzés.** A gyakorlati tanárképzést rendi jelöltjeinkkel teljesen az 1929. évi állami Szabályzat és Utasítások szerint végeztük. Pedagógiai vezető a gimnázium igazgatója volt, vezető tanároknak pedig Faludi Béla, dr. Ferenczi Zoltán, Mihálikó Béla, Öveges József és Vékey Károly tanárokat nevezte ki a rend főnöke. A tanárképző tagjai voltak:

Fülöp Gyula, szaktárgyai a magyar és latin nyelv, beosztva magyarból a IV. A., latinból a VII. A. osztályba.

Halász József, szaktárgyai a magyar és latin nyelv, beosztva magyarból a IV., latinból a VII. A. osztályba.

Kovács Mihály, szaktárgyai a mennyiségtan és természettan, beosztva mennyiségtanból a IV. B., természettanból a VII. B. osztályba.

Rónai Jenő, szaktárgyai a mennyiségtan és természettan, beosztva mennyiségtanból a VI. A., természettanból a VII. A. osztályba.

Meggyes János, szaktárgyai a latin és német nyelv, beosztva latinból az I. C., németből a IV. A. osztályba.

Scultéty Kálmán, szaktárgyai a mennyiségtan és természettan, beosztva mennyiségtanból a IV. B., természettanból a VII. B. osztályba.

Tanárjelöltjeink közül Fülöp Gyula november hó második felében Milanóba ment s félévén át az ottani San Cuore-egyetemen olasz nyelvi és irodalmi tanulmányokat folytatott ; Meggyes Jánost pedig a második félévre a debreceni piarista gimnáziumba rendelte a Rendfőnök úr az egyik világi tanár áthelyezése következtében ellátatlanul maradt német órák átvételére.

**4. Tanári értekezletek.** Értekezleteinket a kat. Rendtartásban előírt módon és időben tartottuk meg. Az első félévi módszeres értekezleten az igazgató behatóan szólt a vallásos és hazafias nevelés vezető szempontjairól, Kiss József pedig áttekintést nyújtott az új akadémiai helyesírás eltéréseiről a régivel szemben ; a második félévin azokkal a vallomásokkal kapcsolatban, melyeket az összeomlás váltott ki a francia szellemi élet vezetőiből, ugyancsak az igazgató mutatott rá a világnézeti nevelés elodázhatatlan szükségességére, Bozi Ferenc viszont az új Chrestomathia Latina hasznosításának lehetőségeit ismertette.

Az állami és a katolikus Rendtartás előírásainak megfelelően mindkét félévben nevelési tárgyú értekezletet is tartottunk. Az első félévin dr. Papp László ismertette a hazaszeretetre való nevelés eszközeit, a másodikon pedig Óveges József szólt a tanár és a tankönyv viszonyáról. Mindkét előadásához az igazgató szólt hozzá részben kiegészítőleg, részben helyesbítőleg.

**5. Vallás-erkölcsi nevelés.** Nevelő munkánkat szerzetesi mivoltunk mellett elsősorban az 1934. évi XI t.-c. irányította, mint amelyik minden korábbi fogalmazásnál nagyobb nyomatékkal emelte ki a magyar középiskola nevelő jellegét. Ennek megfelelően az értelem fejlesztése mellett mindig nagy gondot fordítottunk a lélek gazdagítására és a jellem nemesítésére is. A régi liberális felfogással szemben, mely mindig csak az értelmi ismeretek közlésének fontosságát hangoztatta, a tanulók egész egyéniségének alakítását igyekeztünk munkába venni. E cél elérésére nem elégedtünk meg a hivatalos osztályfőnöki órák keretében kínálkozó nevelői lehetőségek kiaknázásával, hanem azokon kívül is iparkodtunk megragadni minden alkalmat. Sőt elsősorban az ilyen, nem hivatalos alkalmakat próbáltuk kamatoztatni. Abból az alaptételből indultunk ki, hogy a nevelés nem mechanikus folyamat : azt tehát sem elgépesíteni, sem merő tantárggyá süllyeszteni nem szabad. Éppen ezért gondosan kerültük még a látszatát is annak, mintha a nevelést az osztályfőnökök kizárólagos jogának vagy kötelességének tekintenők ; de ugyanígy óvakodtunk attól a látszattól is, mintha a nevelés egyik vagy másik tárgy tanításához volna kötve.

E részben igyekeztünk jól megszívlelni az Irás szavát: *Spiritus, ubi vult, spirat*. Hiszen tudván tudjuk, hogy minden óra keretében merülhetnek fel tárgyak és alkalmak, melyek valósággal sürgetik a nevelő mozzanatok kiaknázása céljából való felhasználásukat. Ebből a meggondolásból kiindulva, nevelői ráhatásunk súlypontját következetesen azokra a sem órákhoz, sem tárgyakhoz nem kötött rövid megbeszélésekre helyeztük, melyek minden esetben az osztály életéből adódó konkrét mozzanathoz fűződtek s melyek ugyanezért rendszerint jobban megfogták a tanulók lelkét, mint a tanmenetbe beillesztett osztályfőnöki órák megbeszélései.

Mindig igyekeztünk szem előtt tartani, hogy a középiskolai nevelés egészen sajátos jellegű feladat. Nem egyszerű szoktatás a jóra; nem pusztán a kötelező szabályok és rendelkezések megtartásán való örökös; nem is csupán tanácsadás, jutalmazás vagy éppen büntetés. Ezek a mozzanatok mind előkerülhetnek benne, de sem magukban, sem pedig összességükben nem merítik ki a középiskolai nevelés fogalmát. A középiskolai nevelés több és bonyolultabb valami náluk. Lényegében nem más, mint a lélek magasabb igényű művelése értékállóknak bizonyult művelődési javak elsajátításával és azzal a finom, szinte észrevétlen lelki ráhatással, mely minden pedagógiai tevékenységnek koronája. A középiskola egyformán nevel oktatással, szoktatással és példaadással. Mint a régiek mondták: *amore, more, ore, re*.

Mindezzel a sokianyú ráhatással lényegében egy célt akarunk elérni: észrevétlenül belenevelni növendékeinket a természetfölöttiség rendjébe. Igyekeztünk megéreztetni velük, hogy egész lényünkkel és életünkkel bele vagyunk ágyazva Istenbe. Hiszen az Apostol szép mondása szerint: «Őbenne élünk, mozgunk és vagyunk.» Amint az anyagi világban nem tudunk megenni levegő nélkül, azonképpen a szellemi világban lehetetlen megennünk Isten nélkül. Ebből a gondolatból kiindulva minden rendelkezésre álló eszközzel iparkodtunk megsejteni tanítványainkkal a transcendens világfelfogás lenyűgöző igazságát és elbűvölő szépségét. Szerzetesi iskola mivoltunkból kifolyólag köteleességünknek éreztük, hogy anélkül, hogy a jelenvaló világtól elfordítanók növendékeink tekintetét, mélységes, egész életre elegendő hazavágyást lopjunk lelkükbe abba a másik világba, melynek a mostani csak előcsarnoka, pítvara. Nem győztük elég nyomatékkal hangsúlyozni előttük, hogy Isten nélkül nincsen emberhez méltó életcél, nincsen igazi boldogság és megnyugvás. Mint Szent Ágoston mondja: *«Inquietum est cor nostrum, donec requiescat in te Domine.»* De ugyanígy nincsen magasabb igényű erkölcsiség sem. Hiszen a nevére méltó erkölcsi élet túlnyomólag a vallás talajából szívja éltető nedveit. A Kant-féle kategórikus imperativus bölcséleti elgondolásnak nagyon szép, de a szenvedélyek tombolásában és a csábítások ostromában alig több hitvány kártyavárnál. Aki tisztán rája akarja építeni erkölcsi életét, az előbb vagy utóbb úgy jár, mint az evangéliumi balga ember, aki homokra építette házát; azután jött az eső, jött az árvíz, fúttak a szelek és ama házra rohantak: és az összedőlt és nagy volt annak romlása. Mert akinek nincs határozott Isten-hite, annak nincs szilárd erkölcs alapja sem.

Célkitűzésünkhöz természetesen következett, hogy a hittanórákon kívül az ú. n. profán tárgyak tanításában kínálkozó alkalmakat is igyekeztünk

megragadni az említett nagy igazságoknak minél mélyebb begyökereztetésére. A szerzetesi iskola a maga világnézeti egyvetettségével és századokra visszanyúló hagyományával egyébként is bő alkalmat kínál az ilyen világnézeti koncentrációra.

A vallásos érzés elmélyítése céljából a magánájtatosságok sürgetése mellett állandóan nagy gondot fordítottunk a kollektív vallásos nevelés eszközeire is. Ennek főbb mozzanatai voltak : ősszel, a fűtési időszak beálltáig és tavasszal, április második felétől kezdve mindennap közös szentmisét hallgattak tanulóink, a tanév többi részében pedig önként mentek a kápolnába és hallgattak szentmisét vagy mondtak el legalább egy Miatyánkot, Üdvözlégy Máriát. A diákmisék tehát a téli hónapokban sem szüneteltek, de látogatásuk a tanulók buzgóságára volt bízva. A magabamélyedés előmozdítására hetenkint két napon, szerdán és pénteken egészen csendben, ének és orgonaszó nélkül vettünk részt a szentmisén. Egyébként hétköznaponként egyszólamú ének volt. Az énekek betanítását és begyakorlását ebben az iskolai évben is dr. Papp László tanár volt szíves vállalni. Elsősorban az ő érdeme, hogy a hétköznapi ének mindig jobban és jobban megy.

Rendünk és iskolánk mennyei pártfogójának, a Boldogságos Szűznek tiszteletét azzal óhajtottuk előmozdítani és tanulóink lelkében tudatosítani, hogy október és május hónapokban a diákmiséken együttesen imádkoztunk velük a szentolvasót. Ugyanezen cél érdekében ebben az iskolai évben először ünnepeltük meg Mária szent nevét, mint az egyetemes piaristaság különleges ünnepét. (Szeptember 12.) A legméltóságosabb Oltáriszentség kultuszát viszont azzal igyekeztünk fokozni, hogy vásár- és ünnepnap i prédikációinkban újra meg újra visszatértünk az élet kenyerére s buzdítottuk tanulóinkat minél gyakoribb vételére.

Születése kilencszázadik évfordulója alkalmából háromnapos ájtatossággal hódoltunk Szent István után legünnepeltebb nemzeti szentünk, Szent László király emlékének. A november 21-én, 22-én és 23-án elhangzott szentbeszédekben úgy állítottuk tanulóink elé László királyt, mint a szent király eszményképét, mint a legendák hőst és mint a lovagi erények utólérhetetlen mintaképét. A triduum méltó befejezéseként november 24-én, Kalazanci Szent József mennyei pártfogásának ünnepén iskolánk egykori kiváló tanítványa, dr. br. Vécsey Aurél József kassai kanonok és püspöki irodaigazgató volt szíves ifjúságunk áldoztatását elvállalni. Ugyanő az ünnepi mise keretében a következő megkapó beszédben vonta le a háromnapos ájtatosság gyakorlati tanulságait :

A Szent László triduum végén valami rövid formulát kell magunkkal hazavinnünk, amely összefoglalja mindazokat a gondolatokat, amelyeket hallottunk és rövidege miatt meg is ragadjon az emlékezetünkben. Legalkalmasabb a magyar költő királynak, egykori növendéktársunknak ismert epigrammája.

László holttetemét a váradi sírterem őrzi,  
Lelke magas mennynek főpalotáiban él.  
Sok' harcolt hajdan nagy erőben bátorodott hős,  
A legerősebb ő, s a haza szentje vala.

Az epigramma eleje eszünkbe hozza, hogy a minap — Isten kegyelméből — visszatért Nagyváradnak Szent László volt az alapítója. Ezt a drágakövet ő illesztette bele a Szent Koronába. De, mint rendesen, az igazi ütőerő az epigramma utolsó sorában van: *in cauda venenum*.

1. *A legerősebb ő*. Testi erőre, mert olvassuk róla a történelem lapjain, hogy fejjel kimagaslott alattvalói között, tehát alakjánál fogva is vezérlő szerepre teremtette Isten. De még inkább a legerősebb volt lelkileg: tudott keményen harcolni, magát is legyőzni, megfegyelmezni, ellenségének megbocsátani, mindezt hallottátok róla most a 3 nap alatt.

2. *A ha:a szentje vala*. Az Isteni Gondviselés minden nemzetet odaállít a föld valamelyik pontjára, kijelöli neki a maga sajátos feladatát, munkakörét. És a hazának, a nemzetnek keretein belül minden egyes embernek is megjelöli feladatát, amelynek teljesítésében dolgoznia, fáradsnia, izzadsnia és esetleg véreznie is kell. Itt megint példánk a szent király.

3. *A haza szentje vele*. Hűséges fia az Anyaszentegyháznak, hű gyermeke az Apostoli Szentszéknek. E nélkül nincs katolikus vallás. A keresztény hitnek ez az alapja és egyben záróköve. Buzgó tisztelője a boldogságos Szűz Máriának, Magyarország patronájának, akitől tanulta a lelki tisztaságot és az alázatosságot. Imádó és engedelmes szolgája az Úr Jézusnak. Őtöle tanulta a nagylelkűséget, amely az ellenségnek is megbocsát.

Születések és gyermekkorotok a trianoni korszakra esik. A magyar haza legnagyobb megcsonkításának idejére, amikor a haza a földön hevert gúzsbakötve, megnyomorítva. Azután valahogy kissé felemelkedett, féltérdre. Most már azt mondhatjuk, hogy két térdén áll. De még távol van attól, hogy talpon legyen. Az ember pedig még nem tud se dolgozni, se harcolni, amíg nem áll talpon, még pedig nem süppedékes, ingoványos talajon, hanem kemény, szilárd talajon. Hogy az országot talpra állítsuk, még sok önmegtagadásra, sok önzetlenségre, áldozatra, körültekintésre, sőt bátorságra és vitézségre lesz szükség. Ezért álljon lelki szemeink előtt Szent Lászlónak, a lovagkirálynak dicső képe. Kalazanci Szent Józsefnek, mesterünknek védelmi ünnepét üljük. Kérjük ezeket az erényeket az ő közbenjárására. Ő már rendjének címerébe is belevitte a boldogságos Szűznek, Isten anyjának monogramját. Kérjük ezért a boldogságos Szűz oltalmát és közbenjárását is. Kérjük pedig mindezeket az erényeket az Úr Jézustól, Kinek tisztelet, dicsőség és imádás mindörökké. Amen.

Vasár- és ünnepnapokon rendszerint külön hallgatott szentmisét és szentbeszédet az ifjúság. Kötelező módon és együttesen ötször gyóntak és áldoztak tanulóink. Igen szép számmal akadtak azonban, akik vasár- és ünnepnapokon, sőt akárhányan hétköznapokon is önként járultak az Élet kenyérének vételéhez. Különösen látogatottak voltak a hónapok elsöpéntekjei. Ebben a tekintetben ez évben is lényeges haladás volt észlelhető.

Ifjúságunk lelki gondozásában az elmúlt iskolai évben is nagy segítségünkre voltak Zimányi Gyula rendfőnök, Bíró Imre és dr. Tomek Vince rendfőnöki tanácsos, Mátrai János rendi pénztáros, piarista múzeumi igazgató, dr. Friedreich Endre és Kövesi Lajos tanár urak. Áldozatos munkájukért ezen a helyen is hálás köszönetünket nyilvánítjuk.

A katolikus tudatosság s egyben a vallásos és rendi szellem erősítésére szolgáltak ezek az alkalmak :

Szeptember 12-én, a kegyes iskolák mennyei pártfogójának névünnepén az igazgató méltatta a nap jelentőségét.

Október 20-án missziós vasárnapot rendeztünk ; beszédet mondtak : Ohmacht Nándor és Faludi Béla.

Október 27-én, Krisztus király ünnepén dr. Éder-Szászy László és Hardi István fejtették ki az ünnep dogmatikai tartalmát.

November 5-én, Szent Imre herceg ünnepén külön misével hódoltunk a magyar ifjúság anyagi tisztaságú védőszentje emlékének. Az ünnepi beszédet dr. Gál István mondta.

November 21-én, 22-én és 23-án Szent László király ragyogó alakját állítottuk tanulóink lelki szemé elé. A triduumon dr. Papp László : Szent László, a szent király, Bozi Ferenc : Szent László, a legendák hőse s végül az igazgató : Szent László a lovagkirály címen mondtak beszédet.

Március 2-án gyászmisével emlékeztünk meg a kegyestanítórend néhai nagy jótévőjéről, Ferenc királyról.

A szokásos húsvéti lelkigyakorlatokat ez évben március 27-én, 28-án és 29-én tartottuk meg. Vezetőik voltak : Bozi Ferenc és Szemenyei László.

Április 27-én a jó pásztorról szóló példabeszéddel kapcsolatban dr. Éder-Szászy László hívta fel a felsőosztályos tanulók figyelmét a papi pályára.

Május 18-án dr. Pogor Ödön búcsúztatta VIII. osztályos tanulóinkat.

**6. Szociális nevelés.** A vallásos érzés ápolása mellett nagy gondot fordítottunk a szociális érzés erősítésére is. Ezért szentbeszédeinkben és alkalmi megbeszéléseinkben újra meg újra lelkére kötöttük tanítványainknak egymás kölcsönös megbecsülését és segítését s általában a mások ügyes-bajos dolgai iránt való szeretet és megértő érdeklődést. Különösen nagy nyomatékkal hangsúlyoztuk előtűk a közért való önzetlen munkálkodás szükségességét és a szegényeken, elesetteken való készséges segítés kötelességét. A nagy eseményektől terhes idők különben is közelebb hozták az embereket egymáshoz s a jövő bizonytalansága szükségképpen odaadóbb érdeklődést ébresztett a közösség érdekei iránt. A testvéries érzület és a segíteni akarás készsége nagyobb mértékben áthatotta a lelkeket, mint a boldog béke korszakában. Ennek hatása iskolánk ifjúságán is erősen érezhető volt. Így amikor a testvérintézzeté fogadott kolozsvári piarista gimnázium számára könyvgyűjtést indítottunk, kis- és nagydiákjaink tucatszámra ajánlották fel nélkülözhető könyveiket a kolozsvári testvérek számára. Nagylelkűségük mértékét mutatja, hogy adományaikból közel félezer kötet gyűlt össze. A VIII. A. osztály tanulói ezenfelül még külön gyűjtést rendeztek a marosvásárhelyi róm. kat. gimnázium VIII. osztálya számára, mellyel mindjárt az iskolai év kezdetén meleg testvéri viszonyba kerültek. Az erdélyi testvérhaza iránt való meleg érdeklődést mutatja az is, hogy tanulóink úgyszólván napok alatt 80 P értékűt vettek át a szegénysorsú erdélyiek segélyezésére kibocsátott emlékjelvényekből. Még megkapóbban nyilvánult a testvéries együttérzés, mikor a románok által kiüldözött szegény magyar menekültek diákfiainak elhelyezése és életlehetőségének biz-

tosítása került szóba. E tekintetben főleg három osztályunkról kell nagy elismeréssel szólnunk. A VIII. A. osztály egy menekült VIII. osztályú tanuló ellátásának és taníttatásának összes költségeit magára vállalta. A fiút könnyebb gondoskodás céljából Veszprémben helyezte el és közadakozásból rövidesen 450 P-t gyűjtött össze. Ezzel a jelentékeny összeggel sikerült nemcsak a taníttatás, hanem egyben a nyaralás kérdését is megoldania. Hasonló nagylelkűséget tanúsítottak az V. B. osztály derék tanulói: havi 50 fillértől 5 P-ig terjedő hozzájárulással 200 P-t hoztak össze egy ugyancsak menekült szegénysorsú V. osztályú tanuló segélyezéséhez. Áldozatunk annál teljesebb elismerést érdemel, mivel a segélyezésnek ezt a módját és mértékét a nyári hónapokra, sőt a következő iskolai évre is fenn akarják tartani. És végül, hogy a nagyok és középkorúak mellett ne maradjanak el, legkisebb diákjaink is beálltak a szociális apostolok sorába: az I. B. osztály növendékei osztályfőnökük buzgólkodására magukra vállalták egy menekült kis társuk teljes ellátását. A fiú ebédjéről, napközi ellátásáról és ezzel járó költségekről az egyik kis diák apja, Hoványi János úr és családja gondoskodott áldozatkész szeretettel, míg az osztály tanulói a szállás, reggeli, vacsora és a szükséges iskolaszerek költségeit fedezték összesen 185 P erejéig. Meg kell azonban jegyeznünk, hogy ehhez a jelentékeny összeghez az osztályfőnöknek, Kiss Józsefnek két évvel ezelőtt érettségizett növendékei is számottevő módon hozzájárultak. A nemes felbuzdulásra a társadalom is felfigyelt. Így pl. az Esti Ujság c. lap április 1-i számában «Vizgáztak a diákszívek a piaristáknál» címen igen megleghangú riportban méltatta diákjaink önként, minden külső behatás nélkül kelt nagylelkű elhatározását.

Nem kevésbé hatékonyan kapcsolódott be ifjúságunk a tavaszi árvíz által sújtott magyar vidékek lakosságának felsegítésére indított jótékonyági mozgalomba. Az igazgató felhívására erre a célra nem kevesebb, mint 400 P-t gyűjtöttek össze. Áldozatkészségük annál teljesebb elismerést érdemel, mivel ez a jelentékeny összeg túlnyomó részében fillérekből, a fiúknak önmaguktól megvont uszonnapénzéből és más hasonlókból gyűlt össze. Mikor ugyanis a gyűjtést megindítottuk, kikötöttük, hogy lehetőleg mindenki a saját zsebéből, és nem szülei pénzéből hozza meg a kívánt áldozatot.

Meg kell még említenünk, hogy az Önképzőkör és az énekkar válogatott tagjai, miként a múlt évben, az idén is előadták a «Nagykarácsony éccakája» c. előadás keretében a híres lövétei betlehemes játékot. Ezenfelül énekkarunk részt vett a budapesti egyházközségek «Ifjúság a gyermekért» c. hangversenyén, mely február 2-án zajlott le a Zeneakadémia nagytermében nagyszámú és előkelő közönség jelenlétében.

Mindent összevéve tehát ifjúságunknak ebben az esztendőben bő alkalma nyílt a szociális erényekről hallott nagy igazságok tetteváltására. Örömmel kell megállapítanunk, hogy egészében jól megállotta a próbát. Hiszen másfél ezer P felé jár az az összeg, melyet különféle címenek összegyűjtött. Ez annyit jelent, hogy átlag minden tanulónk 2 P-t adott csak az iskolán keresztül rászoruló embertársainak segélyezésére: mindenesetre olyan összeg, melyre okunk van büszkének lenni.



**7. Kegyeletes megemlékezések.** A kegyeletes lelkület ápolására és erősítésére főleg a következő alkalmak szolgáltak :

Október 19-én megemlékeztünk a finn-ugor rokonságról.

Október 31-én felkerestük iskoláink elhunyt tanárainak és egykori nagy tanítványának, Vörösmarty Mihálynak sírját s ott emlékbeszéddel és virággal hódoltunk emléküknél.

November 2-án, Halottak napján, ünnepélyes gyászmise után megkoszorúztuk az iskola hősi emlékét és tisztelgő elvonulást rendeztünk előtte.

November 3-án iskolánk elhunyt tanáraiért mutattunk be gyászmisét.

December 6-án szentmisével emlékeztünk meg a Kormányzó úr Őfőméltósága nevenapjáról.

December 12-én hálás kegyelettel idéztük fel a limanovai hősök emlékét.

Április 4-én gyászmisét mondottunk boldogult gr. Teleki Pál lelki üdvéért ; utána gyászünnepélyt rendeztünk, melyen az igazgató méltatta a tragikus sorsú miniszterelnök emberi, tudományos és államférfiúi nagyságát, külön kiemelve benne a hálás piarista diákokat.

Május 25-én, Hősök vasárnapján, a szentmise keretében dr. Papp László idézte a világháború magyar hőseinek emlékét ; utána az ifjúság elvonult a hősi emlék előtt.

**8. Hazafias nevelés, ünnepélyek.** Az elmúlt iskolai év ismét a nagyvilágtörténeti események jegyében zajlott le. A nagy fegyveres mérkőzés, mely 1939 szeptemberében indult meg, nemcsak hogy nem ért véget, hanem ellenkezőleg még nagyobb arányokat öltött s a világnak újabb és újabb részeire harapózott át. És bizony nem egyszer azon a ponton voltunk, hogy bennünket is elsodor a rohanó ár. Különösen az iskolai év megnyitását megelőző hónapokban és húsvét körül alakult veszélyesen a helyzet ; az első esetben Erdély, a másodikban pedig a délvidéki részek visszacsatolásának kérdése fenyegetett súlyos válsággal. Szerencsére azonban egyik esetben sem került kirobbanásra a sor ; először az irántunk barátságos nagyhatalmak kedvező döntése, másodszor pedig a délszláv államnak időnap előtt való összeomlása még idejében elejét vette a komolyabb bajok bekövetkeztének. Így, ha kellett is véres áldozatokat hoznunk, magát a háborút sikerült elkerülnünk. De a bizonytalanság érzése állandó lidércnyomásként nehezedett lelkünkre és megkeserítette minden örömünket. Hiszen szüntelenül attól kellett rettegnünk, hogy a szomszédságunkban tomboló tűzvész egyszer csak a mi drága hajlékunkba is belekap. Helyzetünkre igazán ráillett a *Post equitem a ra cura* mondás.

De a sok szorongás mellett volt sok örömünk is. Így mindjárt az iskolai év kezdetén a második bécsi döntés Erdély, a drága székely föld és Kelet-magyarország egy részének visszatérésével örvendeztetett meg bennünket. Kolozsvár, Nagyvárad, Szatmár, Máramaros, Marosvásárhely és annyi más elszakított városunk tornyára újra felröppent a magyar lobogó, utcáikon, tereiken és hivatalos helyiségekben újra szabaddá lett a rab magyar szó s a mesterséges határoktól elválasztott magyar szívek milliói újra összedobbanhattak a szeretetben. A húsvéti válság viszont a magyar Kánaánt, Bácskát, Délbaranyát, a vend földet és Muraközt vezette vissza Hungaria hő szeretet-

től dobogó szívére. Ilyen eredményekért valóban érdemes volt áldozatokat hozni ; érdemes volt lemondani az életnek arról a nyárspolgári nyugalmaról, sokban kényelméről, mely a régi ú. n. békeéveket jellemezte.

Természetes, hogy ilyen rendkívüli körülmények közt a hazafias nevelés nem merülhetett ki a szokványos módok és eszközök igénybevételében. A rendkívüli idők rendkívüli eszközöket is kívántak. Ezért mindenekelőtt azt igyekeztünk megértetni és megéreztetni tanítványainkkal, hogy az idők megnehezült járása mindenkitől, tehát tőlük is több komolyságot és felelősségérzetét kíván. Ma minden szónak, minden taglejtésnek külön hangsúlya és nyomatéka van. Nemcsak a fokozódó kémveszélyre gondolunk itt, hanem a sok felelőtlen fecsegés, haszontalan és ellenőrizhetetlen hírhordás pánikkeltő és tekintélyromboló hatására is. Ebből a meggondolásból kiindulva rajta voltunk, hogy komoly felelősségtudásra és józan kritikára neveljük tanítványainkat. A nélkül, hogy egy pillanatra is beletévedtünk volna a napi politika hinárjába, iparkodtunk módját ejteni, hogy hozzászoktassuk őket az események reális szemléletéhez és az üres fecsegések kellő értékeléséhez. Célunkat főleg a helyes történeti értékelés fejlesztésével és a történeti fejlődés tényébe való beleélés előmozdításával igyekeztünk elérni.

De másra is megtanított bennünket az idők komolysága ; nevezetesen megláttatta velünk, mennyire esékeny a nemzetek sorsa és mennyire kiszámíthatatlanok azok a történeti adottságok, melyek alakulását meghatározzák. Igazán Isten kezében vagyunk mindnyájan és nincsen halandó ember, aki ma meg tudná mondani, mit hoz számunkra a holnap. A bizonytalanság érzése elviselhetetlen teherként nehezedik lelkünkre : egyénenként egész bizonyosan összeroppannánk alatta. Elviselésére csak az a gondolat képesít bennünket, hogy nem vagyunk egyedül, hanem a rokongondolkodású és érzésű magyar testvérek százezrei és százezrei szoronganak mellettünk. Valóban a nemzeti lét veszélyeztetettsége mindennél alkalmasabb a kollektív érzület felkeltésére és erősítésére. A közös veszély látása megacélozza erőinket és testvéri összefogásra sarkal bennünket. Mert ha valamikor, ilyenkor világosan látjuk, hogy az egyes ember csak olyan, mint a viharban ide-oda hajladozó fűszál : sem megállni, sem felegyenesedni nem tud.

Ennek a felismerésnek megfelelően iparkodtunk minél mélyebb ágyat vetni tanítványaink lelkében a nemzeti összetartozás érzésének ; iparkodtunk megértetni velük, hogy a létünket fenyegető veszélyekkel szemben csak úgy tudunk megállni, ha minden magyar testvérünkkel összefogunk s kéz a kézben, váll váll mellett menetelünk kiszámíthatatlan jövőnk elé. Nem szüntünk meg hangoztatni, hogy ma olyan ifjúságra van szüksége a köznek, mely a helyett, hogy szüntelenül hátizsákjában sejtett marsallboton járatná az esztét, feltétlenül aláveti magát a felsőbbség parancsainak : más szóval ma nem individuális, hanem kollektív gondolkodású nemzedékre van szükség, olyanra, mely a köz hasznát mindig eléje tudja helyezni a maga személyes érdekének és amelyik az őt körülölelő nagy közület kedvéért bármely pillanatban kész áldozatot hozni. Ma valóban a névtelen munkások és hősök testvéri összefogására és közös célokra való egyesülésére van szükség. A széthúzásra mindig hajlamos és szinte atomokra széleső magyar középosztály gyermekeivel szem-

ben nem lehet elég nyomatékkel hangsúlyozni ezt a gondolatot. Mert nálunk mindenki mindjárt vezér akar lenni és ösztönszerűen visszariad a közlegénység áldozatos szerepének vállalásától.

A testvéri összefogás és a magasabb tekintélyek előtti készséges meghajlás szükségessége mellett gyakran utaltunk a fegyelem feltétlen szükségességére is. Igyekeztünk megértetni tanítványainkkal, hogy a sok kis erő csak úgy duzzad mindent elseprő elemi erővé, ha mint a fogaskerek fogai, szorosan egymásba símulnak. Ez azonban csak úgy lehetséges, ha egyéni akarásunkat feltétlenül és visszavonhatatlanul alárendeljük a fölénk helyezett magasabb hatalomnak. A rend és fegyelem fogalma szükségképpen feltételezi a tekintélyek előtt való feltétlen meghajlást.

De ez magában még nem elegendő. A fegyelemhez értelmességnek és önálló cselekvési képességnek is kell járulnia. Mert akárhányszor adódhatnak helyzetek, nemcsak a katonai, hanem a polgári életben is, mikor az egyénnek pillanatok alatt kell határozni, mikor tehát egyedül a saját belátása után indulhat. Éppen a mostani háború tanulságai mutatják, milyen megbecsülhetetlen értéket jelent a katonák egyéni rátermettsége, minden helyzethez való alkalmazkodni tudása és felelősségérzése. A ma háborúja mennyiségben is és minőségben is hasonlíthatatlanul több egyéni erőfeszítést kíván a katonáktól, mint akár csak a tegnapé. Ma már nem lehet egyik hétről a másikra milliós hadsereget rögtönözni, hanem hosszú idők tudatos és tervszerű munkája kívánatlik hozzá. A német hadsereg tüneményes sikereit a tökéletes kiképzés és felszerelés mellett elsősorban az öntevékenységre és kezdeményezési bátorságra való nevelés magyarázza.

Hazafias nevelésünkben tehát ebben az esztendőben is igyekeztünk alkalmazkodni az idők megnehezült járásához s tanítványainkban mindenekelőtt azokat a készségeket igyekeztünk felébreszteni és tudatosítani, melyeket a megváltozott viszonyok leginkább sürgetnek. Természetes, hogy ezen célunkat legtöbb esetben nem szóval, nem elméleti fejtegetéssel, hanem tanításunk egész szellemével igyekeztünk elérni. Külön kitéréseket csak ott engedtünk meg magunknak, ahol az alkalom magától kínálkozott. Ebben a vonatkozásban főleg a hazafias megemlékezéseket és iskolai ünnepélyeket kell felemlítenünk. Ilyenek voltak:

Október 6-án, az aradi vértanúk ünnepén, nemzeti vértanúink emlékének hódoltunk. Az ünnepi beszédet dr. Pogor Ödön mondta.

December 6-án, a Kormányzó úr Őfőméltósága névnapján szentmisén vett részt az ifjúság.

Március 15-én a következő műsorral rendeztük meg szokásos hazafias ünnepélyünket :

1. a) Claude le jeune : Elmúlik minden.  
b) Orlandus Lassus : Visszhang. Előadja az énekkar.
2. Puzta S. : Kel a nap. Szavalja : Lassu Gábor II. A. oszt. tanuló.
3. Bartók gyermekdarabjaiból zongorán előad Titsch Endre II. B. oszt. tanuló.
4. Ünnepi beszédet mond dr. Balanyi György igazgató, tanügyi főtanácsos.

5. Hat katonanóta : Jaj de szépen muzsikálnak ; Szépen szól a kis pacsirta ; Kecskemét is kiállítja ; Mikor megyek Románia felé ; Hadnagy uram ; A jó lovas katonának. Előadja az énekkar.
6. Petőfi S. : Két ország ölelkezése. Szavalja Mogán Miklós V. B. oszt. tanuló.
7. Liszt F. : 15. rapszódia. Zongorán előadja Haraszti György VIII. B. oszt. tanuló.

Június 2-án nagyszámú közönség jelenlétében tartottuk meg az iskola évzáró ünnepélyét a következő műsorral :

1. Suppé : Pajkos diákok. Előadja a zenekar.
2. Mécs L. : Örök banalitás. Szavalja Lányi Miklós IV. A. oszt. tanuló.
3. A Diákszövetség nevében beszédet mond dr. Hunkár Béla, a szfőv. vegyvizsgálati intézet igazgatója.
4. a) Erasmus Rotenbucher : Ó ékességes . . .  
b) H. L. Hassler : Dixit Maria.  
c) Liszt F. : Ave Maria. Előadja az énekkar.
5. Az érettségiző tanulók nevében beszél Magasrévy János, az Önképző-kör elnöke.
6. a) Tartini : Variációk.  
b) Paganini : 13. étude.  
c) Zsolt : Valse caprice. Előadja Bisztriczky Tibor hegedűművész, az intézet zenetanára. Zongorán kíséri Dankó Aladár zongoraművész.
7. Sík S. : Tűzvész. Szavalja Nagy Lajos érettségiző kegyesrendi papnövendék.
8. Tíz magyar népdal. Előadja az énekkar.
9. Beszédet mond és az ifjúsági egyesületek jutalmait kiosztja dr. Balanyi György igazgató, tanügyi főtanácsos.
10. Fucik : Induló. Előadja a zenekar.

9. **Oktatás.** Oktató munkánkat a tantervi rendelkezések és a módszeres Utasítások szellemében végeztük. Mivel pedig a katolikus Utasítások még mindig nem jelentek meg, mindenben az állami általános és részletes Utasításokhoz tartottuk magunkat. Különösen az általános Utasításokban lefektetett bölcs elveket igyekeztünk megvalósítani. Ennek megkönnyítésére módszeres értekezleteinken és nevelési tárgyú megbeszéléseinken ismételten felhívtuk rájuk a tanári kar figyelmét.

De ha így oktató munkánk a Tanterv és az Utasítások kibocsátásával szilárdabb alapot is nyert, az előző Évkönyvekben felpanaszolt nehézségek java része továbbra is megmaradt. Legaggasztóbb tünet a Tantervnek egyre jobban kibontakozó enciklopedikus jellege. Mert minél több osztályban lép életbe, annál jobban kitűnik, hogy az egyes osztályok tanulmányi anyaga sokkal nagyobbra van méretezve, semhogy az adott óraszámok mellett alaposan elvégezhető volna. Hiszen a legtöbb esetben az történt, hogy az eddigi tanulmányi anyagot lényegében érintetlenül hagyták, sőt egyben-másban még meg is toldották, ugyanakkor azonban az óraszámot csökkentették.

Az óraszámcsökkentésre pedig rendszerint nem annyira elméleti megfontolásból, még kevésbé a tanuló kímélése céljából, hanem inkább azért szánták el magukat, hogy helyet tudjanak szorítani bizonyos új és nélkülözhetetleneknek érzett tárgyakkal. A gyakorlatban tehát úgy áll a dolog, hogy a régi gimnáziumi, illetve reálgimnáziumi anyag lényegében érintetlen maradt s ugyanakkor új tanulmányi körök csatlakoztak hozzá. Pl. a világtörténelem anyaga idáig négy osztály közt volt megosztva; ma ugyanazt az anyagot három osztályban kell elvégezni. Az a körülmény, hogy a tankönyvek terjedelme pontosan meg van szabva, mit sem változtat ezen a tényen. Mert nem a lapszám a fontos, hanem az, hogy az eredetileg 12 órára szabott anyagot 9 óra alatt kell elvégezni. Természetes, hogy ez másként, mint az anyag nagymérvű sűrítésével nem megy. A sűrítés pedig nem hogy könnyítené, hanem ellenkezőleg, nehezíti a tanulást. Így a túlterhelés sokat emlegetett veszedelme nemcsak hogy nem enyészett el, hanem még inkább növekedett. Ellentétes szempontok és érdekek hangoztatása csak növeli a bizonytalanságot. Pl. a modern nyelvi tanításban az irodalmi és gyakorlati nyelvi tanítás érdekeinek összeegyeztetése csökkentett óraszám mellett csaknem leküzdhetetlen nehézségek elé állítja a tanárt. Nem alaptalan tehát a félelem, hogy a gimnáziumi tanítás leglelkét alkotó akribiás tanítás helyébe a felszínen mozgó enciklopedikus ismeretekre való törekvés lép. *A non multa, sed multum*-elvnek hovatovább az ellenkezője valósul meg.

Ez ellen a veszedelem ellen egyetlen komoly ellensúly az volna, ha a gimnáziumba az ifjúságnak valóban csak az a része kerülne be, amelyik tehetségével és kitartásával könnyen meg tud birkózni az új követelésekből következő nehézségekkel. Ennek azonban semmi nyomát nem látjuk. Mert a középiskolába, immár a gimnáziumba, mint egyetlen lehetséges típusba való özőnlés csak nem akar alábbhagyni. Másrészt a közvélemény a komoly szelekció minden kísérletére ma is olyan beteges érzékenységgel reagál, mint a boldog béke éveiben. Így azután a gimnázium, ahelyett, hogy nevének megfelelően elitiskola lenne, kénytelen megelégedni a tömegiskola szerény szerepével.

A zsúfoltság és a tanulmányi anyag túlméretezése mellett harmadik nagy akadálya a gimnázium harmonikus működésének az ellenőrzés túlzásba vitele. Mert akármilyen jóakarátú is az ellenőrzés és akármennyire iparkodik észrevétlen maradni, mégis zavarja a tanítás nyugodt menetét. Kétségtelen ugyanis, hogy idegen, főleg hivatalos látogató jelenlétében tanár és diák egyaránt feszélyezettnek érzi magát s legjobb akarattal sem tudja igazi lényét adni. Az élet üteme észrevétlenül meglássúdik s elevenség helyett erőltetett ünnepléység, ha ugyan nem szorongás, verődik ki rajta. A tanár a helyett, hogy egyéniségét adná, minden igyekezetével azon iparkodik, hogy tanításában és számonkérésében minél módszeresebbnek mutassa magát. Ugyanígy a tanulók is rendszerint más, jobb vagy rosszabb képet mutatnak, mint rendesen. És mindez legtöbbször nem valami tudatos elhatározásnak a következménye, hanem a látogatások lélektanának természetszerű velejárója. Ebből következik, hogy minél több a hivatalos ellenőrzés, annál több óra vesz el a termékeny és lélektágító munka számára. Bizonyos, hogy az ellenőrzés mai módja túl van mére-

teve ; különösen a felekezeti iskolák szempontjából. Hiszen a mai rendszer mellett az autonóm iskolák kétszer annyi látogatásban részesülnek, mint az államiak. Ezért bármennyire szükségesnek és helyénvalónak tartjuk az ellenőrzést, az iskola munkájának zavartalan menete érdekében mégis azt kell kívánnunk, hogy a mai állapotban enyhítsenek az illetékes tényezők.

Ezen benső nehézségek ellenére azonban állandóan azon igyekeztünk, hogy rendszeres és lelkiismeretes munka végzésére szoktassuk tanulóinkat s munkájuk ideiglenes vagy végleges értékének megállapításánál az egyes tárgyakból nyert érdemjegyek mellett mindig tekintettel voltunk erkölcsi magatartásukra és szorgalmukra is. Amennyire lehetett, iparkodtunk eleget tenni a kiválogatás kötelezettségének is. Akinél a kellő tehetség vagy szorgalom hiányát tapasztaltuk, azt igyekeztünk még évközben eltanácsolni vagy tehetőségének jobban megfelelő más iskolanembe átterelni. Ezzel az állandó szelektálással sikerült is elérnünk, hogy a tehetségtelen tanulók java része már az alsó osztályokban kihullott s így a felső osztályokban már minden nagyobb zökkenő nélkül folyhatott az anyagközlés és az erkölcsi irányítás munkája. Az évvégi bukások aránylag alacsony százaléka is elsősorban ezzel a körülménnyel magyarázható.

Idői oktató munkánk eredményét a következő számadatok mutatják : a felvett 834 nyilvános tanulók közül bizonyítványt kapott 808 (96·9%). Ezek közül kitünőrendű : 119 (14·7%), jelesrendű 73 (9%), jórendű 269 (33·3%), elégségesrendű 269 (33·3%), egy tárgyból elégtelen 47 (5·8%), több tárgyból elégtelen 31 (3·9%).

**10. Leventeképzés.** A múlt iskolai évben bevezetett leventeintézmény az idén hatalmas lépésekkel haladt előbbre a fejlődés útján. Az ének, sport és más foglalkozási ágak rendszeresítésével köre lényegesen kitágult és a tavalyinál jóval változatosabb lett. Iskolánk, hagyományaihoz híven, a legmesszebbmenő módon iparkodott kezére jární az új intézménynek, hogy ilymódon is kivegye részét a hazafias nevelésből. Így pl. hozzájárult, hogy egyik testnevelési tanára és több tanulója részt vegyen a Garmisch-Partenkirchenben rendezett téli sportversenyen, úgyszintén megengedte, hogy több tanulója a budapesti leventeakkarral erdélyi körútra menjen. Leventéink különben a szerb háborús veszély idején rendszeresített légoltalmi szolgálatból derekasán kivették részüket s a legkülönbözőbb beosztásban elismerésre méltóan megállották a helyüket.

**11. Fizikai gyakorlatok.** A gyakorlatokat ebben az évben dr. Ferenci Zoltán és Szita Imre tanárok vezették. A VII. A., B. és VIII. A., B. oszt. tanulók díjmentesen és önkéntes jelentkezés alapján vettek részt osztályonként tízen. Egyik héten az A. osztályoknak, a másik héten a B. osztályoknak felváltva volt heti 2—2 órájuk. A tanulók kettesével méréseket végeztek.

**12. Filmoktatás.** A VKM Oktatófilm Kirendeltség pergőképeinek sorozata a jelen tanévben is sok termékenyítő szemlélet forrásának bizonyult. Nemcsak a természettudományi tárgyak óráin mozdította elő a helyes foga-

lomszerzés menetét, hanem a szellemtudományi órákon is, az élményszerű hatás keltésével, nagyban hozzájárult az érzelmi nevelés fokozásához is. Különösen a visszatérés alkalmából kiváltódott örömhöz nyújtott sikerült tárgyi alapot az erdélyi és az elszakított területek filmjeinek időszerű bemutatása. Bár az Oktatófilm Kirendeltség fáradhatatlan munkája évről-évre mindjobban kifejezésre jut az oktatófilmek didaktikai felépítésében és bár a Kirendeltség körütekintő figyelmével az igények célszerű kielégítését a legnagyobb mértékben szolgálja is, mégis eme nagyjelentőségű lehetőségek és előnyök kihasználásáról, sajnos, nagyon sokszor kénytelenek voltunk lemondani, mert csak egy vetítógép és egy osztályközi vetítőhelyiség állt rendelkezésünkre.

**13. Tanulmányi kirándulások.** A rendkívüli viszonyok miatt életbeléptetett forgalmi korlátozások a nagyobb iskolai kirándulások elé legtöbb esetben legyőzhetetlen akadályokat gördítettek. Ez az oka annak, hogy az ország távolabbi vidékeire csak egy-két osztálynak sikerült eljutnia, míg a többi Budapest környékére rendezte meg a szokásos osztálykirándulást. A szorosabb értelemben vett tanulmányi kirándulásokkal kapcsolatban is merültek fel nehézségek az egyes üzemeknél és gyáraknál, de mindezek ellenére az egész tanév folyamán, különösen pedig az őszi és tavaszi hónapokban szép számmal sikerült tanulmányi kirándulást rendezni részint a fővárosban, részint pedig a környékén.

Az I. A. oszt. tanulói szeptember 26-án a Gellérthegyre vonultak ki a földrajzi alapfogalmak elsajátítására. Vezetőjük Para Imre dr. földrajz tanárunk volt. Az osztálykirándulást május 28-án Márianosztrára rendezték Kovács László és Szücs János tanárok felügyelete alatt.

Az I. B. osztály tanulói szeptember 19-én dr. Para Imre vezetésével a Gellérthegyre rándultak ki, október 22-én pedig Kiss József osztályfőnök és Szücs János vezetésével az erdélyi bevonulásról készült Kelet felé című filmet tekintették meg. December 30-án, március 22-én és május 10-én Kiss József osztályfőnök a Hármashatárhegyen, a Látóhegyen és a hűvösvölgyi Nagyréten rendezett játékdélutánt. Május 28-án dr. Para Imre és Kiss József vezetésével az Állat- és növénykertet tanulmányozták.

Az I. C. osztály tanulóit szeptember 21-én Pfléger Mihály tanár a Gellérthegyre, május 17-én Hardi István, Pfléger Mihály és Vékey Károly tanáraik az Állatkertbe, május 30-án pedig Pfléger Mihály osztályfőnökük és Rónai Jenő gyakorló tanár a budai hegyekbe vitték a földrajzi alapfogalmak elsajátítása és természetrajzi ismereteik gyarapítása céljából.

A II. A. osztály tanulói szeptember 26-án Gál István dr. és Kanszky Márton dr. tanárok vezetésével a Svábhegyen és a Farkasréten az őszi természetet tanulmányozták. Április 2-án Kanszky Márton dr. és Ferenczi Zoltán dr. tanárok vezetése alatt a Mezőgazdasági Múzeumot, május 9-én Gál István dr. és Kanszky Márton dr. tanárok kíséretében a Néprajzi Múzeumot tekintették meg. Az osztálykirándulást Vácra rendezték május 27-én. Ez alkalommal Balogh Ferenc és Gál István dr. tanárok voltak a fiúkkal.

A II. B. osztály tanulóit Ongrádi József dr. osztályfőnökük október 16-án a Kamaraerdőbe vezette a természet őszi szépségeinek megfigyelésére.

Október 25-én osztályfőnökük irányításával megtekintették a Kelet felé című filmet. Az osztálykirándulást Esztergomba rendezték május 28-án Ongrádi József dr. és Szemenyei László kísérő tanárok felügyeletével. Osztályfőnökük vezetése alatt többször rendeztek játékdélutánt a Piarista Diákszövetség svábhegyi játszóterén.

A III. A. osztály tanulói Kanszky Márton dr. és Papp László dr. tanárok kíséretében május 8-án megtekintették a Hadi Múzeumot és a városmajori templomot. Május 20-án Teller József dr. és Balogh Ferenc tanárok kíséretében az osztály egésznapos kiránduláson volt Gödöllőn és Máriabesnyőn. Május 29-én Balogh Ferenc és Teller József dr. tanárok vezetésével megtekintették a tanulók az aquincumi múzeumot és ásatásokat.

A III. B. osztály tanulói Papp László dr. osztályfőnök és Rónai Jenő tanárjelölt kíséretében október 25-én az Uránia filmszínházban megnézték a Kelet felé című filmet. Május 13-án Kanszky Márton dr. és Papp László dr. vezetésével megtekintették a Vár történelmi és földrajzi nevezetességeit és a Hadi Múzeumot. Május 27-én Papp László dr. és Faludi Béla tanárok vezetésével Zebegénybe rendeztek kirándulást. Az őszi és tavaszi hónapokban többször játékdélutánon voltak a Piarista Diákszövetség svábhegyi játszóterén.

A IV. A. osztály tanulói Mihálikó Béla osztályfőnök és Karl János dr. tanár vezetésével október 10-én Aquincum római korbéli emlékeit és az amphitheatrumot nézték meg. Február 6-án Huber István rajztanár és Mihálikó Béla osztályfőnök vezette el őket a Nemzeti Szalon «Az én múzeumom» címen megrendezett kiállítására, ahol tanulmányozhatták a művészettörténeti képek gyűjtésének a módját. Április 4-én az osztályfőnök és Kiss József tanár a Tenyészállatvásár megtekintésére vitte el őket. Tavaszi egésznapos kirándulásokon vett részt az osztály május 19-én és 30-án. Első ízben Gödöllő és Máriabesnyő, az utóbbin Dobogókő volt a kirándulás színhelye. Az osztályfőnökön kívül kísérők voltak még Fülöp Gyula és Halász József gyakorló tanárok. Október 25-én a «Kelet felé» című hazafias, május 16-án pedig «A nyugati győzelem» című háborús filmet nézte meg az osztály az Uránia mozgóképszínházban, illetve a Művelődés Házában.

A IV. B. osztály május 19-én rendezett kirándulást Bugacra. Kecskeméten megtekintették a gimnáziumot a földrengéstani intézettel együtt, utána megnézték a főbb templomokat és a városháza üléstermét. Kísérők Magyar László dr., Gál István dr. tanárok és Scultéty Kálmán gyakorló tanár voltak. Május 30-án pedig Wagner Lajos és Magyar László dr. vezetésével az aquincumi ásatásokat nézték meg.

Az V. A. osztály tanulói szeptember 24-én Fóton voltak Megyer József tanár vezetésével, május 28—31-én pedig Mohács és Pécs nevezetességeit tanulmányozták Kovács Alajos és Szita Imre tanárok kíséretében.

Az V. B. osztály tanulói április 3-án Hardi István osztályfőnök vezetésével megtekintették a Mezőgazdasági Múzeumot. Május 29-én Gál István dr. és Öveges József tanárok felügyelete alatt Tatára rendeztek kirándulást.

A VI. A. osztály tanulói szeptember 23-án az aquincumi ásatásokat tekintették meg Dragos Károly és Kiss József tanárok felügyeletével, szeptember 28-án Fótra vitte ki a fiúkat Kiss József tanár, május 15-én Dragos Károly



és Wagner Lajos tanárokkal a Képviselőház épületét és múzeumát s ugyanekkor az Igazságügyi Minisztérium előcsarnokát nézték meg, május 19-én Balogh Ferenc és Kanszky Márton dr. tanárok a Kőbányai Sörgyár megtekintésére vitték az osztályt, május 26-án Tatabányán voltak Kanszky Márton dr. és Papp László tanárokkal, ahol a bányatelepet és a különféle ipartelepeket tanulmányozták. Május 30-án a Petőfi-házat nézték meg Kiss József tanár vezetésével.

A VI. B. osztály tanulói Bozi Ferenc osztályfőnök kíséretében a Mezőgazdasági Kiállítást nézték meg április 2-án. Május 17-én Kanszky Márton dr., Kovács László és Bozi Ferenc tanárok vezetésével a «Hunnia» filmgyárat tekintették meg. Május 19-én Kanszky Márton dr. és Bozi Ferenc tanárok felügyeletével a Részvényorsőrfözde üzemi berendezését nézték meg. Május 28—29-én Kanszky Márton dr. és Bozi Ferenc osztályfőnök kíséretében kétnapos kiránduláson vettek részt, amelynek állomásai a következők: Szolnok—Hajdusoboszló—Debrecen—Hortobágy—Gyöngyös—Budapest.

A VII. A. osztály tanulói Vékey Károly osztályfőnökük és Karl János dr. tanár vezetésével szeptember 27-én Máriabesnyőre, június 21-én pedig osztályfőnökük és Ferenczi Zoltán dr. tanár kíséretében Esztergomba rándultak ki. Tajthy Kálmán dr. tanár felügyelete alatt megtekintették a tenyészállatvásárt.

A VII. B. osztály tanulóit Senye István osztályfőnökük szeptember 30-án Fóttra vitte ki, május 14-én Máriabesnyőn voltak Senye István és Szemenyei László tanárok vezetésével, május 27-én pedig Balogh Ferenc és Senye István tanárokkal Visegrádra rándultak ki.

A VIII. A. osztály tanulói október 12-én Pogor Ödön dr. és Szita Imre vezetésével a Néprajzi Múzeumot szemlélték meg, október 26-án Pogor Ödön dr. vezetésével megnézték a Kelet felé című filmet, november 26-án Faludi Béla és Szita Imre irányításával a Ganz-gépgyárban, december 19-én pedig Balogh Ferenc, Faludi Béla és Szita Imre tanárokkal Budapest székesfőváros vegyészeti és élelmiszervizsgálati intézetébe rendeztek tanulmányi kirándulást.

A VIII. B. osztály tanulói Faludi Béla és Szita Imre vezetésével október 12-én a Néprajzi Múzeumot, november 26-án a Ganz-gépgyárat, december 12-én pedig Budapest székesfőváros vegyészeti és élelmiszervizsgálati intézetét tanulmányozták.

**14. Hivatalos látogatások.** Vitéz Fraknóy József kir. tankerületi főigazgató ebben az iskolai évben Édes Jenő c. középiskolai igazgató útján gyakorolta iskolánk fölött az állami felügyeletet. Az országos tekintélynek örvendő kitűnő szakember január hó 15—19. és 21. napjain végezte nálunk hivatalos látogatásait s tapasztalatairól a január 25-én tartott főigazgatói értekezleten számolt be.

A Katolikus Iskolai Főhatóság részéről viszont dr. Balogh Albin tanügyi főtanácsos, esztergomi bencés gimnáziumi igazgató vizsgálta meg intézetünket. Látogatását március hó 6—8. és 11—13. napjain végezte s a 13-án tartott főigazgatói értekezlettel zárta le.

Az új középiskolai közigazgatásról szóló 1935: VI. t.-c. értelmében az egyes tárgyak tanításának ellenőrzésére kiküldött tanulmányi felügyelők

is több ízben meglátogatták iskolánkat. Így többször megfordult nálunk Bodnár Lajos c. középiskolai igazgató, gyakorló gimnáziumi tanár, dr. Horváth Endre egyet. m. tanár, szföv. leánygimn. igazgató és Martos János gyakorló gimnáziumi testnevelési tanár a földrajz, a görög nyelv és a testnevelés tanításának felülvizsgálására. Látogatásuk alkalmával szerzett tapasztalataikat előszóval és írásban is közölték az illető tanárokkal.

**15. A szülői házzal való érintkezés.** Az iskolai nevelő munka sikerének elengedhetetlen feltétele, hogy a szülői ház teljes odaadással támogassa. Hiszen mindkettőnek ugyanaz a célja: a gyermek testének és lelkének kiművelése és felvértezése azokkal az erkölcsi, szellemi és fizikai kellékekkel, melyek nélkül nem állhatja meg helyét az életben. A két tényezőnek tehát tökéletes harmóniában kell együttműködnie. Ennek az együttműködésnek biztosítására és hatályosabbá tételére legjobb eszközül a fogadóórák kínálkoznak. Örömmel kell megállapítanunk, hogy fogadóóráink, miként az előző években, most is nagy látogatottságnak örvendettek. Egyes tanároknál és egyes időszakokban annyira megtorlódott a látogatók száma, hogy a néhány évvel ezelőtt bevezetett jegyrendszer ellenére sem tudott mindenki a rendelkezésre álló egyóra keretében az illető tanár elé jutni s így akárhányszor a tírpercekbe, sőt hébe-hóba a következő órába is belenyultak a fogadások. Még nagyobb torlódások elkerülésére ebben az évben is fenntartottuk azt a rendet, hogy a sok osztályban tanító tanárok kéthetenként felváltva fogadták a felső, illetve alsó osztályokban járó tanulók szüleit. Ilyen módon iparkodtunk biztosítani, hogy fogadó óráink a félévi, illetve évvégi bizonyítványok iránti érdeklődésen túl a tanulók jellemének s erkölcsi és szellemi fejlődésének megbeszélésére is lehetőséget nyújtson.

A fogadóórák mellett másik fontos eszköz az iskola és a szülői ház kapcsolatának ápolására és élénkítésére a szülői értekezletek intézménye. Iskolánk jól bevált hagyományaihoz híven igyekezett ezt a lehetőséget is kiaknázni. Az elmúlt iskolai év folyamán összesen három szülői értekezletet tartottunk; az elsőt az igazgató beszélte meg az I. osztályos tanulók szüleivel az iskola részéről támasztott követeléseket, a másodikon dr. Éder-Szászy László fejtegette a serdülő kor legnagyobb és legéletbevágóbb problémáját, a harmadikon pedig Öveges József szólt nagy érdeklődés mellett a jeles diákról mint álomról és mint valóságról. Értekezleteink ebben az esztendőben is nagy látogatottságnak örvendettek; az érdekelt szülők szinte hiánytalanul megjelentek rajtuk és tanulói vágyó lélekkel hallgatták végig az előadók fejtegetéseit.

**16. Egészségi állapot.** A tanári kar egészségi állapota nagy egészében kielégítő volt. Hosszabb mulasztással járó súlyosabb eset mindössze három fordult elő: Szücs János hályog- és dr. Gál István mandulaoperációja, továbbá Kovács László újra meg újra visszatérő makacs láza. Ezek közül azonban csak Szücs János kartársunk huzamosabb orvosi kezelése tett szükségessé szakszerű helyettesítést. Egyébként legfeljebb, ha két-háromnapos meghűlések és enyhe lefolyású influenzás megbetegedések fordultak elő a tanári testület tagjai között.

Már az ifjúság egészségi állapotát kevésbé mondhatjuk kielégítőnek. Egyrészt meglehetősen nagy számmal fordultak elő ragályos megbetegedések;

főleg a kanyaró, vörheny és rubeola tért vissza gyakran. Szerencsére azonban az esetek általában enyhe lefolyásúak voltak s nem jártak súlyosabb következményekkel. Másrészt feltűnően nagy volt a meghűléses megbetegedések száma. Különösen január második felében szökött fel ijesztően a hiányzók száma. Voltak osztályok, melyeknek csak fele, sőt alig egyharmada volt iskolában. Még az volt a szerencse, hogy a megbetegedések általában gyors és enyhe lefolyásúak voltak; három-négy napi otthoni kezelés után a legtöbb «beteg» megjött. Ez a hullámzó állapot jó két hétig tartott. Mivel a megbetegedés mindig csak osztályainknak egy részét érintette, nem láttuk szükségét, hogy miatta a tanítás folytonosságát megszakítsuk. Így sikerült elérnünk, hogy ha talán egyidőre lassított ütemben is, de az előadások megszakítatlanul folytak iskolánkban.

Tanulóink egészségi állapotára általában mindig különös gondot fordítottunk. Dr. Uhl Gyula főorvos, valamikor maga is az iskola növendéke, mindkét félévben gondosan megvizsgálta az egyes osztályokat és vizsgálata eredményeként újból és újból megállapította, hogy tanulóink fejlettsége egészben véve jó, ápoltsága a legtöbb esetben kifogástalan. A szemvizsgálat során sem trachomát, sem trachomára gyanús kötőhártyamegbetegedést nem talált. Fülbetegséget is csak kivételesen észlelt; a fogakat, főleg a felsőosztályosoknál, jól ápoltaknak találta; a tüdő-, mellkas- és szívvizsgálatnál — természetesen a szervi szívbetegségei kivételével — semmi kóros elváltozást nem észlelt. Hogy ezen, aránylag kedvező egészségi állapot ellenére a mulasztott órák száma főleg az alsóosztályosoknál mégis meglepően nagy, annak okát nem annyira a valóságos megbetegedések nagy számában, mint inkább a szülők sokszor talán megokolt, de még többször túlzott óvatosságában kell keresnünk. Ebben az óvatosságban az idén mindenesetre része volt az említett járványszerű meghűlési lavínának is.

A testnevelési órákat az őszi és téli hónapokban a két tornacsarnokban, tavasszal pedig, amennyire az időjárás és udvarunk állapota megengedte, az udvaron tartottuk. Tanulóink kedvvel művelték a sport különböző nemeit, mint a sportkörü beszámoló beszédes adatai mutatják. A szünetek előtt fél- és egésznapos kirándulások rendezésével a tanári kar több tagja működött közre az iskola testnevelés céljának elérésében. Ebben a tekintetben az idén is jó szolgálatot tett svábhegyi sporttelepünk, melyet a Budapesti Piarista Diákszövetség vezetősége bocsátott nagylelkűen az iskola rendelkezésére, s melyet a piarista rend két évvel ezelőtt nagy anyagi befektetéssel rendezett és megfelelő épületekkel látott el. Mivel a telek aránylag könnyen megközelíthető s nagy kiterjedésével és változatos felszínével kicsinyeknek és nagyoknak egyaránt alkalmas játszótérül kínálkozik, osztályaink gyakran keresték fel egy-egy szabad délutánra vagy akárcsak egy-egy labdamérkőzés lejátszására. Cserkészjeink szintén többször vették igénybe. Ezért az iskola nem lehet eléggé hálás a Diákszövetségnek, amiért tetemes áldozattal megszerezte számára ezt a nagyértékű területet.

**17. Jutalmazások.** A) *Alapítványok.* A Balázs Endre-féle 50.000 pengős alapítvány egész évi kamataiból (1456.38 P) 200—200 P-t Pelsőczy Béla VIII.

B., Árkos Antal VII. B., Szentgyörgyvölgyi Ervin VII. B., Gimes Rezső VII. A., Östör Lóránt VI. B., Hanzmann Lipót VI. A. és Rajki Ottó VI. A. osztályú tanulóknak, a fennmaradó 56-38 P-t pedig egyszeri segélyként Kelemen László V. A. osztályú tanulóknak ítélte oda a tanári testület.

A szántói Kőrösy Pál László-alapítvány kamatát, 26-66 P-t, Árkos Gábor V. B. osztályú tanuló kapta.

A néhai dr. háromi Biró Pálné, született Weiss Mária-jutalomalapítvány 154 P kamatát Rajki István VIII. B. osztályú tanuló nyerte el.

A Bartos József nevére tett gr. Károlyi Imre-alapítvány 26-80 P kamatát Tamás István VI. B. osztályú tanulóknak ítélte oda a tanári kar.

A Szölgyémy János nevére tett Éver Antal-féle alapítvány 296 P kamatát Szabó Ede VIII. A. osztályú tanuló nyerte el.

A néhai Zerkowitz Oszkár emlékére tett alapítvány 70-10 P kamatát Balla László VI. A. osztályú tanuló kapta.

A Dragos Károly-alapítvány 26-74 P kamatát Janny Géza VIII. B. osztályú tanulóknak ítélte a tanári kar.

A Zimmermann György-alapítvány 150 P-re kiegészített hozadékát Erdélyi István VII. B. osztályú tanuló kapta.

A Lóky Béla-alapítvány 26-72 P kamatát Egervári Ottó VI. A. osztályú tanulóknak juttatta a tanári testület.

A Mátray János-jutalomalapítvány 48-17 P hozadékát Majtán József V. B. osztályú tanuló kapta.

A Hervég Géza és neje jutalomalapítvány kamatát, 47-50 P-t, Farkasfalvi László VIII. B. osztályú tanulóknak ítélte oda a tanári kar.

Horthy Miklós-ösztöndíjat élveztek : Kovács László VIII. A. és Magasrévy János VIII. B. osztályú tanulók.

B) *Jutalmak.* A Budapesti Piarista Diákszövetség könyvjutalmát Tolnay Pál és Vassányi Béla érettségizett tanulók nyerték, mint akik nyolc éven át példás viseletet és jeles előmenetelt tanúsítottak.

Pénzjutalomban részesültek a következő derék tanulóink : Vajda László VIII. B. és Hollósy Károly VIII. A. osztályú 100—100, Hámory Zoltán VII. B., Fodor Béla VII. A., Szórádi Tibor VII. A., Dernői Lajos VI. B., Fodor Miklós VI. A., Mázsár Gyula VI. A., Bán Géza V. B., Szira Béla V. A. és Huszár Nándor IV. B. osztályú tanulók 40—40, Schwachtje Ferenc IV. A., Gyöker István III. B., Kaliszky Sándor III. A., Barsai János II. B., Fedor Zoltán II. B., Papp László II. A., Lipták József I. C., Tamás Imre I. B. és Bánhidi Tibor I. A. osztályú tanulók 30—30 P-t kaptak.

A pénzbeli jutalmazáshoz hozzájárultak : Fellegi Ödön, dr. Richter László és Vancsó Béla urak, a huszonöt éves találkozóknak, a Pesti Első Hazai Takarékpénztár Egyesület és több névtelen. Nagylelkű adományukért fogadják ezúton is az iskola hálás köszönetét.

A rendfőnök úr adományából egy-egy példány Schütz-Emlékkönyvet kapott : Harkay Róbert VIII. A., Schinszky Kálmán VII. B., Horváth Béni VII. A., Tóth Tamás VI. B. és Rév Endre VI. A. osztályú tanuló, egy-egy példány Fridetzky : A barokk Róma szentjét Vénusz Tibor VIII. B., Puskás László V. A., Vass György V. B., Oláh György IV. A. és Tóth László IV. B.

osztályú tanuló, egy-egy példány Balanyi : Pirrotti Szent Pompiliust Hagymási Jenő III. B., Fejes János III. A., Gémes László II. B., Lassu Gábor II. A., Mátéffy Géza I. C., Hoványi Gábor I. B. és Sztachó Zoltán I. A. osztályú tanuló.

Farkas Tibor úr annak emlékére, hogy az érettségi vizsgálat letétele után harminc évvel ezelőtt lépett atyja papír- és tanszerüzletébe, 17 drb saját márkájú töltőtollat ajánlott fel abból az célból, hogy arra érdemes tanulóink közt osszuk ki. A nagylelkű adományban az osztályfőnök urak ajánlása alapján következő tanulóinkat részesítettük : Martinovich István VIII. B., vitéz Vassányi Béla VIII. A., Varga Emil VII. B., Fodor Béla VII. A., Gál Gyula VI. B., Hanzmann Lipót VI. A., Schumann János V. B., Sibalszky Zoltán V. A., Bódy Oszkár IV. B., Schwachtye Ferenc IV. A., Kondár Vilmos III. B., Göttsche Ákos III. A., Vörös Ferenc II. B., Abszolon Gyula II. A., Sellyey Gyula I. C., Vörös Miklós I. B. és Koltay Tibor I. A. osztályú tanuló.

Ugyancsak töltőtollakat ajánlott a fel Rigler-cég. Ezekből egyet Kritzer Antal VIII. B., egyet Dávid Zoltán VIII. A., egyet pedig Várady László VII. A. osztályú tanuló kapott.

### III. ISKOLAI HATÓSÁGOK.

**Gimnáziumunk fenntartója :** a Magyar Kegyestanítórend. A Magyar Kegyestanítórend főnöke : **Zimányi Gyula**, az országgyűlés felsőházának tagja. Az intézet a Katolikus Iskolai Főhatóság igazgatása alatt áll, melynek elnöke : **Serédi Jusztinián** bíboros-hercegprímás, esztergomi érsek.

Az intézet főigazgatója : **Virágh Teofil**, budapesti kerületi katolikus tanügyi főigazgató.

Hitoktatási érseki főbiztos : **Bárdos István dr.**

A m. kir. Vallás- és Közoktatásügyi Miniszter : **Hóman Bálint dr.**, aki iskolánk, mint autonóm kat. középiskola felett az állami felügyeleti jogot a budapesti tankerületi kir. főigazgató útján gyakorolja.

A budapesti tankerület királyi főigazgatója : **vitéz Fraknóy József.**

### IV. A TANÁRI TESTÜLET MŰKÖDÉSI KÖRE.

#### a) Igazgató :

**Balanyi György dr.**, kegyestanítórendi áldozópap. Szaktárgyai : történelem és földrajz. Tanította a történelmet az V. A., VII. A., a gazdasági és társadalmi ismereteket a VI. A. osztályban heti 8 órában. Tanári éveinek száma : 31, ennél az intézetnél 25.

#### b) A tanári testület nyugalmazott tagja :

**Holló Károly** világi rendes tanár. Szolgálati éveinek száma : 36.

#### c) Iskolaorvos :

**Uhl Gyula dr.**

**d) A rendes órarend keretén kívül tanító vallásanárok :**

**Losonezi Lajos**, tanította a ref. vallású tanulókat.

**Márton Benő dr.**, tanította az izr. vallású tanulókat.

**Mórocz Sándor**, tanította az ev. vallású tanulókat.

**Ruttkay Miklós dr.**, tanította a gör. kat. vallású tanulókat.

**e) A rendkívüli tárgyak tanárai :**

**Bisztriczky Tibor**, okl. hegedűművész és okl. zenetanár, tanította a hegedűt.

**Faludi Béla**, rendes tanár, tanította a műéneket.

**Huber István**, rendes tanár, tanította a rendkívüli rajzot.

**Kiss József**, rendes tanár, tanította a gyorsírást.

**Stefánszky Szilárd**, rendes testnevelési tanár, tanította a vívást.

**Szilágyi Géza**, helyettes testnevelési tanár, tanította a vívást.

**Tajthy Kálmán dr.**, rendes testnevelési tanár, tanította a vívást.

**f) Altisztek :**

Rab Pál és Rohrmann József.

## V. A TANÁROK HITÉLETI, IRODALMI ÉS TÁRSADALMI MŰKÖDÉSE.

### a) Hitéleti működése.

**Bozi Ferenc**, rendes tanár, több helyütt és több alkalommal gyóntatott, prédikált és misézett.

**Dragos Károly**, rendes tanár, a kőbányai Szent Erzsébet szürke nővéreinek rendes gyóntatója, több helyen végzett lelkipásztori munkát.

**Eder-Szászy László dr.**, rendes hittanár, a Kat. Hittanárok és Hitoktatók Országos Egyesületének választmányi tagja, az Unio Cleri pro missionibus papi missziós egyesület Esztergom főegyházmegyei tanácsának tanácsosa, jegyzője és ellenőre, az Actio Catholica hitbuzgalmi- és erkölcsvédelmi szakosztályának tanácsosa, a középiskolai fiúkongregációk központi tanácsának tanácsosa, a II. félévben az Esztergomi Érseki Főszentszék budapesti ügyhallgatóságának helyettes házasságvédője; alkalmi beszédeket, hitbuzgalmi előadásokat tartott; több fővárosi iskola hittanvizsgálatán elnökölt; több helyen és több alkalommal végzett az iskolán kívül lelkipásztori munkát.

**Faludi Béla**, rendes tanár, havonként gyóntatott vidéken.

**Gál István dr.**, rendes tanár, vidéken vasár- és ünnepnapokon rendszeres lelkipásztori munkát végzett.

**Kanszky Márton dr.**, rendes tanár, vasárnaponként a Pongrác-úti templomban misézett és pasztorált.

**Kiss József**, rendes tanár, több helyütt és több alkalommal gyóntatott és prédikált.

**Mihálikó Béla**, rendes tanár, az állatorvosi főiskolások lelkigyakorlatait vezette, kisegítésképpen különböző templomokban misézett, gyóntatott és szentbeszédeket mondott.

**Ohmacht Nándor**, rendes hittanár, lelkigyakorlatot vezetett, több helyen és több alkalommal végzett az iskolán kívül lelkipásztori munkát.

**Ongrádi József dr.**, rendes tanár, vidéken vasár- és ünnepnap rendszeres lelkipásztori munkát végzett.

**Papp László dr.**, rendes tanár, a nyári szünetekben a plébániai munkában segédkezett. Agárdon két hétig mint fürdőtelepi lelkész misézett, gyóntatott, prédikált. Évközben Pestkörnyéken végzett lelkipásztori munkát.

**Para Imre dr.**, rendes tanár, az Angolkisasszonyok templomában a vasár- és ünnepnap tiszteletmisét mondotta az egész tanév folyamán, több helyen és több alkalommal gyóntatott és szentbeszédet mondott.

**Pogor Ödön dr.**, rendes tanár, 24 világnézeti előadást tartott az Anyaszentegyházról a Szent Mihály és a X. ker. Magyarok Nagyasszonya egyházközségekben. Ugyancsak az Anyaszentegyházról előadást tartott a pasaréti ferences egyházközségben. Lelkigyakorlatokat tartott a VI. ker. Szent Családtemplomban külön a férfiaknak és a nőknek, a budapesti Pénzügyigazgatóság-  
nak és a Vámigazgatóságnak, a Ward Mária Szövetség tagjainak, májusi szentbeszédet a pálosok Sziklatemplomában, szentbeszédet a pesti ferencesek templomában a Szent Antal-triduum alkalmából.

**Senye István**, rendes tanár, több ízben végzett az intézeten kívül lelkipásztori munkát.

**Szemenyei László**, rendes tanár, több alkalommal misézett és gyóntatott, vezette az I—IV. oszt. lelkigyakorlatait.

**Szita Imre**, rendes tanár, vidéken vasár- és ünnepnap rendszeres lelkipásztori munkát végzett.

**Szűcs János**, rendes tanár, több helyen gyóntatott és prédikált.

**Vékey Károly**, rendes tanár, több ízben végzett lelkipásztori munkát.

**Wagner Lajos**, rendes tanár, a Salvator tanítónőképző végzett növendékei kongregációjának prézese; ugyanezen intézetben a növendékek gyóntatója. Ugyanítt, valamint a Champagnat-elemi iskolában a tanév folyamán többször mondott alkalmi ünnepi beszédet. A Salvator-képző volt növendékeit eskette, vidéken prédikált és gyóntatott.

## **b) Irodalmi és társadalmi működés.**

**Balanyi György dr.**, a gimnázium és a rendi tanárképző igazgatója, a rendi gyakorló tanárjelöltek pedagógiai vezetője, rendfőnöki tanácsos, a kegyestanítórend történetírója, tanügyi főtanácsos, egyetemi c. ny. rk. tanár, a középkori egyetemes történelem helyettes tanára, a Magyar Tudományos Akadémia levelező, a Szent István Akadémia rendes és igazgatótanácsai tagja, a kecskeméti Katona József Társaság tiszteleti, a szegedi Dugonics Társaság rendes tagja, a Katolikus Középiskolai Tanáregyesület budapesti elnöke, a Magyar Történelmi Társulat, a Szent István-Társulat és a Budapesti Piarista Diákszövetség választmányi, a kecskeméti Piarista Diákegyesület és a Váci Piarista Diákszövetség tiszteleti tagja, az Actio Catholica kulturális szakosztályának tanácsosa és a Katolikus Tanügyi Tanács ülnöke. Cikkeket és tanulmányokat írt a Böleseleti Közlemények Schütz-émlékkötetébe, a

**A tanári testület rendes tagjai:**

Sorszám	A tanár neve	Rendi vagy világi	Képesítése	Alkalmazásának minősége	Szolgálati éve		Mely tárgyakat, mely osztályokban és heti hány órában tanított	Heti óraszám	Jegyzet
					benne	enél az intézetnél			
1	Balogh Ferenc	Rendi	Természettan Mennyiségtan	Rendes tanár	9	7	Mennyiségtan II. A. 5, II. B. 5 Természettan III. A. 2, III. B. 2 Történelem IV. B. 3, VI. B. 3, VIII. A. 3, VIII. B. 3 Latin VI. B. 4 Gazdaságtan VI. B. 3	14	Igazgatóhelyettes, tan- dijkézeli
2	Bozi Ferenc	Rendi	Latin Történelem	Rendes tanár	11	6	Latin VI. A. 4 Görög VI. A., B. 4 Olasz V. A., B. 4 Szépirás T. A. 1, T. B. 1, T. C. 1	18	A VI. B. oszt. főnöke, a tanári könyvtár öre, hítszónok
3	Dragos Károly	Rendi	Latin Görög	Rendes tanár	29	22	Latin VI. A. 4 Görög VI. A., B. 4 Olasz V. A., B. 4 Szépirás T. A. 1, T. B. 1, T. C. 1	15	Az VI. A. oszt. főnöke.
4	Éder-Szászy László dr.	Rendi	Hittudomány	Rendes hittanár	19	16	Vallástan I—VIII. A. 2—2	16	A vallásos egyesületek vezetője, hítszónok
5	Faludi Béla	Rendi	Latin Német	Rendes tanár	11	5	Latin VIII. B. 5 Német IV. A. 1, VII. A. 2, VIII. A. 2, VIII. B. 2 Ének I. A. 2, T. B. 2	19	A VIII. B. oszt. főnöke, az énekkar vezetője, hítszónok
6	Fereneci Zoltán dr.	Rendi	Természettan Mennyiségtan	Rendes tanár	21	1	Mennyiségtan V. A. 3, VII. A. 3, VII. B. 3 Természettan VII. A. 4, VII. B. 4 Vallástan IV. B. 2	17	A fizikai szertár öre, a fizikai gyakorlatok vezetője
7	Gál István dr.	Rendi	Történelem Latin	Rendes tanár	3	2	Történelem IV. A. 3, V. B. 3 Magyar II. A. 5 Latin II. A. 5	18	A II. A. oszt. főnöke, értekezleti jegyző, hit- szónok
8	Hardi István	Rendi	Latin Francia	Rendes tanár	5	5	Vallástan I. C. 2 <sup>2</sup> Latin V. B. 4 <sup>2</sup> Francia V. A., B. 4 <sup>2</sup> VI. A., B. 4 <sup>2</sup> Ének I. C. 2 <sup>2</sup>	16	Az V. B. oszt. főnöke, <sup>2</sup> cserkészrajparancsnok, hítszónok
9	Huber István	Világi	Rajz	Rendes tanár	22	22	Rajz I—IV. A., B. 2—2, I. C. 2	18	A rajzszertár öre, a rend- kívüli rajz vezetője
10	Kanszky Márton dr.	Rendi	Földrajz Term.-rajz	Rendes tanár	26	10	Földrajz II. A. 4, III. A. 2, III. B. 2 Természetrajz II. A. 2 Vegyten VI. A. 3, VI. B. 3	16	A földrajzi szertár öre
11	Kiss József	Rendi	Magyar Latin	Rendes tanár	17	16	Magyar I. B. 5, VI. A. 3 Latin I. B. 5 Gyorsírás IV. A. 2, IV. B. 2 Osztályfőnöki óra I. B. 1.	18	Az I. B. oszt. főnöke, a Maywald J. gyorsírókőr vezetője,
12	Kovács Alajos dr.	Rendi	Magyar Latin	Rendes tanár	20	1	Magyar V. A. 3, V. B. 3, VI. B. 3, VII. A. 3 Latin V. A. 4	16	Az V. A. oszt. főnöke
13	Kovács László	Rendi	Magyar Latin	Rendes tanár	16	1	Magyar I. A. 5, III. A. 4, IV. B. 3 Latin I. A. 5 Osztályfőnöki óra I. A. 1	18	Az I. A. oszt. főnöke, az ifj. könyvtár öre
14	Magyar László dr.	Rendi	Latin Német	Rendes tanár	3	3	Latin III. B. 4 Német III. B. 4, IV. B. 4, V. A. 3, VI. A. 3	18	A IV. B. oszt. főnöke, hítszónok
15	Mihálkó Béla	Rendi	Magyar Latin	Rendes tanár	21	4	Magyar I. C. 5, IV. A. 3, VIII. B. 3 Latin IV. A. 4	15	A IV. A. oszt. főnöke, a Vörösmarty Ónk.-kőr vezetője, hítszónok



16	Ohmacht Nándor ... ..	Rendi	Hittudomány	Rendes hittanár	26	11	Vallás tan I. B. 2, V. B. 2, VI. B. 2, VIII. B. 2	8	Hitszónok
17	Ongrádi József dr. ....	Rendi	Magyar Latin	Rendes tanár	6	2	Magyar II. B. 5, VII. B. 3 Latin II. B. 5 Ének III. A. 1	14	A II. B. oszt. főnöke, ig. irodába beosztott tanár, értékelési jegyző, hitszónok
18	Óveges József ... ..	Rendi	Természettan Mennyiségtan	Rendes tanár	22	1	Mennyiségtan III. A. 3, III. B. 3, IV. A. 3, IV. B. 3, V. B. 3, VI. A. 3	18	Az V. B. oszt. főnöke <sup>1</sup>
19	Papp László dr. ....	Rendi	Történelem Latin	Rendes tanár	5	3	Magyar III. B. 4 Latin III. B. 4 Történelem III. A. 3, VI. A. 3, VII. B. 3 Ének III. B. 1	18	A III. B. oszt. főnöke, történelmi szertár óre, cserkészrajparancsnok, hitszónok
20	Para Imre dr. ....	Rendi	Földrajz Term.-rajz	Rendes tanár	35	17	Vallás tan III. B. 2 Földrajz I. A. 3, I. B. 3 Természettan I. A. 2, I. B. 2 Egészségtan VII. A. 2, VII. B. 2	16	A természettan szertár óre
21	Pfléger Mihály ... ..	Rendi	Földrajz Term.-rajz	Rendes tanár	15	3	Vallás tan I. C. 2 <sup>1</sup> Földrajz I. C. 3 Természettan I. C. 2, V. A. 5, V. B. 5 Osztályfőnöki óra I. C. 1	18	A 1. C. oszt. főnöke
22	Pogor Ödön dr. ....	Rendi	Magyar Latin	Rendes tanár	31	13	Vallás tan VII. B. 2 Magyar VIII. A. 3 Latin VIII. A. 5 Történelem III. B. 3 Ének II. A. 2, II. B. 2	17	A VIII. A. oszt. főnöke, a zenekar vezetője, hitszónok
23	Senye István ... ..	Rendi	Latin Francia	Rendes tanár	4	4	Latin VII. B. 5 Francia V. A., B. 4 <sup>1</sup> , VI. A., B. 4 <sup>1</sup> , VII. A., B. 5, VIII. A., B. 5	23	A VII. B. oszt. főnöke, cserkészrajparancsnok, hitszónok
24	Stefánszky Szilárd ... ..	Világi	Testnevelés	Rendes testnev. tanár	21	21	Torna I. B. 3, II. B. 3, V. B. 3, VI. B. 3 VII. B. 3, VIII. B. 3	18	A Sportkör vezetője, a tornaszertár óre
25	Szemenyei László ... ..	Rendi	Földrajz Term.-rajz	Rendes tanár	5	1	Vallás tan II. B. 2 <sup>1</sup> Földrajz II. B. 4, VII. A. 1, VII. B. 1 Természettan II. B. 2, IV. A. 3, IV. B. 3 Egészségtan IV. A. 1, IV. B. 1	18	Cserkészparancsnok, hitszónok
26	Szilágyi Géza ... ..	Világi	Testnevelés	Helyettes testnev. tanár	6	5	Torna I. C. 3, III. A. 3, III. B. 3, IV. A. 3, IV. B. 3	15	A Sportkör vezetője
27	Szita Imre... ..	Rendi	Természettan Mennyiségtan	Rendes tanár	7	4	Mennyiségtan VI. B. 3, VIII. A. 2, VIII. B. 2 Természettan VIII. A. 4, VIII. B. 4	15	A fizikai gyakorlatok vezetője, hitszónok
28	Szűcs János ... ..	Rendi	Természettan Mennyiségtan	Rendes tanár	25	2	Mennyiségtan I. A. 4, I. B. 4, I. C. 4	12	—
29	Tajthy Kálmán dr. ....	Világi	Testnevelés	Rendes testnev. tanár	12	12	Torna I. A. 3, II. A. 3, V. A. 3, VI. A. 3, VII. A. 3, VIII. A. 3 Latin III. A. 4 Német III. A. 4, V. B. 3, VI. B. 3, VII. B. 2	18	A Sportkör vezetője
30	Teller József dr. ....	Rendi	Latin Német	Rendes tanár	15	8	Latin III. A. 4 Német III. A. 4, V. B. 3, VI. B. 3, VIII. B. 2	16	A III. A. oszt. főnöke, a Segítő Egyesület vezetője
31	Vékey Károly ... ..	Rendi	Latin Görög	Rendes tanár	27	15	Latin I. C. 5, VII. A. 5 Görög VII. A., B. 5	15	A VII. A. oszt. főnöke
32	Wagner Lajos ... ..	Rendi	Latin Görög	Rendes tanár	35	15	Vallás tan II. B. 2 <sup>1</sup> Latin V. B. 4 <sup>1</sup> Görög V. A., B. 4, VIII. A., B. 5 Filozófia VIII. A. 2, VIII. B. 2	17	A filológiai szertár óre

<sup>1</sup> 1941. évi április hó 16-16l.

<sup>2</sup> 1941. évi április hó 16-16l.

Sorszám	A tanár neve	I. A	I. B	I. C	II. A	II. B	III. A	III. B
1	Balanyi György dr.							
2	Balogh Ferenc				mat. 5	mat. 5	fiz. 2	fiz. 2
3	Bozi Ferenc							
4	Dragos Károly	szépir. 1	szépir. 1	szépir. 1				
5	Éder-Szászy László dr.	vall. 2			vall. 2		vall. 2	
6	Faludi Béla	ének 2	ének 2					
7	Ferenzi Zoltán dr.							
8	Gál István dr.				magy. 5 lat. 5			
9	Hardi István							
10	Huber István	rajz 2	rajz 2	rajz 2	rajz 2	rajz 2	rajz 2	rajz 2
11	Kanszky Márton dr.				foldr. 4 termr. 2		foldr. 2	foldr. 2
12	Kiss József		magyar 5 latin 3 o. főnöki 1					
13	Kovács Alajos dr.							
14	Kovács László	magyar 5 latin 5 o. főnöki 1					magy. 4	
15	Magyar László dr.							ném. 4
16	Mihálikó Béla			magy. 5				
17	Ohmacht Nándor		vall. 2					
18	Ongrádi József dr.					magy. 5 latin 5	ének 1	
19	Óveges József						mat. 3	mat. 3
20	Papp László dr.						tört. 3	magyar 4 latin 4 ének 1
21	Para Imre dr.	foldr. 3 termr. 2	foldr. 3 termr. 2					vall. 2
22	Pfléger Mihály			vall. 2, foldr. 3 termr. 2 o. főnöki 1				
23	Pogor Ödön dr.				ének 2	ének 2		tört. 3
24	Senye István							
25	Stefánszky Szilárd		torna 3			torna 3		
26	Szemenyei László					vallásan 2 földrajz 4 termrajz 2		
27	Szilágyi Géza			torna 3			torna 3	torna 3
28	Szita Imre							
29	Szűcs János	mat. 4	mat. 4	mat. 4				
30	Tajthy Kálmán dr.	torna 3			torna 3			
31	Teller József dr.						lat. 4 ném. 4	
32	Vékey Károly			lat. 5				
33	Wagner Lajos							

## felosztás.

IV. A	IV. B	V. A	V. B	VI. A	VI. B	VII. A	VII. B	VIII. A	VIII. B	Hei. orszám
		tört. 3		gazdt. 2		tört. 3				8
										14
	tört. 3				történelem 3 latin 4 gazdt. 2			tört. 3	tört. 3	18
		olasz 4		lat. 4	görög 4					15
vall. 2		vall. 2		vall. 2		vall. 2		vall. 2		16
ném. 4						ném. 2		ém. 2	lat. 5 ném. 2	19
		mat. 3				mat. 3 fiz. 4	mat. 3 fiz. 4			17
tör. 3	vall. 2		tört. 3							18
										-
rajz 2	rajz 2	r e n d k í v ü l i r a j z 2								20
				vegyt. 3	vegyt. 3					16
gyorsír. 2	gyorsír. 2			magy. 3						18
		magy. 3 lat. 4	magy. 3		magy. 3	magy. 3				16
		magy. 3 lat. 4 ném. 4								18
		ném. 3		német 3						18
magy. 3 lat. 4									magy. 3	15
			vall. 2		vall. 2				vall. 2	8
							magy. 3			14
mat. 3	mat. 3		mat. 3	mat. 3						18
				tört. 3			tört. 3			18
						egészség- tan 2*	egészség- tan 2*	egészség- tan 2**	egészség- tan 2**	16
		termr. 5	termr. 5							18
							vall. 2 lat. 5	magy. 3 lat. 5		17
		francia 4		francia 4		francia 5		francia 5		23
			torna 3		torna 3		torna 3		torna 3	18
termr. 3 egészs. 1	termr. 3 egészs. 1					földr. 1	földr. 1			18
torna 3	torna 3									15
					mat. 3			mat. 2 fiz. 4	mat. 2 fiz. 4	15
										12
		torna 3		torna 3		torna 3		torna 3		18
			ném. 3		ném. 3		ném. 2			16
						lat. 5				16
						görög 5				15
		lat. 4 görög 5						filoz. 2 görög 5	filoz. 2 görög 5	17

\* Február 1-től.

\*\* Január 31-ig.

Révai-cég által kiadott «Hősök és szentek» c. munkába, a Piarista Öregdiákba, a Magyar Középiszkolába, a Lélek Szavába, a Katolikus Szemlébe; előadott az Egyesült Ker. Nemzeti Liga II. ker. osztályában, a Budapesti Piarista Diákszövetség februári vacsoráján, a Katolikus Leányok Országos Szövetségében, az Urak kongregációjában, a jezsuita-rend négy százéves jubileumának kilencedén, a szegedi Dugonics Társaság Dugonics-ünnepélyén. Több iskolai és kápolnai beszédet mondott.

**Balogh Ferenc**, rendes tanár, tartalékos táborigazgató, katonai szolgálatot teljesített 1940 augusztus 20-tól szeptember 15-ig.

**Bisztriczki Bisztriczky Tibor**, rendkívüli tanár, okl. hegedűművész, áll. kép. okl. hegedűtanár, külföldi hangversenykörútja alkalmával nyolc hangversenyt adott Németországban. Elsőnek szerepelt, mint magyar művész a pozsonyi és többször a budapesti rádióban. Nagysikerű önálló hangverseny volt a Zeneművészeti Főiskolán. A vallás- és közoktatásügyi minisztérium a nem állami felügyelet alatt álló zeneiskolák országos szakfelügyelőségénél a hegedűoktatás felügyeletével bízta meg.

**Bozi Ferenc**, rendes tanár, a Csalogány-utcai tanítóképző intézeti Máriakongregáció díszgyűlésén beszédet mondott Szent László királyról.

**Dragos Károly**, rendes tanár, a budapesti m. kir. József Nádor Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem közgazdaságtudományi karán a lengyel nyelv előadója.

**Éder-Szászy László dr.**, rendes hittanár, cikkeket írt az Élet-be, könyvismertetéseket és bírálatokat a Kat. Nevelés-be és az Utunk-ba.

**Faludi Béla**, rendes tanár, cikkeket írt a Magyar Kórusba és az Énekszóba: énekkarával szerepelt az «Ifjúsági énekkarok», az «Ifjúság a gyermekért», a MÉOE-hangverseny műsorán; vezette a Lövécsei Betlehemet a «Nagykarácsony éccakája» műsorán.

**Fereczki Zoltán dr.**, rendes tanár, a Kat. Tanügyi Főigazgatóság hatáskörébe tartozó gimnáziumok és leánygimnáziumok általános tanulmányi felügyelője; a folyó iskolai évben a budapesti Szent Orsolya-rendi kat. Szent Angéla leánygimnáziumban, végzett általános iskolátogatást. A Bölcséleti Közlemények Schütz Antalnak ajánlott kötetében értekezése jelent meg «A világ végessége a tiszta ész világánál» címmel.

**Gál István dr.**, rendes tanár, tartalékos táborigazgató, katonai szolgálatot teljesített 1941 április 7-től május 1-ig.

**Hardi István**, rendes tanár, tartalékos táborigazgató, katonai szolgálatot teljesít április 5. óta.

**Huber István**, rendes tanár, festőművész, emléklapos címz. százados, a Magyar Képzőművészek Egyesületének és a Magyar Arcképfestők Társaságának tagja. Kiállított a Múcsarnokban. A világháborúban mint tartalékos tiszt a következő kitüntetéseket nyerte: a III. oszt. hadiékítményes katonai érdemkeresztet, az ezüst és bronz Signum Laudist, mindháromat a kardokkal, a Károly-csapatkeresztet és a sebesülési érmet három sávval.

**Kanszky Márton dr.**, rendes tanár, az Országos Polgári Iskolai Tanárvizsgáló Bizottság tagja, az Oktatófilmek Országos Bíráló Bizottságának és a Vallás- és Közoktatásügyi Minisztérium Oktatófilm-Kirendeltségének peda-

gógiai szakértője, a Magyar Földrajzi Társaság, a Szegedi Egyetem Barátai Egyesülete természettudományi szakosztályának, a Magyar Irodalom és Művészetpártoló Egyesület rendes és választmányi, a Magyar Ifjúsági Irodalmi Társaságnak rendes tagja, az «Ifjúság és Élet» szerkesztőbizottságának, valamint az intézeti cserkészcsapat szervezőbizottságának tagja. A VKM Oktatófilm-Kirendeltség számára készített filmszenárium-bírálatokat és szillabusokat. Könyvismertetései a Földrajzi Közlemények, a Földgömb című folyóiratban jelentek meg.

**Kiss József**, rendes tanár, az Országos M. Kir. Gazdasági Szaktanárvizsgáló Bizottság és a Budapesti Gyorsírás-, Szépirás- és Gépírástanítókat Vizsgáló Állami Bizottság tagja a gyorsírási szakon, a Magyar Gyorsírók és a Gyorsírás Barátai Budai Egyesületének társelnöke, a Kispesti Gyorsírók Egyesületének örökös tiszteletbeli tagja, a Gyakorló Gyorsírók Társaságának választmányi tagja, a Magyar Gyorsírók Országos Szövetsége elméleti és történeti szakosztályának delegált tagja, a Deutsche Stenografenschaft levelező tagja, a Magyar Gyorsíró Szemle főszerkesztője és A Magyar Gyorsíró Szemle Könyvtárának szerkesztője. Sajtó alá rendezte Fogalmazási gyorsírás c. tankönyvének harmadik kiadását. Legújabbán így kell írunk! címmel helyesírási tárgyú tájékoztatót állított össze. Ismertetéseket és cikkeket írt a Magyar Gyorsíró Szemlébe, Az Egységes Magyar Gyorsírás Könyvtárába és az Írás című szaklapba.

**Miháلكó Béla**, rendes tanár, cserkész-törzstiszt, a kecskeméti cserkészkerület tb. ügyv. elnöke, a Cserkészszövetség Országos Intézőbizottságának rendes, a Váci Piarista Diákszövetség választmányi tagja. Cserkész-tisztképző tanfolyamon előadásokat tartott. Könyvbírálatot írt.

**Ohmacht Nándor**, rendes hittanár, a Kalazantinum igazgatója, a Budapesti Piarista Diákszövetség és a Váci Piarista Diákszövetségnek választmányi tagja, könyvismertetéseket írt.

**Óveges József**, rendes tanár, előadásokat tartott a szociálfizika köréből a tatai Népfőiskolán. Megírta a gimnáziumok VII. o. részére a Fizika tankönyvét.

**Papp László dr.**, rendes tanár, a Katolikus Történetek Munkaközösségének, a Heraldikai és Genealogiai Társaságnak, a Magyar Történelmi Társulatnak rendes, a Váci Piarista Diákszövetségnek választmányi tagja. Tartalékos táborigazgató. Előadott az I. Cserkészkerület őrvezetőképző tanfolyamán, cikket írt a Magyar Cserkészbe.

**Para Imre dr.**, rendes tanár, az Orsz. Polgári Iskolai Tanárvizsgáló Bizottság tagja, a Budapesti Tanári Kör természettudományi szakosztályának választmányi tagja, az Orsz. Közművelődési Szövetség rendezésében előadásokat tartott a földrajz, a természetrajz és az egészségtan tárgyköréből.

**Pogor Ödön dr.**, a veszprémi püspökség szentszéki tanácsosa, az Emericana nagyrendje Urbana korporációjának örökös lelkésze, a priori érdemkereszt tulajdonosa, a Tatai Öregdiákok Szövetségének és a Ward Mária-Szövetségnek alelnöke, tartalékos táborigazgató. Beszédet mondott a volt szabadkai cs. és kir. 69. gy. ezrednek Szabadka visszafoglalásának emlékére rendezett ezredünnepségen, a volt cs. és kir. 38. sz. Mollinár gy. ezred tulaj-

donosának, XIII. Alfonz spanyol királynak gyászünnepségén. Előadást tartott a Ward Mária-Szövetségben Szent László és Erdély címen. Irt cikkeket és bírálatokat az Élet-ben.

**Senye István**, rendes tanár, tagja az I. Cserkészkerület Intézöbizottságának, tagja a Táborkereszt című cserkészvezetői lap szerkesztöbizottságának és cikke jelent meg ebben a lapban.

**Szemenyei László**, rendes tanár, a Magyar Cserkészszövetség IX. kerületének vízi és legénycserkész előadója, Intézöbizottságának tagja, szervezett és vezetett vízvezetői és örsvezetői tanfolyamot, ezeken és egyéb cserkészvezetői tanfolyamokon 16 előadást, a váci Urániában 2 előadást tartott. A Váci Piarista Diákszövetség választmányi tagja.

**Szilágyi Géza**, helyettes testnevelési tanár, az Országos Testnevelési Tanáregyesület választmányi tagja.

**Szűcs János**, rendes tanár, a Kat. Tanügyi Föigazgatóság hatáskörébe tartozó gimnáziumok és leánygimnáziumok általános tanulmányi felügyelője; a folyó iskolai évben a rozsnyói jászói premontrei kanonokrendi Takács Menyhért gimnáziumban végzett általános iskolalátogatást.

**Tajthy Kálmán dr.**, rendes testnevelési tanár, az Országos Testnevelési Tanáregyesület választmányi tagja, a Kisok jég-, gyeplabda- és vívószakosztályának vezetője.

**Vékey Károly**, rendes tanár, a budapesti m. kir. tanárképzöintézet megbízásából a latin nyelv és irodalom tanításának módszertanát adta elő. A szegedi Dugonics-társaság rendes, a budapesti katolikus tanári kör választmányi tagja.

## VI. TANITÁS ANYAGA.

Az oktatás munkáját a m. kir. Vallás- és Közoktatásügyi Miniszter Úr 1926. évi 38.804. V. sz. és 1935. évi 3000. eln. számú rendeletével életbe léptetett Tanterv és a vonatkozó módosító rendeletek értelmében végeztük. Az V. osztályos tanulók választhattak a görög nyelv, francia nyelv, és olasz nyelv között, a VI., VII. és VIII. osztályos tanulók pedig a görög és francia nyelv között.

## VII. TANKÖNYVEK AZ 1940—41. ISKOLAI ÉVBEN.

**Imakönyv.** a katolikus tanulók részére minden osztályban *Schütz-Sik*: Imádságos könyv.

**I. osztály.** *Róm. kat. nagyobb katekizmus.* — *Alszeghy-Sik-Techert*: Magyar nyelvtan. — *Alszeghy-Brisits-Sik*: Magyar olvasókönyv. — *Jámbor-Kemenes*: Latin nyelvtan. — *Jirka*: Latin olvasókönyv. — *Karl-Temesy*: A magyar föld és népe. — *Cholnoky*: Földrajzi iskolai atlasz. — *Greguss-Karl*: A magyar lakóház és tájéka. — *Gidró-Holenda*: Mennyiségtan.

**II. osztály.** *Pokorny*: Az Ószövetség története. — *Alszeghy-Sik-Techert*: Magyar nyelvtan. — *Alszeghy-Sik-Brisits*: Magyar irodalmi olvasókönyv. — *Jámbor-Kemenes*: Latin nyelvtan. — *Jirka*: Latin olvasókönyv. — *Karl-Temesy*: A világrészek leíró földrajza. — *Cholnoky*: Földrajzi iskolai atlasz. — *Greguss-Karl*: A magyar tájak élete. — *Gidró-Holenda*: Mennyiségtan.

**III. osztály.** *Pokorny*: Az Újszövetség története. — *Alszeghy-Sik-Techert*: Magyar nyelvtan. — *Tordai-Magasi*: Magyar olvasókönyv. — *Jámbor-Kemenes*: Latin nyelvtan. — *Jirka*: Latin olvasókönyv. — *Bitter-Puhr*: Német nyelvkönyv. — *Osztie-Sándor*: Német stílusgyakorlatok. III—V. — *Balogh*: Magyarország történelme. — *Barthos-Kurucz*: Magyar tört. atlasz. — *Karl-Temesy*: Általános földrajz. — *Cholnoky*: Földrajzi iskolai atlasz. — *Öveges*: Kis fizika. — *Borossay-Holenda-Korányi*: Mennyiségtan. — *Biró*: Műalkotások könyve.

**IV. osztály.** *Pokorny*: Róm. kat. szertartástan. — *Tordai-Somogyi-Sulyok*: Magyar irodalmi olvasókönyv. — *Nagy J. Béla*: Magyar nyelvtan. — *Arany-Nagy-Péterffy*: Toldi. — *Jámbor-Kemenes*: Latin nyelvtan. — *Jirka*: Latin olvasókönyv. — *Bitter-Puhr*: Német nyelvkönyv. — *Osztie-Sándor*: Német stílusgyakorlatok. III—V. — *Marczell-Szegedi*: Az antik világ és a keresztény Európa története. — *Barthos-Kurucz*: Tört. atlasz. — *Bodrossy-Hoffer*: Ásványtan. — *Borossay-Holenda-Korányi*: Mennyiségtan. — *Kiss*: Egységes gyorsírás. — *Melly-Párdányi-Mohai*: Egészségtan IV. o. — *Biró*: Műalkotások könyve.

**V. osztály.** *Schütz*: Kat. Hittan. — *Tordai-Somogyi-Sulyok*: Magyar irodalmi olvasókönyv. — *Nagy J. Béla*: Magyar nyelvi olvasókönyv. — *Vézner*: Lírai szemelv. — *Márkus*: Szemelv. Livius műveiből. — *Kemenes-Jámbor*: Római régiségtan. — *Maywald-Vayer-Mészáros*: Görög nyelvtan. — *Maywald-Vayer-Mészáros*: Görög olv. — *Bitter-Puhr*: Német nyelvkönyv. — *Osztie-Sándor*: Német stílusgyakorlatok. III—V. — *Birkás*: Francia nyelvkönyv. — *Marczell-Szegedi*: A közép- és újkor tört. — *Barthos-Kurucz*: Tört. atlasz. II. — *Greguss-Karl*: Élők világa — *Borossay-Holenda-Korányi*: Mennyiségtan.

**VI. osztály.** *Schütz*: Kat. erkölctan. — *Somogyi-Sulyok*: Magyar irodalmi olvasókönyv. — *Nagy J. Béla*: Magyar nyelvi olvasókönyv. — *Kuzmics*: Cicero válogatott beszédei. — *Márkus*: Szemelv. Vergilius Aen. I—V. — *Jámbor-Kemenes*: Római régiségek. — *Maywald-Vayer-Mészáros*: Görög nyelvtan. — *Maywald-Vayer-Mészáros*: Görög olvasókönyv. — *Marót-Wagner*: Homeros Odysseájaja. — *Bitter-Mayer-Puhr*: Német nyelvkönyv. — *Osztie-Sándor*: Német stílusgyakorlatok. VI—VIII. — *Birkás-Petrich*: Francia nyelvkönyv. — *Marczell-Szegedi*: A legújabb kor története. — *Csóka Zibolen*: Gazdasági és társadalmi ismeretek. — *Barthos-Kurucz*: Történelmi atlasz. — *Bodrossi*: Vegytan. — *Borossay-Holenda-Korányi*: Mennyiségtan. — *Lóky*: Négyjegyű logaritmuskönyv.

**VII. osztály.** *Schütz*: Kat. egyháztörténet. — *Prónai-Sik-Alszeghy*: Magyar irodalomtörténet és olvasókönyv. — *Szinnyei*: A magyar nyelv. — *Reibner*: Cicero de signis. — *Reibner*: Szem. Plinius leveleiből. — *Kerényi*: Szem. Vergilius Aeneis. VI—XII. — *Jámbor-Kemenes*: Római régiségek. — *Maywald*: Görög nyelvtan. — *Marót-Wagner*: Homeros Illasa. — *Gerecs-Mészáros*: Görög lírai szemelvények. — *Sophokles*. — *Bitter-Teveli*: Német irod. tört. — *Osztie-Sándor*: Német stílusgyakorlatok. VI—VIII. — *Heinrich*: Schiller: Wilh. Tell. — *Marcell-Szolomájer-Miskolczy*: Világtört. — *Barthos-Kurucz*: Tört. atlasz. — *Karl*: Földrajz. — *Nagy-(Fehér-Szekeres)*: Kísér. fizika. — *Suták-Hatvani-Lóky*: Mennyiségtan. — *Lóky*: Négyjegyű logaritmuskönyv. — *Melly-Párdányi*: Egészségtan.

**VIII. osztály.** *Schütz*: Keresztény kat. hitvédelem. — *Prónai-Sik-Alszeghy*: Magyar irod. tört. és olvasókönyv. — *Vézner*: Szem. Horatius műveiből. — *Reibner*: Szem. Tacitus Annaleséből. — *Jámbor-Kemenes*: Római régiségek. — *Maywald*: Görög nyelvtan. — *Kerényi*: Platon és Aristoteles. — *Bitter-Teveli*: Német irod. tört. — *Osztie-Sándor*: Német stílusgyakorlatok. VI—VIII. — *Balanyi-Jászai*: Magyarország története. — *Barthos-Kurucz*: Magyar tört. atlasz. — *Nagy-(Fehér-Szekeres)*: Fizika. — *Suták-Hatvani-Lóky*: Mennyiségtan. — *Lóky*: Négyjegyű logaritmus. — *Kornis*: A pszichológia és logika elemei. — *Melly-Párdányi*: Egészségtan.

## VIII. SZERTÁRAK ÉS KÖNYVTÁRAK.

1. **Klasszika-filológiai szertár.** Gyarapodás vétel útján: Dr. Huszti József: Latin chrestomathia 40 példányban, 160 P értékben.

2. **Történelmi szertár.** Gyarapodás vétel útján: 8 drb. Barthos-Kurucz-féle történelmi térkép 280 P értékben.

3. **Földrajzi szertár.** Ezévi beszerzés: 4 drb. iskolai falitérkép 150 P értékben: ajándékozás útján: 10 drb. térkép 50 P értékben: összesen 14 db térkép 200 P értékben.

4. **Természettani szertár.** Új taneszközök: 2 táblai szögmérő, 2 állványra szerelhető precíziós csiga, 1 szinchronmotor, 1 katódcső, 7 volt-ampermérő összesen 340 P értékben. Részben vásárolt, részben házilag készített munkatanítási eszközök: 15 példány kísérleti berendezés az egyenletes és gyorsuló mozgás összetételére, 15 példány kísérleti berendezés a rugalmas megnyúlásra és egyúttal a hurok rezgéseire, 15 példány kaloriméter és hőmérő a fajhő és egyúttal a harmatpont meghatározására, 15 példány trapézalakú üveghasáb és szögmérő a fenyőtöréshez, 15 példány kísérleti berendezés az optikai lencse tanulmányozásához, összesen 210 P értékben. Használati és fogyó anyagokra 50 P-t költöttünk. Ajándék: Wein Gedeon VIII. B. oszt. tanulótól saját találmányú ejtőgép a szabadeséshez és sajátkészítésű gázlángindikátor a magas hangokhoz. Varga Emil VII. B. oszt. tanuló nagyapjától 2 Jedlik-féle optikai rács.



**5. Természetrizsi szertár.** Gyarapodás ajándék útján : 1 db medve, 1 db nyírfajd, 1 db bagoly (Tályai Miklós VII. B. o. tan. aj.) ; kőso-kristály (Nagy Tibor VIII. B. o. tan. aj.). Az előadó vill. kapcsolótáblájának megújítására 530 P-t, fertőtlenítésre 27·20 P-t, apróbb kiadások fedezésére 20 P-t, összesen : 577·20 P-t költöttünk.

**6. Az énekszertár gyarapodása :** Bárdos : Spártai gyermek, Karácsonyi bölcsődal, Napkeleti királyok ; Anerio : Angelus autem Domini ; Hasler ; Dixit Maria ; Philippus de Monte : Mint hűvös érre, Im kész a szívem ; Rotenbucher : Oh ékesség ; egy népdalsorozat ; 30 db mappa és 20 énekeskönyv bekötése, összesen 143·50 P értékben.

**7. A zeneszertár gyarapodása.** A jelen iskolai évben a legnagyobbbrészt a szertár hiányainak és elhasznált szólamszámainak a pótlására fordítottunk gondot. A meglevő zenekari kottákat egészítettük ki és tettük teljessé. Hogy mindenki gyakorolhasson, lehetőleg annyi példányszámot szereztünk be, ahányan a zenekari tagok. A zenekari kották beszerzésére 100 pengőt fordítottunk.

**8. A tornaszertár gyarapodása.** A tornaterem linoleum borításának és bõrmunka javítására 230 P, jégkorongjátékhoz nadrágok és egyéb felszerelések 108·90 P, gyepabdajáték felszerelések 100 P, 4 db kézilabda 84 P, 6 db győzelmi oklevél rámozása 16 P. Összesen : 538·90 P értékben.

**9. A tanári könyvtár gyarapodása :** a) Vétel útján 81 mű 87 kötetben, 382·40 P értékben ; ajándékozás útján 54 mű 73 kötetben, 155·80 P értékben ; összesen 135 mű 160 kötetben, illetve füzetben, 538·20 P értékben. A hazai és külföldi folyóiratok száma : 45. Előfizetésre 360·26 P-t fordítottunk. Folyóiratok és könyvek bekötése : 176 P. A könyvtárra fordított összeg : 1074·46 P.

Könyvet ajándékoztak : A vallás- és közoktatásügyi miniszter úr, a Magyar Tudományos Akadémia, Budapest Székesfőváros, Budapest Székesfőváros Statisztikai Hivatala, a Pázmány Péter Tudományegyetem, Erney Károly dr.

**10. Ifjúsági könyvtár.** A könyvtár szükségessé vált újjárendezése folyamatban van. A mult évben megkezdett cédulakatalógus tovább készül. Gyarapodás az idei tanévben vétel útján 32 mű 64 kötetben, 246·06 P értékben. Könyvkötésre 111·10 P-t (112 kötet) fordítottunk. Összes kiadás 357·16 P.

## IX. IFJÚSÁGI EGYESÜLETEK MŰKÖDÉSE.

**1. Vallásos egyesület.** Vezetőtánárok : Éder-Szászy László dr. az A) ---, Ohmacht Nándor a B) tagozatban. A vallásos egyesület, melynek intézetünk minden tanulója tagja. Kalazanci Szent József és a piarista iskolák évszázados hagyományainak szellemében arra törekszik, hogy tagjait úgy képezze ki, hogy az élet minden vonatkozásában megállják helyüket. Célja tehát : művelt

katolikus intelligenciát nevelni, melynek minden tagja Isten és az Egyház parancsait lelkiismeretesen megtartja, állapotbeli és honpolgári kötelességeit híven teljesíti; reggel, délben, este, evés előtt és után rendszeren imádkozik, a jószándékot felkelti, lelkiismeretét megvizsgálja, a vásár- és ünnepnapi szentmisét el nem mulasztja, gyakran és szeretettel járul a szentségekhez, hitét kifelé is bátran megvallja, apostolkodik, egyszóval öntudatos katolikus életet él.

Célja megvalósítása érdekében egyesületünk feladata:

1. Az életre készülő ifjakat felvértezni azon támadásokkal szemben, amelyekkel leggyakrabban szoktak az Egyház ellen fordulni.

Ennek elérését szolgálják az aktuális kérdéseknek, apologetikus témáknak megtárgyalásai. Kinyilatkoztatás. Ó- és újszövetségi Szentírás. Jézus Krisztus istensége. Egyház. Katolikus ember erkölcsi élete. Házasság. Szociális kérdés. Korunk főbb tévedései.

2. Az ifjúságot ránevelni a gyakorlati vallásos életre és felkelteni bennük a felebaráti szeretet gyakorlatban való megvalósításának vágyát.

Gyakori szentgyónás és szentáldozás. Ifjúságunk 80%-a a kötelező iskolai szentgyónásokon és szentáldozásokon kívül, önkéntes buzgóságból, egy-, két-, három hetenként, de legalább havonként járul a szentségekhez. Szép számban vannak napi áldozók is.

A különféle gyűjtések: erdélyi gyermek neveltetésére, árvízkárosultak javára; a Kis testvér mozgalom felkarolása; környezettanulmány keretében nyomortanyák látogatása, — mind a szociális érzés és érzék felkeltését célozzák.

3. Bevezetni az ifjúságot az Egyház hithirdető nagy munkájába, egyrészt azért, hogy ismerteti a missziós tevékenységet, másrészt azért, hogy gyűjtés által hozzájárulnak a tagok is a Hitterjesztés Művéhez.

Gyűjtés terén ez évben is szép eredményt értünk el. Közel 800 P-vel járultunk hozzá a világmiszió munkájának előmozdításához. 150 P-t adtunk az egyes osztályok által vállalt afrikai bennszülött papnövendék, Codjoe Ferenc (szül. Cape Coast-ban 1919 augusztus 2-án, jelenleg a nyugat-afrikai elminai Kis Szent Teréz szeminárium növendéke) neveltetéséhez. Azonkívül járattunk folyóiratokat: A Kis Hitterjesztőt 132, a Katolikus Missziókat 50 példányban. A gyűjtött staniollemezt, bélyeget, parafadugót, szivarvéget, narancshéjat a Huba-utcai Kamelita-rendház és a Jézus Szive Népleányok útján juttattuk rendeltetési helyére.

A missziók anyagi támogatásához hozzájárultak: Bauer Antalné, Háray Istvánné, Horánszky Emilia, Iritz Jánosné, L. J., M. K.-né, br. N. N.-né és V. L.-né úrnők. Friedrich Alajos úr az idén is nagyszámú képeslapot ajánlott fel a missziók javára.

Az egyesület tagjai közül különösen a következők tündek ki missziós buzgóságukkal:

Bulányi Imre, Jávorszky László, Karlovitz Béla, Koltai-Kauzler Tibor, Telkes Imre és Weninger Ottokár I. A., Fánecs Ottó, Loránt Endre, Máriaházy Sándor és Tóth Zoltán I. B., Gyárfás Kálmán és Pályi László I. C., Beck Tamás, Földiák Gábor, Hovanyecz Tibor, Jávorszky Béla, Kalotay Egon, Lassu Gábor, Melczer Aladár, Mócsy András, Újhelyi György, br. Ullmann

Péter és Zimmer Tamás II. A., Barsai János, Fedor Zoltán, Imre István és Kovács Árpád II. B., Csapody István, Duchon Miklós, Göttche Ákos, Rottmann István és Takács Pál III. A., Gyökér István, Kozma György, Palanek Tibor és Szinnyi Gábor III. B., Bulányi Ágoston, Eckhart Ede, Haggemacher Róbert, Hencz Iván, Nagy József és Pleyer Walter IV. A., Bajusz Tamás, Forstner Róbert és Kerényi Dénes IV. B., Kalotay Ottó, Keller Pál, Mambrinyi Ödön, Rottmann Elemér és Szentgyörgyvölgyi Zoltán V. A., Mogán Miklós, Saiz Iván, Szilágyi Lajos és Zakariás László V. B., Balla László, Schaffler Ferenc, Totth Gedeon, Varga Miklós és Vitthalm József VI. A., Blazsek Andor, Bingert Iván, Gál Gyula és Mészner Sebestyén VI. B., Desseffy Aurél, Kemenes Egon, Ribiczey Gyula és Zajky Zoltán VII. A., Bálint József, Szendrői Tibor, Szentgyörgyvölgyi Ervin és Varga Emil VII. B., Harkay Róbert, Hunkár Dénes, Kürthy István és Tamás László VIII. A., és Divald István, Grabovszky Kamill, Jáhász Endre, Magasrév János és Vénusz Tibor VIII. B. osztályú tanulók.

A II. A. és a VII. A. osztály Jávorszky Béla, illetőleg Kemenes Egon gyűjtéséből egy-egy pogány gyermeket kereszteltetett meg Kal. Szent József, illetőleg László névre.

Az isteni Misszionárius áldja meg a buzgolkodók munkáját !

**2. Vörösmarty-önképzőkör.** Vezető tanára : Mihálcó Béla. Tagjainak száma : 238. A tagok a tanév elején a következő tisztikart választották meg : ifj. elnök : Magasrév János VIII. B., jegyzők : Fülel-Szántó Endre VII. A., Varga Emil VII. B., pénztáros : Kürthy István VIII. A., ellenőr : Grabovszky Kamill VIII. B., könyvtáros : Szabó Ede VIII. A. o. t. A kör a tavaly megkezdett szakosztályokra való tagozódás alapján folytatta idén is a munkásságát. A közös célok mellett egyébként is megvolt a kapcsolat az egyes szakosztályok között, a közös munkatervek, az egyes ünnepi megemlékezések, a közös gyűlések, az alakuló és zárógyűlésen kívül évközben is tartott gyűlések az önképzőkör egységének megőrzését szolgálták.

*Az irodalmi-művészeti szakosztály* Mihálcó Béla vezetőtanár és a következő tisztikar vezetése alatt állott : elnök : Baross Miklós VIII. A., titkárok : Girardi József VII. A. és Szentgyörgyvölgyi Ervin VII. B. o. t. Az irodalmi megnyilatkozás inkább alkalmi emlékezésekkel kapcsolatban történt. Így külön Dugonics-emlékgyűlést rendezett a szakosztály az egész kör részvételével. A gyűlés 5 száma közül Holl Béla VIII. B. o. t. tanulmánya méltatta Dugonics érdemeit. Külön «erdélyi» ünnepi közös gyűlésen Kovács Ervin VIII. A. o. t. ismertette az erdélyi szellemet a régi és új irodalomban. Nagy Tibor VIII. B. o. t. az erdélyi regényírókról értekezett. Különös érdeklődést tanúsított a szakosztály a művészettörténeti kérdések iránt, de a zeneszámok is gyakoriak voltak. Elismertek voltak Haraszti György VIII. B. és Lengyel Attila VII. A. o. t. zongoraszámai, míg Bingert Iván VI. B. o. t. XVII. sz. főúri zenéjéről tartott értékes előadásával vonta magára a figyelmet. Leggyakoribb szereplők és felszólalók voltak : a VII. A. osztályból Fülel-Szántó Endre, a VII. B. osztályból Fundák Lajos, Szentgyörgyvölgyi Ervin és Varga Emil tanulók.

A szakosztályi tagok száma összesen 107 volt.

A *történelmi szakosztály* vezetőtanára Bozi Ferenc volt. Ifj. elnök : Sziklavári János VIII. A., titkárok : Kritzer Antal és Nagy Tibor VIII. B. o. tanulók voltak. Az egyes gyűléseken történelmi kérdések kerültek megvilágításra. Egyik sikerült szám volt például Varga Emil VII. B. o. t.-é, aki «A faji tényezők a történelemben» címmel tartott felolvasást. Az erdélyi közös díszgyűlésen igen szépen szerepeltek a nemzetiségi kérdéssről tartott előadásaikkal Kürthy István VIII. A. és Kritzer Antal VIII. B. o. tanulók. A történelmi szakosztály is úgy alakította munkatervét, hogy a ráeső részletmunka elvégzése mellett csatlakozott az önképzőkör közös munkatervéhez.

A szakosztály tagjainak száma 49 volt.

A *Hanák János-élettudományi szakosztály* vezetőtanára dr. Kanszky Márton volt. Ifj. elnök : Vajda László VIII. B., titkár : Schödl Tamás VI. B. o. tanuló volt. 6 gyűlésen 12 előadó szerepelt 18 előadással, még pedig Vajda László VIII. B. 4, Schödl Tamás VI. B. 3, Kubin József VI. A. 2, Fülel-Szántó Endre VII. A., Gallwitz György VIII. B., Hadfalusi Ottó VIII. B., Juhász Endre VIII. B., Koch Sándor VI. B., Marjai Győző V. A., Róbert Emil VI. B. és Szabó László VIII. A. o. tanuló 1—1 előadással. Az előadások tárgyköre a következőképen oszlott meg : szakosztályi ügyek 1, Anthropologia 1, Mammalia 3, Pisces 1, Coleoptera 2, általános biológiai 3, Hidrobiológia 4, fiziologia 3. Az egyes előadásokat élénk eszmecsere követte, a tagok ismételten tettek kisebb-nagyobb gyűjtőkírándulást. A tagok száma összesen 24 volt.

A *természettani-mennyiségtani szakosztály* vezetőtanára Öveges József volt. Tisztikara : elnök : Kovács László VIII. A., titkárok : Mészáros György VIII. A. és Tolnay Pál VIII. B. osztályú tanulók. Tagjainak száma 58. A VIII. A. osztály tagjai buzgólkodtak a szereplésükkel legszorgalmasabban. Érdekes előadást tartott a fotocelláról Harkay Róbert VIII. A. o. t., többször szerepeltek Mészáros György és Szász Tamás VIII. A. o. tanulók. A legtöbb műsor-szám ebben a szakosztályban volt. Az előadásokat többször vetítés és kísérlet kísérte. Az előadások megbírálásában is éléneken vettek részt a tagok.

Az alakuló, megnyitó és zárógyűlésen kívül közös ünnepi gyűlések voltak október 6-án, az aradi gyásznapi emlékezetére ; okt. 20-án a híres piarista író és tudós, Dugonics András születésének 200 esztendő évfordulójával kapcsolatban (a természettudományi-mennyiségtani szakosztály még külön is megemlékezett erről az évfordulóról) ; jan. 19-én külön erdélyi díszgyűlés volt Erdélyre vonatkozó számokkal ; ápr. 20-án a közelmúlt híres katolikus egyházi férfiáról, Prohászka Ottokár, Majláth Gusztáv, Bangha Béla és Tóth Tihamér munkásságáról emlékezett meg a kör. A jókedv és tréfa jegyében zajlott le a műsoros farsangi ünnepély megismételt előadása febr. 23-án. Az előadás megteremtésében és a siker biztosításában ekkor legtöbbet Fülel-Szántó Endre VII. A. o. t. fáradooztt.

Május 22-én még szavalóversenyt rendezett az önképzőkör, ahol 15 tanuló 24 szavalattal szerepelt.

A VII. A. osztálynak önkéntes vállalkozása volt, hogy az árvízkárosultak javára megrendezzék és előadják az évfordulója miatt éppen ebben az iskolai évben, ünnepelt piarista drámáirónak, Dugonics Andrásnak híres színművét,

a *Tárházi-t*. A 150 éves feledés homályából megelevenedtek és Dugonics zengzetes, örök magyarságát hirdették az iskolai színpadon 1941 május 3-án és 4-én a nagyközönség és az ifjúság számára a VII.-es szereplők, akik mintaszerű tökéletességgel élték bele magukat a régi magyar világba és hibátlanul alakították Dugonics magyar alakjait és beszéltek az ő zamatos nyelvén. A darab megtanulására vállalkozás, a korhű megrendezés mind nehéz feladatot rótt az ifjú szereplők és rendezők vállaira, de együttes összeműködésük jutalmát megkapták az újságok elismerésében (Nemzeti Ujság, a Képes Krónika a szereplők fényképét is közölte, Iuventus stb.), főként pedig a közönség megújrázó tapsaiban. Az előadás tiszta jövedelmét, 207 P-t az árvízkárosultaknak adományozták. A szereposztás a következő volt : Tárházi, öreg kalmár Lengyel Attila, Gondosi, Tárházi mindenese Zajky Zoltán, Ágyusi kapitány Návay Géza, Deáki, artium liberalium magister Horváth Béni, Polgári, városi polgár Nagy László, Sehonnai, szegény diák Fülei-Szántó Endre, Peti, Ágyusi szolgája Frank Miklós, Téntai, Deáki inasa Girardi József, Trummel, német csapláros Molnár György, Versei, poéta Paulay Lajos. A prológust Balázsy Sándor IV. A., az epilógust Rétháti Ferenc I. C. o. t. mondta.

Az önképzőkori könyvtárban több száz tudományos könyv és folyóirat állott a kör tagjainak rendelkezésére, melyeket részint otthoni olvasásra, részint az olvasóórákon vettek szép számmal igénybe. A könyvtárrendezés és gondozás fáradságos munkájáért dícséretet érdemelnek Szabó Ede VIII. A. o. t., könyvtáros és a segédkönyvtárosok : Szász Tamás VIII. A. és Kehli István V. B. o. tanulók.

A május 22-én rendezett önképzőkori szavalóversenyen első helyezést nyertek sikeres szavallatukkal : Fülei-Szántó Endre VII. A., Nagy Lajos VIII. A., Szabó Ede VIII. A., Fundák Lajos VII. B. o. tanulók. Második helyezettek : Szentgyörgyvölgyi Ervin VII. B., Frank Miklós VII. A., Kollár László V. B., Herzog János VI. B., Seidl György V. B. és Mogán Miklós V. B. o. tanulók. A harmadik helyezettek közül első lett Rezsőfi Ferenc V. A. o. t. Közülük könyvjutalomban részesültek : Fülei-Szántó Endre, Nagy Lajos, Szabó Ede, Szentgyörgyvölgyi Endre, Frank Miklós és Rezsőfi Ferenc tanulók, a többiek dícséretet kaptak.

A tanév elején a szaktanároktól 13 tárgykörből kitűzött 23 pályatételre összesen 54 dolgozat érkezett be. Ezek eredményéről a vezetőtanár a május hó 11-én tartott zárógyűlésen számolt be. A beérkezett pályamunkák bírálata a következő :

1. Vallástan. a) Az én barátom. (A barátság erkölcsi értéke.) Első helyen jutalmat érdemel Fülei-Szántó Endre VII. A. o. t. Irodalmi igényű dolgozata a barátság hangulatos, tapasztalati leírása. Szintén jutalmat érdemel Csákány Rudolf VI. B. o. t. emelkedett szellemű, szép kiállítású pályamunkája. Jutalmat kap még Szendrényi Tibor VII. B. o. t. érdekes egyéni megnyilatkozásaiért, bár a dolgozat szerkezete nem áttekinthető.

b) A szentmise története. 5 pályamunka érkezett be. Valamennyi gondos, tárgyszeretettől áthatott, lelkiismeretes dolgozat. Szerzőik : Való Ferenc VIII. A. o. t., kegyesrendi papnövendék, Szentgyörgyvölgyi Ervin VII. B. o. t.,

Weber Sándor VI. A. o. t., Totth Gedeon VI. A. o. t., Divald István VIII. B. o. t. — mind jutalmat érdemelnek.

2. Magyar irodalom. *a)* A jövőre vonatkozó terveimet és célkitűzéseimet hogyan szándékozom megvalósítani? (III—IV. osztályosoknak.) Világos céltudatosság, eleven előadás jellemzi Lányi Miklós IV. A. o. t. dolgozatát. Jutalmat érdemel. A jutalomra rászolgál még Antal József IV. A. o. t. világos okfejtése és komoly alapelgondolása miatt.

*b)* A piaristák szerepe a magyar színpadi élet kialakulásában és fejlődésében. Jutalmat érdemel Holl Béla VIII. o. t., aki világos, áttekinthető szerkezettel, stílusosan adja elő az anyagot. Kivüle jutalmat érdemel még Östör Lóránt VI. B. o. t. Az anyagot ugyan nem tudja ügyesen rendezni, de igen bő anyagot tanulmányozott át.

*c)* Újabb katolikus papköltőink: Sík Sándor, Harsányi Lajos és Mécs László lírája. A pályamunka szerzője nemcsak a tárgyra vonatkozó irodalmi feldolgozásokat közli, hanem saját ítéleteit is megalkotja. Gondos munkájáért Nagy Lajos VIII. A. o. t. jutalomra érdemes.

3. Esztétika. Élmény és képzelet Vörösmarty költészetében. Nagy olvasottságra valló tanulmányát Bingert Iván VI. B. o. t. igazi alaposítással írta meg. Jutalomra érdemes.

4. Magyar történelem. *a)* Erdély mint az európai politika tényezője. Baross Miklós VIII. A. o. t. dolgozata alapos forrástanulmány mellett érett felfogásról és a tárgykörben való teljes otthonosságról tanuskodik. Jutalmat érdemel.

*b)* Erdély néprajzi kialakulása. Sándor László VII. B. o. t. gondos forrástanulmánnyal készült dolgozatát a beszédes térképek, népszámlálási adatok még szebbé teszik. Csákány Rudolf VI. B. o. t. dolgozatának kimerítő tárgyismerete mellett az anyag világos tárgyalása nagy erőssége. Mindkét pályamunka szerzője jutalmat érdemel.

*c)* Szent László, a legendák hőse. Jutalomra érdemes Tóth Tamás VI. B. o. t. gondos utánjárással készült munkája.

5. Világtörténelem. *a)* A felvilágosodás jogbölcsélete. Horváth Béni és Ledniczky János VII. A. o. tanulók pályamunkái érkeztek be. Mindkettő komoly és elmélyedő munka eredménye. Az előbbi dolgozata mint gondos szintézis, az utóbbié mint körültekintő analízis érdemel figyelmet. Jutalmat kapnak.

*b)* Anglia tengeri hatalmának kialakulása. Vietorisz Tamás VI. B. o. t. sok angol forrásmunkát értékesen felhasználó komoly, alapos dolgozatáért jutalmat érdemel. Jutalomra érdemes Szeben Tamás V. A. o. t. is, aki a pályázók közül a legnagyobb anyagot hordta össze a dolgozatában. Kár, hogy a trafilgári ütközetnél nem jutott tovább. Minár Gábor VI. A. o. t. fordulatossá, könnyed stílusban ír, de csak az 1914-es világháborúig jut el s nem sorolja fel forrásait. Ezért csak dícséretet kap. Értékes forrásmunkákat használt, azonban nem mélyedt bele a tárgyalásba és így csak vázlatot nyújtott Tállyai Miklós VII. B. o. t. Dícséretet érdemel.

6. Földrajz. Budapest települése. Komoly tanulmányra vall és modern földrajzi szemléletről tanuskodik Gál Gyula VI. B. o. t. pályázata.

7. Latin nyelv. A Halotti Beszéd latinra való fordítása. Hollósi Károly VIII. A. o. t. fordítása a legjobb. Mintha a latin eredeti állana előtte. Koch Sándor VI. B. o. t. lelkiismeretes munkát végzett, a kódexek stílusában pergament utánzatra festette dolgozatát. Varga Emil VII. B. o. t. komolyan dolgozott, de a stílusa inkább klasszikus, mint középkori. Fülei-Szántó Endre VII. A. o. t. dolgozata középhelyet foglal el a klasszikus és a középkori latin-ság között. Szintén szépen dolgozott. Mind a négy pályázó jutalmat nyer.

8. Német nyelv. Magyar szöveg (Schütz Antal : Magyar életerő c. könyvből a 2. p. Magyar bizás) fordítása németre. A fordítások közül legjobban sikerült Fülei-Szántó Endre VII. A. o. t.-é. A nehezebb mondatok is lendületesek nála. Jól adja vissza a Schütz-szöveg értelmét Divald István VIII. B. o. t. is, de a művészi árnyalatok több helyütt elsikkadnak a fordításából. Mindkét pályázó jutalomra érdemes. A harmadik fordító, Herzog János VI. B. o. t. is biztonsággal kezeli a nyelvet, amíg saját jó nyelvérzékére támaszkodhatik, de már a ritkább vonzatokat és a szöveg egyéni veretű stílusát nem tudja jól visszaadni. Dícséretet érdemel.

9. Francia nyelv. Ugyanannak a szövegnek, mint a német nyelvénél, franciára fordítása. Tállyai Miklós VII. B. o. t. dolgozata komoly nyelvérzékre vall, csak kár, hogy nem minden részében egyenletes a fordítás. Jutalomra érdemes. Egyes részleteiben még az előbbinél is jobb Mészner Sebestyén VI. B. o. t. fordítása, de viszont nem mindig értette meg teljesen a magyar szöveget. Dícséretben részesülnek Bayer István VIII. B. o. t. és Baross Miklós VIII. A. o. t. fordításai.

10. Természetrajz. Az élőlények és a környezet. (Megfigyelések, gyűjtések és irodalom alapján.) Dícséretet és jutalmat érdemel Vajda László VIII. B. o. t. nagy szorgalma, valamint nem közönséges tapasztalati ismerete miatt. A Coleopterák közül új fajokat is leírt. Szintén dícséretet és jutalmat érdemel Schödl Tamás VI. B. o. t. Az anyag módszeres feldolgozásában és a részletekben való szakszerű jártasságban szinte túllépi a középiskola kereteit.

11. Természettan. a) A földről történő repülőelhárítás fizikai problémái. Molnár Péter VI. B. o. t. sok előtanulmányra mutató, tárgyszeretettel megírt dolgozata jutalomra érdemes. Szintén jutalmat érdemel Kerekes Endre VI. B. o. t. jól átgondolt szerkezetű, hozzáértéssel készült munkája.

b) A színes fényképezés. Színes rajzokkal díszített, alapos tárgyismeretről tanuskodó dolgozatáért Frank Adorján IV. A. o. t. jutalmat érdemel.

c) Szabadon választott fizikai eszköz elkészítése és leírása. Jutalmat és dícséretet érdemelnek Schulek Béla VII. B. o. t., aki 1 + 1 csöves, 900 hangfrekvenciával modulált, 169—577 méterig hangolható mérőgenerátort, és Hollósi Károly VIII. A. o. t., aki sok befektetést kívánó szikrainduktort és Tesla-transzformátort készített. Jutalmat érdemel még Riemer László VII. B. o. t. csinos kivitelű lágyvasas ampermérője.

12. Mennyiségtan. A szögfüggvények és logaritmusuk kiszámítása a Taylor-sor felhasználásával. Paulay Lajos VII. A. o. t. munkája nem felel meg egészen a matematikai módszernek, de sokat dolgozott és tanulmányozott a kérdésre vonatkozóan, ezért jutalomra érdemes.

Jutalomkönyvekre 420 P-t fordított az Önképzőkör.

**3. Segítő Egyesület.** Vezető tanára : Megyer József 1940 szeptember hó végéig, utána : dr. Teller József. Az egyesület ezévi tisztikara a következő volt : Kritzer Antal VIII. B. o. t. elnök, Gimes Rezső VII. A. o. t. alelnök, Pelsőczy Béla VIII. B. o. t. pénztáros, Molnár György VII. A. o. t. titkár, Szendrényi Tibor VII. B. o. t. ellenőr, Kovács László VIII. A. o. t. főkönyvtáros, Riemer László VII. B. o. t., Mocskonyi Brunó VI. B. o. t., Berkes György V. A. o. t. könyvtárosok, Kollár László V. B. o. t. jegyző. A tagok száma : 463.

Az egyesület működése több irányban haladt.

Tevékenységének főtere a tankönyvsegélyezés volt. Az újabb könyv vásárlással gyarapított készletből 138 szegénysorsú tanulót látott el tankönyvekkel (1032 db) részben vagy egészben. A tankönyvekért használati díjat nem szedtünk, úgyhogy a segélyezésre szorult tanulók minden ellenszolgáltatás nélkül élvezhették az egyesület jótékonyágát.

Az egyesület jótevői : Weisz Márton cég 12 pár cipőt, özv. Rutterschmidt Károlyné úrnő naponként egy kenyeret adományozott. Fogadják a nemeslelkű adakozók a segélyezett tanulóink és az intézet hálás köszönetét.

Az egyesület iparkodott az intézet tanulóinak minél nagyobb számát munkakörébe vonni, hogy ezáltal egyrészt főfeladatát, a segélyezést is hatékonyabban teljesíthesse, másrészt tagjainak szociális érzékét minél jobban kifejleszthesse. Ezért ebben az iskolaévben is megrendezte a szokásos karácsonyi kézügyességi kiállítást.

A kiállításon 120 tanuló szerepelt 280 kiállított tárggyal. Kiállításunk iránt, melyet dec. 25-én előkelő vendégek jelenlétében nyitottunk meg, a szülők és iskolánk barátai részéről nagy érdeklődés nyilvánult meg. A kiállított tárgyakat Huber István, Mihálikó Béla, Ongrádi József, Pfléger Mihály, dr. Teller József tanárokból álló bizottság bírálta meg. A bírálatok alapján a következő tanulók részesültek jutalomban :

*I. Festés és rajz.* Aranyérmert kapott : Meller Péter VIII. B., Sándor László VII. B., Molnár Péter VI. B., ezüst érmet kapott : Rajki István VIII. B., Faiszl Ernő VIII. A., Masznyik Iván III. B., Schwachtje Ferenc IV. A., Kultsár Imre I. C., Fetter Frigyes, Vörös Miklós I. B., dícséretet kapott : Hittrich János V. B., Szabó József III. A., Szotyori Nagy Árpád II. B., Imre István II. B., Kalotay Egon II. A., Goor László I. B. o. tanuló.

*II. Szobrászat.* Aranyérmert kapott : Chabada László VI. B. Dícséretet kapott : Bajomi Mihály I. C., Cifka Péter I. C., Albrecht Károly I. B. o. tanuló.

*III. Fényképezés.* Aranyérmert kapott : Baross Miklós VIII. A., Tolnay Pál VIII. B., Adler Rác József VI. B., Bulányi Ágoston IV. A. Ezüst érmet kapott : Juhász Endre VIII. B., Nagy Tibor VIII. B., Fülei Szántó Endre VII. A., Róbert Emil VI. B., Koch Sándor VI. B., Schödl Tamás VI. B., Meixner László VI. B. Dícséretet kapott : Szabó Ede VIII. A., Kalotay Ottó V. A., Podruzsik Béla V. B., Rohonczy Győző V., B. Békés András IV. B., Náray Zsolt III. A., Töpfel Pál III. A., Varjassy Langer Rudolf III. A. o. tanuló.

*IV. Iparművészet. játék.* Aranyérmert kapott : Titsch Sándor VIII. A.,



Etele György VII. B., Etele Ágoston V. B. Ezüst érmet kapott : Gyertyámossy János V. B., Kelecsényi Zoltán V. B., Simonyi Ervin IV. B., Mihály János I. A., dícséretet kapott : Frank Miklós VII. A., Dózsa Lajos VI. B., Kőrösmezey László V. A., Dessewffy Aurél III. B., Dessewffy János III. B., Pató Rafael III. A., Szécsi Jenő II. A., Tirczka Kolos II. A., Beck Tamás II. A., Weninger Ottokár I. A., Finályi Pál I. C., Hoványi Gábor I. B. o. tanuló.

V. *Fizikai eszközök.* Ezüst érmet kapott : Stauróczky György B. V. Dícséretet kapott : Várdai Ferenc V. A., Kollár László V. B. o. tanuló.

VI. *Gyűjtemények.* Ezüst érmet kapott : Grosz István IV. A., Imre István II. B. Dícséretet kapott : Riemer László VII. B., Eckhardt Tibor III. A. o. tanuló.

4. *Cserkészzet.* A csapatszervező testület elnöke dr. Balanyi György igazgató. A szervező testület tagjai Kanschky Márton dr. a tanári kar részéről és Degré Miklós dr., a budapesti ítélőtábla ny. elnöke, a szülők részéről. A csapat tb. parancsnokai Sík Sándor dr. és Bátori József dr. A csapat és a rajok vezetésében a következők működtek az év folyamán : Senye István, Szamek József dr., Hardi István, Szemenyei László, Papp László dr., Kovács Mihály, Halász József és Skultéty Kálmán piarista tanárok, Andreánszky Jenő m. kir. huszár-örnagy, Leimeter Ferenc, Halabuk László, Macskásy Hugó főisk. hallgatók, Mátray György, Paul Iván segédtsztek, Cholnoky Tamás, Hunkár Dénes, Nagy Tibor rajvezetők, Tusnády Pál, Veress Gábor, Szórádi Tibor, Kemenes Egon, Varga Miklós, Mészner Sebestyén, Adler-Rácz József, Kemény Dezső, Rév Endre, Fazakas Miklós, Csík László, Péry Vilmos, Suján Zoltán, Fodor László, Mináry Gábor, Jancsár Péter, Rottman Elemér, Kürthy Péter őrsvezetők.

A csapat létszáma : 160 cserkészfiú, 33 piarista tanárjelölt. a vezetőképzőraj tagjai, 16 a csapatmunkában, 7 a M. Cs. Sz. központi munkájában résztvevő vezető, összesen : 216. (A Diákszövetségnek 2/ő. B. K. D. néven külön csapata van.)

a) Táborok. Az Erdély visszatérésével kapcsolatos mozgósítás súlyos nehézségeket okozott a táborrendezésben, táborainkat mégis sikerült szerencsésen lebonyolítanunk. A Rozgonyi-raj és a Degré-raj tábora Csehbánya mellett volt, egy gyönyörű völgyben. A tábori életet élénkítette az a kirándulás, amelyet a Herendi-porcellángyár megtekintésére rendeztünk. Megtekintettük a városlódi majolika-gyárat is. A Sztrilich Tamás-raj mozgótábort rendezett a Szigetközben, majd ladikon jött le Pestre. A Csapody-raj a Kárpátalján volt mozgótáborban. Nehéz és fárasztó, de igen szép hegyi terepen gyalogoltak, majd a Tiszán eveztek le őrshajóval egészen Szolnokig. A Vass Tibor-raj kerékpárostábort rendezett a Kárpátalja déli részén. A Vass Tibor-raj és a Csapody-raj tábora különösen szolgálta a fiúk honismeretét.

A karácsonyi szünetben jól sikerült télitáborunk volt Rahón 39 cserkész részvételével. Élményszámba ment a kezdő sielők részére rendezett dumeni kirándulás.

b) Évközi munka. Az ősz jelentős változást hozott a csapat életében.

Jochs József parancsnok a rendfőnök úr intézkedésére Szegedre távozott. Három évi hozzáértő és lelkes vezetés után adta át helyét. Parancsnoksága a belső munka ideje volt. Elgondolásai és szervezési kezdeményezései jelentősen megkönnyítették utódjának a munkáját. A szeptember hónap a csapat újjászervezésével telt el. Szeptember 22-én ünnepélyes keretek közt tartottuk meg fogadalmújításunkat a svábhegyi diáktelkünkön: tábort vertünk és elhatároztuk, hogy egész évi munkánkat táborozásnak fogjuk tekinteni. Résztvett a csapat az I. cserkészkerület őszi hadijátékán. Az őszi egyébként rajmunkával, cserkészképzéssel telt el.

December 5., 6. és 8-án csapatünnepélyt rendeztünk. A nyári beszámoló mellett kizárólag magyar népi számok szerepeltek a műsoron. Itthon és a Zeneakadémián egyaránt nagy sikere volt a lövétei betlehemesnek. Szereplői a következők voltak: Baross Miklós, Cholnoky Tamás, Dobrovolszky László, Ernőházi Vilmos, Fundák Lajos, Haselbeck János, Héjja György, Hieronymi Gábor, Hortobágyi Győző, Borsa Károly, Kemény Dezső, Kemenes Egon, Péry Vilmos; Tusnády Pál, Sándor László, Steingaszner Pál, Szabó Mihály, Veress Gábor. Itthoni műsorunk nagyszerű erdélyi táncait Fundák Lajos, Haselbeck János, Kemenes Egon, Szórádi Tibor és Veress Gábor járták. A betanítás nehéz munkáját Mátray György VII. o. tan. st. végezte nagy hozzáértéssel.

Január és február hónapban csapatunk rendezte a belvárosi körzet őrvezetői tanfolyamát. A tanfolyamon több mint 80 őrvezetőjelölt vett részt. A tanfolyamot nagyszerű őrvezetői nap zárta a svábhegyi sporttelepen. Mint annyiszor máskor, most is nagy hasznát láttuk ennek a telepnek. Az őrvezetőképzés mellett nem hanyagoltuk el a magasabb vezetők képzését sem. A körzet segédtiszti tanfolyamán 13 őrvezetőnk vett részt és szerezte meg a segédtiszti képesítést. A kalazantinumi tisztképző raj a tavasz folyamán rajtiszti tanfolyamot rendezett.

Május 18-án a tavalyihoz hasonlóan csapatunk rendezte a belvárosi körzeti napot és a hősök emlékversenyét. A versenyőrsünk ezen a versenyen igen jól szerepelt. A kerület elsősegély-versenyén pedig első helyezést nyert a versenyőrsünk. A csapat régi hagyományait ilyen értelemben is folytatni tudtuk. Újdonság erejével hatott és nagy lelkesedést váltott ki a katonai R 3 rádió adó-vevőkészülékekkel megindult munka.

Nyáron minden rajunk táborba száll. A cél: Erdély.

Hálátelt szívvel mondunk köszönetet mindazoknak, akik irányításukkal, erkölcsi és anyagi támogatásukkal segítségünkre voltak. Külön meg kell emlékeznünk dr. Mössmer Józsefné ömértósága támogatásáról, amellyel csapatunkat már évek óta annyi odaadással segíti. Meg kell külön is köszönnünk tolcsvai Nagy Barna dr. min. osztálytanácsos úrnak, hogy lehetővé tette támogatásával a rádiós munkánkat, Kornfeld Móric br., Weiss Alfonz br. és Zimmermann Lajos uraknak pedig, hogy jelentős adományaikkal elősegítették, hogy szegényebb fiaink is táborba mehessenek.

**5. Maywald József gyorsírókör.** Vezetőtanára: Kiss József. A gyorsírókörnek az elmúlt iskolai évben a felső osztályos tanulók közül 64 rendes, a két

IV. osztály tanulói közül pedig 33 pártolótagja volt. A tagok az 1940/41. iskolai évre a következő tisztikart választották meg: Tolnay Pál VIII. B. o. t. ifjúsági elnök, Varga Emil VII. B. o. t. főjegyző, Szentgyörgyvölgyi Ervin VII. B. o. t. jegyző, Erdélyi István VII. B. o. t. pénztáros és Szentgyörgyvölgyi Zoltán V. A. o. t. könyvtáros, a háznagyi teendők végzésére pedig Balla László VI. A. o. t. kapott megbízást.

A keleti és erdélyi országrészek örvendetes visszatérése alkalmából a gyorsírókör örömeinek és lelkesedésének a Felvidék visszatérése alkalmából tanusított eljárásához hasonló módon akart kifejezést adni. Ezért a visszatérő területeken lévő testvérintézetek megalakítandó gyorsíróköreinek könyvtára számára 240 gyorsírási könyvből és füzetből álló gyűjteményt ajánlott fel 235 pengő értékben, a gyorsírókör vezetőtanára pedig a maga részéről 150 kötetet és füzetet ajánlott fel 190 pengő értékben. Ebből a kettős megajánlásból a kolozsvári piarista gimnázium 170 kötetet kapott 184·70 pengő értékben. A máramarosszigeti intézet 120 kötetet kapott 131·50 pengő értékben, a nagy-károlyi intézetnek pedig 100 kötet jutott 108·80 pengő értékben. Adja Isten, hogy e szerény megajánlások is hozzájáruljanak a hazatért területeken a régebben virágzó gyorsíró élet új fellendüléséhez.

Október 31-én a gyorsírókör küldöttsége ebben az évben is megkoszorúzta Maywald József sírját, Varga Emil VII. B. o. t. pedig szép emlékbeszédben tolmácsolta a kör hálás kegyeletét.

A kötelező tanítás közben szerzett gyorsírási ismeretek továbbfejlesztése céljából a gyorsírókör irodai és beszédírási tanfolyamot tartott fenn tagjai számára. A beszédírási tanfolyamon jeles eredménnyel vett részt Ledniczky János VII. A., Gráf Kálmán, Hantzmán Lipót, Homonnay Tamás, Király Kálmán, Kubin József és Mázsár Gyula VI. A., Herzog János és Tóth Tamás VI. B., Szentgyörgyvölgyi Zoltán V. A., Podruzsik Béla és Seidl György V. B. o. t. Jó eredménnyel szerepelt Marjai Győző, Mutschenbacher István, Schweitzer Ede és Varga Miklós VI. A. o. t. Az irodai gyorsírási csoportban jeles eredményt ért el Baksay Miklós, Fekete Károly, Langer Tamás és Mambriny Ödön V. A., Barlanghi Iván, Fekete György és Unger Emil V. B. o. t. Jó eredményt ért el Gonda Péter, Morlin János, Puskás László, Schletter István, Sibalszky Zoltán és Szabó Miklós V. A., Kiss László, Mogán Miklós, Szelényi Ferenc, Szilágyi Lajos, Sojka Frigyes, Toffler János, Vass György és Weinzierl Oszkár V. B. o. t. Mindkét gyorsírási tanfolyamot Kiss József vezetőtanár vezette.

Az év folyamán a gyorsírókör az alakuló-, megnyitó- és zárógyűlésen kívül két rendes felolvasó és hét rendkívüli gyűlést tartott, továbbá a különböző csoportok részére 3 írásversenyt, 3 olvasási és 3 rövidítési versenyt, percenként 60 és 200 szótag között 7 sztenogrammversenyt, végül percenként 60 és 250 szótag között 26 gyorsasági versenyt rendezett. Ezekben a versenyeken a nevezések száma összesen 969 volt. A versenydolgozatok minőségének javulását legjobban az a tény igazolja, hogy a piarista hibátlansági jelvényt az idén csaknem háromszorannyian érdemelték meg, mint az előző iskolai évben. A 250 szótagos fokon Tolnay Pál VIII. B. o. t. szerezte meg a hibátlansági ezüstjelvényt, a piarista hibátlansági bronzjelvényt pedig Szentgyörgyvölgyi Zoltán V. A., Szentgyörgyvölgyi Ervin VII. B., Balla László VI. A., Unger

Emil V. B., Balázsy László és Kenyeres István IV. A. és Mázsár Gyula VI. A. o. t. szerezte meg.

Az elmúlt iskolai év gyorsírási szempontból legkiemelkedőbb eseménye az első piarista gyorsíróverseny volt. Ez a verseny a debreceni, szegedi, tatai és váci piarista diákok részvételével a mi gyorsírókörünk rendezésében került lebonyolításra 1941. március 31-én. Az első piarista gyorsíróversenyen lelkes gyorsíróink igen szép eredménnyel szerepeltek. A 250 szótagos fokon az első piarista gyorsíróverseny legjobb gyorsírója részére kitűzött értékes díjat kitűnő áttételével Tolnay Pál VIII. B. o. t. nyerte, a legjobb alsó osztályos gyorsíró díját pedig Balázsy Sándor IV. A. o. t. szerezte meg a 100 szótagos fokon beadott hibátlan dolgozatával. A második Kenyeres István IV. A. o. t. lett szintén nagyon jó dolgozatával. Az egyéni versenyekben a 200 szótagos verseny I. díját Varga Emil VII. B., II. díját pedig Fodor László VII. B. o. t. nyerte. A 150 szótagos fokon III. díjat nyert Szentgyörgyvölgyi Zoltán V. A. o. t. A 120 szótagos versenyben hibátlan áttétellel szerezte meg az I. díjat Unger Emil V. B. o. t. Holtversenyben II. díjat nyert Bunda Rezső és Fülei-Szántó Endre VII. A. és Szentgyörgyvölgyi Ervin VII. B. o. t., III. díjat pedig Erdélyi István VII. B. o. t. szerzett. A 100 szótagos fokon holtversenyben II. díjat nyert Baksay Miklós V. A., Hantzmán Lipót VI. A. és vitéz Tamás László VIII. A. o. t., III. díjat pedig Langer Tamás V. A. és Podruzsik Béla V. B. o. t. Könyvjutalomban részesült Gráf Kálmán VI. A. és Fellegi Ödön VIII. A. o. t.

A csapatversenyekben mindegyik fokon intézetünk csapatai szereztek meg az elsőséget. A 200 szótagos csapatversenyben csapatunk (Varga E., Fodor L., Tolnay P.) 1530 ponttal győzött a 3 versenyző csapat közül. Aránylag a 150 szótagos csapatunk (Szentgyörgyvölgyi Z., Balla L., Seidl Gy.) szerepelt a legmérsékeltőbb eredménnyel, de azért az 5 résztvevő csapat közül mégis sikerült elnyernie az első helyet. A 120 szótagos csapatversenyben B) csapatunk (Fülei-Szántó E., Szentgyörgyvölgyi E., Erdélyi I., Balogh P.) győzött Tata csapata előtt. A résztvevő 6 csapat közül A) csapatunk (Unger E., Bunda R., Barlanghi I., Mázsár Gy.) került a harmadik helyre. A 100 szótagos csapatversenyben a versenyző 5 csapat közül A) csapatunk (Baksay M., Hantzmán L., Kenyeres I., Podruzsik B.) az első, B) csapatunk pedig (Balázsy S., v. Tamás L., Gráf K., Fellegi Ö.) a második helyre került.

A főntebbi eredmények alapján Zimányi Gyula rendfőnök úrnak a piarista gyorsíróversenyekre kiírt vándordíjának, a Prohászka Ottokár vándordíjnak első esztendei védelmét intézetünk gyorsírói szereztek meg.

A rendkívül szigorú versenyszabályok szerint rendezett piarista verseny kitűnő előkészületül szolgált tanítványainknak a gyorsírószövetség tavaszi versenyeire, mert gyorsíróink eddigi legjobb átlageredményeiket is messze fölülmúló sikerrel szerepeltek. Az országos és kerületi gyorsíróversenyen való részvételre 27 növendékünk kapott engedélyt, s ezek közül egy alsó osztályos tanuló kivételével mindegyik sikerrel állta meg a helyét, 24 pedig jutalomban is részesült.

Tanítványainknak a gyorsírószövetség tavaszi versenyein elért szép eredményei közül külön is kiemelésre kívánkozik alsó osztályos gyorsíróink teljesítménye. A gyorsírókör fennállása óta páratlan teljesítményükkel ugyanis

ők nyerték el a gyorsírószövetség részéről az ország legjobb alsó osztályos gyorsíróinak jutalmazására kitűzött mindhárom díjat. A fejlődés mértékét a következő összehasonlítás szemlélteti a legjobban. Az I. díj nyertese: Kenyeres István IV. A. o. t., a mult esztendőben is a mi intézetünkben kikerülő győztes 169 pontos eredményét csaknem 100 százalékkal felülmúlva, 330 pontos eredménnyel szerezte meg a győzelmet. A II. díj nyertese: Balázsy Sándor IV. A. o. t., szintén jóval túlszárnyalta a tavalyi győztes eredményét, Hencz Iván IV. A. o. t. pedig a mult esztendei győztes teljesítményét megközelítő eredménnyel a III. díjat szerezte meg.

Az ideai eredményekkel együtt alsó osztályos gyorsíróink 1930 óta ebben az országos versenyben már negyedszer szereztek meg a nagy erkölcsi sikert jelentő I. díjat, ezenkívül egy II. és két III. díjat nyertek.

A 250 szótagos fokon három gyorsírónk, Tolnay Pál VIII. B., Varga Emil és Fodor László VII. B. o. t. szerepelt sikerrel, azonban mindhárman a 200 szótagos fokon részesültek jutalomban. Tolnay Pál I. díjat kapott és elnyerte a gyorsírószövetség hibátlansági ezüstjelvényét is. Fodor László II. díjat, Varga Emil pedig III. díjat nyert. Ugyancsak III. díjat kapott ezen a fokon Balla László VI. A. o. t. is. Több tanítványunk szerepelt még szép sikerrel ezen a fokon, azonban alacsonyabb fokon kaptak jutalmat.

A 150 szótagos fokon Erdélyi István VII. B., Seidl György V. B. és Szentgyörgyvölgyi Zoltán V. A. o. t. I. díjat, Szentgyörgyvölgyi Ervin VII. B. o. t. II. díjat nyert, Fülel-Szántó Endre és Balogh Péter VII. A., Mázsár Gyula VI. A. és Oláh Péter VII. B. o. t. pedig oklevéljutalomban részesült.

A 120 szótagos fokon Unger Emil V. B. o. t. I. díjat nyert, Langer Tamás V. A. o. t. oklevéljutalmat és szövetségi hibátlansági bronzjelvényt kapott. Oklevéljutalomban részesült még ezen a fokon Baksay Miklós és Fekete Károly V. A., Barlanghi Iván, Podruzsik Béla és Fekete György V. B. és Schwachtye Ferenc IV. A. o. t.

A 100 szótagos fokon csak két alsóosztályú gyorsírónk vett részt, s közülük Tóth László IV. B. o. t. oklevéljutalomban részesült.

Varga Emil VII. B. o. t. a 100 szótagos német versenyben is résztvett és jól sikerült áttételért a gyorsírószövetség oklevéllel tüntette ki.

Felsorolt növendékeink valamennyien csak egyéni versenyzőként vettek részt a szövetségi versenyeken, az intézet azonban a gimnáziumok szempontjából sérelmes szövetségi versenyszabályok miatt az idén sem vett részt semmiféle pontversenyben.

Az évvégi versenyek eredménye alapján az intézet 1940/41. évi gyorsíróbajnoksága a következő eredménnyel végződött: 1. Tolnay Pál VIII. B., 2. Varga Emil VII. B., 3. Fodor László VII. B., 4. Balla László VI. A., 5. Szentgyörgyvölgyi Ervin VII. B. és 6. Erdélyi István VII. B. o. t.

Az intézet 1940/41. évi legjobb haladó gyorsírója címért folyó verseny a következőképpen zárult: 1. Seidl György V. B., 2. Szentgyörgyvölgyi Zoltán V. A., 3. Unger Emil V. B., 4. Baksay Miklós V. A., 5. Langer Tamás V. A. és 6. Fekete Károly V. A. o. t.

Az intézet 1940/41. évi legjobb alsó osztályos gyorsírói részére kitűzött díjért folyó verseny eredménye a következő: 1. Kenyeres István IV. A.,

2. Balázs Sándor IV. A., 3. Hencz Iván IV. A., 4. Schwachtye Ferenc IV. A., 5. Tóth László IV. B. és 6. Oláh György IV. A. o. t.

Az intézet legjobb gyorsíró osztálya részére kitűzött Sik Sándor- és Kisparti János-vándordíjat a VII. B. osztály szerezte meg nagy fölényrel. A háziversenyeken másodiknak helyezett osztály jutalmazására alapított Markovits Iván-vándordíjat az első félévben az V. B., a második félévben pedig az V. A. osztály védte, az iskolai év végére azonban a IV. A. osztály lelkes gyorsírói szereztek meg a védelmet az V. B. és az V. A. osztály előtt. Az intézetközi versenyeken második legjobb osztály részére kitűzött Maywald József-vándordíjat az első félévben a VI. A. osztály védte, a piarista verseny és a tavaszi szövetségi versenyek eredményei alapján azonban a VIII. B. osztály szerezte meg a vándordíj védelmét az V. B. és az V. A. osztály előtt.

Az elmúlt iskolai év karácsonyára Biczó Tamás műegyetemi hallgató, a kör lelkes volt tagja, hálája jeléül kellemes meglepetésként művészi oklevelet tervezett, dr. Balanyi György rendfőnöki tanácsos, igazgató úr pedig 40 pengőt adott az oklevél sokszorosítására. A kitűnően sikerült új oklevélről erről a helyről is fogadják mindketten a gyorsírókör hálás köszönetét.

Könyvtári beszerzésre, folyóiratok járatására és köttetésére az iskolai év folyamán 133-08 pengőt fordított a gyorsírókör. A gyorsíróköri szakkönyvtár állománya 1940 májusában 716 kötet.

**6. Énekkar.** Nemcsak a diákság, hanem az emberek társas életében egyáltalán is alig van még egy olyan szövevényes, kényes, és szálló perceiben mégis annyi egyetemes, értékes humánusmot megszólaltató alakulat, mint egy énekkar, amely az Egyház szíve szerint dicséri az Istent. A mi énekkarunknak is szerényebb arányokban ez a célkitűzése, hiszen kevés alkalom kíván tőle kimondottan világi számokat. S ha most, egy esztendő elmúltán, ismét fel tesszük a kérdést, hogy mit mondott, mit zengett el ez a százhuszszípú orgona és mit jelentett, mennyit ért mindez Annak, akit illetett és azoknak, akik hallgatták: erre a kérdésre a leggyümölcsösebben a kápolna áhítatos légkörében, a genius loci éltető és az egész intézetnek középpontot, értelmet adó közelségében kereshetünk választ. És még így sem egyszerű a dolog! Ani a szemnek szól, azt mégcsak értjük és értékeljük. A képzőművészet remekein, a főoltár Mária-jelenésétől a hat márványszobros oltár mentén föl a kórus orgonájáig, a nagy egésznek a legkisebb részletekig érvényesülő formálásán bőven vannak tárgyilag könnyen felfogható, mérhető, összehasonlítható mozzanatok. A legkisebb diák első bájos nézdelődésén is meglátszik, hogy nagyjából sejtí az a formán, tárgyakon és ábrázolásmódon áttetsző szellemi lényeg, amely ennek a szent helynek falai közé bele van építve. De vajjon kérdeztük-e, hogy a kórus-szolgáltatta szentzene is összhangban van-e ezzel a reneszánszízlésű kápolnával; valóban teljessé teszi-e a diákmisék liturgiáját; szól-e belőle annyi áhítat, amennyi a főoltár szentségimádó márványangyalainak arcán tükröződik: mi magunk tudtunk-e buzdulni a miénknél vallásosabb korok szerzőin át arra a bensőséges, egyszerű és hívő lelkületre, amely őket a szentzene máig is utólréhetetlen mestereivé tette? Ezt a sok kérdést mindenesetre igényesnek, de jogosnak kell találnunk. Ahogy az intézet lakóira

nézve oly jellemző a termék, folyosók egyszerűsége mellett a kápolna pazar szépsége, úgy a zene terén nyilván azt kívánná a helyes arány, hogy a komoly falak fegyelme és minden tanítása éppen a kóruson csendüljön ki a legszebben; egy mélylelkű, nagyskálájú énekkarban, amelyben a százegynéhány fiú nem pusztá tömeget, hanem egyetlen felfokozott egyéniséget, illetve éneknegyest alkot és amelynek a szent hellyel kongeniális zenei nyelvét a hallgatóság is a magáénak érzi, éppen az intézetben kapott katolikus műveltsége alapján. Az ifjúságról, mint hallgatóságról esetleg más alkalommal. Ami az énekkart illeti, egy ilyen énekkar nagyszerű rendeltetésénél, szervezetének hajszálfinom életfeltételeinél fogva természetesen nem lehet heti hatvan perc munkájának eredménye. Így anélkül, hogy a felsorolt kérdéseket szálanként sorra kellene vennünk, röviden azzal felelhetünk, hogy manapság az ének rovására sajnálatos aránytalanság jellemzi a tantervet és sokfelé még a tanítás gyakorlatát is. Hogy csak egy mozzanatot ragadjunk ki: nemcsak a szép, hanem egyáltalán az áhítatos éneklésnek is feltétele a finom hangvétél, a mértéktartó hangerő, illetve fokozások. Mindezek viszont egységes és következetes hangképzést kívánnak meg. Ahol nem a karvezető az énektanár és ahol a hangképzést egyes osztályokban valami edzésfélének, Jerikó ostromára való fegyvergyakorlatnak tartják, ott haladó énekkarról szó sem lehet. Egy iskolai énekkarban még kedvezőbb körülmények között sem lehet elég sokat alaposan megtanulni. S ha most a hanganyag, ez az oly kényes és mulandó kincs is a véletlenre van bízva — és ez még a jobbik eset! — az énekkar számára nincs más hátra, mint a műsorral menteni meg a helyzetet. Olyan művekkel, amelyeknek elpusztíthatatlanul vallásos, áhítatos jellege, klasszikusan egyszerű felépítése, szervesen épített dallamvezetése már tárgyilag is biztosítékot nyújt arra, hogy éneklőik lélekben, ízlésben, érzésben lassanként mégis az említett márványangyalok hasonlatosságára alakulnak, ha a reneszánszkor színes és bensőségében is oly zengő életét, zenei színvonalát nem is érhetik el. Ime a siket-néma középiskola. Ime a gimnáziumadta műveltség muzsikátlan és egyre filológiátlanabb lelke, amely miatt legjobbaink annyit panaszkodnak és amely annyira megérdemelné már a megoldó effétát.

A művek pedig, amelyekről a mi körülményeink között szó lehetett, kevesek és magukban véve jobbára könnyűek. A legnagyobb teljesítményünk, hogy a tavalyi műsort úgyszólván teljes egészében átvettük az idén is. A javából november 8-án a rádióban, az «Ifjúsági énekkarok» keretében szép műsort énekeltünk el. Egyéb szerepléseink alkalmával, február 2-án az «Ifjúság a gyermekért» — és március 22-én a MÉOE-hangversenyen Anerio: *Angelus autem Domini*, Hasler: *Dixit Maria*, Philippus de Monte: *Im kész a szívem*; Mint hűvös érre c. kórusait adtuk elő. A kápolna számára a tavalyiakon kívül 4—5 további motettát: Roselli: *Adoramus*; Ingegneri: *O bone Jesu*; Rotenbucher: *Ó édességes*; Liszt: *Ave Maria*; Halmos: *Ecce Sacerdos c.* motettáit tanultuk meg. Ünnepeleink műsorán még számos népdal és néhány feldolgozás szerepelt. Ami a színvonalat illeti, az a legmagasabbra a november 8-iki műsor első felében lendült fel; zavartalan vasárnapokon, amikor az egész énekkar együtt volt, szintén sokszor sikerült tökéletesen egy-egy szám, pl. Josquin: *Ave verum* és *Qui velatus*, Bárdos: *Ó áldott*

szent Istenem stb. — vigasztaló percek tünde gyöngysora a piarista énekkar történetének idej hullámvölgyén.

Az énekkar tagjai közül 30-an, nevezetesen a nyolcadikosok nagyrésze, néhány jóra való elsős és haladó másodikos, továbbá a «Lövétéi betlehemes» rangosabb szereplői aranyérmeket kaptak emlékre. A diákmisék orgonistáinak, Nagy Ernőnek, Boros Ervinnek és Lengyel Attilának nevét az idén sem hagyhatjuk dicséret és elismerés nélkül. (Karvezető: Faludi Béla.)

**7. Sportkör.** A budapesti kegyestanítórendi gimnázium sportköre KISOK északi csoport I. sz. Vezetőtanárai: Stefánszky Szilárd rendes testnevelési tanár, lakik: XI., Sopron-út 40., Tajthy Kálmán rendes testnevelési tanár, lakik: I., Krisztina-körút 145. és Szilágyi Géza helyettes testnevelési tanár, lakik: XI., Karolina-út 2/b.

Az intézet nyilvános tanulóinak száma: 808 a testgyakorlás alól felmentettek száma összesen: 59. A sportkörben működő tagok száma korosztályonként: I. korosztály 10—11 évesek 110, II. korosztály 12—14 évesek: 73, III. korosztály 14—16 évesek: 65, IV. korosztály 16 éven felüliek: 75. Összesen: 323 tanuló. A működő szakosztályok: vívás, torna, atlétika, labdarúgás, játék, gyeplabda és jégkorcsolya, sí, evezés, úszás, vízipóló, cél-lövészet, kézi- és kosárlabda, tenisz, ping-pong és sakk. A korosztályok sportköri foglalkoztatásának heti óraszám: 14. Az intézet I. sz. tornatermének nagysága 350 m<sup>2</sup>, a II. sz. tornatermének padozata 120 m<sup>2</sup>. Játékokra használható és ugrópályával felszerelt udvara mintegy 1000 m<sup>2</sup> nagy. Atlétikai célokra és labdajátékokra a BEAC és MAFC-pályát, úszásra a kis császárs- és a margitszigeti fedett uszodát használja.

A sportkör ifjúsági vezetői ez évben a következők voltak: elnök: Hunkár Dénes VIII. A., alelnök: Cholnoky Tamás VIII. B. o. t., pénztáros: Veress Gábor VII. B. o. t., jegyző: Fundák Lajos VII. B. o. t., szertáros: Nagy Tibor VIII. B. o. t., atlétika: v. Dániel László VIII. A. o. t., vívás: Baross Miklós VIII. A. o. t., kézilabda: Hegedüs István VIII. A. o. t., labdarúgás: Sziklavári János VIII. A., gyeplabda: Vancsó Béla VIII. A. o. t., evezés: Stefánszky György VII. A. o. t., tenisz: Zajky Zoltán VII. A. o. t., torna: Somogyi Csizmazia Géza VIII. B. o. t., jég sportok: Wein Gedeon VIII. B. o. t., vízipóló: Schütz Béla VIII. A. o. t.

*Vívás.* December hóban rendeztük meg «Hámos Nándor-vándordíj» osztályok közötti kardcsapatversenyt. I. VII. B. osztály csapata Kerezsy, Veress, Csik összeállításban. II. VI. A. csapata: Fabinyi, Homonnay, Varga. III. VIII. A. A kerületi KISOK bajnoki versenyek szépszámú közönség előtt zajlottak le intézetünk tornatermében, március hó 12—13—14. és 15-én. Kardcsapatunk Baross Miklós VIII. A. o. t., Csik László, Kerezsy Jenő VII. B. o. t. és Varga Miklós VI. A. o. tanuló felállításában indult, és harmadik helyezést ért el. Tőr csapatunk szép küzdelem után (8 : 8 állás) találataránnyal szorult csak a harmadik helyre. A csapat felállítása: Baross Miklós VIII. A. o. t., Csik László, Kerezsy Jenő VII. B. o. t. és Mogán Miklós V. B. o. tanuló. A kardegyéni bajnokságban 47 induló közül Veress Gábor VII. B. o. t. hat-



dik, Baross Miklós VIII. A. o. t. nyolcadik lett. Az országos versenyek a közbejött háborús készültség miatt ez évben csak június hó végén kerülnek eldöntésre.

*Úszás.* Az alsósok háziversenyét a KISOK dunauszodában tartottuk meg szeptember hó végén. Az alsósok versenye : I. osztály 25 m mellúszásban : I. Tápai Tamás I. A. o. t. II. Scherr Károly I. A. o. t. III. Harsányi György I. B. o. t. 25 m gyorsúszás : I. Harsányi György I. B. o. t. II. Scherr Károly I. A. o. t. III. Bulányi Imre I. A. o. t. IV. Csik Béla I. B. o. t. 25 m hátúszásban : I. Scherr Károly I. A. o. t. II. Végh Károly I. B. o. t. III. Kaponya Mihály I. C. o. t. IV. Sarlay Miklós I. A. o. t. II. osztályosok versenye, 25 m mellúszás : I. Mágel Endre II. B. o. t. II. Perneckzy György II. B. o. t. III. Mérész Győző II. B. o. t. IV. Deák Károly II. B. o. t. 25 m gyorsúszás : I. Tóth István II. B. o. t. II. Regős György II. B. o. t. III. Zolnay Balázs II. B. o. t. IV. Szabó Pál II. B. o. t. 25 m hátúszásban : I. Miskey Sándor II. B. o. t. II. Regős György II. B. o. t. III. osztályosok versenye 50 m mellúszás : I. Szentiványi Mátyás III. A. o. t. II. Sylvester András III. A. o. t. III. Vágó Pál III. B. o. t. IV. Seenger Gyula III. B. o. t. 50 m gyorsúszásban : I. Szentiványi Mátyás III. A. o. t. II. Vágó Pál III. B. o. t. III. Lukács Vilmos III. A. o. t. IV. Géczy-Kozák Attila III. A. o. t. 50 m hátúszás : I. Kondár Vilmos III. B. o. t. II. Szentiványi Mátyás III. A. o. t. III. Gaszner Ferenc III. A. o. t. IV. osztályosok versenye. 50 m mellúszás : I. Ratimorszky Róbert IV. A. o. t. II. Töttössy Miklós IV. A. o. t. III. Farkas György IV. B. o. t. IV. Tankóczy Géza IV. A. o. t. 50 m gyorsúszás : I. Kenyeres István IV. A. o. t. II. Gergely Péter IV. B. o. t. III. Töttössy Miklós IV. A. o. t. IV. Belányi Tamás IV. A. o. t. 50 m hátúszásban : I. Töttössy Miklós IV. A. o. t.

*Felsősök versenye* : 50 m gyorsúszás V—VI. osztály : I. Bencsó Tamás VI. B. o. t. II. Csákány Rudolf VI. B. o. t. III. Barlanghy Iván V. B. o. t. 50 m mell : I. Barlanghy Iván V. B. o. t. II. Wahby A. Adolf VI. A. o. t. III. Gundel István VI. B. o. t. 50 m hátúszás : I. Kemény Dezső VI. A. o. t. II. Weinzierl Oszkár V. B. o. t. III. Bencsó Tamás VI. B. o. t. 4×25 m gyorsúszás : I. VI. B. o. II. VI. A. III. V.B. 3×25 m vegyes váltó : I. VI. A. II. VI. B. III.V. B. VII—VIII. osztály 100 m gyorsúszás : I. Schütz Béla VIII. A. o. t. 1 p. 21 mp. II. Vértessy Miklós VIII. B. o. t. 1:23 mp. 100 m mellúszás : I. Siuda László VIII. A. o. t. 1 p. 41 mp. III. Táray István VIII. A. o. t. 3×50 m gyorsúszás I. VIII. A. 3×50 m vegyes váltó : I. VIII. B.

Destek Tamás VI. B. o. t. az 1940. évi országos középiskolai hátúszóbajnokságban ötödik lett. Eredményév I a KISOK legjobb hátúszója Budapesten. Ideje : 1 : 21 mp. Az 1941. évi Budapest kerület hátúszóbajnokságában második lett.

*Atletika.* Az elmúlt év október hó 11-én a mostoha időjárás miatt ismételen elhalasztott házi atletikai versenyünket a BEAC-pályán tartottuk. Eredményei a következők: V—VI. osztályosok versenyében, 100 m síkfutásban: I. Seidl György V. B. o. t. 12:3 mp. II. Wahby A. Adolf VI. A. o. t. 12:5 mp. III. Király

Kálmán VI. A. o. t. 13 mp. 200 m síkfutásban: I. Seidl György V. B. o. t. 26·9 mp. II. Wahby A. Adolf VI. A. o. t. 28 mp. III. Király Kálmán VI. A. o. t. 28·5 mp. Távolugrásban: I. Seidl György V. B. o. t. 550 cm. II. Homonnay Tamás VI. A. o. t. 534 cm. III. Bencsó Tamás VI. B. o. t. 523 cm. Magasugrásban: I. Homonnay Tamás VI. A. o. t. 148 cm. II. Destek Tamás VI. B. o. t. 146 cm. III. Bencsó Tamás VI. B. o. t. 141 cm. Hármassugrásban: I. Homonnay Tamás VI. A. o. t. 10·96 m. II. Herzog János VI. B. o. t. 10·41 m. III. Seidl György V. B. o. t. 9·82 m. 4 × 100 m váltófutásban: I. VI. A. 53·5 mp. II. VI. B. 54 mp. III. V. B. 54·3 mp.

VII—VIII. osztályosok versenye: 100 m síkfutásban: I. v. Dániei László VIII. A. o. t. 11·3 mp, iskolai csúcs! II. Ikrényi Imre VII. A. o. t. 12 mp. III. Táray István VIII. A. o. t. 12·1 mp. 200 m síkfutásban: I. v. Dániei László VIII. A. o. t. 23·4 mp, iskolai csúcs! II. Ikrényi Imre VII. A. o. t. 26 mp. III. Táray István VIII. A. o. t. 26·1 mp. 400 m síkfutásban: I. v. Dániel László VIII. A. o. t. 58 mp, iskolai csúcs! II. Szentpétery Miklós VIII. A. o. t. 60·7 mp. III. Janny Géza VIII. B. o. t. 60·9 mp. Távolugrásban: I. v. Dániel László VIII. A. o. t. 582 cm. II. Táray István VIII. A. o. t. 520 cm. III. Juhász Endre VIII. B. o. t. 517 cm. Magasugrásban: I. Szelba Miklós VIII. A. o. t. 141 cm. II. Nagy László VII. A. o. t. 136 cm. III. Szendrényi Tibor VII. B. o. t. 136 cm. Hármassugrásban: I. Szendrényi Tibor VII. B. o. t. 10·76 m. II. Nagy László VII. A. o. t. 10·71 m. III. Táray István VIII. A. o. t. 10·48 m 4 × 100 m váltófutásban: I. VIII. A. (Kovács, Sziklavári, Táray, Dániel) 50 mp iskolai csúcs! II. VII. B., III. VIII. B. osztály. vitéz Dániel László VIII. A. o. t. iskolánkívüli versenyeredményei a folyó iskolai évben: szeptember 8-án a BBTE versenyén tagja volt az egyesületi stafétacsapatának, amely 2·3, 2 mp-cel egyesületi csúcst futott. IX. 15-én a BEAC versenyén a távolugrásban 605 cm-el harmadik lett. X. 12-én BBTE tagja volt a váltóstafétának, mely a bajnokságban indult, s az együttes 44·9 mp idővel egyesületi csúcst futott. X. 20-án a Törekvés S. E. országos ifjúsági versenyén 100 méteren 11·4 mp-es idővel első lett. X. 24-én a MAC meghívta az ország nyolc legjobb gyorsfutóját, ezen a versenyen is első helyen végzett. Fentiekén kívül még számos versenyen ért el jó helyezést.

*Korcsolya.* Tanulóink nagyszámban keresték fel a főváros jégpályáit, a korcsolyázók zöme azonban a városligeti nagyjégpályát látogatta. Gyorskorcsolyázóink a KISOK-bajnokságban nagyon szépen szerepeltek. Az első korosztályban első lett Sarlay Miklós I. A. o. t. A második korcsoportban első: Gundel István VI. B. o. t. lett. A harmadik korosztályban: Táray (Trunkó) István VIII. A. o. t. harmadik, Fellegi Ödön VIII. A. o. t. hatodik helyen végzett.

Sí. Kitűnő hóviszonyok mellett tartottuk meg síversenyünket, sajnos a leszálló köd miatt az indulók nagyrésze eltévedt, míg egy másik csoport későn érkezett ki a verseny helyére. I. Paul Iván VII. A. o. t. II. Schulek Béla VII. B. o. t. III. Grabovszky Kamil VIII. B. o. tanuló volt. Adler Rácz József VI. B. o. t. a KISOK országos műlesikló versenyén második lett a III. korosztályban.

*Evezés.* Két túra- és egy motorcsónak áll a nyári időszakban diákjaink rendelkezésére. A szép idők beálltával egésznapos kirándulásokat tesznek a Dunán, a városban maradó diákok pedig többnapos útra mennek.

*Céllövészet.* Az első és második leventecsoportha kerülő tanulók nagy része az előkészítő oktatás után a teremben célbalőtt.

*Tenisz.* A szakosztály az iskolai házibajnokságot október hó 10. és 15-ike között tartotta meg. Az egyesben : I. Schüller Gyula VI. A. o. t. II. Vancsó Béla VIII. A. o. t. III. Ledniczky János VII. A. o. t. és Tóth Antal VIII. A. o. t. Párosban : I. Wein Gedeon VIII. B. o. t. és Tóth Antal VIII. A. o. t. II. Vancsó Béla VIII. A. o. t. és Zajky Zoltán VII. A. o. t. III. Ledniczky János VII. A. o. t. és Fekete György V. B. o. t.

*Kézilabda.* A KISOK-bajnokságban az iskola válogatott csapata vereség nélkül került a döntőbe. A mérkőzések még folynak értesítőzártakor. A csapat tagjai : Hegedüs István, Hunkár Dénes, Kovács László, Szentpétery Miklós, Szőgyén István, Táray István, Vancsó Béla VIII. A., Janny Géza VIII. B., Borsody György, Ikrényi Imre VII. A., Fundák Lajos VII. B., Homonnay Tamás VI. A. o. t.

Az 1939—40. évi levente-bajnokságban a IV. kerület színeit iskolánk 11 játékosa képviselte. Tizennégy mérkőzés közül csak két mérkőzést veszítettek egy, illetve két góllal, így a harmadik helyre kerültek. Az érmeket szeptemberben a körzetparancsnok az egész iskola tanulói jelenlétében ünnepélyes keretek közt osztotta ki. A csapat tagjai : Hegedüs István, Táray István, Vancsó Béla VIII. A. o. t., Janny Géza VIII. B. o. t., Jesch Aladár, Csontos László, Luchesi Fekete Ottó, Schanda Pál volt VIII. A. o. t., Mártha Andre, Mészáros László, Pethő László volt VIII. B. o. tanulók.

*Gyepabda.* Télen át is szorgalmasan gyakoroltak a fiúk, s így nem volt meglepetés, hogy a bajnokságot megnyerték. A győztes együttes tagjai : v. Dániel László, Faludy János, Hegedüs István, Kovács László, Szentpétery Miklós, Táray István, Vancsó Béla VIII. A. o. t., Mátyás Ferenc VIII. B. o. t., Nagy László, Zajky Zoltán VII. A. o. t., Hortobágyi János IV. B. o. t. Alsócsapatunk, mely jórészt másodikos, a KISOK-bajnokságban megállta a helyét. Játékosok : Ratimorszky Róbert IV. A. o. t., Farkas György IV. B. o. t., Dobrovolszky László III. A. o. t., Abszolon Gyula, Beck Tamás, Csengery László, Földiák Gábor, Gerő László, Horváth Zoltán, Nagy Csongor, Parakovits László II. A. o. t., Marcheschi Károly, Szabó Pál, Pernecky György II. B. o. t., Gálóczy Imre, Zsigmond Elemér I. A. o. t., Soltész Tihamér I. B. o. tanulók.

Külön meg kell emlékeznünk Vancsó Béla szakosztályvezetőről, aki az egész iskolaéven át fáradhatatlanul megjelent az edző órákon és kifogyhatatlan türelemmel foglalkozott a legkisebb játékosokkal, hogy az iskola utánpótlása töretlen legyen. Példaadó, önzetlen munkájában Szentpétery Miklós VIII. A. o. t. segítette.

*Sakk.* A téli hónapokban rendeztünk házibajnokságot. Legjobbaktak : Szentpétery Miklós VIII. A. o. t., Antal Imre VIII. A. o. t. és Podruzsik Béla V. B. o. tanuló. Először vettünk részt ez évben az iskolák közötti sakkcsapatbajnokságon, a következő csapattal : Antal Imre, v. Dániel László, Szentpétery Miklós VIII. A. o. t., Bálint József, v. Csik László, Schulek Béla, Szendrényi Tibor, Weil Miklós, Wohlfahrt György VII. B. o. t., Podruzsik Béla, Rosemberszky György V. B. o. tanulók.

A sportkörben végzett eredményes munkájukért az intézet igazgatója éremjutalomban részesítette : Baross Miklós, v. Dániel László, Hegedüs István és Vancsó Béla VIII. A. o. tanulókat.

A sportkör aranyjelvényének viselésére jogosult : v. Dániel László VIII. o. t.

A «Fotoélet» 1941 április 13. és 20. között, Kolozsvárott rendezett jubilaris kiállításán, — bár fotokör még nincs, — az iskola tanulói közül 12 amatőr 52 képpel vett részt. Az iskolák közötti csapatversenyben *intézetünk a harmadik helyre került* és oklevelet nyert. A kiállítók közül oklevelet nyert : *Adler RácZ József* VI. B. o. t. : Párás reggel, Bércbe szökő fenyves ; *Bakach-Bessenyei Ferenc* VI. A. o. t. : Kutya-macska barátság, Belgrádi látogatás ; *Fülei-Szántó Endre* VII. o. t. : A magyar-népies határon ; *Hay József* VI. A. o. t. : A bércek tövében ; *Héjja György* VIII. A. o. t. : Isten napszámosa (megjelent), Téli nap ; *Jónás Ernő* VII. A. o. t. : Igás lovak ; *Kármán Tibor* V. A. o. t. : Napfényben, Pirouette ; *Kornfeld Tamás* VII. A. o. t. : Rabmadár ; *Meixner László* VI. B. o. t. : Erdei patak ; *Podruzsik Béla* V. B. o. t. : Nyár ; *Tolnay Pál* VIII. B. o. t. : Dunajecen ; *Varga Miklós* VI. o. t. : Julián barát címen kiállított fényképe.

## X. ÉRDEMSOROZAT.

1. A tanuló elbírálásakor az elért eredmény kifejezésére mind a magaviseletből, mind a rendszeretből, mind pedig az előmenetelből a *jeles* (1), *jó* (2), *elégséges* (3), *elégtelen* (4) érdemjegyek szolgálnak.

2. A magaviselet elbírálása és a magaviseleti érdemjegyek megállapítása a tanuló egyéniségének alább felsorolt vonásai alapján történik :

- a) valláserkölcsi meggyőződés ;
- b) nemzeti érzés (hazafias magatartás) ;
- c) jellembeli tulajdonságok (egyeneselelkűség, jóindulat, akarati fegyelmezetttség, tisztelet tudás stb.) ;
- d) kötelességtudás és szorgalom ;
- e) magatartás az iskolában és az iskolán kívül ;
- f) a tanuló társakra gyakorolt hatás.

3. E szempontok figyelembevételével a magaviseleti érdemjegyek megállapítása a következő elvek szerint történik :

*Jeles érdemjegyet kap a tanuló, ha valláserkölcsi meggyőződése és nemzeti érzése nyilvánvalóan erős, jellembeli tulajdonságaival, különösen egyeneslelkűségével, akaratí feyfelmezetttségével és tisztelettudásával társai közül kiválik, kötelességtudása és szorgalma mindig állandó, magatartása az iskolában és az iskolán kívül korának minden tekintetben megfelelő és társaira nemesítőleg hat.*

*Jó érdemjegyet kap a tanuló, ha valláserkölcsi meggyőződése és nemzeti érzése kifogástalan, jellembeli tulajdonságai egyeneslelkűségét, akaratí feyfelmezetttségét, tisztelettudását megmutatják, kötelességtudása és szorgalma kielégítő, magatartása az iskolában és az iskolán kívül csak kisebb kifogásokra ad okot, s a tanév folyamán legfeljebb egyszer részesült elsőfokúnál nem súlyosabb feyfelmi büntetésben.*

*Elégséges érdemjegyet kap a tanuló, ha valláserkölcsi és hazafiúi kötelességeit nem elég buzgalommal teljesíti, jellembeli tulajdonságai közül különösen egyeneslelkűsége és feyfelmezetttsége javításra szorul, s a tanév folyamán legfeljebb két alkalommal részesült harmadfokúnál nem súlyosabb feyfelmi büntetésben.*

*Elégtelen érdemjegyet kap a tanuló, ha valláserkölcsi és hazafiúi kötelességei ellen súlyosabban vagy gyakrabban vét, egyeneslelkűségében, tisztelettudásában feltűnő a hiány, s az év folyamán e tekintetben fejlődést nem mutat, tanuló társaira káros befolyással van, az év folyamán háromszor vagy többször másodfokúnál súlyosabb feyfelmi büntetésben részesült.*

4. A magaviseleti érdemjegy a tanuló továbbhaladására nincs befolyással, de az általános tanulmányi eredmény megállapításakor számításba kell venni.

## I. A) osztály.

Osztályfőnök : Kovács László.

A tanuló neve	T a n t á r g y a k												Tanulmány		
	Magviselés	Rendszeret	Hitton	Magyar nyelv			Természetről	Mennyiségtan	Rajz	Testnevelés	Szépirod.	Ének		Alt. tan. eredmény	
				Földrajz	Latin nyelv	Földrajz									
Aczél Tibor .....	1	1	1	1	2	1	1	2	2	3	3	1	2	2	—
Bauer János .....	2	3	2	2	2	3	1	3	3	3	3	3	3	3	—
<i>Bánhidi Tibor</i> .....	1	1	1	1	1	2	1	1	1	1	1	1	1	1	—
Bernhauser Mihály .....	1	2	1	2	2	2	1	3	1	2	2	2	2	2	fm
5 Bulányi Imre .....	2	2	1	2	1	2	1	3	2	2	2	2	2	2	fm
Csókás László .....	2	3	2	4	4	4	3	4	2	2	3	3	4	2	—
Dózsa János .....	1	1	1	2	2	3	1	2	2	2	2	3	2	2	—
Dulácska Endre .....	1	2	1	2	2	3	1	2	1	2	2	3	2	2	—
Farkas Artúr .....	2	3	2	3	3	4	2	4	2	3	3	3	4	2	—
10 Fleischer Elemér .....	2	3	1	2	2	2	1	2	2	2	1	2	2	2	—
Förster Pál .....	2	3	2	2	2	3	1	3	2	3	2	1	3	3	—
Fundák György .....	1	1	1	2	1	2	1	2	1	2	2	2	2	2	—
Gálóczy Imre .....	2	2	2	2	1	2	1	3	3	1	2	1	3	3	—
<i>Gimes János</i> .....	1	1	1	1	1	1	1	1	2	2	1	2	1	1	—
15 Gyergyai Károly .....	2	2	1	2	2	3	1	3	3	1	2	1	3	2	—
Hampel Károly .....	2	1	2	1	1	2	1	2	1	1	2	1	2	2	—
Heltay László .....	1	1	1	1	1	1	2	1	1	1	1	1	2	2	—
Hitel Dénes .....	2	2	2	3	3	3	2	3	3	3	3	2	3	3	—
Iványfy Arisztid .....	2	3	2	2	2	3	2	3	2	3	1	3	3	3	—
20 Jávorszky László .....	1	1	1	2	1	2	1	2	1	fm	1	2	2	2	—
Karlovitz Béla .....	2	3	1	3	2	2	1	3	3	3	2	3	3	3	—
Kerényi Sándor .....	1	2	1	2	2	3	1	3	1	2	2	3	3	3	—
<b>Kolthay-Kauzler Tibor</b> .....	<b>1</b>	<b>1</b>	<b>1</b>	<b>1</b>	<b>1</b>	<b>1</b>	<b>1</b>	<b>1</b>	<b>1</b>	<b>fm</b>	<b>1</b>	<b>2</b>	<b>1</b>	<b>2</b>	<b>1</b>
<b>Kovács Gergely</b> .....	<b>1</b>	<b>1</b>	<b>1</b>	<b>1</b>	<b>1</b>	<b>1</b>	<b>1</b>	<b>1</b>	<b>1</b>	<b>2</b>	<b>1</b>	<b>2</b>	<b>1</b>	<b>1</b>	<b>1</b>
25 Kós Hubert .....	2	2	2	2	2	3	1	3	1	2	2	1	3	3	—
<i>Kőrösmezzei Miklós</i> .....	1	1	1	1	1	1	1	2	1	2	1	1	1	1	—
László Pál .....	2	2	2	3	3	3	2	3	2	2	2	3	3	3	—
Lotz Antal .....	1	1	1	1	1	1	1	2	2	2	2	2	2	2	—
Medgyesi György .....	2	1	2	2	2	3	2	2	2	2	2	2	2	2	—
30 Meisels Raimund .....	1	1	1	1	1	1	1	2	2	2	2	2	2	2	—
Mihály János .....	1	1	1	3	2	3	2	2	2	3	2	1	3	3	—
Murai Antal .....	2	2	2	3	3	4	2	3	1	1	1	1	4	4	—
Navratil András .....	1	2	1	2	2	3	1	3	1	1	1	2	3	3	—
Nyuli László .....	1	1	1	3	3	3	2	3	2	fm	2	1	3	3	—
35 Pácséri Kázmér .....	2	2	1	2	3	3	1	3	2	1	2	2	3	3	—
Pásztv János .....	2	2	2	3	3	3	3	3	3	2	2	2	3	3	—
Récei László ág. ev. ....	1	1	1	1	1	2	1	2	1	2	1	1	2	2	—
Ruszák István ism. ....	1	1	1	3	2	2	1	2	2	2	1	1	2	2	—
Sarlay Miklós .....	2	3	2	3	3	3	2	3	3	1	1	3	3	3	—
40 Scherr Károly .....	2	2	1	2	2	2	1	1	1	2	1	2	2	2	—
Ser Ervin .....	2	2	1	2	1	2	1	2	2	3	2	2	2	2	—
<b>Stachó Zoltán</b> .....	<b>1</b>	<b>1</b>	<b>1</b>	<b>1</b>	<b>1</b>	<b>1</b>	<b>1</b>	<b>1</b>	<b>1</b>	<b>fm</b>	<b>1</b>	<b>1</b>	<b>1</b>	<b>1</b>	<b>1</b>
<b>Szerdahelyi László</b> .....	<b>1</b>	<b>1</b>	<b>1</b>	<b>1</b>	<b>1</b>	<b>1</b>	<b>1</b>	<b>1</b>	<b>1</b>	<b>1</b>	<b>1</b>	<b>1</b>	<b>1</b>	<b>1</b>	<b>1</b>
<i>Szűcs László</i> .....	1	1	1	1	1	2	1	1	1	2	1	1	1	1	—
45 Tápay Tamás .....	1	2	1	2	2	3	2	3	2	2	2	2	3	3	—
Telkes Imre .....	2	3	1	3	3	3	2	3	3	3	2	3	3	3	—
Tichy István .....	2	3	2	3	2	3	2	3	3	2	3	3	3	3	—
Vass Kálmán .....	1	2	1	3	2	3	1	3	2	1	2	2	3	3	—
Véber János .....	2	1	2	3	2	3	2	3	1	2	2	1	3	3	—
50 Vincze Pál .....	1	1	1	1	2	1	1	2	1	2	1	2	2	2	—
<b>Weninger Ottokár</b> .....	<b>1</b>	<b>1</b>	<b>1</b>	<b>1</b>	<b>1</b>	<b>1</b>	<b>1</b>	<b>1</b>	<b>1</b>	<b>1</b>	<b>1</b>	<b>1</b>	<b>1</b>	<b>1</b>	<b>1</b>
Zsigmond Elemér .....	1	2	1	2	2	3	1	2	2	1	1	2	2	2	—

A tanuló neve	Magaviselet	Rendszeretet	Tantárgyak										Tandf Kedvezmény		
			Hitlan	Magyar nyelv	Földrajz	Latin nyelv	Természettud.	Mennyiségtan	Rajz	Testnevelés	Széprás	Ének		Ált. tan. eredmény	
<i>Magántanulók:</i>															
Csaplár Ferenc .....	-	-	1	2	1	1	1	2	2	1	3	1	2	2	-
Czipott Béla* .....	-	-	1	1	3	2	2	2	2	2	2	1	3	2	-
Domony Ede* ág. ev. ...	-	-	1	2	1	1	1	2	2	2	2	2	3	2	-
Fülöp Viktor .....	-	-	1	3	3	3	4	3	3	1	1	2	2	4	-
<i>Kimaradt: Kozma István.</i>															
* Szeptemberben tettek vizsgálatot.													Összesen : 57.		

## I. B) osztály.

Osztályfőnök: Kiss József.

A tanuló neve	Magaviselet	Rendszeretet	Tantárgyak										Tandf Kedvezmény	
			Hitlan	Magyar nyelv	Földrajz	Latin nyelv	Természettud.	Mennyiségtan	Rajz	Testnevelés	Széprás	Ének		Ált. tan. eredmény
Albrecht Károly .....	1	2	1	2	2	3	2	2	2	fm	2	1	2	-
Bedecs Szabolcs .....	2	3	1	3	2	4	2	3	2	1	2	1	4	-
<i>Berecz Ferenc</i> .....	1	1	1	1	1	1	1	2	1	1	2	2	1	fm
Boda István .....	2	3	1	2	2	2	1	3	3	3	2	2	3	-
<sup>5</sup> Buzay Károly .....	1	2	1	1	1	1	1	1	1	2	2	2	1	-
Csik Béla .....	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	-
Csomor Tibor .....	2	3	1	3	3	3	2	3	2	3	1	2	3	-
Draskóczy Attila .....	1	1	1	1	1	1	1	2	2	1	1	1	2	-
Dwořak György .....	2	3	1	3	2	3	2	3	3	2	2	2	3	-
<sup>10</sup> Fánecsv Ottó .....	2	3	1	2	2	3	1	3	2	2	1	1	3	-
Fetter Frigyes .....	1	2	1	1	1	1	1	1	1	2	2	1	1	-
Fitz László .....	1	1	1	1	2	2	1	2	2	2	2	2	2	-
Frick József .....	1	1	1	1	2	3	1	2	2	2	2	1	2	-
Füleky-Varga Attila .....	1	1	1	2	1	3	1	2	2	2	2	3	2	-
<sup>13</sup> Goór László .....	2	3	1	3	2	3	2	3	2	2	2	3	3	-
Gubányi István ism. ....	1	2	1	3	2	3	1	3	2	2	2	1	3	-
<i>Harsányi György</i> .....	1	1	1	1	1	1	1	2	1	1	2	2	1	-
<b>Hoványi Gábor</b> .....	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	-
Janisch Egon .....	2	3	1	3	2	3	1	3	3	2	2	3	3	-
<sup>27</sup> Juhászi László .....	1	3	2	3	2	3	2	3	3	2	2	3	3	-
Kárpát Emil .....	1	2	1	3	3	3	2	3	1	1	1	3	3	-
Kassai József .....	2	2	2	3	2	3	2	3	3	2	2	3	3	-
K.-Kováts Szilveszter ....	3	4	2	4	3	4	2	4	3	2	2	3	4	-
Loránt Endre .....	1	1	1	2	2	2	1	3	2	3	1	1	2	-
<sup>23</sup> Lutz György .....	2	3	2	3	2	4	2	3	1	2	1	3	4	-
<i>Máriahegy Sándor</i> .....	1	1	1	1	1	1	1	2	1	2	1	2	1	-
Moess Károly ev. ....	2	3	1	3	2	3	1	3	2	2	2	1	3	-
Molnár János .....	1	2	1	3	2	3	1	3	2	fm	2	1	3	-
Németh Endre .....	1	1	1	1	1	1	1	2	1	2	1	2	1	-
<sup>30</sup> Ocskay Imre .....	1	2	1	3	3	3	2	2	2	2	2	3	3	-
Péché Géza .....	1	1	1	2	1	2	1	2	2	2	2	2	2	fm

A tanuló neve	Tantárgyak											Alt. tan. eredmény	Tanfélévérték		
	Magaviselet	Rendszertel	Hittan	Magyar nyelv		Latin nyelv	Természetrájl	Mennyiségtan	Rajz	Testnevelés	Szépirás			Ének	
				Földrajz	Földrajz										
Puskás Tamás .....	1	1	1	1	2	2	1	2	1	2	2	2	2	2	—
<b>Rétai Imre</b>	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	—
von Royen Olivér ref. ....	1	2	1	2	2	2	2	3	2	1	2	2	2	2	—
<sup>35</sup> Schäffer János .....	1	2	2	2	3	2	2	3	2	1	2	1	2	3	—
Schilli József .....	2	3	1	2	2	2	1	3	3	2	2	1	1	3	—
Soltész Tihamér .....	2	3	1	3	2	3	1	3	3	2	2	3	3	3	—
Szendei György .....	1	2	2	2	2	1	2	2	2	2	2	1	2	2	—
Szóke Gyula .....	2	3	1	2	1	3	1	3	1	2	1	1	1	3	fm
<sup>40</sup> <b>Tamás Imre</b>	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	fm
Tóth Zoltán .....	1	1	1	3	2	3	2	3	2	2	2	2	3	3	—
<i>Ujj József</i> .....	1	1	1	1	1	1	1	2	1	fm	1	1	1	1	—
Ullmann Pál .....	1	2	1	3	3	3	2	3	3	2	2	3	3	3	—
Végh Károly .....	1	2	1	3	2	3	2	3	1	1	1	1	1	1	—
<sup>45</sup> Vojcsik Ambrus .....	1	2	1	2	2	2	1	3	3	2	2	3	3	3	—
<b>Vörös Miklós</b> .....	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	—
Wagner Tibor .....	2	3	1	3	2	3	2	3	3	2	2	3	3	3	—
<i>Magántanuló:</i>															
Pálfalvi István .....	—	—	2	3	2	3	1	3	1	2	3	2	3	—	—
<i>Kimaradtak:</i> Dobrowszky Kázmér, Fiedler Lajos, Kokron Károly, Tüninger Károly. Összesen : 52.															

## I. C) osztály.

Osztályfőnök : **Pfléger Mihály**

A tanuló neve	Tantárgyak											Alt. tan. eredmény	Tanfélévérték	
	Magaviselet	Rendszertel	Hittan	Magyar nyelv		Latin nyelv	Természetrájl	Mennyiségtan	Rajz	Testnevelés	Szépirás			Ének
				Földrajz	Földrajz									
Bajomi Mihály .....	2	2	1	1	1	2	1	2	2	2	1	1	2	—
Bedross Béla .....	2	2	2	3	2	3	2	3	1	2	2	1	3	—
Bognár István .....	1	1	1	2	2	3	2	3	2	2	1	2	3	—
Cifka Péter .....	2	3	1	2	2	2	1	3	1	2	2	2	2	—
<sup>5</sup> <b>Ember György</b> .....	1	1	1	1	1	2	1	1	1	1	2	1	1	—
k. Finály Pál .....	2	3	1	3	3	3	1	2	1	2	2	1	3	—
Gazdag Géza .....	1	1	1	2	2	2	1	2	2	3	1	1	2	—
Gáti József .....	2	3	1	4	3	4	3	4	3	3	3	3	4	—
Gut Ferenc .....	1	2	1	1	2	3	1	3	2	2	2	1	3	—
<sup>10</sup> <b>Gyárfás Kálmán</b> .....	1	1	1	1	1	1	1	1	2	2	2	1	1	—
Hartlauer Ernő .....	2	2	1	2	2	2	1	1	1	1	2	2	2	—
<i>Hirschfeld György</i> .....	1	1	1	1	1	1	1	2	1	2	1	1	1	—
<b>Huszka Jenő</b> .....	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	—
Kánya József .....	1	1	1	2	2	2	1	2	1	2	1	1	2	—
<sup>15</sup> Kiss Kálmán .....	2	2	1	1	1	2	1	2	1	1	2	1	2	—
Kultsár Imre .....	2	3	1	3	3	4	2	3	2	1	2	1	4	—
Lipták József .....	2	2	1	1	2	2	1	2	2	2	1	2	—	fm



A tanuló neve	T a n t á r g y a k											Tanulmány		
	Magviselés	Rendszeret	Hitlan	Magyar nyelv	Földrajz	Latin nyelv	Természetrajz	Mennyiségtan	Rajz	Testnevelés	Széprás		Ének	Ált. tan. eredmény
<i>Lux Árpád</i> .....	1	1	1	1	1	2	1	1	1	2	1	2	1	—
<b>Mátéffy Géza</b> .....	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	—
<sup>20</sup> Murin Ferenc .....	1	2	1	2	1	2	1	2	2	2	2	2	2	—
<i>Németh Jenő</i> .....	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2	1	1	—
Pályi László .....	1	1	1	2	2	2	2	3	1	1	1	1	2	—
Rétháti Ferenc .....	2	2	1	1	2	3	1	3	2	1	2	1	3	—
Schulek Tamás .....	1	1	1	1	2	3	1	3	1	2	1	1	3	—
<sup>25</sup> <b>Sellyey Gyula</b> .....	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2	1	1	1	—
Splény József br. ....	2	2	2	3	3	3	3	3	3	2	2	2	3	—
<b>Szelezky Szilárd</b> .....	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	—
Szotyory György .....	1	2	1	3	2	3	2	3	1	1	1	1	3	—
Szulý János .....	1	2	2	3	3	4	2	3	3	2	2	2	4	—
<sup>30</sup> Tamássy Károly .....	2	2	2	4	3	4	3	3	2	1	3	3	4	—
Zrencsik Imre .....	1	1	1	1	2	2	2	2	2	1	2	1	2	—

*Kimaradt:* Kaponya Mihály. Összesen : 32.

## II. A) osztály.

Osztályfőnök : Gál István dr.

A tanuló neve	T a n t á r g y a k											Tanulmány	
	Magviselés	Rendszeret	Hitlan	Magyar nyelv	Földrajz	Latin nyelv	Természetrajz	Mennyiségtan	Rajz	Testnevelés	Ének		Ált. tan. eredmény
<b>Abszolon Gyula</b> .....	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2	1	1	fm
Badics Tamás .....	1	2	1	1	1	2	1	2	2	1	1	2	—
Beck Tamás .....	2	2	1	2	1	3	1	3	2	2	2	3	—
Bendefy István .....	1	2	1	1	1	2	1	2	1	3	1	2	—
<sup>5</sup> Buda Bálint .....	1	2	1	1	1	2	1	2	2	1	1	2	—
Czipott Béla .....	2	3	1	3	3	4	3	3	3	3	1	4	—
<i>Csengery László</i> .....	1	2	1	1	1	1	1	1	2	1	1	1	—
Dévényi Tibor .....	2	3	1	3	2	3	2	3	3	2	2	3	—
Domony Ede ev. ....	1	3	2	2	2	2	2	2	3	2	1	2	—
<sup>10</sup> <b>Erdősy György</b> .....	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	—
Faragó László .....	2	1	1	2	1	3	1	3	2	2	1	3	—
Farkas Endre .....	2	3	2	3	2	4	1	3	3	1	1	4	—
Fetter Gyula .....	2	2	1	2	2	2	1	2	2	2	1	2	—
<b>Földiák Gábor</b> .....	1	2	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	—
<sup>15</sup> <b>Gerő László</b> .....	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	—
Grónai Alfonz .....	1	2	1	2	1	3	1	2	1	1	1	2	—
Haggenmacher Ottó .....	1	1	1	2	2	2	1	2	2	1	1	2	—
Harmat Róbert .....	2	2	1	3	2	4	2	3	3	3	2	4	—
Horváth Attila .....	2	4	1	3	3	3	2	2	3	fm	2	3	—
<sup>20</sup> <b>Horváth Zoltán</b> .....	1	1	1	1	1	2	1	1	1	1	1	1	—
Hovanyecz Tibor .....	2	2	1	2	3	3	2	2	2	3	2	3	—
Jávorszky Béla .....	1	1	1	1	1	2	1	2	1	1	1	1	—
Kalotay Egon .....	1	1	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	—

A tanuló neve	T a n t á r g y a k											Tanítkezdemény		
	Magaviselet	Rendszeretet									Ált. tan. eredmény			
			Hittan	Magyar nyelv	Földrajz	Latin nyelv	Természettan	Mennyiségtan	Rajz	Testnevelés			Ének	
Kovács Oszkár .....	2	3	1	4	3	4	3	4	4	4	1	1	4	-
<sup>25</sup> Köhler László .....	1	1	1	1	1	2	1	1	1	1	1	1	1	-
Landstöff József .....	2	3	1	3	3	4	2	4	3	1	1	1	4	-
Lassu Gábor .....	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	-
Lengyel Lóránt .....	2	3	2	3	2	3	1	2	3	2	2	2	3	-
Lóczy Lajos .....	1	1	1	1	1	1	1	2	1	1	1	1	1	-
<sup>30</sup> Medricky Károly .....	1	2	1	2	1	2	1	2	1	1	1	1	2	-
Melczér Aladár .....	1	2	1	1	2	2	1	2	2	fm	1	1	2	-
Mócsy András .....	1	1	1	2	1	2	1	2	1	2	1	1	2	-
<b>Nagy Csongor</b> .....	1	2	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	-
Nemesszeghy László ev. ....	1	2	1	2	1	2	1	2	2	3	1	2	-	-
<sup>35</sup> Németh Tibor .....	2	3	1	3	3	3	3	3	2	2	1	3	-	-
<b>Pallos László</b> .....	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2	1	1	1	-
Papp László .....	1	1	1	1	1	2	1	2	1	1	1	1	2	fm
Parakovits László .....	1	2	1	2	1	3	1	3	3	1	1	3	-	-
<b>Péché Tibor</b> .....	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	fm
<sup>40</sup> Rezsőházy Rudolf .....	1	2	1	2	1	2	1	3	1	1	1	1	2	-
<b>Sándor György</b> .....	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	-
Sebők János .....	2	3	1	3	2	3	1	3	3	2	2	3	-	-
Splény István br. ....	2	3	1	3	3	4	3	3	3	3	2	4	-	-
Szabó Árpád .....	2	3	2	3	3	4	3	3	2	2	2	4	-	-
<sup>45</sup> Szécsi Jenő .....	1	1	1	1	1	2	1	1	1	1	1	1	1	-
Szójka Ödön .....	1	3	1	2	2	2	1	1	2	2	1	2	-	-
Sztancsa Zoltán .....	2	3	1	3	2	3	2	3	3	1	1	3	-	-
Techert János .....	2	3	1	3	3	3	2	3	2	1	1	3	-	-
Tirczka Kolozs .....	2	3	1	3	3	4	3	3	2	1	1	4	-	-
<sup>50</sup> Torontáli Lambert .....	2	2	1	2	2	2	2	3	3	2	1	3	-	-
Ujhelyi György .....	1	2	1	2	3	3	1	2	1	fm	1	3	-	-
<i>Ullmann Péter br.</i> .....	1	1	1	1	1	2	1	1	1	2	1	1	1	-
Verle Ödön .....	2	4	1	4	3	4	2	4	3	1	2	4	-	-
Wieland Miklós .....	2	2	1	2	2	3	1	2	2	1	2	2	-	-
<sup>55</sup> Wissnyi-Hoffmann Norbert ism.	2	3	1	3	1	3	1	3	3	1	1	3	-	-
Zimmer Tamás .....	1	2	1	2	1	2	1	2	2	1	1	2	-	-
Zsák Edvin .....	1	2	1	1	1	2	1	2	2	2	1	2	-	-
<i>Magántanulók:</i>														
Fodor Károly .....	-	-	1	2	3	3	3	2	2	1	2	3	-	-
Jaross Andor .....	-	-	1	3	3	3	3	3	1	3	2	3	-	-
<sup>60</sup> Würtz Pál .....	-	-	1	2	3	2	3	3	2	1	1	3	-	-

*Kimaradtak:* Herr Frigyes ism., Szapu Béla, Wessely Tibor.

Összesen : 63.

## II. B) osztály.

Osztályfőnök : Ongrádi József dr.

A tanuló neve	T a n t á r g y a k											Ált. tan. eredmény	Tanulmányi eredmény
	Magaviselet	Rendszerlet	Hittem	Magyar nyelv	Földrajz	Latin nyelv	Természettud.	Mennyiségtan	Rajz	Testnevelés	Ének		
Ács György.....	1	1	1	1	1	2	1	1	1	1	2	1	-
Bagaméri Imre ref.....	2	2	1	3	4	3	3	4	2	2	2	4	-
Bányai Lóránt.....	1	2	1	1	1	1	1	1	1	2	2	1	-
Barsai János.....	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	fm
5 Bókai Attila.....	1	1	1	2	2	2	2	3	2	2	1	2	-
Borlai Tibor.....	1	2	1	2	2	2	2	2	2	2	1	2	-
Csukássy Szabolcs.....	2	4	3	3	3	4	3	4	3	2	1	4	-
Deák Károly.....	2	3	2	2	3	3	3	3	2	1	3	3	-
Dobó László.....	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	-
10 Döme Péter.....	2	2	1	2	3	2	2	2	2	fm	2	2	-
Engel Antal.....	1	2	2	2	2	2	1	3	2	1	2	2	-
Faggyas Árpád.....	1	1	1	1	2	2	1	2	2	1	1	2	-
Fedor Zoltán.....	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	em
Gémes László.....	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2	2	1	fm
15 Gerlei Gedeon.....	2	4	3	3	4	4	3	4	4	3	3	4	-
Gondi Ottó ev.....	2	2	2	3	3	3	2	3	2	2	2	3	-
Hegedűs Vilmos.....	2	2	1	2	3	2	1	3	2	2	1	3	-
Horváth András.....	2	2	2	3	3	3	2	3	2	2	1	3	-
Imre István.....	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	fm
20 Jankovich Pál.....	1	3	1	3	3	3	1	3	2	2	1	3	-
Jeszenszky Andor.....	1	2	1	1	2	2	2	1	2	1	2	2	-
Kafka Antal.....	1	2	1	2	1	3	2	2	2	1	1	2	fm
Kovács Árpád.....	1	2	1	2	3	2	2	3	2	2	1	3	fm
Lajtaváry Endre.....	2	2	1	2	2	2	2	2	2	2	1	2	-
25 László Imre.....	2	3	1	2	2	3	2	3	3	1	1	3	-
Laszlovszky Andor.....	1	1	1	1	1	2	1	1	2	1	1	2	-
Laszlovszky Szilveszter.....	1	3	2	3	3	3	2	3	3	2	1	3	-
Magasházy László.....	1	1	1	1	2	2	1	2	1	2	1	2	-
Magel Endre ev.....	2	3	2	3	3	4	3	4	2	2	1	4	-
30 Marcheschi Károly.....	1	1	1	1	2	2	1	1	1	1	1	2	-
Mázsár László.....	1	2	1	3	3	3	2	3	1	1	1	3	-
Meixner Mihály.....	2	2	1	2	2	2	2	3	3	2	1	3	-
Mérész Győző.....	2	3	1	3	3	3	2	3	2	1	2	3	-
Miskey Sándor.....	1	1	1	1	1	2	1	2	1	2	1	2	fm
35 Navratil Győző.....	1	1	1	1	2	2	2	2	1	1	1	2	-
Novák Endre.....	1	2	1	1	1	1	1	2	1	2	1	1	-
Praefort József.....	1	3	1	3	2	3	1	3	3	1	1	3	-
Perneczky György.....	1	2	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	-
Regős György.....	3	2	2	3	3	4	3	4	3	1	1	4	-
40 Róth Tamás.....	1	1	1	1	1	3	1	3	2	2	2	3	-
Röthler Dénes.....	2	3	1	3	3	3	3	3	2	1	2	3	-
Schulek Elemér ev.....	1	1	1	1	1	1	1	2	1	fm	1	1	-
Spoeth Tibor.....	1	2	1	3	2	3	2	3	2	2	2	3	fm
Stauroczy Géza.....	2	2	1	3	4	3	3	3	2	2	1	4	-
45 Szabó Pál.....	1	1	1	2	2	2	1	2	2	2	1	2	-
Szalay-Marzsó László.....	2	3	1	2	2	3	2	3	2	2	1	3	-
Szász Iván.....	2	3	2	2	3	4	1	4	2	1	1	4	-
Szepes Ödön.....	1	1	1	1	1	3	1	2	2	2	2	2	-
Szotyori Nagy Árpád.....	2	2	1	3	3	3	2	3	2	fm	1	3	-
50 Szőke József.....	1	2	1	3	2	3	2	2	1	2	1	3	-
Titseh Endre.....	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2	1	1	-
Tóth István.....	3	2	1	2	1	2	1	3	3	2	1	3	-

A tanuló neve	T a n t á r g y a k											Tanfolyamvélemény	
	Magaviselet	Rendszerlet	Hititan	Magyar nyelv	Földrajz	Latin nyelv	Természettan	Menyiségtan	Rajz	Testnevelés	Ének		Ált. tan. eredmény
Török Vilmos .....	2	3	1	2	3	1	2	2	2	1	1	2	-
Vajda Petúr .....	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2	2	1	-
53 Vörös Ferenc .....	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2	2	1	fm
Weinzierl Tibor .....	2	3	3	3	4	4	3	4	3	2	1	4	-
Zolnai Balázs .....	1	2	1	1	1	2	1	1	1	2	2	1	-
Zsinger László .....	1	1	1	1	1	2	1	2	2	1	1	2	fm

Kimaradtak: Almássy István gr., Kass Imre. Összesen: 60.

## III. A) osztály.

Osztályfőnök: Teller József dr.

A tanuló neve	T a n t á r g y a k											Tanfolyamvélemény			
	Magaviselet	Rendszerlet	Hititan	Magyar nyelv	Történelem	Földrajz	Latin nyelv	Német nyelv	Természettan	Menyiségtan	Rajz		Testnevelés	Ének	Ált. tan. eredmény
Barják János .....	1	2	2	2	1	1	2	2	3	3	2	1	1	3	-
Bánki Jenő .....	1	2	1	3	2	1	2	2	1	2	1	2	2	2	fm
Báthory Endre .....	2	3	1	3	2	1	3	3	2	3	2	fm	3	3	-
Bódy László .....	1	2	1	2	1	2	2	2	2	3	1	2	1	2	-
5 Bugnyár Richard .....	2	3	2	3	3	4	4	3	3	3	3	3	3	4	-
Csapody István .....	2	3	1	3	2	2	3	3	3	3	2	3	2	3	-
Dobrovolszky László .....	2	2	1	3	3	3	2	1	3	3	1	1	1	3	-
Doleschall István ism. ....	3	3	1	3	3	3	3	2	2	3	2	1	2	3	-
Duchon Miklós .....	1	2	1	3	2	1	2	2	1	2	1	fm	2	2	-
10 Eckhardt Tibor .....	2	3	1	3	3	2	3	2	3	3	2	3	3	3	-
Éder Miklós .....	2	3	1	3	3	3	3	3	3	3	2	2	3	3	-
Faludi András .....	3	3	2	4	4	2	4	3	2	3	2	3	2	4	-
Fejes János .....	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	-
Fundák János .....	2	3	1	3	3	3	3	3	3	3	3	3	2	3	-
15 Gaszner Ferenc .....	2	2	2	3	2	1	3	2	3	3	3	3	2	3	-
Géczy-Kozák Attila .....	2	3	1	4	1	2	4	3	3	3	3	3	3	4	-
Götte Ákos .....	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	-
Hofbauer Mátyás .....	1	1	1	2	2	1	2	2	2	2	1	1	2	2	-
Horánszky András .....	1	2	1	3	2	1	3	2	2	2	3	3	3	3	-
20 Huszovszky Iván .....	1	1	1	1	1	1	2	1	1	1	1	2	2	1	-
Kaliszky Sándor .....	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	em
Kevi László .....	1	2	2	3	1	3	3	2	3	3	3	3	2	3	-
Kiss B. Zsolt .....	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2	1	1	2	1	-
Kozma Géza ref. ....	1	2	1	2	1	1	3	3	1	3	2	fm	2	3	fm
25 Lukás Vilmos .....	1	1	1	2	2	1	2	2	1	2	2	1	2	2	-
Mankovits Antal g. kat. ....	1	2	1	2	1	1	2	1	1	1	1	3	2	2	-
Mayer Richard .....	2	3	2	3	3	3	4	3	3	3	2	3	2	4	-
Mester János .....	2	2	1	2	1	1	2	2	2	3	2	3	1	2	-
Mérés László .....	2	3	1	3	2	3	3	3	3	3	3	3	2	3	-
30 Molnár László .....	2	2	1	3	2	1	3	3	2	3	2	fm	2	3	-

A tanuló neve	T a n t á r g y a k											Tandíjkezdmény				
	Magaviselet	Rendszerlet	Hittan	Magyar nyelv	Törtélem	Földrajz	Latin nyelv	Német nyelv	Természettan	Mennyiségtan	Rajz		Testnevelés	Ének	Alk. tan. eredmény	
																Tandíjkezdmény
Náray Zsolt .....	1	1	1	2	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	-
Petik Ernő.....	2	2	1	3	2	3	4	3	3	3	2	2	3	4	4	-
Rottman István .....	2	3	1	3	1	2	3	2	3	3	3	3	1	3	3	-
Schandl László .....	1	1	1	2	2	1	1	1	2	2	2	2	1	2	2	-
<sup>35</sup> Siegrist Lajos .....	2	2	1	3	2	2	3	3	2	3	1	3	2	3	3	-
Suhajda Oszkár.....	1	2	1	2	2	1	2	2	1	3	2	2	2	2	2	-
Sylvester András .....	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2	1	1	-
Szabó József .....	1	1	1	2	2	1	2	2	2	3	1	3	1	2	2	em
Szentiványi Mátyás ....	2	2	2	3	3	3	3	2	3	3	3	3	1	3	3	-
<sup>40</sup> Szira Tamás .....	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2	1	2	1	1	1	-
Sztankai Oszkár g. kat.	2	2	1	3	3	3	3	3	3	3	3	1	1	3	4	-
Takács Pál.....	2	3	1	3	3	3	4	3	3	3	3	3	1	4	4	-
Töpfel Pál .....	1	1	1	2	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	-
Ugrai Kálmán ág. ev. .	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	fm	1	1	1	-
<sup>45</sup> Varjassy-Langer Rudolf	2	1	1	2	1	1	2	1	2	1	3	2	1	2	2	-
Várkonyi István .....	2	2	1	3	2	3	3	4	3	4	3	3	1	4	4	-
Vincze András ref. ....	1	1	2	2	1	1	1	1	1	1	3	3	2	2	2	-
Vörös Jenő.....	1	2	1	3	2	2	3	3	2	3	2	1	1	2	2	-
Zimányi Pál .....	1	2	1	3	2	2	2	2	2	2	2	1	1	2	2	-
<sup>50</sup> Zsolnai Ágoston .....	2	2	1	3	3	2	3	3	3	3	3	2	2	3	3	-

Kimaradtak: Ivánka Endre, Pató Ráfael, Schepáczy Gyula, Szabó László.  
Összesen : 54.

## III. B) osztály.

Osztályfőnök : Papp László dr.

A tanuló neve	T a n t á r g y a k											Tandíjkezdmény				
	Magaviselet	Rendszerlet	Hittan	Magyar nyelv	Törtélem	Földrajz	Latin nyelv	Német nyelv	Természettan	Mennyiségtan	Rajz		Testnevelés	Ének	Alk. tan. eredmény	
																Tandíjkezdmény
Bakay László .....	1	1	1	2	1	1	1	1	1	1	1	fm	1	1	1	-
Botka Sándor .....	1	2	2	3	3	2	3	3	2	3	3	2	2	3	3	-
Czérna István .....	1	1	1	1	2	2	1	2	1	1	2	1	1	2	2	-
Csató Lóránt .....	2	2	1	2	1	2	3	4	2	3	2	1	2	4	4	-
<sup>5</sup> Cserhalmi Géza .....	2	4	2	2	3	3	4	4	3	4	3	3	3	4	4	-
Desseffy Aurél gr. ....	1	2	1	2	1	2	3	2	2	2	2	3	2	2	2	-
Desseffy János gr.....	1	2	1	2	1	2	2	3	2	2	2	3	2	2	2	-
Dezső János.....	2	1	1	1	2	2	2	2	2	1	2	2	2	2	2	fm
Dömötör László .....	2	2	1	3	2	3	2	3	3	3	3	2	2	3	3	-
<sup>10</sup> Dubay Miklós g. kat. ...	1	1	1	2	1	1	2	2	1	3	2	1	1	2	2	-
Farkas Andor .....	1	1	1	1	2	2	2	2	1	1	1	fm	2	2	2	-
Farkas László .....	1	1	1	1	1	1	1	2	1	1	1	2	1	1	1	fm
Fodor Levente .....	2	2	1	2	1	1	2	2	1	2	2	2	1	2	2	-
Ganszky Károly .....	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	em
<sup>15</sup> Gyökér István .....	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2	2	1	1	em
Hagymási Jenő .....	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2	1	1	1	fm
Hereim Gyula .....	1	1	1	2	1	3	2	3	2	2	2	2	2	3	3	-

A tanuló neve	Tantárgyak													Tanulmányi eredmény	Tandíjkezesmény		
	Magviselés	Rendszerezés	Hittan	Magyar nyelv	Történelem	Földrajz	Latin nyelv	Német nyelv	Természettan	Mennyiségtan	Rajz	Testnevelés	Ének				
<i>Herramhof Károly</i> .....	1	1	1	1	1	1	1	1	2	1	1	2	1	1	1	—	—
Hortobágyi Győző.....	1	1	1	1	2	1	1	2	2	1	1	1	1	2	2	3	—
<sup>20</sup> Imre Gábor.....	1	1	2	2	2	1	1	3	3	1	3	3	1	2	2	3	fm
Jászai László.....	1	2	2	3	2	3	2	3	1	3	3	3	3	2	2	3	—
<b>Jób Imre</b> .....	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	—
Kálló Elemér.....	2	3	2	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	1	2	3	—
<b>Kámán Sándor</b> .....	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2	1	1	—
<sup>25</sup> <b>Karsai Zoltán</b> .....	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2	1	1	fm
Kléh-Reinle Sándor.....	2	1	2	2	1	1	2	2	2	2	2	2	2	2	1	2	—
<b>Kondár Vilmos</b> .....	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	em
<b>Kozma György</b> .....	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	—
Látka János.....	1	1	2	2	1	2	2	2	2	2	3	3	3	2	2	2	—
<sup>30</sup> Liska Tibor.....	1	1	1	2	1	2	2	2	2	3	2	2	1	1	2	2	fm
Márfy László.....	1	2	2	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	2	3	2	—
<b>Masznay Iván ev.</b> .....	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	em
Mészáros József.....	1	1	1	1	1	1	1	2	3	1	2	1	1	1	1	2	—
Molnár Zoltán.....	1	1	1	2	1	1	1	2	3	2	2	2	1	1	1	2	fm
<sup>35</sup> Nagy Károly.....	2	3	2	3	3	3	4	4	3	3	3	2	1	1	1	4	—
Palánk Tibor.....	1	2	1	3	2	2	2	3	3	3	2	3	2	3	2	3	—
Pásztói András.....	2	2	2	2	3	2	3	4	2	3	1	1	2	2	1	4	—
<i>Petrovay Szabolcs</i> .....	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2	2	1	1	—	—
Rác Pál.....	2	2	1	2	1	1	3	2	1	3	2	3	2	3	2	3	—
<sup>40</sup> <i>Rády László</i> .....	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2	2	2	1	1	—	—
van Royen János ref. ....	1	1	1	2	1	2	2	1	2	3	2	3	1	2	1	2	—
Seenger Gyula.....	2	2	1	3	3	3	3	3	3	3	2	1	2	2	3	—	—
Steingaszner László.....	1	1	1	2	2	2	2	1	2	2	1	2	1	2	1	2	—
Szelényi István.....	1	2	1	2	2	2	2	2	1	3	2	fm	2	2	2	—	—
<sup>45</sup> <b>Szűnyi Gábor</b> .....	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2	1	1	1	fm
Szovik József.....	1	1	1	3	2	2	2	2	2	1	1	2	1	1	2	—	—
Takács László ref. ....	1	1	1	3	1	1	3	3	3	3	2	fm	1	1	3	—	—
Tasnády Endre.....	2	2	1	2	1	2	2	3	1	1	1	1	1	1	1	2	fm
Vágó Pál.....	2	2	1	3	1	1	3	2	3	2	3	1	3	3	3	—	—
<sup>50</sup> Vass Gábor.....	2	2	1	2	1	1	2	1	1	2	2	2	2	2	2	2	—
Wiedermann Vilmos.....	3	2	1	2	2	2	3	3	3	2	3	1	2	3	1	2	—
<i>Zlinský János</i> .....	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2	3	1	1	—	—
Zoller Marino.....	2	1	1	2	1	3	2	1	1	1	2	1	2	2	2	—	—
Zsolnay Tibor.....	1	2	1	2	3	2	3	3	3	3	3	3	2	3	—	—	—
<i>Magántanuló:</i>																	
Fogarasi László.....	—	—	1	3	2	3	3	3	3	4	3	1	3	4	—	—	—

Összesen : 55.

## IV. A) osztály.

Osztályfőnök : Mihálkó Béla.

A tanuló neve	Tantárgyak														
	Magviselet	Rendszeretel	Hitton	Magyar nyelv	Történelem	Latin nyelv	Német nyelv	Természettan	Mennyiségtan	Rajz	Testnevelés	Égészségtan	Gyorsírás	Alt. tan. eredmény	Tanulmányi eredmény
Aczél Tamás ev. ....	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	-
Antal József .....	1	1	1	1	1	2	2	2	2	2	1	1	1	2	-
Balázs Sándor .....	1	1	1	1	1	2	1	1	1	1	1	1	1	1	fm
Bánfalvi Béla .....	1	2	1	2	1	3	2	2	2	1	2	1	2	2	-
5 Belányi Tamás .....	1	1	1	1	1	1	2	1	1	1	1	1	1	1	em
Binder Vilmos .....	2	3	1	3	3	3	4	3	3	2	2	2	3	4	-
Breuer Miklós izr. ....	1	1	1	2	1	1	1	1	1	1	1	2	2	1	-
Bulányi Ágoston .....	1	2	1	2	2	3	2	2	2	2	1	2	2	2	fm
Csobánczi Rajmund ...	1	2	1	3	3	3	3	3	3	3	2	3	2	3	-
10 Devecseri Géza .....	1	2	1	2	1	3	2	2	2	3	1	2	2	3	-
Eckhart Ede .....	1	2	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	-
Frank Adorján .....	1	2	1	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	-
Gajary Tibor .....	1	1	1	2	1	2	1	2	3	2	1	2	3	2	-
Göres Tibor .....	1	2	2	2	2	3	2	2	2	3	2	2	2	3	-
15 Grász Miklós .....	2	3	2	3	3	3	3	3	3	3	2	3	3	4	-
Grosz István .....	1	1	1	1	1	1	1	2	1	1	1	1	1	2	-
Haggenmacher Róbert ..	1	1	1	1	1	2	1	1	2	1	1	1	2	2	-
Hanusz László .....	1	1	1	2	2	3	2	2	2	2	1	1	3	2	-
Harsányi Kálmán .....	1	1	1	2	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	-
20 Héjja Ferenc .....	2	2	2	2	2	3	3	3	4	3	2	3	4	4	-
Henez Iván .....	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	-
Hódy János ref. ....	2	3	1	2	1	3	3	2	3	2	3	1	3	3	-
Hunyár Csaba .....	1	1	1	1	1	1	2	1	1	1	1	1	1	1	-
Iványi László .....	1	1	1	2	1	2	2	2	1	2	1	1	1	2	fm
25 Jákó Miklós .....	2	2	2	2	2	3	3	3	3	3	3	3	4	4	-
Karászy Pál .....	1	2	2	3	3	4	3	3	3	2	1	2	3	4	-
Kemenes László .....	1	3	1	3	3	4	3	2	3	2	1	1	3	4	-
Kengyel György .....	2	2	2	1	1	2	3	3	3	2	2	2	1	3	fm
Kenyeres István .....	1	1	1	1	1	1	1	2	1	1	1	1	2	1	-
30 Knorr András .....	1	1	1	2	2	3	2	1	2	2	1	1	2	2	-
Lányi Miklós .....	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	-
Liszt Nándor .....	1	1	1	1	1	1	2	2	3	1	1	1	2	2	-
Makó Lóránt .....	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	-
Martini Tamás .....	1	1	1	2	2	3	3	2	3	2	2	2	3	3	-
35 Mészáros Rudolf .....	2	2	2	2	2	3	3	3	3	2	2	1	4	3	-
Nagy József .....	1	2	1	3	2	3	2	3	3	1	1	2	3	3	-
Oláh György .....	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2	1	1	1	-
Pleyer Walter .....	2	2	2	2	3	4	4	3	4	2	1	3	4	4	-
Ratimorszky Róbert .....	1	1	1	2	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	-
40 Róka Ferenc .....	1	1	1	2	1	2	1	3	3	3	2	2	3	3	-
Rózsahegyi Oszkár ....	1	2	1	2	1	2	2	2	1	2	2	2	1	2	fm
Ruszák Antal .....	2	3	2	4	4	3	4	4	3	3	fm	3	4	4	-
Schandl Marián .....	1	2	2	3	3	4	3	3	3	3	2	2	3	4	-
Schwachtje Ferenc .....	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	fm
15 Skodik Norbert .....	1	2	2	2	3	3	3	3	3	3	1	2	3	3	-
Somogyi György ev. ....	2	4		3	3	4	4	4	4	3	1	3	3	4	-
Stanek Róbert .....	1	2	2	1	1	3	3	1	3	2	3	1	3	3	-
Steingaszner Pál .....	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	-
Szabó Iván .....	1	2	2	2	3	3	2	2	2	2	1	3	3	3	-
50 Szánthó Csaba .....	2	2	2	2	3	3	3	3	3	3	2	3	2	3	-
Tankóczy Géza .....	1	2	1	3	2	3	3	3	3	3	2	2	3	3	-
Töttössy Miklós .....	2	4	2	3	3	3	3	4	4	3	3	2	4	4	-

A tanuló neve	Tantárgyak														
	Magaviselet	Rendszerlet	Hitlan	Magyar nyelv	Történelem	Latin nyelv	Német nyelv	Természettan	Meenyiségtan	Rajz	Testnevelés	Egészségtan	Gyorsírás	Alt. tan. eredmény	Tanfelkészítési
				Magyar nyelv	Történelem	Latin nyelv	Német nyelv	Természettan	Meenyiségtan	Rajz	Testnevelés	Egészségtan	Gyorsírás	Alt. tan. eredmény	Tanfelkészítési
Varga Béla .....	2	3	2	3	3	3	3	3	4	3	1	2	4	4	-
Verőczey Béla .....	1	2	1	2	2	3	3	2	3	1	3	1	2	3	-
<sup>53</sup> Vozdánzky József ism.	1	1	2	2	2	3	2	2	3	1	2	2	2	3	-
Weber István .....	1	2	1	2	1	2	1	2	2	1	3	2	1	2	fm
Wellisch Dénes .....	1	2	1	2	2	3	2	2	2	2	3	1	2	2	-
Záborszky Béla .....	1	2	1	2	2	2	2	2	3	2	1	2	1	2	fm
<i>Magántanuló:</i> Dorkó István	-	-	1	3	3	3	3	3	3	3	2	3	3	3	fm
Összesen: 59.															

## IV. B) osztály.

Osztályfőnök: Magyar László dr.

A tanuló neve	Tantárgyak														
	Magaviselet	Rendszerlet	Hitlan	Magyar nyelv	Történelem	Latin nyelv	Német nyelv	Természettan	Meenyiségtan	Rajz	Testnevelés	Egészségtan	Gyorsírás	Alt. tan. eredmény	Tanfelkészítési
				Magyar nyelv	Történelem	Latin nyelv	Német nyelv	Természettan	Meenyiségtan	Rajz	Testnevelés	Egészségtan	Gyorsírás	Alt. tan. eredmény	Tanfelkészítési
Andrássy Attila .....	2	2	2	2	3	3	2	3	3	2	2	3	2	3	-
Bajusz Tamás .....	2	2	2	2	3	3	3	3	4	2	3	2	3	4	-
Ballun György .....	2	2	1	2	2	2	2	1	1	2	2	1	2	2	-
Bácsér György .....	1	1	1	2	3	3	3	2	3	1	2	1	2	3	-
<sup>5</sup> Benkő László .....	1	2	1	3	2	2	1	2	2	2	2	1	2	2	-
Békés András .....	2	2	1	3	1	3	3	2	2	2	2	1	2	3	-
<b>Borlai Oszkár</b> .....	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2	1	1	1	fm
Borlay József .....	1	2	2	2	2	3	3	2	3	2	2	2	2	3	-
Bódy Oszkár .....	2	2	2	3	2	3	3	3	1	2	1	2	2	3	-
<sup>10</sup> Demeter Győző ism. ....	2	2	1	3	3	3	3	3	3	1	1	2	3	3	-
Dobrovolszky Lóránt ..	2	2	2	3	2	3	3	3	3	1	1	2	1	3	-
Dzsaja István .....	2	1	2	3	3	3	3	3	3	3	1	3	4	3	-
Eskulits Emil .....	1	1	1	2	2	2	2	1	2	2	1	1	2	2	-
Farkas György .....	2	2	1	2	2	2	2	2	1	2	1	3	2	2	-
<sup>15</sup> Forstner Róbert .....	1	2	2	3	3	3	2	2	3	1	1	2	2	3	-
Gálffy László .....	1	1	1	3	2	3	3	2	3	3	1	2	3	3	-
Gergely Péter izr. ....	2	2	1	2	2	2	2	2	1	2	3	2	3	2	-
Gundel Imre .....	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	-
<b>Hadhelyi János</b> .....	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2	2	2	2	-
<sup>20</sup> Homor Imre .....	2	1	1	2	2	2	2	2	2	1	2	1	2	2	-
Hortobágyi János ism. ..	2	1	1	3	3	3	3	3	3	2	1	3	2	3	-
Horváth Endre .....	1	1	1	2	2	3	2	3	3	2	3	2	2	3	-
<b>Huszár Nándor</b> .....	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	-
Jankovich László .....	2	2	1	2	2	2	2	2	1	1	3	2	1	2	-
<sup>25</sup> Kárpáti Miklós .....	1	1	2	3	3	3	3	2	3	1	3	1	3	3	-
<b>Kerényi Dénes</b> .....	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	-
<b>Knebel Jenő</b> .....	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2	2	1	1	fm
<b>Komán András g. kat.</b> ..	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2	2	1	1	fm
Kovács Gyula .....	1	1	1	3	2	3	3	3	3	2	2	2	4	3	-
<sup>30</sup> Madarassy Gábor .....	2	2	2	3	3	3	2	3	3	3	1	3	4	3	-
Mészáros Pál .....	2	2	1	1	1	2	1	1	2	2	3	1	2	2	-



A tanuló neve	Magviselés	Rendszerezés	Tantárgyak										Ált. tan. eredmény	Tanulmányi eredmény	
			Hit-tan	Magyar nyelv	Történelem	Latin nyelv	Német nyelv	Természettan	Mennyiség-tan	Rajz	Testnevelés	Égészség-tan			Gyorsírás
<b>Moosonoky László</b> .....	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2	1	-
Nyulászi János .....	1	2	1	2	1	2	2	2	2	3	2	2	1	3	-
Pap Zoltán .....	1	2	1	3	2	3	3	3	3	3	2	2	4	2	-
35 Regele Zoltán .....	1	1	1	1	1	1	2	2	2	2	2	2	1	2	fm
Rodič Imre .....	1	1	1	2	2	2	2	2	2	3	1	2	3	2	-
Rosnyay András ref. ..	1	1	1	2	2	1	1	1	1	3	1	3	2	2	-
Rozsnyay Károly ref. .	1	1	1	2	2	2	2	2	2	1	3	1	1	2	-
<b>Röthler György</b> .....	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	-
40 <b>Schuler Dezső</b> .....	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	-
Simonyi Ervin .....	2	2	2	3	3	3	3	3	3	3	3	2	3	3	-
Stachó Tamás .....	1	2	2	3	3	3	3	3	3	3	2	2	3	3	-
<b>Steiner Károly</b> .....	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2	1	1	1	-
Szabados Zoltán .....	2	2	2	3	3	3	3	3	3	2	2	1	4	3	-
45 Szalay-Marzsó Aladár .	1	1	1	3	2	2	3	3	3	2	2	2	3	3	-
<b>Tóth László</b> .....	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	-
Turi József .....	1	1	1	2	3	3	2	2	2	3	1	1	2	2	-
Ungvári Jenő .....	2	2	2	3	2	3	3	3	3	2	1	2	3	3	-
Verebély András .....	2	2	2	2	2	2	3	3	1	2	2	1	3	2	-
50 Véber Viktor .....	2	2	2	3	3	3	3	3	1	1	1	1	3	3	-
Vináry Ervin .....	2	2	1	2	1	3	3	3	1	2	2	2	3	3	-
Wenner János .....	1	2	1	3	3	3	3	3	3	3	1	1	3	3	-
<b>Zombory Ervin</b> .....	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2	1	1	1	1	-

Kimaradt: Dobrova László.

Összesen : 54.

### V. A) osztály.

Osztályfőnök : Kovács Alajos dr.

A tanuló neve	Magviselés	Rendszerezés	Tantárgyak										Ált. tan. eredmény	Tanulmányi eredmény	
			Hit-tan	Magyar nyelv	Történelem	Latin nyelv	Görög nyelv	Francia nyelv	Olasz nyelv	Német nyelv	Természettan	Mennyiség-tan			Testnevelés
<b>Angyal Károly</b> .....	1	2	1	1	1	1	1	-	-	1	1	1	2	1	-
<i>Baksay Miklós</i> .....	1	2	1	1	1	1	1	-	-	1	1	2	2	3	-
Bauer Rudolf .....	1	3	1	2	2	3	-	3	-	3	1	3	2	2	-
Berkes György .....	2	3	1	1	1	2	1	-	-	1	1	1	2	2	-
5 Bödecs Aladár .....	1	2	1	2	1	3	2	-	-	1	1	2	2	2	-
Dibusz Miklós .....	1	3	1	3	2	3	-	-	3	3	2	3	3	3	-
<i>Eckhart István</i> .....	1	2	1	1	1	1	1	-	-	1	1	1	1	1	-
Farkas Bálint .....	2	2	1	2	3	3	-	-	2	3	2	3	1	3	-
Fekete Balázs .....	2	2	1	2	1	2	-	2	-	2	1	3	1	1	-
10 Fekete Károly .....	1	2	1	1	1	2	1	-	-	2	1	2	1	1	fm
Gere Tibor .....	2	2	1	3	3	2	3	3	-	3	3	3	3	3	-
Gonda Péter .....	2	2	1	2	2	3	2	-	-	3	3	1	3	3	-
Haltenberger Mihály ..	2	3	1	3	3	3	-	3	-	3	3	4	4	4	-
Jancsár Péter .....	1	2	1	2	1	3	-	2	-	3	1	3	2	3	-
15 Jókay-Szilágyi Sándor .	2	2	1	2	2	3	-	-	3	2	2	4	2	4	fm

A tanuló neve	T a n t á r g y a k													Tanulmány			
	Magaviselet	Rendszeretel											Tanulmány				
			Hittan	Magyar nyelv	Történelem	Latin nyelv	Görög nyelv	Francia nyelv	Olasz nyelv	Német nyelv	Természettan	Mennyiségtan			Testnevelés		
Kalotay Ottó .....	1	1	1	1	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	fm	2	-
Kelenen László .....	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	-
Keller Pál .....	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	-
Keveházi Ferenc .....	2	2	1	1	2	2	2	2	2	2	3	3	1	1	2	2	-
<sup>20</sup> Körösmezey László .....	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	1	1	1	2	2	-
Kürthy Péter .....	1	2	1	2	2	2	1	2	1	1	1	1	1	1	2	2	em
Langer Tamás .....	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2	1	-
Ledniczky Ottó .....	1	2	1	2	2	3	3	2	3	3	4	2	3	3	2	4	-
Mambriny Ödön .....	1	2	1	2	2	3	3	2	3	3	2	3	3	3	fm	3	-
<sup>25</sup> Mencsik István .....	3	3	2	3	3	3	3	3	4	4	3	2	3	2	1	4	-
Mészáros Sándor .....	2	2	2	2	2	3	3	3	3	3	3	1	2	2	2	3	-
Morlin János .....	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	-
Puskás László .....	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	-
Rezsőfi Ferenc .....	1	2	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2	1	1	1	em
<sup>30</sup> Rottmann Elemér .....	1	2	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	-
Schletter István .....	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2	2	fm	1	-
Sibalszky Zoltán .....	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	-
Stirling György .....	2	2	1	2	2	3	3	1	1	2	1	2	2	1	2	2	-
Szabó Miklós .....	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2	2	fm	1	fm
<sup>35</sup> Szeben Tamás ref. ....	2	3	2	1	1	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	-
Szentgyörgyvölgyi Zoltán	1	2	1	1	1	2	1	1	1	1	1	1	2	2	2	2	em
Szentpály Ernő .....	1	2	1	2	2	2	2	3	3	3	1	2	2	2	3	3	-
Szira Béla .....	1	2	1	2	1	2	2	2	2	2	2	3	1	2	2	fm	-
Tirczka Tamás .....	1	3	1	2	1	2	1	2	2	2	1	3	2	2	2	2	-
<sup>10</sup> Tolnai Béla ref. ....	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2	1	1	-
Várdai Ferenc .....	1	2	1	1	1	2	2	1	1	1	1	2	2	1	2	2	em
Viola János .....	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2	1	2	1	2	1	-
<i>Magántanuló :</i>																	
Hám Jenő .....	-	-	2	3	3	3	3	-	-	3	3	3	1	-	-	-	-

*Kimaradtak:* Blaske Károly, Detre Gyula, Kármán Tibor, Keledy Péter. Összesen : 47.

**Osztályfőnök : Hardi István.**

**V. B) osztály.**

**ápr.-tól helyettesíti : Öveges József.**

A tanuló neve	T a n t á r g y a k													Tanulmány		
	Magaviselet	Rendszeretel											Tanulmány			
			Hittan	Magyar nyelv	Történelem	Latin nyelv	Görög nyelv	Francia nyelv	Olasz nyelv	Német nyelv	Természettan	Mennyiségtan			Testnevelés	
Árkos Gábor .....	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	3	2	2	2	-
Bányai János .....	1	2	1	2	3	2	2	1	1	3	3	2	2	1	3	-
Balanghy Iván .....	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	-
Bán Géza .....	1	2	1	2	2	2	2	2	2	2	3	1	2	1	2	em
<sup>5</sup> Böhm József .....	1	2	1	2	2	2	2	1	2	2	2	2	2	1	2	-
Csik Attila .....	1	1	1	1	1	2	2	1	1	1	1	1	2	1	1	-
Etele Ágoston .....	1	1	1	1	3	3	2	1	3	1	3	2	3	2	3	-
Fekete György .....	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2	1	1	-

A tanuló neve	T a n t á r g y a k											Tanulmány			
	Magaviselet	Rendszertel	Hittan	Magyar nyelv	Történelem	Latin nyelv	Görög nyelv	Francia nyelv	Olasz nyelv	Német nyelv	Természettud.		Mennyiségtan	Testnevelés	Alt. tan. eredmény
<i>Füleky Ernő</i> .....	1	1	1	2	1	1	-	1	-	1	1	1	fm	1	-
10 <i>Gyalóka Béla ref.</i> .....	2	2	3	3	4	3	-	4	-	4	2	4	2	3	-
<i>Gyertyámosy János</i> .....	1	2	1	1	2	2	-	2	-	3	1	3	1	3	-
<i>Haranghy Péter</i> .....	1	1	1	2	2	3	-	-	3	4	1	3	fm	4	-
<i>Hittrich János ev.</i> .....	1	1	1	1	1	1	-	1	-	1	1	1	fm	1	-
<i>Jánosi Engel Sándor</i> .....	1	1	1	1	1	1	-	1	-	1	1	1	2	1	-
15 <i>Kalkó László</i> .....	2	2	2	3	3	3	-	3	-	4	2	3	1	4	-
<i>Kehly István</i> .....	1	2	1	2	2	3	-	-	3	2	1	3	fm	3	-
<i>Kelecsényi Zoltán</i> .....	2	2	1	3	2	3	-	-	2	3	2	2	2	3	-
<i>Kiss László</i> .....	1	1	1	1	2	2	-	-	2	3	1	2	1	2	-
<i>Kollár László</i> .....	1	1	1	1	1	1	1	-	-	1	1	1	1	1	-
20 <i>Láng Artúr</i> .....	1	2	1	2	3	3	-	3	-	3	3	3	fm	3	-
<i>Majtán József</i> .....	1	1	1	1	1	1	-	1	-	1	1	1	1	1	fm
<i>Matusz Károly</i> .....	2	2	2	2	2	3	-	3	-	3	1	3	2	3	-
<i>Micskey Kálmán</i> .....	1	1	1	1	1	1	1	-	-	2	1	1	3	1	-
<i>Mogán Miklós</i> .....	1	1	1	1	1	1	1	-	-	1	1	1	1	1	-
25 <i>Örvössy László</i> .....	1	1	1	2	2	2	-	1	-	2	1	2	2	2	em
<i>Paróczy Zsolt</i> .....	2	2	2	2	2	3	-	3	3	2	3	2	3	3	-
<i>Podruzsik Béla</i> .....	1	2	1	1	2	2	-	2	-	2	1	3	2	2	-
<i>Rajágh László</i> .....	1	1	1	2	1	3	-	2	-	2	1	3	2	3	-
<i>Rohonczy Győző</i> .....	2	1	2	2	2	2	-	1	-	2	2	2	2	2	-
30 <i>Rosemberszky György</i> ..	2	2	2	3	3	4	-	-	3	3	3	2	2	4	-
<i>Ruckerbauer Ferenc</i> .....	1	1	1	1	1	1	1	-	-	1	1	2	2	1	fm
<i>Sáiz Iván</i> .....	1	1	1	1	1	1	-	1	-	1	1	1	1	1	-
<i>Schumann János</i> .....	1	1	1	1	1	1	-	1	-	1	1	1	2	1	-
<i>Seidl György</i> .....	2	1	1	1	2	2	-	-	3	2	2	2	2	2	-
35 <i>Stauróczy György</i> .....	1	1	1	2	3	3	-	3	-	4	2	3	2	1	-
<i>Szelényi Ferenc</i> .....	2	2	1	3	2	4	-	3	-	3	1	3	fm	4	-
<i>Szilágyi Lajos</i> .....	1	1	1	2	3	3	-	3	-	3	2	3	2	3	-
<i>Szójka Frigyes</i> .....	1	1	1	2	2	3	-	3	-	3	1	3	2	3	-
<i>Szombathy István</i> .....	1	1	1	2	2	1	1	-	-	2	1	2	2	2	-
40 <i>Toffler János</i> .....	1	2	1	1	1	2	-	-	1	1	1	1	2	1	-
<i>Türr Ervin</i> .....	1	2	1	2	1	4	3	-	-	3	1	3	1	4	-
<i>Unger Emil</i> .....	1	1	1	1	1	1	1	-	1	1	1	1	fm	1	-
<i>Vass György</i> .....	1	1	1	1	1	2	-	1	-	1	1	1	2	1	fm
<i>Vidor János</i> .....	1	2	1	2	3	3	-	4	-	3	2	3	3	1	-
45 <i>Weinzierl Oszkár</i> .....	1	1	1	1	1	1	-	1	-	2	1	1	1	1	em
<i>Zakariás László</i> .....	2	1	2	2	3	3	-	-	3	3	2	2	2	3	-
<i>Magántanulók:</i>															
<i>Károlyi Zsigmond*</i> .....	-	1	1	2	2	2	2	-	-	3	2	2	2	2	fm
<i>Kordován Zoltán</i> .....	-	2	3	3	3	3	3	-	3	-	4	2	3	2	-
<i>Novák Béla</i> .....	-	1	2	3	3	2	-	3	-	3	2	3	2	3	-
<i>Kimaradt: Battay László.</i>															
<i>Összesen: 50.</i>															
* Decemberben tett magánvizsgálatot.															

## VI. A) osztály.

Osztályfőnök: Dragos Károly.

A tanuló neve	T a n t á r g y a k											Testnevelés	Ált. tan. eredmény	Tanf. tel. eredmény	
	Magviselés	Rendszeret	Hitlan	Magyar nyelv	Történelem	Gazdasági és társadalmi tan.	Latin nyelv	Görög nyelv	Francia nyelv	Német nyelv	Vegy. tan.				Mennyiségtan
<b>Balla László</b> .....	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	em
Csaba Károly .....	2	3	2	2	1	1	3	3	3	3	1	3	3	3	-
Cseh Tibor .....	2	2	1	3	2	2	2	2	2	2	1	3	1	3	-
Dánfy János .....	2	3	2	3	1	2	2	2	2	2	3	1	3	3	-
5 Dombai László .....	1	2	1	3	2	2	3	3	3	3	1	2	2	3	-
Egervári Ottó .....	2	2	1	2	2	2	3	3	3	3	2	2	3	3	-
Fabinyi Tamás .....	2	3	2	2	1	1	3	3	2	1	3	1	3	3	-
Farkas Barnabás .....	1	2	1	2	1	2	3	3	3	3	2	2	1	3	-
Fodor Miklós .....	1	1	1	2	1	1	2	2	2	2	1	1	2	2	-
10 Füzér Ferenc .....	1	1	1	2	2	1	2	2	2	3	1	2	2	2	em
Gaigne Jenő .....	1	1	1	2	2	2	2	2	2	2	1	2	2	2	-
Gráf Kálmán .....	2	3	1	2	2	1	2	2	2	1	2	3	2	3	-
Haffner Gábor .....	1	2	1	2	1	2	3	3	2	2	3	2	3	3	-
Hanzmann Lipót .....	1	1	1	1	2	1	1	1	1	1	1	1	1	1	fm
15 Hay József .....	1	2	1	1	1	1	1	1	2	1	1	1	2	1	-
Hikkel László .....	1	1	1	2	2	1	3	3	2	3	2	2	1	3	-
Hoffmann Ferenc .....	2	3	1	4	3	3	3	3	4	3	3	2	2	4	-
Homonnay Tamás .....	2	2	1	2	2	2	3	2	2	2	1	2	1	2	-
Hübner Lóránt .....	2	2	1	3	2	2	3	3	3	3	1	2	3	3	-
20 <b>Kemény Dezső</b> .....	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	em
<i>Király Kálmán</i> .....	1	1	1	1	1	1	2	1	1	1	1	1	1	1	-
<b>Kubin József</b> .....	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	-
Marjai Győző .....	1	1	1	2	1	2	3	3	1	2	1	2	1	2	-
Mázsár Gyula .....	1	1	1	2	2	2	2	1	1	1	2	1	2	2	em
25 Mináry Gábor .....	1	1	1	1	1	2	2	1	1	1	1	2	1	2	fm
Moess Tibor ev. ....	1	2	1	3	2	2	3	3	2	3	3	3	1	3	-
Mutschenbacher István .....	2	2	1	3	2	2	3	3	3	2	3	1	3	3	-
Németh Zoltán .....	1	1	1	2	2	1	2	2	2	2	1	2	2	2	-
Ogonovszky László .....	1	1	1	1	2	2	2	2	2	2	1	1	1	2	fm
30 Pataki Miklós .....	2	3	2	3	2	2	3	3	3	3	3	2	3	3	-
Rajki Ottó .....	1	1	1	1	1	1	2	2	1	1	2	1	2	2	em
Rév Endre .....	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	fm
Schaffler Ferenc .....	2	3	2	3	3	3	4	4	4	3	4	3	4	4	-
Schultz Imre .....	1	2	1	2	2	3	3	3	3	2	3	2	3	3	-
35 Schüller Frigyes .....	1	1	1	2	1	2	1	2	3	1	1	1	1	2	-
Schüller Gyula .....	1	2	1	2	2	1	2	2	2	1	1	2	2	2	-
Schweitzer Ede .....	2	3	1	2	1	1	2	3	1	3	2	2	3	3	-
Stoll Géza .....	2	3	1	1	3	3	4	3	3	4	4	2	4	4	-
10 Tóth Gedeon .....	1	2	1	1	1	1	2	2	1	1	1	2	2	2	-
Trummer István .....	2	3	2	4	2	2	2	3	3	1	2	1	4	4	-
Trybek László .....	1	1	1	3	2	2	3	3	3	1	3	3	3	3	-
Varga Miklós .....	2	2	1	2	2	2	3	3	3	3	1	2	1	3	fm
Vitthalm József .....	1	1	1	2	2	1	2	2	2	1	3	1	1	2	-
Wahlby Adly Adolf .....	1	2	1	2	2	1	3	3	2	1	1	2	1	2	-
45 <b>Weber Sándor</b> .....	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	-
<i>Magántanulók:</i>															
<b>Bakach-Bessenyei F. br.</b> .....	-	-	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	-
Dömöny György* .....	-	-	1	2	1	-	2	2	-	1	2	3	2	2	-
* A tanév elején tett magánvizsgálatot.															
Összesen: 47.															

## VI. B) osztály.

Osztályfőnök : Bozi Ferenc.

A tanuló neve	T a n t a r g y a k													Tudjteljesítmény	
	Magánvizlet	Közd. or. tel.	Hitman	Magyar nyelv	Történelem	Közgazdaságtan	Latin nyelv	Görög nyelv	Francia nyelv	Német nyelv	Vegetan	Mennyiségtan	Tebhevelés		Alt. tan. eredmény
Adler Rácz József	2	2	1	2	2	2	2	—	2	2	1	1	1	2	—
Bencsó Tamás	2	2	2	3	3	3	3	—	4	3	3	3	3	1	—
Bethlen Ferenc gr. ref.	1	1	1	1	2	2	2	—	2	2	2	2	2	1	—
<b>Bingert Iván</b>	<b>1</b>	<b>1</b>	<b>1</b>	<b>1</b>	<b>1</b>	<b>1</b>	<b>1</b>	<b>—</b>	<b>1</b>	<b>1</b>	<b>1</b>	<b>1</b>	<b>1</b>	<b>1</b>	<b>—</b>
Blazsek Andor	1	2	1	2	1	1	1	—	1	2	1	1	1	2	—
Bodnár Andor	2	2	1	2	3	3	3	—	3	3	3	3	3	2	—
Buzsáky Géza ism.	2	2	1	2	3	3	3	—	3	3	3	3	3	1	—
Chabada László	1	1	1	2	2	1	3	3	—	3	1	2	2	3	—
Csákány Rudolf	1	1	1	3	1	2	2	—	2	3	1	2	1	3	—
Cserján Attila	2	2	2	2	3	3	3	—	2	3	1	2	4	4	—
Dernói Lajos	1	1	1	2	1	1	1	2	—	2	3	1	2	fm	em
Destek Tamás	2	2	1	2	2	2	2	—	3	2	1	2	2	2	—
Décezy Péter	1	1	1	2	2	2	3	—	3	3	2	3	2	3	—
Dírszlay Béla br.	1	1	1	1	1	1	1	—	2	1	1	2	2	2	—
Dózsa Lajos	2	1	1	2	2	2	2	3	—	4	2	2	2	4	—
Dömötör János	2	2	1	3	2	2	3	—	3	3	3	3	2	3	—
Fejér József	1	1	1	2	2	2	2	—	3	3	1	3	3	3	—
Gál Gyula	2	2	1	1	1	1	1	—	2	1	2	3	2	2	—
Göbl Albin	1	1	1	2	2	2	3	—	3	3	2	2	2	3	—
Gundel István	2	2	1	2	2	2	2	—	2	2	2	3	2	2	—
Herzog János	2	2	1	1	1	1	1	2	—	1	2	2	1	2	em
Höfler Tibor	1	1	1	1	2	1	2	2	—	2	1	2	2	2	—
Juhászi Ferenc	2	2	1	2	2	2	2	3	—	3	3	3	2	3	—
Kerekes Endre	1	1	1	2	2	2	2	3	—	3	1	2	1	3	—
Koch Sándor	1	1	1	1	1	1	1	—	2	2	1	2	2	2	—
Kratky Tamás	1	1	1	2	1	1	1	—	2	2	1	2	2	2	—
Kun Ferenc	1	1	1	2	2	2	2	—	2	2	2	3	1	2	—
Meixner László	1	1	1	2	2	2	2	—	2	2	3	2	2	2	—
<b>Mészner Sebestyén</b>	<b>1</b>	<b>1</b>	<b>1</b>	<b>1</b>	<b>1</b>	<b>1</b>	<b>1</b>	<b>—</b>	<b>1</b>	<b>1</b>	<b>1</b>	<b>1</b>	<b>1</b>	<b>1</b>	<b>—</b>
Milleker Frigyes	2	2	1	3	3	3	3	—	4	3	3	3	2	4	—
Mocskonyi Brunó	1	1	1	2	1	1	2	—	2	2	1	1	2	2	—
Molnár Péter	2	2	1	3	2	2	3	—	3	4	1	3	2	4	—
Neuber Alajos	1	1	1	2	2	2	2	—	3	3	2	3	1	3	—
Östör Lőránt	2	1	1	1	1	1	1	—	1	2	1	2	2	2	em
<i>Perklaky Károly</i>	1	1	1	1	1	1	1	1	—	2	1	1	2	1	—
Pfundt György	1	1	1	2	2	2	2	—	2	1	2	2	2	2	—
Róbert Emil	1	1	1	3	3	2	3	—	3	3	1	1	2	3	—
Schödl Tamás	1	1	1	2	2	1	2	—	3	1	1	3	3	3	—
Stieber Tibor	1	2	2	3	2	2	2	2	—	2	2	2	2	2	fm
Szalay Jenő	1	2	1	2	2	2	2	—	2	2	3	3	1	3	—
Szántó Ferenc izr.	1	1	1	2	1	1	1	—	2	2	2	3	2	2	—
Tamás István	1	1	1	1	1	1	1	—	2	2	1	2	2	2	em
Tóth István	1	1	1	1	2	2	2	—	2	2	3	2	2	2	—
<b>Tóth Tamás</b>	<b>1</b>	<b>1</b>	<b>1</b>	<b>1</b>	<b>1</b>	<b>1</b>	<b>1</b>	<b>—</b>	<b>1</b>	<b>1</b>	<b>1</b>	<b>1</b>	<b>1</b>	<b>1</b>	<b>—</b>
Unger Mihály	1	1	1	3	2	1	2	—	2	2	1	2	2	2	—
<b>Victorisz Tamás ev.</b>	<b>1</b>	<b>1</b>	<b>1</b>	<b>1</b>	<b>1</b>	<b>1</b>	<b>1</b>	<b>—</b>	<b>1</b>	<b>1</b>	<b>1</b>	<b>1</b>	<b>1</b>	<b>1</b>	<b>—</b>
Zimmermann Tamás	2	2	2	2	2	2	2	—	3	2	2	2	2	2	—
<i>Magántanuló:</i>															
Andorkó Tibor*	—	—	2	3	2	—	3	3	—	3	2	4	2	4	—

Kimaradt : Serényi János gr.

Összesen : 49.

\* A tanév elején tett magánvizsgálatot.

## VII. A) osztály.

Osztályfőnök: Vékey Károly.

A tanuló neve	T a n t a r g y a k													Tanultkedvesség		
	Magaviselet	Rendszerezet	Hittan	Magyar nyelv	Történelem	Földrajz	Latin nyelv	Görög nyelv	Francia nyelv	Német nyelv	Természettan	Mennyiségtan	Testnevelés		Egészségtan	Alt. tan. eredmény
Balogh Péter .....	2	2	1	2	2	1	3	—	2	3	3	3	2	1	3	—
Boros Béni .....	1	1	1	1	1	1	1	1	—	1	1	1	1	1	1	—
Borsody György ...	1	1	1	2	2	2	2	—	1	3	2	2	1	1	2	—
Bunda Rezső .....	1	1	1	3	2	2	3	—	2	3	3	3	2	1	3	—
5 Desselffy Aurél ...	2	2	1	1	1	1	2	2	—	2	1	1	2	1	2	—
Domony György ev. ...	2	2	1	1	1	1	1	1	—	1	1	1	2	1	1	—
Ernőházi Vilmos ...	1	3	1	3	2	1	3	3	—	3	2	3	1	1	3	—
Fabinő Tibor ev. ...	1	1	1	1	1	1	1	—	1	1	2	2	1	1	2	—
Farkas Tamás .....	2	2	1	2	2	2	2	—	1	2	1	1	fm	1	2	—
10 Fodor Béla .....	1	1	1	1	2	2	2	2	—	2	3	1	2	2	1	fm
Frank Miklós .....	1	1	1	1	2	2	2	2	—	1	2	2	2	1	2	—
Fülei-Szántó Endre ...	2	2	1	1	1	1	1	2	—	1	2	2	1	1	2	—
Gimes Rezső .....	1	1	1	2	1	1	2	2	—	2	1	1	fm	1	2	em
Girardi József .....	1	3	1	3	2	2	4	—	3	3	3	3	2	1	1	—
15 Graham János ev. ...	1	2	1	2	2	1	3	—	2	3	2	3	2	1	3	—
Hank Tibor ev. ....	1	2	1	1	1	2	2	—	2	2	2	3	1	1	2	em
Horváth Béni .....	1	1	1	1	1	1	1	1	—	1	1	1	1	1	1	—
Ikrényi Imre .....	1	1	1	1	1	1	2	—	1	3	2	2	1	1	2	fm
Jónás Ernő .....	1	1	1	1	1	1	1	1	—	1	1	1	2	1	1	—
20 Kemenes Egon .....	1	1	1	1	1	1	2	—	1	2	2	2	2	1	2	—
Kornfeld Tamás br. ...	1	2	1	1	1	1	1	1	—	1	1	2	1	1	1	—
Ledniczky János ...	1	1	1	1	1	1	1	1	—	1	2	2	1	1	2	—
Lengyel Attila .....	1	3	1	2	3	3	3	—	3	3	3	3	fm	1	3	—
Mach Eduárd .....	1	1	1	1	1	1	1	1	—	1	2	2	fm	1	2	—
25 Mátray György .....	1	2	1	3	2	1	2	—	2	3	2	2	1	1	3	—
Molnár György .....	2	2	1	3	2	1	2	2	—	1	2	2	2	1	2	fm
Mónus Aladár ev. ...	2	2	1	2	2	2	4	—	2	3	3	3	1	1	3	—
Nagy László .....	2	2	1	3	3	2	3	—	1	3	3	3	1	1	4	—
Návay Géza .....	2	3	1	2	2	3	3	—	2	3	3	3	1	1	3	—
30 Paul Iván .....	1	1	1	2	2	1	3	—	2	2	2	3	1	1	3	—
Paulay Lajos .....	1	1	1	1	1	1	1	1	—	1	1	1	1	1	1	—
Petrikovits István ...	1	2	1	2	2	2	2	—	3	2	2	3	2	1	3	—
Ribiczey Gyula ...	1	2	1	2	1	1	3	—	2	3	3	3	fm	1	3	—
Stefánszky György ...	1	2	1	3	2	2	3	—	3	3	3	3	1	1	3	—
35 Szabó Tamás .....	1	1	1	1	2	1	2	—	1	1	2	2	2	1	2	fm
Székely Géza .....	2	2	1	2	2	2	3	—	2	2	3	3	2	1	3	—
Szinell Iván .....	2	3	1	2	2	2	3	—	3	3	2	3	2	1	3	—
Szórádi Tibor .....	1	2	1	1	1	1	2	—	2	2	1	2	1	1	2	em
Szőgyén János .....	1	2	1	2	2	2	2	—	1*	2	2	2	1	1	2	—
40 Várady László ref. ...	1	1	1	1	1	1	1	—	1	1	1	1	1	1	1	—
Zajky Zoltán .....	2	2	1	2	1	2	2	—	2	2	2	2	1	1	2	—
<i>Magántanuló:</i>																
Guhrauer Erik ev. ...	—	—	1	3	3	2	4	—	2	1	2	1	2	1	4	—

\* Angol nyelv.

Összesen: 43.

Kimaradt: Somos Róbert.

## VII. B) osztály.

Osztályfőnök : Senye István.

A tanuló neve	T a n t á r g y a k													Ált. tan. eredmény	Tanfelkészítvény	
	Magaviselet	Rendszeretet											Egészségtan			
			Hittan	Magyar nyelv	Történelem	Földrajz	Latin nyelv	Görög nyelv	Francia nyelv	Német nyelv	Természettan	Mennyiségtan				Testnevelés
Árkos Antal.....	1	1	1	1	2	1	1	1	—	2	1	1	2	1	2	em
Balásfalvi István ...	2	1	1	3	2	2	2	2	—	3	1	2	1	1	3	—
Bálint József.....	1	1	1	3	2	2	3	—	—	2	3	2	3	2	1	—
v. Csik László.....	1	1	1	1	1	1	1	1	—	1	1	1	1	1	1	—
5 Erdélyi István.....	1	1	1	1	1	1	1	1	—	1	1	1	2	1	1	em
Etele György.....	1	1	1	3	2	1	3	2	—	3	2	3	2	1	3	—
Fallenbüchl Zoltán ..	1	1	1	1	1	2	2	—	—	2	2	3	2	1	3	—
Fazakas Miklós.....	3	1	1	2	3	2	3	—	—	2	3	3	3	2	1	—
Fodor László.....	2	2	1	2	2	1	2	—	—	1	2	2	2	1	2	—
10 Fundák Lajos.....	1	1	1	3	2	2	3	—	—	2	2	2	3	1	1	—
Fülöp Zoltán.....	3	2	1	3	3	2	3	—	—	3	3	4	2	1	4	—
Haselbeck János ...	1	1	1	2	2	1	3	—	—	2	3	3	3	2	1	—
Hámory Zoltán.....	1	1	1	3	2	2	3	—	—	2	3	1	2	2	1	—
Hieronymj Gábor.....	1	1	1	3	3	2	3	—	—	3	3	3	4	2	1	—
15 Horváth Ödön g. kat.	1	1	1	2	2	1	2	—	—	1	1	2	2	2	1	em
Kaplony István ref. .	2	2	2	3	3	3	3	—	—	3	3	3	4	2	1	—
Kerezy Jenő.....	1	1	1	1	2	2	2	—	—	2	2	2	2	1	2	em
Kiss Zoltán.....	1	1	1	3	2	2	3	—	—	2	4	3	3	2	1	—
Mocskonyi Ervin ..	1	1	1	3	2	2	3	—	—	2	2	2	2	2	1	—
20 Neuhoﬀ-Susky László	2	2	1	3	2	1	3	—	—	2	3	3	3	2	1	—
Oláh Péter.....	2	1	1	2	2	1	1	—	—	1	1	3	3	2	1	—
v. Péry Vilmos.....	2	1	1	3	2	2	2	—	—	2	1	2	2	1	2	—
Riemer László.....	1	1	1	2	2	2	2	—	—	2	3	2	3	fm	1	—
Sándor László.....	1	1	1	1	1	1	2	—	—	2	3	2	3	1	1	—
25 Lukachich-Matleko- vich Schack Béla ..	2	1	1	3	3	2	3	—	—	2	3	2	3	2	1	—
Schinszky Kálmán ..	1	1	1	1	1	1	1	—	—	1	1	2	2	1	2	—
Schulek Béla.....	1	1	1	3	2	2	2	—	—	2	3	1	1	2	1	—
Suján Zoltán.....	2	1	1	3	3	2	3	—	—	2	4	3	3	2	1	—
Szabó Jácint.....	1	1	2	3	3	3	2	3	—	3	3	3	1	1	3	—
30 Szendrényi Tibor ..	1	1	1	2	2	2	2	—	—	2	2	1	1	1	1	—
Szentgyörgyvölgyi E. Szokol Hubert.....	1	1	1	2	2	1	2	—	—	2	2	2	2	1	2	em
Szokol Hubert.....	1	2	1	2	1	1	1	—	—	1	1	1	1	2	1	em
Szokol József.....	1	1	1	2	1	1	2	—	—	1	2	2	2	2	1	—
Taresay Pál.....	1	1	1	1	1	1	2	—	—	1	2	2	3	fm	1	—
35 Tállyai Miklós.....	1	1	1	1	1	1	2	—	—	1	1	1	1	2	1	—
Varga Emil.....	1	1	1	1	1	1	1	—	—	1	1	1	1	fm	1	—
Veress Gábor.....	1	1	1	2	2	2	2	—	—	2	3	3	3	1	1	—
Weil Miklós.....	3	2	1	2	2	2	2	—	—	1	1	2	2	fm	1	—
Wohlfahrt György ..	1	1	1	3	2	1	2	—	—	2	2	2	2	2	2	fm
<i>Magántanulók:</i>																
Prochaska Ferenc...	—	—	1	1	1	1	2	—	—	2	1	1	2	3	1	—
Szalay László.....	—	—	1	1	1	1	1	—	—	1	2	2	2	3	1	—

Kimaradtak : Barnabás Sándor, Lussa Vince.

Összesen : 43.

## VIII. A) osztály.

Osztályfőnök: Pogor Ödön dr.

A tanuló neve	T a n t á r g y a k													Tandjkezd-vézmény		
	Magaviselet	Rendszeretet	Hittan	Magyar nyelv	Történelem	Latin nyelv	Görög nyelv	Francia nyelv	Német nyelv	Bölcsészet	Természettan	Mennyiségtan	Testnevelés		Függségktan	Alt. tan. eredmény
<b>Antal Imre</b> izr. ....	1	1	1	1	1	1	—	1	1	1	1	1	2	1	1	—
Baross Miklós .....	1	1	1	1	1	2	—	1	1	1	2	2	1	1	2	—
Bíró András ref.....	1	1	1	1	1	2	—	1	2	1	1	2	1	1	2	—
Bösze György .....	1	2	2	3	2	2	—	3	3	2	3	3	2	1	3	—
<sup>5</sup> Csernyei Lóránt ....	1	2	1	2	2	2	—	2	3	2	2	2	2	2	2	—
<i>Czika László</i> k. r. n. p.	1	1	1	1	1	1	—	1	2	1	1	1	fm	1	1	—
v. Dániel László .....	1	2	1	2	2	3	—	2	2	1	2	2	1	2	2	—
Dávid Zoltán .....	1	1	1	1	1	1	—	1	2	1	2	1	2	1	2	em
Erney Tibor .....	1	1	1	2	2	2	—	1	1	2	2	2	2	1	2	—
<sup>10</sup> Faisztl Ernő .....	1	2	2	3	3	3	—	3	3	2	3	3	2	2	3	—
<b>Faludy János</b> .....	1	1	1	1	1	1	1	—	1	1	1	1	1	1	1	—
<b>Fellegi Ödön</b> .....	1	1	1	1	1	1	—	1	1	1	1	1	2	1	1	—
Glac Ottmár .....	1	1	2	2	2	2	—	2	2	2	3	fm	1	2	—	
<b>Harkay Róbert</b> .....	1	1	1	1	1	1	1	—	1	1	1	1	1	1	1	—
<sup>15</sup> Hegedűs István ....	1	1	1	3	2	3	—	3	3	2	2	3	1	2	3	—
Héjja György .....	1	1	2	2	2	2	—	2	2	2	2	2	2	1	2	—
<b>Hollósy Károly</b> .....	1	1	1	1	1	1	—	1	1	1	1	1	1	1	1	em
Horányi Artúr .....	1	1	1	2	2	2	—	2	1	2	2	3	2	1	2	—
<i>Hunkár Dénes</i> .....	1	1	1	1	1	2	—	1	1	1	1	1	1	1	1	—
<sup>20</sup> Járai Emil .....	1	2	1	2	1	3	3	—	3	2	2	3	2	1	3	—
<b>Kovács Ervin</b> .....	1	1	1	1	1	1	—	1	1	1	1	1	fm	1	1	—
<b>Kovács László</b> .....	1	1	1	1	1	1	—	1	1	1	1	1	1	1	1	em
Kürthy István .....	1	1	1	1	1	1	—	2	1	1	2	2	1	1	2	—
Masznyik Olivér .....	1	2	1	3	3	3	—	3	3	1	2	3	2	1	3	—
<sup>25</sup> Mészáros György ....	1	1	1	2	2	2	—	2	2	1	1	1	1	1	2	—
<i>Nagy Lajos</i> k. r. n. p.	1	1	1	1	1	1	—	1	1	1	1	2	fm	1	1	—
Németh Imre .....	1	2	1	2	1	3	—	3	3	2	3	3	2	2	3	—
Schmidt Róbert .....	2	2	2	3	2	3	—	3	3	2	2	3	1	2	3	—
Schütz Béla .....	1	1	1	1	1	2	—	2	2	1	1	1	1	1	2	—
<sup>30</sup> Siuda László .....	1	2	2	2	2	2	—	2	3	3	3	3	2	2	3	—
<i>Szabó Ede</i> .....	1	1	1	1	1	1	1	—	2	1	1	2	2	1	1	em
Szabó László .....	1	1	1	2	2	2	—	2	2	1	2	2	1	1	2	—
Szász Tamás .....	1	2	2	3	3	3	—	3	3	2	3	3	2	2	3	—
Szekér István .....	1	1	1	2	2	2	—	2	2	2	2	3	1	1	2	—
<sup>35</sup> Szentpétery Miklós..	1	1	1	2	2	2	—	1	2	2	2	2	1	1	2	—
Székely Péter .....	2	3	2	3	2	3	—	3	3	3	3	3	2	2	3	—
Szélba Miklós .....	2	3	2	3	3	3	—	3	3	3	3	3	2	2	3	—
Sziklavári János ....	1	1	1	2	1	1	2	—	1	1	1	1	fm	1	2	em
Szógyén István .....	2	2	2	3	2	3	—	1	2	2	3	3	1	1	3	—
<sup>40</sup> v. Tamás László ....	1	1	1	1	1	1	—	2	2	1	2	2	1	1	2	—
Táray István .....	1	1	1	2	2	3	—	2	2	2	2	2	1	1	2	—
Titsch Sándor .....	1	2	2	3	3	3	—	3	3	2	3	3	1	2	3	—
Tóth Antal .....	1	2	2	3	2	3	—	3	3	3	3	3	2	2	3	—
<b>Való Ferenc</b> k. r. n. p.	1	1	1	1	1	1	—	1	1	1	1	1	fm	1	1	—
<sup>45</sup> Vancsó Béla .....	2	2	1	3	3	3	—	1	3	2	3	3	1	2	3	—
<b>vitéz Vassányi Béla</b> ..	1	1	1	1	1	1	—	1	1	1	1	1	1	1	1	—
Wahl Péter .....	1	1	1	2	2	2	—	1	1	1	2	3	2	1	2	—
<i>Magántanuló:</i>																
<b>Sívó János</b> .....	—	—	1	1	1	1	1	—	1	1	1	1	1	1	1	—

Kimaradt: Sulner László izr.

Összesen : 49.





VIII. A. OSZTÁLY.





VIII. B. OSZTÁLY.



## VIII. B) osztály.

Osztályfőnök : Faludi Béla.

A tanuló neve	T a n t á r g y a k													Tandíjkezelmény		
	Magaviselet	Rendszeretel	Hittan	Magyar nyelv	Történelem	Latin nyelv	Görög nyelv	Francia nyelv	Német nyelv	Bölcsészet	Természettan	Mennyiségstan	Testnevelés		Égészségtan	Alt. tan. eredmény
Bayer István .....	1	1	1	1	2	1	-	1	1	1	2	2	1	1	2	-
Benárd László .....	1	2	1	2	2	1	-	1	2	2	2	2	1	2	2	-
Borsa K. Gedeon .....	1	1	1	1	1	1	-	1	2	1	1	1	1	2	2	fm
Cholnoky Tamás .....	1	1	1	1	1	1	-	1	1	1	1	1	1	2	1	-
Divald István .....	1	1	1	1	2	2	1	-	1	1	1	1	1	2	1	fm
Donszky György .....	1	1	1	1	2	1	-	1	1	1	2	2	2	2	2	-
Farkasfalvy László .....	1	1	1	2	2	1	-	1	1	1	2	2	2	1	2	fm
Gallwitz György .....	1	1	1	3	3	3	-	2	3	1	3	3	2	1	3	-
Gál Ferenc .....	1	1	1	1	3	2	-	1	2	2	3	2	2	1	3	-
10 Grabovszky Kamill .....	1	1	1	1	1	2	-	1	1	1	1	1	1	1	1	-
Hadfalusi Ottó .....	1	2	1	2	1	1	-	1	2	1	2	2	2	1	2	fm
Haraszi György gk. ....	1	1	1	3	3	3	-	2	3	3	3	3	1	2	3	-
Holl Béla .....	1	1	1	2	2	3	-	3	3	2	3	2	2	1	3	-
Jauny Géza .....	1	1	1	1	2	2	-	2	2	1	1	2	2	1	2	-
15 Juhász Endre .....	1	1	1	1	1	1	-	1	1	1	1	1	1	1	1	-
Kevi Mihály .....	1	1	1	1	1	3	-	2	2	1	2	2	1	1	2	fm
Kritzer Antal .....	1	1	1	1	1	1	-	1	1	1	1	1	1	1	1	-
Laszlovszky József .....	1	1	1	1	1	1	-	1	1	1	1	1	2	1	1	-
Magasrévy János .....	1	1	1	1	1	1	-	1	1	1	1	1	1	2	1	-
20 Martinovich István .....	1	1	1	1	1	1	-	2	2	1	1	2	2	1	2	-
Mátvás Ferenc .....	1	2	1	2	2	3	-	3	3	2	3	3	1	1	3	-
Meller Péter .....	1	1	1	1	2	1	-	2	1	2	2	2	1	1	2	-
Musza István .....	1	1	1	2	1	1	-	1	1	1	1	2	2	2	2	-
sz. Nagy Albert .....	1	1	1	2	1	2	-	1	2	1	1	2	1	1	2	-
2. Nagy Tibor ref. ....	1	1	1	1	1	2	-	1	1	1	1	2	1	1	2	-
Nádaskay Richárd .....	1	1	2	2	3	3	-	3	3	3	3	3	2	2	3	-
Pelsőci Béla .....	1	1	1	1	1	1	-	2	1	1	1	1	1	1	1	em
Rajki István .....	1	1	1	1	2	1	-	1	1	1	1	2	f	1	2	em
Rétháti László .....	1	1	1	1	1	2	-	2	3	1	1	1	1	1	2	-
30 Sebess Jenő .....	1	1	1	3	3	3	-	2	3	2	3	3	2	1	3	-
Somogyi-Csizmazia G. ....	2	2	3	3	3	3	-	3	3	3	3	3	1	2	3	-
Szabó József .....	1	1	1	2	2	1	-	1	1	1	3	3	2	1	3	-
Szabó Mihály .....	1	1	2	2	2	2	-	3	2	2	2	2	1	1	2	-
Szentiványi Miklós .....	1	2	1	2	1	2	-	1	2	1	2	1	1	2	2	-
35 Tolnay Pál .....	1	1	1	1	1	1	-	1	1	1	1	1	1	1	1	-
Tusnád Pál .....	1	1	2	2	1	2	-	1	1	1	2	1	1	2	2	-
Vajda László .....	1	1	1	1	1	2	-	1	1	1	2	2	2	1	2	fm
Vénusz Tibor .....	1	1	1	1	1	1	-	1	1	1	1	2	1	1	1	fm
Vértessy Miklós .....	1	1	1	2	2	2	-	2	2	1	2	2	2	2	2	-
40 Wein Gedeon .....	2	2	3	3	3	3	-	3	2	3	3	3	1	2	3	-
Zirczy Géza .....	1	2	2	2	2	2	-	2	2	2	3	2	2	2	2	-

Összesen : 41.

## XI. RENDKÍVÜLI TÁRGYAK.

1. **Rendkívüli rajzot** tanultak jeles eredménnyel: Mambriny Ödön, Tolnai Béla V. A. ; Farkas Tamás VII. A. ; Riemer László VII. B. ; Szabó Ede VIII. A. o. tanulók. Összesen : 5.

2. **Vívást** tanultak : II. A. oszt. : jeles eredménnyel : Beck Tamás, Csengery László, Domony Ede, Földiák Gábor, Horváth Zoltán, Gerő László ; II. B. oszt. : jeles eredménnyel : Deák Károly, Marcheschi Károly és Jeszenszky Andor ; III. A. oszt. : Bódy László, Fejes János, Göttche Ákos, Hofbauer Mátyás, Kaliszky Sándor, Lukás Vilmos, Náray Zsolt, Sylvester András, Szira Tamás, Sztankai Oszkár, Töpfel Pál, Zimányi Pál ; III. B. oszt. : Botka Sándor, Fodor Levente, Kléh-Reinle László ; IV. A. oszt. : Aczél Tamás, Balázs Sándor, Breuer Miklós, Gajáry Tibor, Grósz István, Knorr András, Lányi Miklós, Makó Lóránt, Szabó Iván, Záborszky Béla : IV. B. oszt. : Papp Zoltán ; V. A. oszt. : jeles eredménnyel : Fekete Balázs, Ledniczky Ottó, Stirling György, Szeben Tamás, Tolnay Béla, Viola János ; V. B. oszt. : jeles eredménnyel : Jánosi Engel Sándor, Kelecsényi Zoltán, Mogán Miklós, Türr Ervin ; VI. A. oszt. : jeles eredménnyel : Fabinyi Tamás, Farkas Barna, Gaigne Jenő, Homonnay Tamás, Király Kálmán, Mináry Gábor, Moess Tibor, Mutschenbacher István, Rév Endre, Schüller Gyula, Schweitzer Ede, Stoll Géza, Varga Miklós, Wahby Adolf, Weber Sándor ; VI. B. oszt. : jeles eredménnyel : Adler Rácz József, Bencsó Tamás, Blazsek Andor, br. Dirsztay Béla, Kerekes Endre, Kratky Tamás, Kun Ferenc ; VII. A. oszt. : jeles eredménnyel : Fülel Szántó Endre, Domony György, Ledniczky János ; VII. B. oszt. : jeles eredménnyel : Kerezsy Jenő, Sándor László, Veress Gábor ; VIII. A. oszt. : jeles eredménnyel : Baross Miklós, Faludy János, Fellegi Ödön, Szekér István, Vassányi Béla ; VIII. B. oszt. : jeles eredménnyel : Bayer István, Nagy Tibor, Tolnay Pál.

3. **Az énekkar tagjai** voltak jeles eredménnyel a basszusban : Baross Miklós, Faisztl Ernő, Harkay Róbert, Héjja György, Németh Imre, Szabó László, Titsch Sándor, Vancsó Béla VIII. A. ; Borsa Gedeon, Cholnoky Tamás, Holl Béla, Meller Péter, Sz. Nagy Albert, Szabó Mihály, Szentiványi Miklós, Tusnádny Pál, Vajda László VIII. B. : Borsody György, Mátray György VII. A. ; Árkos Antal, Haselbeck János, Hieronymi Gábor, Kiss Zoltán, Szendrényi Tibor, Veress Gábor VII. B. és Kemény Dezső VI. A. o. tanulók. A tenorban : Dávid Zoltán, Erney Tibor, Holpert Artúr, Kovács László, Mészáros György, Szabó Ede, Szentpétery Miklós, Szelba Miklós VIII. A. : Nádaskay Richárd, Wein Gedeon, Zirczy Géza VIII. B. : Ikrényi Imre, Kemenes Egon, Mónus Aladár, Nagy László, Návay Géza, Paul Iván VII. A. : Etele György, Fundák Lajos, Weil Miklós VII. B. és Hübner Lóránt VI. A. o. tanulók. A szopránban : Liszt Nándor, Ratimorszky Róbert, Weber István VI. A. ; Steiner Károly IV. B. : Dobrovolszky László, Töpfel Pál III. A. ; Farkas László, Kálmán Sándor III. B. : Bendefy István, Buda Bálint, Gerő László, Grónay Alfonz, Kalotay Egon, Köhler László, Lassu Gábor, Nagy

Csongor II. A. ; Bókai Attila, Fedor Zoltán, Magasházy László, Marcheschi Károly, Pernecky György II. B. ; Förster Pál, Gyergyai Károly, Hampel Károly, Heltai László, Kós Hubert, Körösmezey Miklós, Mihály János, Murai Antal, Ruszák István, Szücs László, Véber János I. A. ; Bedecs Szabolcs, Buzay Károly, Fánecs Ottó, Scheffer János I. B. ; Huszka Jenő, Kultsár Imre, Lipták József, Lux Árpád, Mátéffy Géza, Rétháti Ferenc, Szeleczky Szilárd I. C. o. tanulók. Az altban : Binder Vilmos IV. A. ; Farkas György, Szalay-Marzsó Aladár IV. B. ; Kiss Béla Zsolt, Várkonyi István III. A. ; Gyökér István, Jób Imre, Kondár Vilmos, Kozma György, Masznyik Iván, Mészáros József, Szovik József III. B. ; Szécsi Jenő, Papp László II. A. : Lajtaváry Endre, Miskey Sándor, Regös György, Schulek Elemér, Szalay-Marzsó László, Szotyory Nagy Árpád II. B. ; Gálóczy Imre, Gimes János, Szerdahelyi László, Weninger Ottokár I. A. ; Albrecht Károly, Szendei György I. B. ; Bajomi Mihály, Gyárfás Kálmán, Guth Ferenc és Kánya József I. C. o. tanulók. Összesen 120.

4. A zenekar tagjai jeles eredménnyel : Bösze György, Csernyei Lóránt VIII. A ; Szabó Mihály, Zirczy Géza VIII. B. ; Szórádi Tibor VII. A. : Balásfalvi István, Etele György, Szendrényi Tibor VII. B. : Hanzmann Lipót, Ogonovszky László VI. A. : Mambriny Ödön V. A. : Etele Ágoston, Kollár László, Mogán Miklós, Szombathy István V. B. ; Grász Miklós, Hunyár Csaba, Schwachtje Ferenc IV. A. ; Barják János III. A. : Mészáros József III. B. ; Barsai János, Regös György II. B. o. tanulók. Összesen : 22.

## XII. ÉRETTSÉGI VIZSGÁLATOK.

A folyó tanévben a szeptember és december havi gimnáziumi teljes, javító és kiegészítő érettségi vizsgálatok a K. T. F. rendeletéből intézetünkben folytak le, mégpedig Jászay Rezső dr. ny. budapesti kerületi katolikus középiskolai főigazgató, tanügyi főtanácsos, elnök és Édes Jenő ginn. igazgató, kormányképviselő jelenlétében.

I. A szeptemberi teljes érettségi vizsgálatra jelentkezett 4 tanuló, szóbeli javító érettségi vizsgálatra 7, görög kiegészítő vizsgálatra 1 tanuló. Az írásbeli érettségi vizsgálatok 1940. évi szeptember hó 4., 5., 6. és 7. napjain voltak, a szóbeli vizsgálatok szeptember 9-én. A teljes érettségi vizsgálatot tevők közül

jól érett : Kada Sándor (összesen : 1) ;

érették : Baumli István, Kovács József (összesen : 2) ;

a decemberi javító érettségi vizsgálatra utasítottak : Zentai Vilmos (történelem) (összesen : 1).

A javító érettségi vizsgálaton érett : Hanusovszky Ferenc, Gieth János, Kiszély Gyula, Kristóffy Tamás, Komarnický Gábor, Márványi Károly, Mihályi László.

A görög kiegészítő vizsgálaton elégséges érdemjegyet kapott : Mihályi László.

II. A decemberi teljes érettségi vizsgálatra nem jelentkezett tanuló, javító érettségi vizsgálatra 1 tanuló, görög kiegészítő vizsgálatra 3 tanuló jelentkezett. A görög kiegészítő írásbeli vizsgálat 1940. évi december hó 11. napján folyt le, a szóbeli vizsgálat december 12-én.

A javító érettségi vizsgálaton érett : Zentai Vilmos. A görög kiegészítő vizsgálaton jeles érdemjegyet kapott : Buvári András, Kögl János, Schwáb Károly.

### III. Tanévvégi érettségi vizsgálatok.

#### A) csoport.

Érettségi vizsgálatra jelentkezett 48, görög kiegészítő vizsgálatra 13 tanuló.

1. Az írásbeli vizsgálat május 15., 16., 17., 19-én volt. A) Magyar tétel : a) Gr. Zrínyi Miklós eszméi a mai kor magyarságának szemszögéből nézve ; b) A délvidék a magyar történelemben. Jelesen dolgozott : 21, jól : 14, elégségesen : 12, elégtelenül : 1. B) Latin tétel : Tacitus : Germania c. 4– 5. Jelesen dolgozott 13, jól : 12, elégségesen : 17, elégtelenül : 6. C) Német tétel : A burgonya c. szöveg fordítása németre. Jelesen dolgozott : 18, jól : 12, elégségesen : 16, elégtelenül : 2. D) Görög tétel : Platon Phaidon c. 45, 48. Jelesen dolgozott : 8, jól : 5.

2. A szóbeli vizsgálat június 11., 13., 14., 16., 17., 18. napjain folyt le dr. Márkus Jenő a V. K. M.-be beosztott középiskolai igazgató, tanügyi tanácsos, elnöklete alatt, Hencz István középiskolai tanárképzőintézeti gyakorlógimnáziumi tanár, kormányképviselő jelenlétében.

Kitüntetéssel érettek : Antal Imre, Faludy János, Fellegi Ödön, Harkay Róbert, Hollósy Károly. Kovács Ervin, Kovács László, Sivó János, Való Ferenc, vitéz Vassányi Béla. Összesen : 10.

Jelesen érettek : Czika László, Dávid Zoltán, Hunkár Dénes, Nagy Lajos, Szabó Ede, Sziklavári János, vitéz Tamás László. Összesen : 7.

Jól érettek : Baross Miklós, Bíró András, Csernyei Lóránt, vitéz Dániel László, Erney Tibor, Glaczt Ottmár, Héjja György, Horányi Artúr, Kürthy István, Mészáros György, Schütz Béla, Szabó László, Szekér István, Szentpétery Miklós, Táray István, Wahl Péter. Összesen : 16.

Érettek : Bösze György, Faisztl Ernő, Hegedüs István, Járai Emil, Masznyik Olivér, Németh Imre, Schmidt Róbert, Siuda László, Szász Tamás, Szélba Miklós, Szögyén István, Titsch Sándor, Tóth Antal, Vancsó Béla. Összesen : 14.

Egy tárgyból javít : Székely Péter (mennysiségtan). Összesen : 1.

Görögből : jeles : 8, jó : 5.



### B) csoport.

Érettségi vizsgálatra jelentkezett 41, görög kiegészítő vizsgálatra 11 tanuló.

1. Az írásbeli vizsgálat május 15., 16., 17., 19-én volt. A) Magyar tétel: a) Irodalmi életünk egységének megbomlása jelen századunk korfordulóján. b) Erdély szerepe a magyar történelemben. Jelesen dolgozott: 21, jól: 14, elégségesen: 5, elégtelenül: 1. B) Latin tétel: Vergilius: Georgica II. 489—515. Jelesen dolgozott: 24, jól: 10, elégségesen: 7. C) Német tétel: A híres matematikusnak, Gaussnak ifjúsága c. szöveg fordítása németre. Jelesen dolgozott: 18, jól: 14, elégségesen: 9. D) Görög tétel: Platon: Phaidon c. 45, 48. (fordítás magyarra). Jelesen dolgozott: 8, jól: 3.

2. A szóbeli vizsgálat június 3., 4., 5., 6., 7. napjain folyt le Simon Károly tanügyi főtanácsos, a Kat. Tanügyi Tanács ügyvezető alelnöke, elnöklété alatt, dr. Vanyek Béla kanonok-plébános, kormányképviselő jelenlétében.

Kitüntetéssel érettek: Cholnoky Tamás, Kritzer Antal, Magasrévy János, Pelsőci Béla, Tolnay Pál. Összesen: 5.

Jelesen érettek: Bayer István, Borsa Károly, Divald István, Grabovszky Kamill, Hadfalusi Ottó, Juhász Endre, Laszlovszky József, Martinovich István, Meller Péter, Muza István, Nagy Tibor, Rajki István, Szentiványi Miklós, Tusnady Pál, Vajda László, Vénusz Tibor. Összesen: 16.

Jól érettek: Benárd László, Donszky György, Farkasfalvy László, Gál Ferenc, Holl Béla, Janny Géza, Kevi Mihály, Nagy Albert, Rétháti László, Szabó József, Szabó Mihály, Vértessy Miklós, Zirczy Géza. Összesen: 13.

Érettek: Gallwitz György, Haraszi György, Mátyás Ferenc, Nádaskay Richárd, Sebess Jenő, Somogyi-Csizmazia Géza, Wein Gedeon. Összesen: 7.

Görögből: jeles: 9, jó: 2.

### Az érettségi vizsgálatot tett tanulók pályaválasztása.

*Tovább tanul:* tudományegyetemen: hittudományi karon: 2, jogtud. karon: 20, orvostudományi karon: 8, bölcsészettudományi karon: 9, gyógyszerészeti tanfolyamon: 4, műszaki és gazdaságtudományi egyetemen: mérnöki osztályon: 3, építésmérnöki osztályon: 1, gépésmérnöki osztályon: 11, vegyész-mérnöki osztályon: 5, állatorvosi osztályon: 1, közgazdasági és kereskedelmi osztályon: 16, katonai főiskolán: 13, zeneművészeti főiskolán: 1, gazdasági akadémián: 1. Összesen: 95.

*Tanulmányait nem folytatja,* hanem alkalmazást keres: közhivatalban 1, kereskedelmi pályán: 3. Összesen: 4.

### XIII. ISKOLÁNK ÉS VOLT TANITVÁNYAINK.

Volt tanítványaink a Budapesti Piarista Diákszövetségben és az érettségi találkozók rendezésével tartják fenn kapcsolatukat az Alma Materrel.

a) A *Diákszövetség* tagjainak száma legújabb Évkönyvének tanubizony-sága szerint ezerhét-száz körül jár. Ezekből az ifjúsági csoportba tartozik ötszáz. A Diákszövetség fennállása tizenhetedik esztendejében is hűségesen ápolta azokat az eszményeket, melyeket annakidején maga elé tűzött: nevezetesen ápolta és erősítette tagjaiban az összetartozás érzését, élesztette bennük az iskolához való ragaszkodást és iparkodott minél szélesebb körben terjeszteni a piarista nevelés szellemét. Vallási tekintetben igen örvendetes képet mutat a szövetség élete. A tagoknak igen jelentékeny száma iskolai kápolnánkban, jelenlegi diákjainkkal együtt tesz eleget vallási kötelességeinek s ezzel saját lelkeségének építésén felül jó példát mutat a felnövekvő új nemzedéknek is. Vasár- és ünnepnapokon nagy számmal jelennek meg diák-miséinken, példaadó buzgósággal járulnak a szentségekhez s vesznek részt az iskolánkivüli vallásos mozgalmakban. A virágvasárnap előtti három napon dr. Albert István főiskolai tanár és kalazantinumi prefektus vezette a szövetség lelkigyakorlatait, melyeken fiatalok és öregek, apák és fiúk igazán imponáló számban vettek részt. Kápolnánk ezeken az estéken egészen megtelt ájtatos résztvevőkkel. Az utána következett szentgyónás és a virágvasár-napi közös szentáldozás méltó módon egészítette ki a felemelő ájtatossági gyakorlatot. Meg kell még említenünk, hogy az iskola vallásos, hazafias és kegyeletes megemlékezésein nemcsak az elnökség, hanem a tagok is nagy-számmal szoktak megjelenni.

A havonként rendezett összejöveteleken az év folyamán a következők tartottak előadást: dr. Para Imre piarista gimnáziumi tanár az újonnan visszacsatolt területek gazdasági képeről, Kerékgyártó Árpád tanügyi főtanácsos a középosztály problémájáról, Balanyi György gimnáziumi igazgató az első magyar piarista egyetemi tanárról és dr. Morvay Endre alpolgármester az 1940. és 1941. évi árvizekről. A decemberi hagyományos Vörösmarty-ünnepen dr. Bátor József debreceni piarista gimnáziumi igazgató mondott mélyen szántó emlékbeszédet. Meg kell még említenünk, hogy a szövetség havi összejövetelein Zimányi Gyula rendfőnök, Balanyi György igazgató és a tanári kar számos tagja is meg szokott jelenni a rend és az iskola képviselében. Így az összejövetelek egyúttal kitűnő alkalmak a volt diákok és tanárok baráti viszonyának kialakítására és elmélyítésére.

A szövetség legnagyobb ünnepe az évi közgyűlés napja szokott lenni. Ebben az esztendőben március 23-án tartottuk meg. A hagyományos kegyelettel hallgatott szentmise után a közgyűlésen dr. Degré Miklós elnöki megnyitó beszédében méltatta az elmúlt év kiemelkedő eseményeit és a szövetség életének fontosabb eseményeit. Utána Balanyi György igazgató elődjének a szövetség életrekeltésében és munkábaállításában olyan nagy érdemeket szerzett dr. Kispart János főigazgatónak emlékét újította fel. Baráti melegségtől

áthatott beszédében iparkodott minél valószínűbb képet festeni a megboldogult gazdag és színes egyéniségéről s minél meggyőzőbb erővel feltárni változatos életének mozgató erőit. A logikus rendben felépített emlékbeszéd szemmel-láthatólag mély benyomást gyakorolt a nagyszámú hallgató közönségre. Utána dr. Szitár Ferenc főtitkár számolt be a szövetség életéről és szemléltető adatokkal érzékeltette annak a lelkes munkának eredményeit, melynek főtényezői rajta kívül dr. Párdányi Emil ügyvezető alelnök, dr. Zobor Artúr főkönyvtáros és Mantler pénztáros voltak. A hivatalos számok lepergése után a tisztikar és a választmány megújítására került a sor. Ennek az egyébként szokványos számnak ezúttal különös jelentőséget kölcsönzött az a körülmény, hogy ez alkalommal csakugyan tisztújításra, a régi és kítűnően bevált tisztviselők egy részének kicserélésére került a sor. Nevezetesen dr. Párdányi Emil, aki kezdettől fogva páratlan ügybuzgósággal vezette a szövetség ügyeit, korára és életviszonyainak megváltozására való hivatkozással az ügyvezető alelnökség alól való felmentését kérte; ugyanígy dr. Szitár Ferenc is a szövetség rendelkezésére bocsátotta főtitkári állását. Mivel a két nagyérdemű tisztviselőt nem sikerült elhatározásának megmásítására bírni, a közgyűlés kénytelen volt meghajolni érveik előtt s nekik a kért felmentést megadni. Az ily módon megüresedett ügyvezető alelnöki tisztet Lantos Zoltán szfőv. főmérnökkel, a főtitkári állást pedig Bertóthy István szfőv. mérnökkel töltötte be. Együttal dr. Párdányi Emil elvülhetetlen érdemei jutalmául a szövetség tiszteleti tagjául, dr. Szitár Ferencet pedig a választmány tagjául választotta. Ugyanígy dr. Sebes Ferenc volt rendfőnököt, a diákszövetségek lelkes apostolát és Mecenását is tiszteleti tagsággal lüntette ki a közgyűlés.

Egyébként a szövetség ebben az évben is nagyarányú szociális tevékenységet fejtett ki és száznál jóval több főiskolai hallgatót részesített jelentékeny pénzbeli támogatásban, illetve könyvszegélyben. Tevékenységének arányaira jellemző, hogy csupán beiratkozási és tandíjszegély címén több mint 4000 pengőt osztott ki. Pedig ezenfelül még igen jelentékeny összegekkel támogatta az ifjúsági csoport különböző vállalkozásait és szakosztályait, úgyszintén az öregcserkészeket.

Az elnökség felkérésére ebben az évben dr. Hunkár Béla szfőv. vegyvizsgálati intézeti igazgató búcsúztatta az érettségiző ifjakat. Kiválóan értékes, közvetlen és meglehangú beszédét nemcsak az érdekelt tanulók, hanem a nagyszámban összesereglett szülők is látható figyelemmel és okulással hallgatták.

Ugyancsak az évzáró ünnepélyen osztottuk ki az ifjúsági csoport érdemes tagjainak odaitélt jutalmakat is. A szövetség ugyanis ebben az évben is különtetésben részesítette azokat a derék fiúkat, akik rendes tanulmányaik eredményes végzése mellett külön tanulmányokat is végeztek s nevezetesen megfejtették a Piarista Öregdiák hasábjain hirdetett pályatételeket. Ebben az évben a következő törekvő fiatalembereket tüntettük ki: Straub Gyulát 200, Leimeter Ferencet és Szurday Egont 120—120 s végül dr. Lakatos Györgyöt 60 pengős jutalommal.

Mint már évek óta, ezúttal is könyvjutalomban részesített a szövetség két olyan VIII. osztályos tanulót, akik nyolc esztendőn át mindig példás

viseletűek voltak és jeles előmenetelt tanúsítottak. A jutalmazottak: Vasányi Béla és Tolnay Pál.

Az *Ifjúsági Csoport* (DICs) ügyeit a tisztikar intézi, Várady Tamás elnök és Sándor Tibor alelnök vezetésével. A tagok száma 509. Ezek közül főiskolai tanulmányokat végez 408 és pedig 217 joghallgató, 50 orvostanhallgató, 27 bölcsészhallgató, 76 műegyetemi hallgató (beleértve a gazdasági jellegű karok hallgatóit is) 19 ludovikás, 11 kispap, két gyógyszerészhallgató, 2 kereskedelmi akadémiai hallgató, 1 gazdász, 1 képző-, kettő zene- és kettő színművészeti akadémiai hallgató.

Az ifjúsági csoportnak a gimnázium épületében lévő helyiségei egész évben nagy látogatottságnak örvendenek. A csoport főcélja, hogy tagjait a főiskolai tanulmányok végzésére sarkallja, őket erkölcsileg támogassa és a piarista szellemben együtt tartsa. Valóban otthon az öregdiákoknak ez a helyiség és nagyon nagy szerepe van abban, hogy a gimnáziumból kikerült főiskolát látogató ifjúság társaságát megtalálja itt és nem kell a különféle diákegyesületekbe beiratkozni. Ezt a célt szolgálják egyébként a havonta rendezett klubesték, az évfolyamösszejövetelek, a különböző szakosztályok és a klubestékek egybekötött előadások. A DICs tagjainak szellemi és erkölcsi irányítását dr. Balanyi György, a gimnázium igazgatója intézi.

Klubhelyiségünk egyike a legszebben berendezetteknek a maga nemében. Újonnan szervezett könyvtárunkat a Diákszövetség jóindulatú támogatása mellett új beszerzésekkel gyarapítottuk. Az új könyvek között a hazai és külföldi szépirodalom modern remekei mellett, aktuális és értékes tudományos munkák is szerepelnek. A könyvek sikerült összeválogatása Cserenyey Géza és Mezey László könyvtárosok szakszerű és önfeláldozó munkájának köszönhető.

Örömmel jelenthetjük, hogy helyiségeinket azok látogatottságának nagymérvű fellendülése miatt új teremmel bővítettük ki. Ezúton is hálás köszönetet mondunk a Piarista Rend, valamint a Diákszövetség vezetőségének, akik lehetővé tették számunkra, hogy így tagjainknak csendes tanuló- és olvasószobát bocsáthattunk rendelkezésére.

Az idei év történetéhez tartozik bekapcsolódásunk az Országos Főiskolai Katolikus Diákszövetség munkájába és ott vezetőszererepe tettünk szert.

Az idei tisztikar nagy gondot fordított a DICs sportéletének fejlesztésére. Ezen a téren nagy eredményeket mutathatunk fel.

*Asztali tenisz-szakosztály.* A szakosztály működő tagjainak száma 46-ra emelkedett. A szakosztály csapatai óriási, soha nem remélt jó eredményeket értek el. És pedig első csapatunk második helyen végzett Magyarország elsőosztályú csapatbajnokságában, megnyerte Debrecen sz. kir. város bajnokságát és a csepeli villám tornát, harmadik helyen végzett Nagyvárad és Diósgyőr városok csapatbajnokságában és az Erdélyi Kupában. A második csapat harmadik helyen végzett a Szövetségi-díjban, Nagyvárad csapatbajnokságában és a csepeli villám tornán. Simon Béla öregdiáktársunk bekerült a magyar válogatott csapatba és eredményesen szerepelt annak jugoszláviai körútján. A szakosztály ügyeit dr. Kaczián Egon szakosztályvezető, helyettese dr. Lakatos György intézték.

Az ifjúsági csoport idén szervezte meg *kézilabdaszakosztályát*, hogy tagjainak alkalmat nyújtson ősszel is, tavasszal is a szabadtéri sportolásra. A csapat a téli teremmerkőzésen szépen szerepelt: a Szövetségi-díjban hatodik, a II. o. villámtornán negyedik helyen végzett. A szabadtéri szereplés még némi kívánnivalót hagy maga után, de a hűsvéti tornán elért harmadik helyezés így is szép teljesítmény. A szakosztály működő tagjainak a száma meghaladja a 30-at. Az ügyvezetést Pápay József szakosztályvezető látta el közmegelegedéssel.

A *tenisz-szakosztály* idén is zavartalanul folytatja működését. Sikerült áthidalni a labdanehezéseket, amelyek még a legnagyobb tenisz-egyesületnek súlyos gondot okoznak. A szakosztály a Stefánia-úton a legszebb és legideálisabb környezetben bérelt pályát, ahol a játék a tagoknak valóban üdülést és nyaralást jelent. A szakosztály csapata megnyerte összes barátságos mérkőzését. A működő tagok létszáma 20—25 között mozog. A szakosztály adminisztrációját Gosztonyi Miklós szakosztályvezető végzi.

A *labdarúgó-szakosztály* alkalmi barátságos mérkőzéseket játszik, amelyek a DICs-tagok körében igen nagy népszerűségnek örvendenek. A csapat barátságos mérkőzéseinek kétharmadrészét megnyerte.

A *Piarista Öregdiák*, a Piarista Diákszövetségek Lapja V. évfolyamát éli. A lap megalapítása, de különösen fejlődése és megerősödése öregdiákjainkba öntött nevelésünknek egyik szembetűnő sikere. A kezdetben ifjúsági jellegű lap időszaki szemlévé változott, terjedelme a kétszeresére bővült, a mindenünnen megnyilvánult megbecsülés és elismerés jele, hogy havonta 1200 példányban jelenhet meg, publicitását sikerült annyira megnövelnie, hogy cikkeivel a napilapok foglalkoznak, könyvrovata olyan gyors és kimerítő, hogy a kiadók szinte elhalmozzák új könyveikkel — mindezt a maga erejéből érte el a lap és ami a megalapozottságnak és beérkezettétségnek bizonyítéka, szerkesztői munkájuk alapján a Sajtókamara tagjai lettek. Céljuk és saját szavaik: «Akartuk, hogy változatosak és szórakoztatóak legyünk, ízlésünk mutasson egészséges érzéklésre s gondolati kincsünket új ismeretgyarmatokból tegyük terhesebbé. Témánk az élet volt, számtalan arcával. Nevelőnk az igaz értékelésre a filozófia egy-egy figyelmeztető észrevétele. S az iskola. Mert nem lehet számára üdítőbb forrás, nem adhat semmi olyan jólesően otthoni útmutatást, megnyugtató bátorítást, mint az iskola lelkének állandó köztünk érzése, klasszikus tisztaságának örök tisztelete». És munkájuk sikerült. A lap felelős szerkesztője és kiadója *Szabó Tivadar*, szerkesztője *dr. Fiantók László*, munkatársai: *Hallay István*, *Cserenyey Géza*, *Honfjy Tivadar* és *dr. Mezey László*.

B) *Érettségi találkozók*. Mint az előző években, az idén is számos évfolyam gyűlt össze kápolnánkban és tanácstermünkben érettségi találkozóra. A tiszteletreméltó sorozatot ebben az évben is a hűséges 1893-as évfolyam tagjai nyitották meg június 8-án rendezett 48 éves találkozójukkal. Az immár öszbe csavarodott ragaszkodó öreg diákok, mint más években, most is szinte teljes számban jelentek meg. Nevezetesen jelen voltak: Antal Lajos ny. szolgabíró, dr. Bradách Emil ny. rendőrfőorvos, Benesch Ferenc ny. szfőv. köz-

kórházi főfelügyelő, Brázay Zoltán gyáros, kormányfőtanácsos, Fejérváry Tibor ny. MFTR-főfelügyelő, dr. Gussmann József egészségügyi főtanácsos, egyet. c. rk. tanár, bőrgyógyász, Klázer Kálmán ny. szföv. főszámvevő, dr. Navratil Ákos egyet. ny. r. tanár, dr. Pálos Hugó ny. kir. helyettes főügyész, dr. Párdányi Emil orvos, Pfeifer Ferdinánd magánzó, dr. Rónay Zoltán ny. miniszteri tanácsos, Rudnyánszky György magánzó, dr. Samassa Aurél ny. h. államtitkár, Somsich Miklós földbirtokos, felsőházi tag, dr. Szalay Ágoston ny. MÁV-titkár, dr. Sztár Ferenc ny. kir. törvényszéki tanácselnök, Till Antal ny. szföv. tanácsnok, Vollerich Alfréd ny. ezredes és dr. Zobor Artúr ny. ítélőtáblabíró.

Ugyanezen a napon tartották találkozásukat a 40 évvel ezelőtt, 1901-ben érettségizett öreg diákok. Az összetartásáról, józan életfilozófiájáról és «excentrikusságáról» ismert osztály képviselőiben megjelentek: dr. Praznovszky Iván és nemeskéri Kiss Sándor rendkívüli követek és meghatalmazott miniszterek, dr. Morlin Ervin külügyminiszteri osztályfőnök, dr. Tauffer Gábor országgyűlési képviselő, vitéz Verebély László műegyet. ny. r. tanár, az Elektrotechnikai Egyesület elnöke, dr. Mössmer Pál kereskedelmi főtanácsos, dr. Unger Emil egyet. m. tanár, mezőgazd. kísérletügyi igazgató, Farkasfalvi István ipari főfelügyelő, műszaki főtanácsos, Kerékgyártó Árpád tanügyi főtanácsos, dr. Entz Ferenc miniszteri tanácsos, dr. Kausser Lipót ügyvéd, Szécsi Jenő műszaki főtanácsos, dr. Kortsák Jenő ny. pénzügyi főtanácsos, Köpf Vince jogügyig. főtanácsos, Schlick Frigyes, az Országos Földhitelintézet h. igazgatója, dr. Harza Lajos pápai kamarás, dr. Szelvár Aladár, a frontharcos szövetség alelnöke, Kresz Ferenc gyárigazgató, Rostár Lajos magántisztviselő, dr. monori Kovács Jenő magántisztviselő, dr. Porsch József ny. főszolgabíró, dr. Andrassy Dezső ny. rendőrkapitány, dr. Toldy Lóránt orvos, dr. Weber Dezső gyógyszerész, dr. Borbás Gáspár. A megjelentek nevében dr. Mössmer Pál és dr. Entz Ferenc tolmácsolták haláljukat és elismerésüket a rend iránt s idézték vissza boldog diákkoruk szívet derítő emlékeit.

Júniusban nem kevesebb, mint négy évfolyam találkozója zajlott le. A sorozatot a «fiatalok» kezdték. Először a húsz évvel ezelőtt végzett A. csoport öreg diákjai jöttek össze. A világháborút, forradalmat, kommünt és keresztény megújodást átélt évfolyamból megjelentek: dr. Bernát Pál ügyvéd, dr. Buchmüller Dezső ügyvéd, Engel Károly szobrászművész, Herceg Ferenc karmester, dr. Horányi Endre szföv. főállatorvos, Kolár Pál, a Tröszt osztályvezető főmérnöke, Krassói Pál MÁV-főmérnök, dr. Láng Sándor orvos, egyet. t. segéd, dr. Lengyel Béla szabadalmi bíró, egyet. m. tanár, Lőrinczi István Vilmos könyvkereskedő, dr. Pallos Imre szföv. tisztviselő, Pálos Ferenc, a Ganz villamossági r.-t. főmérnöke, dr. Péchy László OTBA-orvos, dr. Pilau Gusztáv kórházi osztályvezető orvos, Prochnov Endre hittanár, dr. Richter László r. t. igazgató, dr. Rudán Pál min. titkár, dr. Solti Lajos kir. járásbíró, dr. Szerdahelyi László kir. törvényszéki bíró, dr. Szolnoki István kereskedő, dr. Szörényi Károly főorvos, Thier Szabó Emánuel MÁV-csoportvezető főmérnök, Vaszy Viktor, a kolozsvári Nemzeti Színház operai igazgatója és Zakar Jenő, a Vacuum Oil. Co. r.-t. h. gyárigazgatója. Az összejövetelt Zimányi Gyula rendfőnök úr, az osztály egykori hittanára, továbbá Mátrai János rendi

főpénztáros és Nagy József volt osztályfőnök is megtisztelték megjelenésükkel. Az osztály nevében Vaszy Viktor tolmácsolta az öreg diákok háláját, utána a rendfőnök úr intézett hozzájuk magasan szárnyaló szöveget.

Az A. csoportot, mint annakidejében az iskolában, most a találkozásban is a B. csoport követte. Megjelentek : Orczy Gyula szföv. főmérnök, Rónai István cipésmester, dr. Péteri Ferenc ügyvéd, Schön János Ganz r.-t. gépészmérnök, Gyarmati Viktor vállalati igazgató, dr. Steller László kórházi főorvos, dr. Alács Ferenc ügyvéd, dr. Holl Kamill orvos, dr. Fritz László banktisztviselő, dr. Pusztaszeri Károly szföv. tisztviselő, herceg Esterházy László földbirtokos, Lovass János ujságíró, dr. Scherer István orvos, dr. Szolnok Zoltán kórházi főorvos, Merész Ignác tisztviselő, Haidekker Lajos r.-t. igazgató, dr. Wagner Oszkár kórházi főorvos. Elmaradásukat kimentették : dr. Malló Ferencné, Schuster Teréz, Pellei Emil középiskolai tanár és Lovich Ede kilnikai orvos. Megjelent az összejövetelen Nagy József piarista tanár is, az osztály egykori fizika-matematika tanára. A megjelentek nevében dr. Péteri Ferenc fejezte ki háláját a piarista nevelésben nyert nagy kincsekért.

A húszévesek után a huszonötévesek kerültek sorra. A népes találkozón megjelentek br. Andreánszky Sándor földbirtokos, Battenberg Jenő, dr. Benedek Viktor min. titkár, Bujtás János felsőkereskedelmi isk. tanár, br. Dániel Elek bírósági végrehajtó, dr. Éder-Szászy László piarista tanár, dr. Farkas József orvos, dr. Fernbach Bálint, kendi Hallay (Finály) Pál mérnök, dr. Forgács Károly banktisztviselő, Gerley János, Hevér Béla gépészmérnök, Janovetz Lajos őrnagy, Kubinyi László szföv. tisztviselő, Leypold János IBUSZ-igazgató, dr. Matkovics Károly, dr. Mészáros István rendőrkapitány, Ohmacht Róbert főmérnök, Ordódy Miklós, Pethes László főmérnök, dr. Pozsgay Gábor, dr. Pucher József tisztviselő, dr. Sima István árvaszéki fogalmazó, dr. Schmidt Jenő ügyvéd, Stein József földbirtokos, Tarcsay Pál biztosító-intézeti igazgató, Trautsch Kálmán mérnök, Viarava János mérnök, dr. Weber Sándor bankigazgató, Wodetzky Imre ny. folyamőrkapitány és dr. Zilahy János. A volt tanárok közül megjelentek : Mátrai János és Nagy József. Az évfolyam nevében Schmidt Jenő adott kifejezést közvetlen és meleg szavakban a rend és az iskola iránt érzett soha el nem múló hálájának.

Végül utolsónak a harminc évvel ezelőtt, 1911-ben végzeteknek népes tábora sereglett fel. Az összejövetelnek külön ünnepélyes jelleget kölcsönzött az a körülmény, hogy Mátrai Jánoson, az évfolyam egykori osztályfőnökén és dr. Friedreich Endrén, egykori tanárán kívül dr. Degré Miklós, a Diák-szövetség elnöke, Zimányi Gyula rendfőnök és dr. Tomek Vince rendfőnöki tanácsos is megjelentek rajta. A gondosan előkészített találkozón részt vettek : vitéz Adler-Rác József gépészmérnök, Ganz r.-t. cégvezető, dr. Bayer Antal gyógyszerész, dr. Benesch Nándor szföv. tisztviselő, Csépai Jenő vállalkozó mérnök, Eggenberger-Csépai Frigyes h. bankigazgató, Faludy Sándor állami gépgyári műszaki tanácsos, dr. Fejér Miklós főispán, dr. Földváry Andor kereskedő, Gábor Béla szföv. főmérnök, Granichstädten Károly bankfőtisztviselő, dr. Halász Ferenc, a mezőgazd. ipar r.-t. ügyv. igazgatója, dr. Hankiss János egyet. ny. r. tanár, dr. Hindy Kálmán min. oszt. tanácsos, mosóczi Holbesz Aladár, a Fantó r.-t. osztályfőnöke, br. Karg György folyamőr-

törzskapitány, dr. Kerekes Endre ügyvéd, dr. Kisbán Emil gimnáziumi tanár, dr. Kornis Ferenc kereskedelmi isk. tanár, lóczy Lóczy Sándor honv. repülő főmérnök, repülőakad. tanár, Murányi Nándor bankfőtisztviselő, dr. Pákozdy László bankfőtisztviselő, vitéz Rohonczy Viktor kereskedő, Rutich Ödön m. kir. jószágfelügyelő, dr. Schandl László min. oszt. tanácsos, dr. Schürger Sándor igazgató-főorvos, dr. Tichy Kálmán min. osztályfőnök, dr. Vanyek Béla kanonok-plébános, Vágó Gyula főmérnök, Veszely Károly cégvezető, dr. Zalay József szfv. számvevőségi főtiszt és dr. Zsarnóczay János gazdasági tanácsos. Az összejövetelen dr. Hankiss János mélyenszántó üdvözlő szavaira Mátrai János, az évfolyam most is szeretettel körülrajongott osztályfőnöke válaszolt meleg és közvetlen szavakban. Majd dr. Degré Miklós köszöntötte a nagy számmal összesereglett öreg diákokat és elismeréssel emelte ki példászerű összetartásukat.

Ezzel azonban még korántsem merült ki az ideai találkozók sorozata. Amikor ezeket a sorokat írjuk, már javában folyik az 50 éves öreg «fiúk» és a 10 éves «gyerekek» találkozójának előkészítése: úgyszintén előkészülőben van a 35 évvel ezelőtt Temesvárott végzett növendékek összejövetele. Valamennyiüket szeretettel várjuk és szeretettel látjuk.



## XIV. STATISZTIKAI ADATOK.

	I. A	I. B	I. C	II. A	II. B	III. A	III. B	IV. A	IV. B	I-IV.	V. A	V. B	VI. A	VI. B	VII. A	VII. B	VIII. A	VIII. B	V-VIII.	I-VIII.
<b>a) A tanulók számának alakulása:</b>																				
Beírt nyilvános tanulók .....	53	51	32	60	60	54	54	58	54	476	46	47	45	48	42	41	48	41	357	834
Beírt magántanulók .....	4	1	—	3	—	—	1	2	—	11	1	3	2	1	1	2	1	—	11	22
Osztályozott nyilvános tanulók .....	52	47	31	57	58	50	54	58	53	460	42	46	45	47	41	39	47	41	348	808
Osztályozott magántanulók .....	4	1	—	3	—	—	1	1	—	10	1	3	2	1	1	2	1	—	11	21
Osztályoztatott összesen .....	56	48	31	60	58	50	55	59	53	470	43	49	47	48	42	41	48	41	359	829
<b>b) A tanulók kormegoszlása:</b>																				
1930-ban született .....	34	36	23	—	—	—	—	—	—	93	—	—	—	—	—	—	—	—	—	93
1929-ben .....	20	12	8	43	39	—	1	—	—	123	—	—	—	—	—	—	—	—	—	123
1928-ban .....	2	—	—	16	19	39	42	2	—	120	—	—	—	—	—	—	—	—	—	120
1927-ben .....	—	—	—	1	—	10	12	46	44	113	1	1	—	—	—	—	—	—	—	2
1926-ban .....	—	—	—	—	—	1	—	8	8	17	36	39	2	1	—	—	—	—	—	78
1925-ben .....	—	—	—	—	—	—	—	2	1	3	4	7	39	37	2	2	—	—	—	91
1924-ben .....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	4	7	34	35	2	—	—	84
1923-ban .....	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	—	1	2	5	3	29	31	71	72
1922-ben .....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	1	13	9	25	25
1921-ben .....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	3	1	5	5
1920-ban .....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	1
1908-ban .....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1	1
1893-ban .....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1	1
<b>c) A tanulók vallása:</b>																				
Róm. kat. ....	51	46	31	58	54	45	50	55	49	442	41	47	45	45	35	39	46	39	337	779
Gör. kat. ....	—	—	—	—	2	2	—	1	—	5	—	—	—	—	1	—	—	1	2	7
Református .....	—	1	—	1	2	2	1	2	—	9	2	1	—	1	2	1	1	1	9	18
Evangélikus .....	2	1	—	2	3	1	1	2	—	12	—	1	2	1	5	—	—	—	9	21
Izraelita .....	—	—	—	—	—	—	—	1	1	2	—	—	—	1	—	—	1	—	2	4
<b>d) A tanulók anyanyelve és nyelvismerete:</b>																				
Magyar anyanyelvű .....	56	48	31	60	58	50	55	59	53	470	43	49	47	47	40	41	48	40	355	825
Német .....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1	2	2
Angol .....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1	1
Lengyel .....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	1
Csak magyarul tud .....	36	33	22	31	40	29	33	39	30	293	28	31	39	25	23	27	22	23	218	511
Németül is tud .....	13	13	9	23	17	18	16	15	16	140	15	9	6	20	18	11	17	10	106	246
Tótul is tud .....	—	—	—	—	—	—	—	2	1	3	—	—	—	—	—	—	1	—	1	4
Románul is tud .....	1	1	—	1	—	—	—	—	—	3	—	1	—	—	1	—	4	1	7	10
Magyaroroszul is tud .....	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Horvátul, szerbül is tud .....	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Franciaul is tud .....	3	2	—	4	1	2	2	1	1	16	2	3	3	5	8	6	12	6	15	61
Angolul is tud .....	1	—	4	2	1	3	4	3	6	27	4	5	—	7	4	5	5	1	31	58
Olaszul is tud .....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	1	1
Más nyugati nyelven is tud .....	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
<b>e) A szülők foglalkozása:</b>																				
Nagybirtokos, nagybérelő .....	1	—	—	1	—	1	3	1	—	7	—	—	—	2	1	—	—	2	—	5
Középbirtokos, középberelő .....	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	1	—	—	—	—	—	—	2	—	4
Kisbirtokos, kisberelő .....	1	—	—	1	—	—	—	—	1	3	—	—	1	1	—	—	—	—	—	2

	I. A	I. B	I. C	II. A	II. B	III. A	III. B	IV. A	IV. B	I-IV.	V. A	V. B	VI. A	VI. B	VII. A	VII. B	VIII. A	VIII. B	V-VIII.	I-VIII.
Egyéb önálló őstermelő .....	-	1	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
Gazdasági tisztviselő .....	2	-	-	-	1	-	-	-	-	3	-	2	-	-	-	-	-	1	-	3
Egyéb gazdasági segédszemély .....	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
Nagyiparos, bányanagyvállalkozó .....	-	2	1	6	-	2	-	1	-	12	1	-	1	1	-	-	-	-	3	15
Kisiparos, bányakisvállalkozó .....	3	5	3	1	2	4	4	7	5	34	2	2	2	3	2	-	3	-	11	48
Ipari (s bányászati) tisztviselő .....	5	2	2	-	2	6	2	1	-	20	1	1	2	4	2	1	3	-	14	34
Egyéb ipari v. bányászati segédszemély .....	2	1	-	-	4	2	2	-	-	11	1	-	1	-	1	-	1	-	4	15
Nagykereskedő .....	2	-	1	2	1	-	1	-	2	9	1	1	-	1	-	1	2	1	7	16
Kiskereskedő .....	-	2	-	2	2	-	1	-	-	7	1	1	2	1	1	1	1	3	16	17
Kereskedelmi tisztviselő .....	11	5	-	1	6	2	4	7	5	41	-	4	6	4	2	5	9	-	30	71
Egyéb keresk. segédszemély .....	-	-	-	-	1	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
Közlekedési nagyvállalkozó .....	1	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
Közlekedési kisvállalkozó .....	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	1
Közlekedési tisztviselő .....	3	6	4	3	5	3	5	6	8	43	2	3	4	3	1	2	3	2	20	63
Egyéb közlekedési segédszemély .....	-	2	-	-	-	-	1	1	-	4	1	-	-	1	-	-	-	-	-	2
Köztisztviselő .....	12	8	9	16	12	14	10	5	10	96	10	-	14	12	13	18	7	9	83	179
Pap, tanár, tanító .....	-	3	1	4	2	3	3	1	5	22	4	8	4	5	4	2	-	3	30	52
Másféle értelmiség (orvos, ügyvéd, közjegyző, gyógyszerész) .....	4	10	3	10	10	11	14	12	4	78	8	7	4	6	4	6	8	11	54	132
Alkalmazott tisztviselő .....	1	-	1	2	1	1	-	11	-	20	3	1	1	1	-	-	-	-	6	26
Közhivatalban altiszt v. szolgáló .....	1	-	-	-	-	-	-	2	-	3	2	2	-	-	-	-	-	-	4	7
Katonatiszt (csendőrtiszt) .....	2	1	1	6	5	-	2	2	2	21	2	6	2	1	1	1	2	1	16	37
Katonaaltiszt (csendőraltiszt) .....	2	-	-	1	1	-	1	1	4	11	4	1	-	-	-	-	-	-	1	5
Nyugdíjas köztisztviselő .....	-	-	1	1	-	1	3	1	4	11	-	8	-	-	5	1	4	7	25	36
Egyéb nyugdíjas tisztviselő .....	-	-	-	-	3	-	-	-	1	4	1	3	-	1	1	1	-	-	7	11
Nyugdíjas altiszt, szolgáló, munkás .....	1	-	-	-	-	-	-	-	1	1	1	-	-	1	-	-	2	-	4	5
Tökés, járadékos, háztulajdonos .....	-	-	1	4	-	-	-	-	1	6	-	-	3	-	3	-	1	1	8	14
Egyéb és ismeretlen foglalkozású .....	2	-	-	-	-	-	-	-	3	5	-	-	-	-	-	2	-	-	2	7
<b>f) A szülők lakóhelye:</b>																				
Az iskola székhelyén .....	47	41	27	51	46	42	47	54	46	401	35	47	43	37	35	37	41	37	312	713
A vármegye más községében .....	8	5	4	7	12	6	7	3	6	58	8	-	3	7	6	4	2	-	30	88
Abauj-Torna vármegyéjében .....	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	1	1
Bács-Bodrog .....	-	-	-	1	-	1	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2
Borsod .....	-	-	-	1	-	1	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2
Csongrád .....	-	1	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
Fejér .....	-	-	-	-	-	-	1	-	-	1	-	-	-	-	-	-	1	1	2	3
Hajdu .....	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	1	1
Heves .....	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1	-	-	-	1	-	-	1	1	2	3
Jász-Nagykun-Szolnok vm.-ben .....	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	1	1
Kolozs vármegyéjében .....	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	1	1
Komárom .....	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
Nógrád .....	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	1	1
Somogy .....	-	-	-	-	-	-	1	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
Szatmár .....	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1	1
Zala .....	-	1	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1	1	-	-	-	-	-	2	3
Szeged thj. városban .....	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	1	1
Romániában .....	1	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	3	1	4	5
<b>g) Bejáró tanulók:</b>																				
Vasúton, autobuszon :																				
Budafokról .....	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	1	-	1	2	1	7	7
Budaörsről .....	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	2	2
Budatétényről .....	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	2	2

	I. A	I. B	I. C	II. A	II. B	III. A	III. B	IV. A	IV. B	I-IV.	V. A	V. B	VI. A	VI. B	VII. A	VII. B	VIII. A	VIII. B	V-VIII.	I-VIII.	
Csepelről .....	1	-	-	-	2	2	-	-	1	6	-	-	1	-	-	-	-	-	-	1	7
Érdligetről .....	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
Kelenvölgyről .....	-	1	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
Kispestről .....	1	-	-	-	1	2	1	-	1	6	-	-	1	-	-	-	-	-	-	1	7
Kistarasáról .....	-	-	-	-	-	-	1	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
Mátyásföldről .....	1	-	1	1	1	-	-	-	1	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5
Nagykovácsiról .....	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	1	1
Nagytétényről .....	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	1	1
Örkényről .....	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	1	1
Pestszenterzsébetről .....	1	-	-	-	3	-	1	-	1	6	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	6
Pestszentlőrincről .....	-	-	-	-	-	-	1	-	-	1	-	-	-	-	2	-	-	-	-	2	3
Pestújhelyről .....	-	1	-	1	-	1	-	1	-	4	-	-	-	2	-	-	-	-	-	2	6
Pomázról .....	-	-	-	-	2	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	1	-	1	1	3
Rákoscabáról .....	-	-	-	-	-	-	1	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
Rákosfalváról .....	-	-	2	-	2	-	-	-	-	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4
Rákoshegyről .....	-	-	-	-	-	-	1	-	1	2	-	1	-	-	-	-	-	-	-	1	3
Rákosligetről .....	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	2	-	-	-	-	-	-	1	3	3
Rákospalotáról .....	-	1	-	2	2	1	-	-	-	6	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	6
Rákosszentmihályról .....	-	-	1	-	1	-	-	-	1	3	-	1	-	1	-	-	-	-	-	2	5
Sashalomról .....	1	-	-	-	-	-	-	-	1	2	-	-	-	-	1	-	-	-	-	1	3
Soroksárról .....	1	-	-	1	-	1	-	-	-	3	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1	4
Törökbálintról .....	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	1	1
Újpestről .....	-	1	-	1	-	-	-	1	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3
<b>h) Lakás szerlet:</b>																					
Szüleinel lakik .....	54	46	30	58	57	48	54	59	52	458	42	49	47	42	41	40	43	40	344	802	
Kosztadónál lakik .....	2	2	1	2	1	2	1	-	1	12	1	-	-	6	1	1	5	1	15	27	
<b>i) Az óramulasztások:</b>																					
Egy órát sem mulasztott .....	4	4	3	2	5	1	-	2	2	23	1	-	1	1	-	2	3	6	14	37	
Csak igazoltan mulasztott .....	18	43	28	55	52	48	54	56	51	435	41	46	44	46	41	36	44	34	332	767	
Igazolatlanul mulasztott .....	-	-	-	1	1	-	-	-	-	2	-	-	-	-	1	-	1	2	4	4	
30 óránál nem többet mulasztott .....	13	15	11	13	24	10	17	22	10	135	15	8	10	11	7	5	10	8	74	209	
30 óránál többet mulasztott .....	35	28	17	42	29	39	37	34	41	302	26	38	34	35	34	32	34	27	260	562	
Igazoltan mulasztott órák száma .....	387	339	262	329	277	426	354	369	469	3122	239	272	249	297	242	239	272	276	234	3372	
Igazolatlanul mulasztott órák száma .....	-	-	-	5	3	-	-	-	-	8	-	-	-	-	-	1	-	1	2	10	
<b>j) A rendkívül tárgyak:</b>																					
Rendkívüli rajzot tanultak .....	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	1	1	1	-	5	5	
Vívást tanultak .....	-	-	-	6	2	12	3	10	1	34	6	4	15	7	3	3	5	3	16	80	
Az énekhar tagjai voltak .....	15	6	11	10	11	4	9	4	3	73	-	-	2	-	8	9	16	12	47	120	
A zenekar tagjai voltak .....	-	-	-	2	1	1	3	-	-	7	1	4	1	-	1	3	2	2	15	22	
<b>k) Magaviselet:</b>																					
Jeles viseletű .....	28	32	19	34	36	26	38	45	32	290	30	35	29	31	30	28	42	39	264	554	
Jó viseletű .....	24	14	12	23	20	22	15	13	21	161	11	11	16	16	11	8	5	2	80	241	
Elégséges viseletű .....	-	1	-	-	2	2	1	-	-	6	1	-	-	-	-	3	-	-	4	10	
<b>l) Az általános tanulmányi eredmény:</b>																					
Kitünőenrendű .....	5	7	4	9	10	5	10	8	13	71	8	8	6	4	5	3	10	6	50	121	
Jelesrendű .....	1	5	5	6	4	5	6	8	-	43	6	8	3	1	2	2	4	4	30	73	
Jörendű .....	22	10	10	19	17	13	20	14	14	139	15	11	17	23	18	13	19	21	137	276	

	I. A	I. B	I. C	II. A	II. B	III. A	III. B	IV. A	IV. B	I-IV.	V. A	V. B	VI. A	VI. B	VII. A	VII. B	VIII. A	VIII. B	V-VIII.	I-VIII.
Elégésesrendű .....	21	22	8	17	19	20	14	19	25	165	10	13	17	14	14	18	15	10	111	276
Egy tárgyból elégtelen .....	2	3	2	6	1	3	3	6	1	27	4	8	1	6	3	3	—	—	25	52
Két tárgyból elégtelen .....	1	—	1	1	5	3	1	1	—	13	—	—	1	—	—	2	—	—	3	16
Több tárgyból elégtelen .....	1	1	1	2	2	1	1	3	—	12	—	1	2	—	—	—	—	—	3	13
<i>m) Tandíjmentesség:</i>																				
Egészmentes .....	—	1	—	—	1	2	4	1	—	9	4	3	5	4	3	6	5	2	32	41
Félmentes .....	2	2	1	3	9	2	9	8	4	40	4	4	5	1	4	1	—	7	26	66
Teljes díjat fizetett .....	51	45	30	57	48	46	42	50	49	421	35	42	37	43	35	34	43	32	301	722

**Vegyes adatok.** A más iskolából jött tanulók száma II—VIII. osztályokban : 45. Az ismétlő tanulók száma : 8. Testnevelés alól felmentett tanulók száma : 59.

Ösztöndíjban vagy pénzjutalomban részesült tanulók száma : 38.  
A jutalmak összege : 3157'90 P.

Könyvsegélyben részesült tanulók száma : 138.

### Iskolai felszerelések értéke.

Tételek	Gyarapodás				Állomány		
	Vétel		Érték		Darab	Érték	
	Ajándék		pengő	fill.		pengő	fill.
	darab		pengő	fill.		pengő	fill.
Bútorok .....	6	—	644	40	2.061	102.683	—
Házi és irodai felszerelés .....	—	—	—	—	160	8.322	42
Tanári könyvtár .....	146	14	1074	46	6.938	31.650	50
Ifjúsági könyvtár .....	64	—	357	16	6.042	18.930	—
Klasszika-filológiai szert. ....	40	—	160	—	1.176	6.881	88
Történelmi szertár .....	8	—	280	—	1.918	3.909	22
Földrajzi szertár .....	6	11	170	—	531	2.738	—
Természettani szertár .....	18	4	600	—	1.776	43.451	60
Természetrajzi szertár .....	—	4	30	—	10.596	22.047	—
Rajzszertár .....	—	—	—	—	524	4.092	74
Énekszertár .....	7	3	103	—	60	610	—
Zeneszertár .....	—	—	—	—	48	560	—
Tornaszertár .....	30	—	538	90	117	22.504	—
Összesen	325	36	3957	92	31.947	268.380	36

## Az iskola benépesülésének visszatekintő táblázata.

### a) Nyilvános tanulók.

Iskola év	I. A	I. B	I. C	II. A	II. B	III. A	III. B	IV. A	IV. B	V. A	V. B	VI. A	VI. B	VII. A	VII. B	VIII. A	VIII. B	Össze- sen
1920—21	55	58	—	47	49	55	57	52	50	49	58	44	47	37	33	44	38	773
1921—22	57	59	—	52	57	56	54	47	49	47	41	43	36	50	43	34	36	781
1922—23	64	58	—	55	55	49	54	53	52	37	45	45	35	42	52	49	43	788
1923—24	64	62	—	58	54	53	55	46	57	45	36	30	46	35	29	38	53	761
1924—25	57	54	—	60	61	57	54	47	53	40	39	45	37	30	43	37	29	743
1925—26	54	51	—	50	57	58	58	57	52	50	46	39	37	44	37	29	40	759
1926—27	50	52	—	52	51	53	49	49	58	49	51	46	43	36	31	42	36	748
1927—28	49	50	—	48	45	51	51	47	48	46	51	44	44	41	36	37	29	717
1928—29	51	55	—	44	47	44	43	48	46	35	36	40	44	36	42	39	35	685
1929—30	53	55	—	50	50	43	42	43	43	40	34	32	33	38	40	37	41	674
1930—31	55	53	—	51	52	48	48	45	41	41	43	34	32	33	34	39	36	685
1931—32	51	53	—	56	55	46	46	43	42	36	38	37	40	33	25	32	32	665
1932—33	54	55	—	47	50	50	50	47	45	39	40	39	36	36	38	33	24	683
1933—34	55	55	—	51	54	45	45	48	46	46	41	37	40	40	36	36	38	713
1934—35	53	56	—	55	52	50	48	43	47	40	39	45	41	36	39	40	35	719
1935—36	58	56	—	54	56	55	51	44	46	45	44	40	36	43	41	39	42	750
1936—37	56	55	—	53	53	55	53	50	48	43	42	38	40	38	37	40	39	740
1937—38	55	59	—	54	50	52	57	51	47	48	46	45	43	36	35	37	33	748
1938—39	51	50	—	58	59	52	50	50	55	47	41	45	43	47	42	34	36	760
1939—40	47	46	31	48	57	54	53	49	45	43	53	41	41	42	41	45	42	778
1940—41	52	47	31	57	58	50	54	58	53	42	46	45	47	41	39	47	41	808

### b) Magántanulók.

Iskola év	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	Össze- sen	Nyilv. és mt. összesen
1920—21	18	18	15	10	8	4	7	7	87	860
1921—22	24	15	13	16	7	7	4	20	106	887
1922—23	18	16	13	20	16	9	10	7	109	897
1923—24	18	20	10	6	11	5	5	5	80	841
1924—25	16	13	15	11	7	5	5	5	77	820
1925—26	6	8	3	8	8	5	3	1	42	801
1926—27	12	7	7	2	7	3	5	4	47	795
1927—28	7	6	4	4	1	5	3	6	36	753
1928—29	3	6	5	5	2	3	4	—	28	713
1929—30	1	2	—	5	2	2	6	3	21	695
1930—31	3	4	2	—	2	—	2	3	16	701
1931—32	4	3	3	—	—	2	2	1	15	680
1932—33	3	5	3	4	—	1	1	1	18	701
1933—34	5	3	4	1	4	1	1	1	20	733
1934—35	7	3	3	2	1	2	1	1	20	739
1935—36	4	9	2	—	1	—	1	1	18	768
1936—37	3	2	7	5	3	1	1	3	25	765
1937—38	1	1	3	10	3	—	3	2	23	771
1938—39	2	2	2	2	5	—	—	5	20	780
1939—40	1	1	2	1	3	6	2	2	18	796
1940—41	5	3	1	1	4	3	3	1	21	829

## A magaviselet, a rendszeretet és a

Tantárgyak	Osztályok — Nyilvános és																																
	I. A. 52+4			I. B. 47+1			I. C. 31+0			II. A. 57+3			II. B. 58+0			III. A. 50+0			III. B. 54+1			IV. A. 58+1											
	Jeles	Jó	Elégséges	Jeles	Jó	Elégséges	Jeles	Jó	Elégséges	Jeles	Jó	Elégséges	Jeles	Jó	Elégséges	Jeles	Jó	Elégséges	Jeles	Jó	Elégséges	Jeles	Jó	Elégséges									
	Elégtelen	Elégtelen	Elégtelen	Elégtelen	Elégtelen	Elégtelen	Elégtelen	Elégtelen	Elégtelen	Elégtelen	Elégtelen	Elégtelen	Elégtelen	Elégtelen	Elégtelen	Elégtelen	Elégtelen	Elégtelen	Elégtelen	Elégtelen	Elégtelen	Elégtelen	Elégtelen	Elégtelen									
Magaviselet . . . . .	28	24	—	32	14	1	—	19	12	—	34	23	—	36	20	2	—	26	22	2	—	38	15	1	—	45	15	—					
Rendszeretet . . . . .	24	18	10	18	14	14	1	11	13	4	18	21	16	2	19	14	13	2	16	21	13	2	31	20	2	1	25	25	6	2			
Hittan . . . . .	40	16	—	41	7	—	—	27	4	—	57	3	—	46	9	3	—	13	7	—	—	15	10	—	—	40	19	—	—				
Magyar nyelv . . . . .	17	23	15	1	16	12	19	1	15	5	9	2	22	20	16	2	23	17	18	—	—	8	14	26	2	20	23	12	—	18	28	12	1
Történelem . . . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	20	18	11	1	35	12	8	—	29	15	14	1	—		
Gazdasági ism. . . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Földrajz . . . . .	21	23	11	1	16	25	7	—	13	12	6	—	31	14	15	—	21	16	17	4	27	10	12	1	27	18	10	—	—	—	—	—	—
Latin nyelv . . . . .	13	16	23	4	14	9	21	4	7	12	8	4	11	22	18	9	13	20	18	7	11	14	19	6	17	22	14	2	16	11	27	5	
Görög nyelv . . . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Francia nyelv . . . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Olasz nyelv . . . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Német nyelv . . . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	15	17	17	1	19	15	17	4	18	18	19	4	—	—
Bölcsészet . . . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Természettudomány . . . . .	39	14	3	—	30	18	—	—	21	7	3	—	41	10	9	—	29	20	9	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	17	22	17	3
Vegytan . . . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Természetrajz . . . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Mennyiségtan . . . . .	9	21	21	2	7	14	26	1	6	12	12	1	15	23	19	3	15	16	20	7	12	9	18	1	23	13	17	2	18	12	24	5	
Rajz . . . . .	24	23	9	—	19	18	11	—	17	11	3	—	23	20	16	1	20	29	8	1	18	17	15	—	21	23	11	—	24	21	14	—	—
Testnevelés . . . . .	14	28	10	4	14	28	3	3	13	16	2	—	33	17	7	3	21	33	1	3	15	10	20	3	20	20	11	4	33	16	9	1	—
Egészségtan . . . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Szépírási . . . . .	24	27	5	—	16	31	1	—	2	12	17	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Gyorsírás . . . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Ének . . . . .	17	25	14	—	21	14	13	—	22	7	2	—	17	13	—	—	10	16	2	—	21	22	7	—	30	22	3	—	—	—	—	—	—

**Az iskolaépület méretei:** 1. az udvar be nem épített része : 1000 m<sup>2</sup>. 2. Az iskolaépület adatai. a) A tantermek száma : 17, alapterületük : 50·29, 50·36, 58·4, 62·29, 63·18, 64·58, 64·58, 64·58, 64·58, 66·38, 68·25, 70·55, 70·55, 70·78, 70·87, 83·18, 84·26 m<sup>2</sup>. b) Egyéb helyiségek és alapterületük : földszinten: tornaterem 318·95 m<sup>2</sup>, szertár 28·31 m<sup>2</sup>, öltöző 66·30 m<sup>2</sup>; félemeleten : szülői fogadó 23·09, 38·71 m<sup>2</sup>, cserkészotthon 17·34, 39·38, 40·39 m<sup>2</sup>, zenésztér 20·89 m<sup>2</sup>, vívóterem 146·69 m<sup>2</sup>, vívóterem tanári szobája 15·01 m<sup>2</sup>, szertár 17·40 m<sup>2</sup>, előadóterem 129·42 m<sup>2</sup>; I. emeleten : igazgatói iroda 38·35 m<sup>2</sup>, előszoba 20·80 m<sup>2</sup>, irattár 18·90 m<sup>2</sup>, szülői fogadó 24·13 m<sup>2</sup>, tanári tanácsterem 69·40 m<sup>2</sup>, kápolna 431·13 m<sup>2</sup>, raktár 26·00 m<sup>2</sup>, sekrestye 41·73 m<sup>2</sup>, II. emeleten : tanári könyvtár 68·38 m<sup>2</sup>, tanári olvasó 22·38 m<sup>2</sup>, ifjúsági könyvtár 44·45 m<sup>2</sup>, ifjúsági olvasó 39·94 m<sup>2</sup>; III. emeleten : rajzterem 57·66, 88·01, 91·10 m<sup>2</sup>, fizikai elő-

## tantárgyak tanulmányi eredménye.

magántanulók száma — Érdemjegyek																																					
IV. B. 53 ÷ 0				V. A. 42 ÷ 1				V. B. 46 ÷ 3				VI. A. 45 ÷ 2				VI. B. 47 ÷ 1				VII. A. 41 ÷ 1				VII. B. 39 ÷ 2				VIII. A. 47 ÷ 1				VIII. B. 41 ÷ 0					
Jó		Elégseges		Elégtelen		Jó		Elégseges		Elégtelen		Jó		Elégseges		Elégtelen		Jó		Elégseges		Elégtelen		Jó		Elégseges		Elégtelen		Jó		Elégseges		Elégtelen			
32	21					30	11	1		35	11			29	16			30	11			28	8	3		42	5			39	2						
28	25					11	24	7		30	16			19	16	10		30	17			16	16	9		32	7			34	7						
37	15	1				40	3			41	7	1		41	6			43	5			42				38	10			35	4	2					
15	18	20				22	16	5		21	21	7		13	22	9		31	4	25	9	19	15	8		12	12	17		20	17	11					
18	21	14				27	11	5		18	18	12		1	21	23	3		17	25	6		19	20	3		11	22	8		23	18	8				
														22	20	4			20	22	5																
14	13	26				14	14	15		16	14	16	3	9	18	18		2	15	21	12		10	17	12	3	8	19	12	2	5	1	1				
						18	6	1		7	2	1		7	6	5		1	4	6		9	5	1		2	4	1		17	13	11		16	9	4	
						1	4	6	1	11	4	9	2	4	13	10	2		6	17	12	2	8	11	5		11	20	3		18	15	15		17	15	9
						2	2	2		3	3	7																									
17	15	21				17	12	13		15	10	20	4	18	11	18		9	20	17		2	15	11	16		12	11	16	2							
21	17	15				32	9	2		32	15	2																									
														20	9	8	1	21	15	9																	
20	11	21	1			12	18	11		15	13	20	1	17	15	13	2	9	20	17		2	10	16	16		8	14	16	3	17	13	18		13	20	8
27	20	6																																			
23	21	9				17	18	3	5	12	27	3	7	23	18		6	13	32	2		12	15		5	8	28		3	25	17		6	22	17	2	
29	16	8																																			
14	21	13	5																																		

adóterem 72·22 m<sup>2</sup>, laboratórium 42·90 m<sup>2</sup>, fizikai szertár 92·69 m<sup>2</sup>, tanári szoba 16·25, 18·87 m<sup>2</sup>, természetrajzi tanterem 99·87 m<sup>2</sup>, laboratórium 44·15 m<sup>2</sup>, természetrajzi szertár 141·97 m<sup>2</sup>, műhely 24·80 m<sup>2</sup>, tanári dolgozó 35·34 m<sup>2</sup>, raktár 19·50 m<sup>2</sup>.

## XV. TÁJÉKOZTATÓ AZ 1941—42. ISKOLAI ÉVRE.

Az egy tárgyból bukott tanulók igazgatói engedéllyel tehetnek javítóvizsgálatot. Ezért folyamodni nem kell. A javítóvizsgálatokat szeptember 4-én d. e. 8 órától kezdve tartjuk meg; ugyancsak 4-én tartjuk a különbözeti, pótló- és magánvizsgálatok írásbeli részét, szóbeli részét pedig 5-én.

A jövő iskolai évre június 26-án és 27-én, továbbá szeptember 6-án vesszük fel a tanulókat. A felvételnél minden-katolikus tanuló 35, nemkatolikus keresztény 45 és izraelita 55 P felvételi díjat fizet. Ebben az összegben a fenntartási és vegyesdíjakon kívül a filmdíj is benne foglaltatik. Az évi tandíj a következő iskolai évtől kezdve mindenkire nézve 100 P ; ez az összeg a tanév folyamán négy részletben fizethető : október 5-én, december 5-én, február 5-én és április 5-én. Egész vagy féltandíjmentességet kaphatnak szegénysorsú, példás viseletű és jeles, kivételesen jó előmenetelű tanulók. A magántanulók tandíja a következő iskolai évtől kezdve 150 P lesz.

A gimnázium V. osztályába lépő tanulók szüleinek a felvétel alkalmával nyilatkozniuk kell, hogy fiukkal a görög, francia vagy olasz nyelvet akarják-e tanultatni.

A Veni Sancte szeptember 8-án d. e. fél 10 órakor lesz s a rendes tanítást szeptember 9-én kezdjük meg.

Iskolánk fegyelmi szabályai a szünetidőben is szigorúan kötelezők.



## TARTALOM.

	Oldat
Szent László-triduum :	
I. Szent László, a szent király. <i>Papp László dr.</i> . . . . .	3
II. Szent László, a legendák hőse. <i>Bozi Ferenc</i> . . . . .	6
III. Szent László, a lovagkirály. <i>Balanyi György</i> . . . . .	10
Hunkár Béla dr. beszéde az érettségiző diákokhoz . . . . .	16
Hősök vasárnapján. <i>Papp László dr.</i> . . . . .	19
Vizsgáztak a diákszívek a piaristáknál. <i>mk.</i> . . . . .	22
Örségváltás. <i>Balanyi György</i> . . . . .	24
Iskolánk multja . . . . .	30
Iskolánk az 1940—41. iskolai évben . . . . .	35
Iskolai hatóságok . . . . .	59
A tanári testület működési köre . . . . .	59
A tanárok hitéleti, irodalmi és társadalmi működése . . . . .	60
A tanítás anyaga . . . . .	68
Tankönyvek az 1940—41. iskolai évben . . . . .	68
Szertárak és könyvtárak . . . . .	70
Ifjúsági egyesületek működése . . . . .	71
Érdemsorozat . . . . .	90
Rendkívüli tárgyak . . . . .	112
Érettségi vizsgálatok . . . . .	113
Iskolánk és volt tanítványaink . . . . .	116
Statisztikai adatok . . . . .	123
Tájékoztató az 1941—42. iskolai évre . . . . .	129